

9-000331

Vol. IV

No. 1

19th March, 1981.

(Thursday)

28 Phalgun 1902 S.E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGE
Oral Answers to Questions.	.. 1
Short Notice Questions and Answers.	.. 27
Matter under Rule 329 :	
re: 1. Felling of reserved Forest in East and West Godavari Districts.	.. 36
re: 2. Strike by the Students of Polytechnic Colleges.	.. 38
re: 3. Attaching certain Sections and Zones of Central and Western Railways to S.C. Railway.	.. 40
Calling Attention to Matter of Urgent Public Importance :	
Strike by the Employees of Co-op. Central Banks and Paid Secretaries of the Primary Agricultural Co-operative Societies.	.. 41
Statements of the Ministers on Calling Attention Matters placed on the Table.	.. 48
re: (1) Strike by the Students of Government Institute of Printing Technology.	.. 48
re: (2) Sanction of grant-in-aid to Andhra Bashabhivardhini Degree College, Jangaon.	.. 51
re: (3) Prevalance of two kinds of Text Books in Primary Schools in Twin Cities.	.. 51

[Contd. on 3rd Cover

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Eighteenth Day of the Eighth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 19th March, 1981.

The House met at Nine of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

Mr. Speaker:—To-day again is a testing day. We have got 10 questions, 4 postponed questions, 3 short noticed questions, 3 notices under Rule 329, 4 Call-attention matters besides the other items of business. I seek the cooperation of the hon. Members to finish the work as early as possible.

Sangam Dairy Union Products

193—

*5962 Q.—Sri A. Venkateswarlu :—Will the Minister for Animal Husbandry be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Sangam Dairy Union Products are marketing by Andhra Pradesh Dairy Development Corporation charging 2% commission ; and

(b) if so, the amount of commission received by the A.P. Dairy Development Corporation during the year 1979?

పశు సంరక్షన, పాడి పరిశ్రమ అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ బి. రామచంద్రన్):— (ఎ) అవునండీ.

(బి) 11,67,121.82 పైసలు. (పదకొండు లక్షల, అరవై ఏడువేల, నూటాడరవై ఒక రూపాయల, ఎనభై రెండు పైసలు మాత్రమే).

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వర్లు :—సంగం డెయిరీ దేశం మొత్తం మీద పేద ప్రతిష్టలు సంపాదించే ప్రాజెక్ట్ తయారు చేస్తున్నది. 2 శాతం కమీషను వారి నుంచి తీసుకోవలసిన అవ్వడం ఏమి ఉంది? ఈ డబ్బు దేనికైనా ఖర్చు ఐనదా?

శ్రీ బి. రామచంద్రన్ :—వారు ఐ.డి.సి. కి లోనుబాకీ ఉన్నారు. సంగం డెయిరీ అప్పగించినప్పుడే ఇది ఒక కండిషను. Till the loan to the I.D.C. is repaid they will market these products through the I.D.C.

*An Asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

Mr. Speaker These:—11 lakhs will be towards repayment of the loan ?

Sri B. Ramdev :—Sangam Union will become member of the Federation. ఫెడరేషను ఐన తరువాత వారు అందులో మెంబర్లు అవుతారని కనుక అప్పుడు మాట్లాడుకోవచ్చును.

Providing of Uniform And Chappals during Summer for
A. P. S. R. T. C. Licenced Porters

194—

*6493 Q.—Sri Pothina Chinna (Vijayawada):—Will the Minister for Transport be pleased to state :

whether the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation propose to provide uniform and chappals during summer for the A.P.S.R.T.C. licenced porters ?

Minister for Transport (Sri K. Roshaiiah) :—No, Sir.

శ్రీ పి. చిన్న :-జాతీయ ఐనప్పటినుంచి ఆర్.టి.సి. లో పోర్టర్లు పని చేస్తూనే ఉన్నారు. ఎండా కాలంలో మూట వైకి ఎత్తుకుని నిచ్చిన వైకి ఎక్కి వెళ్లాలంటే కష్టం. వారికి చెప్పలు, యూనిఫాం ఇవ్వడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :-వారు చెబుతున్న కేటగిరీ వారు ఆర్.టి.సి. ఎంప్లాయిస్ కారు. వారు ప్రయాణీకుల నుంచి సామాను దించడానికి కేవలం సమోదు నిమిత్తం ఎడ్రెస్ నిమిత్తం ఒక రూపాయి స్టాంపు పెట్టి దరఖాస్తు పెడితే సమోదు చేసుకుంటున్నారు. లైసెన్సు ఫీజు కూడా లేదు. అందుచేత గౌరవ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నకు ఆర్.టి.సి. కి సంబంధం లేదు. ఆర్.టి.సి. ఎంప్లాయిస్ కొంత మందికి డ్రెస్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అట్లా వీరికి చేయాలంటే సాధ్యం కాదు.

శ్రీ పి. చిన్న :-రైల్వే పోర్టర్లు కూడా అదే పద్ధతిలో ఉన్న వారు. వారికి ఇస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :-చిన్న విషయం, ఆలోచించండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య :-ప్రస్తుతం ఆర్.టి.సి. ఉన్న పరిస్థితుల్లో—

మిస్టర్ స్పీకర్ :-గుమ్మడి కాయలు పోయే కంతలు అట్లాగే ఉంచి...

శ్రీ కె. రోశయ్య :-ఆ కంతలన్నింటిని పూర్వే యత్నమే చేస్తున్నాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ :-చిన్న విషయం కదా. ఆలోచించండి.

Amount Allotted towards Scholarships to B.C. Students

195—

*8024-(D) Q.—Sri M. Venkaiah Naidu (Udayagiri):—Will the Minister for Social Welfare and Harijan Welfare be pleased to state:

(a) the amounts allotted during last year and this year to provide scholarships to the backward class students in the State;

(b) whether it is a fact that the students were refused admission till the end of December in the B.C. hostels in many districts;

(c) whether it is a fact that income limit of their parents for the sanction of scholarships to students has been enhanced; if so, to what extent; and

(d) the district-wise number of students belonging to B.Cs. who have applied for admission into the hostels during this year i.e. 1980-81 and the number of them who were sanctioned admission?

Minister of State for Backward Classes Welfare (Sri M. Tulasi Das):—

(a):—	1979-80	1980-81
1. Post matric scholarships Rs.	2,37,64,700	3,69,84,000
2. Pre-matric scholarships Rs.	36,20,790	59,84,000
3. I.T.I. Stipends	23,25,290	22,00,000
Total Rs.	2,97,10,780	4,51,68,000

(b) No, Sir.

(c) The income limit from Rs. 6,000- per annum to Rs. 12,000- per annum has been enhanced for eligibility to the grant of scholarships and other educational concessions including admission into Social Welfare Hostels in respect of the students belonging to Scheduled Caste, Scheduled Tribe and Backward Classes. The orders will come into effect from 1-4-1981.

(d) A statement is placed on the Table of the House.

Statement showing the number of applications received and the number of students admitted in Government Hostels and Students Managed Hostel during 1980-81.

Sl. No.	District	Hostels for Post-matric Students			Hostels for Pre-matric Students		
		No. of applications received	Number admitted	No. not considered	No. of applications received	Number admitted	Number not considered
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1.	Srikakulam	419	290	129	3,759	2,702	1,057
2.	Visakhapatnam	835	391	444	2,546	2,081	465
3.	Vizianagaram	400	198	202	1,673	1,168	505
4.	East Godavari	510	370	140	1,423	1,223	200
5.	West Godavari	780	738	42	1,720	1,508	212
6.	Guntur	545	545	—	1,955	1,750	205
7.	Krishana	698	465	233	1,242	1,107	135
8.	Ongole	384	335	49	2,031	1,662	369
9.	Nellore	763	575	188	3,699	3,092	607
10.	Kurnool	672	356	316	2,728	2,407	321
11.	Chittoor	805	470	335	1,989	1,586	403
12.	Cuddapah	549	390	159	1,410	1,410	—
13.	Ananthapur	1,139	584	591	2,986	2,484	502
14.	Hyderabad	2,130	1,460	670	642	624	18
15.	Rangareddy	628	520	108	1,517	1,362	155
16.	Warangal	850	330	520	2,186	1,486	700
17.	Nalgonda	1,724	469	1,255	2,919	2,246	673
18.	Khammam	968	249	719	1,563	1,480	83
19.	Mahabubnagar	2,000	330	1,670	2,498	1,986	512
20.	Karimnagar	517	272	245	1,482	1,343	139
21.	Adilabad	1,417	165	1,252	1,468	913	555
22.	Medak	1,010	263	747	2,277	1,228	49
23.	Nizamabad	1,004	465	539	1,205	1,205	—
Total :		20,747	10,194	10,553	46,918	39,053	7,865

శ్రీ వి. శోభనాద్రేశ్వర రావు (ఉయ్యూరు) :—అర్థికంగా వెనుకబడిన విద్యార్థులకు రూ. 3,600 ల లోపల ఆదాయం వచ్చే వారికి ఎస్.సి. ఎస్.టి. వారితో సమానంగా పి.జి.కోర్సుల హాస్టల్స్‌లో ప్రవేశం ఇస్తామన్న మాట వాస్తవమేనా? ఏ తేదీ నుంచి అమలు చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎం. తులసీదాసు :—అది నా సబ్జెక్టు కాదు, విద్యా శాఖ వారిది. వేరే ప్రశ్న వేస్తే వారు చెబుతారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (మార్కాపురం) :—వారిచ్చిన జాబితాలో పోస్టు-మెట్రిక్ స్టూడెంట్లకు సంబంధించి ప్రకాశం జిల్లాలో 384 మంది అప్లయి చేసుకుంటే 335 మందికి ఎడ్మిషన్ ఇచ్చారు. అనంతపురం జిల్లాను తీసుకుంటే ఈ అంకెలు 1189, 548 ఉన్నాయి. నల్గొండ జిల్లాను తీసుకుంటే 1724, 469 ఉన్నాయి. అట్లాగే ప్రి-మెట్రిక్ స్టూడెంట్లకు సంబంధించి కూడా చాలా వేరియేషన్లు ఉన్నాయి. దీనికి కారణాలు ఏమిటి? ఎడ్మిషన్లు చేయడంలో వెట్టుకున్న క్రెడిటిరియా ఏమిటి?

శ్రీ ఎం. తులసీదాసు :—ఎక్కడెక్కడ అవసరమో అక్కడ అర్థిక పరిస్థితులను బట్టి ప్రి-మెట్రిక్ హాస్టల్స్ పెడతారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—వేను అడిగినది వేరు, వారు వేరుగా చెబుతున్నారు. అప్లికేషన్లు పెట్టిన సంఖ్యకు ఎడ్మిషన్లు చేసుకున్న సంఖ్యకు జిల్లాల మధ్య చాలా తేడా కనిపిస్తున్నది. ఉదాహరణకు పోస్టు-మెట్రిక్ విద్యార్థుల విషయంలో నల్గొండ జిల్లాలో 1724 మంది అప్లయి చేస్తే 469 మందిని తీసుకున్నారు. అనంతపురం జిల్లాలో 1189 మంది అప్లయి చేస్తే 548 మందిని తీసుకున్నారు. ఈ ప్రకారం జిల్లాలో 384 మంది అప్లయి చేస్తే 335 మందిని తీసుకున్నారు. ఈ రకమైన వేరియేషన్లు జిల్లాల మధ్య రావడానికి కారణం ఏమిటి? ఎడ్మిషన్లు తీసుకునేటప్పుడు అనుసరించిన క్రెడిటిరియా ఏమిటి?

శ్రీ ఎం. తులసీదాస్ :—జనరల్ గా కమిటీ కూర్చోని క్రెడిటిరియా తయారుచేస్తుంది. గవర్నరు మెంటు చేయదు. జిల్లా పోషల్ వెల్ ఫేర్ ఆఫీసర్ కు అప్లికేషన్స్ పెడతారు. వారు, అక్కడున్న కమిటీ కలిసి ఒక క్రెడిటిరియా ప్రకారం సేనల్ ని తయారుచేస్తారు?

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—క్రెడిటిరియా రాష్ట్రం మొత్తం మీద వుంటుంది. జిల్లా జిల్లాకు, తాలూకా తాలూకాకు వుండదు. క్రెడిటిరియా అంటే ఏమిటి? ఇప్పుడు లేకపోతే తెప్పిస్తారా?

శ్రీ ఎం. తులసీదాస్ :—తప్పకుండా యిస్తాను. అందరికీ అట్లా తయారు చేయలేదు. ఎగ్జామిన్ చేసి టేబుల్ మీద పెడతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎవరు ప్రశ్నలు వేయాలో మీ ముగ్గురే తేల్చుకోలేక పోతే మంత్రిగారు ఈ సమస్యను ఎట్లా తేల్చుకోగలరు?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నల్లకల్) :—ఏ క్రెడిటిరియా ప్రకారం నిర్ణయించారో చెప్పకుండా అక్కడున్న కమిటీ నిర్ణయింపుందంటున్నారు. సీట్స్

కేటాయించేది ప్రభుత్వమా? లేక కమిటీయా? ఏ క్రయిటీరియా ప్రకారం కేటాయిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. తులసీదాస్ :—క్రయిటీరియా మేము నిర్ణయించలేదు. జిల్లా సోషల్ వెల్ ఫేర్ అఫీసరును అడుగుతున్నాము. అప్లికేషన్స్ రిసీవ్ చేసుకొన్న దాని ప్రకారం అలాట్ మెంట్ కావలసివుంటుంది. దాన్నిబట్టి అడగాలంటున్నాము. వెనుకబడినతరగతులు అన్ని జిల్లాలలో ఒకే మాదిరిగా లేవు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఒక జిల్లాలో 1700 అప్లికేషన్స్ వస్తే 300 మందిని అడ్మిట్ చేశారు. ఒక జిల్లాలో 384 వస్తే 335 అడ్మిట్ చేశారు. అంటే మొదటి దానిలో ఎక్కువమందిని రిజెక్టు చేశారు. ఏ కారణాలవల్ల రిజెక్టు చేశారు. తక్కిన జిల్లాలలో ఏ కారణాలవల్ల తక్కువ రిజెక్టు చేశారు. ఈ క్రయిటీరియా కామన్ గా వుందా?

శ్రీ ఎం. తులసీదాస్ :—క్రయిటీరియా కామన్ అనే క్వశ్చన్ కాదు. జిల్లా కమిటీ రికమెండ్ చేసి, యింత డబ్బు కావాలని అడుగుతారు. దాని ప్రకారం యిస్తారు. దానిలో యిబ్బంది ఏమైనా వుంటే ఎగ్జామిన్ చేసి సెట్ రైట్ చేయిస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏదో ఒక క్రయిటీరియా వుంటుంది కదా. దాని ప్రకారం అందరికీ యివ్వాలి కదా. 1784 అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి. 1700 మంది ఎలిజిబిల్ ఇంత డబ్బు కావాలని అడుగుతారా? అట్లా అడగకుండా 1700 అప్లికేషన్స్ వుంటే 400 మంది గురించే ఎందుకు అడిగారు?

శ్రీ ఎం. తులసీదాస్ :—ఆ జిల్లాలో వున్న కాలేజెస్ నిబట్టి, అక్కడున్న వెనుకబడినతనాన్ని బట్టి అప్లికేషన్స్ వస్తున్నాయి.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :—వారు మా కర్మకొద్దీ దొరికినట్లు వుంది. అధ్యక్షులవారు అడిగింది ఒకటి, మంత్రిగారు చెప్పేది ఇంకొకటి.

శ్రీ ఎం. తులసీదాస్ :—అదంతా ఎగ్జామిన్ చేసి టేబుల్ మీద పెడతాను.

శ్రీ శ్రీనివాసరావు (నాగర్ కర్నూల్) :—ప్రతి సంవత్సరం ఇన్ని సీట్లు అని వున్నదాన్ని బట్టి కేటాయింపు జరుగుతుంది. అడ్మినిస్ట్రేషన్స్ జిల్లా కమిటీలు చేస్తాయి. ఇన్ కమ్, మెరిట్ మొదలగువాటినిబట్టి కన్సిడర్ చేస్తారు. నంబరు ఆఫ్ సీట్స్, అలాట్ మెంట్ గవర్న మెంటువై వునుంచి చేస్తున్నారు. అడ్మిషన్స్ ని బట్టి లేదు. బోర్డర్స్ అడ్మిషన్స్ నిబట్టి అలాట్ మెంట్ చేయవలసివుంది. ఆ ప్రొపోజ్షన్ లేదు కాబట్టి దానిని రెక్టిఫై చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. తులసీదాస్ :—రెక్టిఫై చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ (రేపల్లె) :—జిల్లాకు యింత అలాట్ మెంట్ అని చేస్తున్నారు. ఎన్ని అప్లికేషన్స్ వచ్చినా ఆ మొత్తానికి మించి యివ్వడానికి అవకాశం లేదు. 2000 అప్లికేషన్స్ మహబూబ్ నగర్ జిల్లానుంచి వస్తే 330

మందికే ఇచ్చారు. 1670 రిజెక్ట్ చేశారు. ఏ ప్రాతిపదికపైన వాటిని రిజెక్ట్ చేశారు? గుంటూరు 545 అడ్మినిస్ట్రేషన్ 545 యిచ్చారు. ఇంత మొత్తం యివ్వాలని అడిగారా? జిల్లాకు ఇంతకంటే మించి యివ్వకూడదు, ఇంత మొత్తం మే యివ్వాలని చెప్పి ఆ విధంగా కేటాయిస్తున్నారా లేదా? ఆ కేటాయింపు న్యాయంగా లేదు తిరిగి పరిశీలన చేస్తారా? ఏ ప్రాతిపదిక మీద యిస్తారు? ముందయినా ఒక పద్ధతి ప్రకారం యిస్తారా?

శ్రీ ఎం. తులసీదాస్ :—ప్రాతిపదిక అంతా పరిశీలన చేసి సరియైన పద్ధతిలో ఇకముందు చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు (సిఐసిల్ల):— ప్రభుత్వము మొదలే కేటాయింపులు జిల్లాలవారిగా చేశారు. డబ్బు కేటాయింపు దృష్టిలో పెట్టుకొని అప్లికేషన్స్ యాక్సెప్ట్ చేయడం, రిజెక్ట్ చేయడం చేస్తున్నారు. పిండికొద్ది రొట్టె, ముందు చేయడం కన్న అవసరాన్ని బట్టి, ట్రైమును బట్టి చేస్తే ఒక పద్ధతి క్రింది వస్తుంది కాని డబ్బు కేటాయింపు ప్రకారం చేయాలని చెప్పడం యిబ్బంది వస్తుంది.

శ్రీ ఎం. తులసీదాస్ :— అది కాదు. ఇంచుమించు 40 నుంచి 60 శాతం వెనుకబడిన తరగతులవారు వున్నారు. దరఖాస్తులు అనేకం వస్తున్నాయి. ఫండ్లు చాల తక్కువగా వున్నాయి. గత సంవత్సరం ఎంతమంది వుంటే ముందు వారిని అంగీకరించడం జరుగుతుంది. డిఫరెంట్ కాలేజీలలో డిఫరెంట్ ట్రైములలో అడ్మిషన్స్ అవుతున్నాయి. అడ్మిషన్స్ అయితే కాని దరఖాస్తులు అందడం లేదు. ఇదంతా అయ్యేటప్పటికీ కొంత ట్రైము పడుతుంది. తరువాత మన ఫండ్లు పొజిషన్ చూసుకొని జిల్లా సోపల్ వెల్ ఫేర్ ఆఫీసర్ అడిగిన దానిని బట్టి రిలీజ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ ద్రోణరాజు సత్యనారాయణ (పెందుర్తి) :— ఏ జిల్లాకు ఎన్ని సీట్స్ కేటాయింపు ఎంత, ఎన్ని అప్లికేషన్స్ యిచ్చారు, కారణాలు ఏమిటి? ఈ వివరణ లతో కూడిన పట్టిక శాసనసభ సమావేశాలు అయ్యేలోగా సభముందువుచుతారా?

శ్రీ ఎం. తులసీదాస్ :— గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనలను దృష్టిలో పెట్టుకొని తరువాత టేబుల్ మీద పెడతాను.

శ్రీ మతి కె. ప్రభావతమ్మ (రాజంపేట):— అప్లికేషన్స్ అన్ని హాస్టల్స్ ద్వారా కలెక్ట్ చేసి జిల్లాకు పంపిస్తున్నారు. దాదాపు 2 నెలలు పెట్టుకొని, ఫైనలైజ్ చేయక, ఆలస్యం చేయడం వల్ల, పిల్లలకు అడ్మిషన్స్ దొరకడం లేదు. ఇట్లా జరగకుండా ఒక ట్రైము ఫిక్స్ చేసి అప్లికేషన్స్ రిసీవ్ అయిన యిన్ని రోజులలో పరి ఫైనలైజ్ చేసి అడ్మిట్ చేసుకోవాలని ఆదేశాలు పంపిస్తారా?

శ్రీ ఎం. తులసీదాస్ :— ఎందుకు ఆలస్యం జరుగుతున్నదో నా దృష్టికి తెస్తే సెట్ రైట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. నా దృష్టికి వస్తే సరియైన ఆదేశాలు యిచ్చి సరిచేయిస్తాను.

శ్రీ డి. చిన్నపల్లెయ్య (ఇందుర్తి) :— అదిలాబాదులో 1417 అప్లికేషన్స్ వస్తే 165 మందిని అడ్మిట్ చేసుకొన్నారు. వారిచ్చిన కోటా ఒక జిల్లాకు ఎక్కువ

ఒక జిల్లాకు శక్తువ వుంది. ప్రాతిపదిక లేకుండా వుంది. ప్రాతిపదిక నిర్ణయించే ఆలోచన చేస్తారా?

(శ్రీ ఎం. శులసీదాస్ :- ఆలోచిస్తాను.

**Supply Copywriting Note Books to the Students by Social Welfare
Department at Abnormal Rates**

196-

*8024-(Q)-Q.-Smt. Mallu Swarajyam, (Thungathurthi) Smt. G. Dhana Suryavathi (Nidumrofu) Sarvasri M. Yerraiiah Reddy (Bhadrachalam) and M. Omkar (Narasampet):—Will the Minister for Social Welfare and Harijan Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the copywriting note books supplied the Social Welfare Department to the students for the academic year 1980-81, are at the rate of 76 paise per book as against 25 paise per copy available in open market; and

(b) if so, the reason for the discrepancy in the rates?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రంగారావు):— (ఎ) లేదండీ.

(బి) ఇది ఉత్పన్నం కాదు.

(శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :-అధ్యక్షా, ఈ పుస్తకాలు మీకు అంద చేస్తున్నాను. సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు వారు 75 పైసలకు సప్లయ చేశారు. చిల్లర వర్తకులు 25 పైసలకు సప్లయ చేస్తున్నారు, మూడు రకాలైన కాపీ పుస్తకాలు మీకు అందచేస్తున్నాను. సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు వారు పుస్తకాల మాన్యుఫాక్చర్స్ తో మిలటరీ అయి ఎక్కువ ధరకు ఇస్తున్నారు. దీనిలో కూడా కమీషను తీసికొనే పద్ధతి మానేస్తారా ?

(శ్రీ కె. రంగారావు :-అధ్యక్షా, దీనికి ఒక పొన్సిజర్ వుంది. ప్రతి జిల్లాలో వర్చేజింగ్ కమిటీలు వున్నాయి. దానికి జాయింట్ కలెక్టరు చైర్ మెన్ గా వుంటారు. అంతేకాకుండా ఈ పుస్తకాలు కొనేటప్పుడు గవర్నమెంటు ద్వారా ఎఫ్ ఐ ఏ అయ్యాయా లేదా అని పరిశీలించటం జరుగుతుంది. మా డిపార్టుమెంటు డై రెక్టర్ ఆఫ్ స్కూలు ఎడ్యుకేషన్ వారి ఎఫ్ ఐ ఏ పొందటం జరిగింది.

(శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :-మేము పెక్కు బుక్స్ సంగతి అడగలేదు. సోట్ బుక్స్ సంగతి అడిగాము. దానికి మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పాల్సింది.

(శ్రీ కె. రంగారావు :-వద్దేనా వాటిని కూడా పరిశీలించవలసివుంది. ఉదాహరణకు విశాఖపట్టణంలో ఈ రకమైన పుస్తకాలు కావాలని పెండరు పిలవటం జరిగింది తక్కువ పెండరు ఇచ్చిన వారినుండి పుస్తకాలు తీసికోవటం జరిగింది. అంగోలు జిల్లాలో వర్చేజింగ్ కమిటీ పెట్టి వర్చేజింగ్ చేయటం జరిగింది. ఒక జిల్లాలో వర్చేజింగ్ కమిటీ ముందు పెట్టి అవకాశం లేనప్పుడు వర్చేజింగ్ కమిటీ చైర్ మన్ ఎఫ్ ఐ ఏ ముందు తీసికొని, పుస్తకాలు కొని తరువాత వర్చే

జింగ్ కమిటీ ఎక్స్‌ప్రెస్ టిసికోనటుం బరుగుతుంది. 25 ప్రైవేటుకు కొన్న పుస్తకాలను డైరెక్టర్ ఆఫ్ స్కూలు ఏడ్యుకేషన్ ఎప్రూవ్ చేశారు. ఏప్రూవ్ చేసిన పుస్తకాన్ని మేము అమ్ముతామని ఎవరైనా ముందుకు వచ్చినప్పుడు డైరెక్టర్ సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంటు రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ పరిశీలించి తీసికొండి అని మేము కర్చ్యులర్ ఇవ్వటం జరిగింది. అప్రకారం రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ అబ్జెక్ట్ చేసి కొన్నారని మార్కెటర్లు ప్రకారం తెలుస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి :—బజారులో 25 ప్రైవేటున్నది 75 ప్రైవేటు అమ్మటానికి కారణం మీ అమోదమా లేక వారికి వచ్చే కమీషనా? ఏ కారణంతో అమ్మారు?

శ్రీ కె. రంగారావు :—రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ వున్నాయి, కొన్ని ఫార్మాలిటీస్ వున్నాయి. While making purchases of these books certain formalities have to be observed and these are observed by the department.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ధరలో ఇంత తేడా ఎందుకు వున్నదని అడిగితే ఫార్మాలిటీస్ వున్నాయని చెబుతారేమిటి?

శ్రీ కె. రంగారావు :—తేడరు పిలిచినప్పుడు వారు 25 ప్రైవేటుకు ఇస్తామని అంటే దానిని రెఫ్రాజ్ చేయటం జరుగదు. షర్ప్ షింగ్ మిటిలో ఈ పుస్తకాలను పరిశీలిస్తారు. వారు 25 ప్రైవేటుకు సప్లయ్ చేస్తామని ఎక్స్‌ప్రెస్ అయివుంటే దానిని ఓవర్ లుక్ చేసి 75 ప్రైవేటుకు కొంటే దానిని పరిశీలించి అదే నిజం అయితే తప్పక చర్య తీసికొంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ శ్రీనివాసరావు :—ఇది కుంభకోణాలకు, కరప్షన్ కు సంబంధించిన సిస్టమ్. పుస్తకాలను ప్రైవేట్ వారికి ఇచ్చే బదులు ప్రభుత్వ పరంగానే ప్రాచయించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. రంగారావు :—శ్రీనివాసరావు గారు చెప్పే విషయం ఈ పుస్తకాలకు సంబంధించినది కాదు. ఇది కాఫీ పుస్తకాల విషయం. ఇవి డైరెక్టర్ ఆఫ్ స్కూలు ఏడ్యుకేషన్ వారిచే ఏప్రూవల్ కాబడ్డాయి. టీచర్స్ ఏయిడ్ ఎంటర్ ప్రైజెస్ వారి నుండి కొన్న పుస్తకాలు డైరెక్టరు ఆఫ్ స్కూలు ఏడ్యుకేషన్. ఎప్రూవ్ పొందినవి. వారు క్వాలిటీ, ధర అన్నీ ఫార్మాలిటీస్ చూస్తారు. 25 ప్రైవేటుకు సప్లయ్ చేస్తామని వచ్చిన వారిని ఓవర్ లుక్ చేసి 75 ప్రైవేటు పుస్తకాలు కొనటం జరిగివుంటే తప్పకుండా చర్య తీసికొంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అఖియన్ గా రెండు పుస్తకాలలో తేడా కనిపిస్తున్నది. 75 ప్రైవేటు పుస్తకం మనం ఇచ్చేవి. మనం ఎవరి దగ్గరో కొని ఇస్తున్నాము. 25 ప్రైవేటుకు బయటవారు అమ్ముతున్నారు. ఇది అల్ ఈజ్ నాట్ చెర్ అన్నట్లు కనిపిస్తున్నది. దానిని విచారణ చేసి—

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి (కర్నూలు) :—అదే డిపార్టుమెంటు చేత విచారణ చేయలే దొంగకే దర్జాస్తు అంగీకరించినట్లు అనుకుంది అందువల్ల ప్రయోజనం వుండదు. కనుక సైక్రెటరీకి విచారణ జరిగించండి.

Mr. Speaker:—You have not followed the contention of the Minister for Social Welfare. “ఇది కేసులో చేసింది నా డిపార్టుమెంటు కాదు, డైరెక్టర్ ఆఫ్ స్కూలుస్ ఏడ్యుకేషన్” అని చెప్పారు ఇప్పుడు విచారణ చేస్తున్నది సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :—డైరెక్టర్ ఆఫ్ స్కూల్స్ ఏడ్యుకేషన్ ద్వారా జరిగిందన్నారు. యా సీనియర్ గాఫీసరు. డైరెక్టర్ ఆఫ్ సోషల్ వెల్ ఫేర్ సీనియర్ కాడు. కనుక సైక్రెటరీయట్ నుండి సీనియర్ మోస్ట్ ఐ. ఏ. పి. ఆఫీసరును పంపించాలి.

Mr. Speaker:—I am neither happy with the answer that is given nor with the question that you put.

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, I have not bargained for happiness.

అధ్యక్షా, తమరు ఆబ్జియన్స్ అన్నారు. ఎవరు ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారనేది ప్రధానమైనది. It is a request to make an enquiry into a thing which is apparently, in your own words obviously scandalous.

Mr. Speaker:—No, no; I have not used that expression. Don't put words in my mouth which I have not said.

0-30 a. m.

శ్రీ కె. రంగారావు :—ఎవరు ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారు ఎవరిని ఎపాయింటు చేయాలనేది కాదు. We are also taking this as a serious problem. We will decide and appoint an officer to enquire into these matters. If there is any fault or mistake committed by any officer, we will pursue this matter. కాదాక మనవి చేశాను ఫార్మాలిటీస్ వున్నవి. వారు కూడ ఫాలో అయినారా లేదా అనేది కూడ ఆలోచించాలి. తెండర్స్ పిలిస్తే తెండరు కమిటీ చూస్తుంది. మా ఆఫీసర్లు బజారు బజారు వెళ్లి తిరిగి కొనేది వుండదు కదా. రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ వున్నవి. వాటిని అబ్జర్వ్ చేసి వాటి ప్రకారం వారు ఫాలో అయినారా లేదా అనేది చూస్తాము. వారు 25 పైసలకు ఇస్తామని ఎప్రోచ్ అయినారా, ఆ పరిస్థితుల గురించి వణికించాలి. అవి అన్ని జాగ్రత్తగా పరిశీలన చేసి చూస్తాము. దానికి అవసరమైనటువంటి డిపార్టుమెంటులో చాలా మంది ఐ. ఏ. సి. ఆఫీసర్లు వున్నారు. వారిని పంపించి సరైన చర్య తీసుకుంటాను.

Sri S. Jaipal Reddy :—Sir, the Minister is wasting the time of the House. (ఊకదంపుడు ఉపన్యాసంవల్ల ఉపయోగంపేరు)

శ్రీ ఎన్. విజయరామరాజు (నాగూర్) :—ఒక కుంభకోణం జరిగిపోయింది దానిమీద మంత్రులు సీనియర్ గా తీసుకొన్నారు. తీసుకున్నంతమాత్రాన న్యాయం జరగదు. అధికారులు తినివేశారు. మొదట ఏ జిల్లాలో యిది జరిగిందో వెంటనే ఆక్కడికి పుచ్చర్లు పంపించి వారిని సస్పెండు చేయించి తరువాత ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా?

(శ్రీ) కె. రంగారావు :— ఈ విషయాలి సందర్భించి ఆ విధమైనటువంటి చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం లేదు ఎవరిని సస్పెండ్ చేయవలసిన అవసరంలేదు ఎవరూ పొరపాటు కారనే వుద్దేశ్యము డిపార్టుమెంటులో లేదు. మాకూ లేదు. మేము అనుకోవడంలేని విచారణ జరిగిన తరువాత చ తీసుకుంటాము విచారణ జరపకుండా, బూల్డు అండ్ రెగ్యులేషన్సును అబ్జర్వే చేసి సూర్య ప్రకారంచేశారా లాస్ట్ యియర్ అనేది చూడకుండా, దానికి సంబంధించి డిపార్టుమెంటు ఎప్రూవల్ వుందా లేదా అనేది చూడకుండా స్పెషల్ ప్రాసెస్ డిస్మిస్ చేస్తారా అనే సమస్య వుత్పన్నం కాదు. అందుచేత మేము కూడా చాలా జాగ్రత్తగా అలోచించ వలసిన అవసరం ఉంది నూ ఆపి యి మీక మాకు విశ్వాసం వుంది. అందుచేత ఎక్కడైనా పొరపాటు జరిగివుంటే తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. దాని గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం లేదు.

(శ్రీ) ఎస్. రాఘవరెడ్డి (నా. రాం) : . పరి పాలు వారికి వుందన్న మాట,

(శ్రీ) ఎస్. గణపతిరావు:—ల్యూడా, మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం చాలా కటువుగా చాలా ఖచ్చితంగా వుంది. వారికి తెలుసు వారి వుద్యోగస్తులు తప్ప చేస్తున్నారని. తప్ప చేస్తున్నా కప్పి పుచ్చడానికి ప్యూత్నం చేయడం బయట చేస్తే చేయవచ్చు గాని యీ సమావేశములో చెయడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను ఈ విషయాలకు సంబంధించి యింతకుముందు అసెంబ్లీ సమా వేశాల్లో కూడా ఓంకారు గారు యీ సోషల్ సర్వేరు డిపార్టుమెంటులో విద్యార్థులకు యిచ్చిన బట్టలను తీసుకువచ్చి స్పీకరు గారి ఎదుట పెట్టారు. అప్పుడు జరిగిన తప్పులు కూడా యిప్పుడు జరుగుతున్నాయి. ఈ సోషల్ సర్వేరు డిపార్టు మెంటు యిచ్చే దప్పట్లు అంగవస్త్రాల కంటే హీనంగా వుండే పరిస్థితులు చూస్తున్నాం. దాని మీద విచారణ చేయాలి డిపార్టుమెంటు చేసే తప్పులను కప్పి పుచ్చడం సరైనది కాదు, సబబు అయినది కాదు ఏమి చర్యలు తీసు కుంటారో హౌస్ లో ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) కె. రంగారావు :—ఇది కేసు విచారణ జరపకుండా జడ్జ్ మెంటు చేప్పినట్లుగా వుంది. ఈ విషయములో తప్ప చేశారని వారు అనుకుంటున్నారేమో, నేను అనుకోవడం లేదు, ఎంక్వయరీ చేయాలి. అవి అన్నీ అలోచన చేయాలి, అలోచన చేసిన తరువాత—

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri S. Jaipal Reddy :—The Minister is wasting the time of the House.

Sri K. Ranga Rao :—I cannot believe my officer has done a mistake.

(ఇంటరప్షన్స్)

(శ్రీ) యం. ఓంకార్ :—నేను ఛాటెంజి చేస్తున్నాను.

Sri E. Ayyappa Reddy (Minister for Law) :—We will come to the Speaker's chamber and discuss this matter with the Opposition.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—ఒప్పుకుంటున్నాం, జాగానే వుంది.

Elections to Syndicates and Senates of Universities

197—

*4567-Q.-Sri K. B. Siddaiah (Puttoor):—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether the Government have decided to held elections on democratic lines in the matter of Syndicates and Senates of Universities in the State; and

(b) if so, when the elections will be held?

Minister for Education (Sri B. Venkatarama Reddy):—

(a) and (b) : A bill has been introduced in the Legislative Assembly on 2-7-1979 suggesting certain amendments to the existing provisions of the University Acts so as to reconstitute the University authorities like Sennate Syndicate and Academic Council in a democratic way. The bill is yet to be taken up by the Legislative Assembly for consideration.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఎమర్జెన్సీ అంధకారంలో డెమోక్రటిక్ కేరక్తులు యూనివర్సిటీస్ కు పోయింది. 1978లో యీ ప్రభుత్వం ఏర్పడినప్పుడు గవర్నరు ఎడ్రసులో చెప్పారు ఏమంటే యూనివర్సిటీస్ డెమోక్రటిక్ కేరక్తులను రెస్టోర్ చేస్తామని. It has been under a permanent eclipse. ఈ సారి గవర్నరు ఎడ్రసులో పక్కన లేదు. 27 ఏప్రిల్ తరువాత తీసుకుంటామని చెప్పారు. కాంప్రెహెన్సివ్ ఎడ్యుకేషను బిల్లు, దానితోపాటు యూనివర్సిటీస్ అమెండుమెంటు బిల్లు డెడతామని ఖచ్చితమైన హామీ యిస్తారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామారెడ్డి :—అధ్యక్షా, 1978 వర్షపు ఎడ్రసులో వచ్చిన మాట వాస్తవమే. ఆ తరువాత వెంటనే ఏప్రిల్ నుండి చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. వైస్ చాన్సలర్లు సమావేశములో ఒక బిల్లు రూపొందించిన తరువాత వారిని సంప్రదించిన తరువాత ఒక బిల్లును ప్రజింటు చేయడం జరిగింది. ఈ సమావేశములో లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలు ద్వారా యిక్కడికి రావడమో లేక యిక్కడి నుండి అయినా రావడం, యీ సమావేశములో కావడం అన్న మాటను గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇటీవలే తిరిగి కేబినెటు ఆమోదం పొందింది, ప్రవేశ పెడతామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

Incorporation of Lessons in School Text-Books about Dangers of Alchohal

198—

*3528—Q.— Sri B. Rama Subba Reddy (Kanigiri) :—Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Central Government have requested the State Government to incorporate lessons in the School Text-Books about the dangers of drinking alchohal ; and

(b) if so, the action taken in this regard?

శ్రీ బి వెంకట్రామరెడ్డి :—(ఎ) కేంద్రప్రభుత్వం నియమించిన ఈశ్వరీబాయి పటేలు సంఘం పాఠ్య ప్రణాళికలో చేర్చడానికి సిఫార్సు చేసిన అంశాలలో ఆరోగ్యం-పారిశుధ్యం ఒకటి. నుక మద్యం త్రాగడం వలన సంభవించే దుష్ఫలితాలను ఈ అంశం క్రిందికి వచ్చేవిగా పరిగణించవచ్చును.

(బి) మద్యపానీయాలు, పొగాకు, అధిక ఉత్తేజకాలవల్ల సంభవించే దుష్ఫలితామూలు అనే విషయం ఆరోగ్య విద్యాపాఠ్య ప్రణాళికలో వివరంగా ఉంటుంది కనుక అందులో చేర్చబడి ఉంది. ఉపాధ్యాయుల కర పుస్తకంలో కూడా ఈ విషయం గురించి వివరించడం జరిగింది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి (శరసాపూర్) :—అధ్యక్షా, బోధన చేసే 9.40 a.m. ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు ఆలస్యంగా సేవించి స్కూళ్ళకు వెళ్తున్నారని. వారిమీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—ఆ విధంగా గౌరవసభ్యులు జనరల్ అబ్జర్వేషను చేసే ఎవరూ ఏమీ చేసేది లేదు. స్టెనోఫిక్ గా కంప్లయింట్లు ఇస్తే అది ఫ్లోవ్ అయితే తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—నా నేటివ్ ప్లేస్ లోని మోడల్ స్కూలులోని హెడ్ మాస్టరు తాగి వస్తున్నాడని నేను ఇంతకుముందు మంత్రిగారికి వ్రాసాను. కాని వారి మీద ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—ఇటువంటి సందర్భాలు వస్తే వారిని సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. శ్రీ విఠల్ రెడ్డిగారు నాకు వ్యాసించి జ్ఞాపకం లేదు. ఇప్పుడు నాకు ఆ వివరాలు ఇస్తే మేము ఏమీ చర్య తీసుకున్నాడీ చెబుతాను. ఒక నేర చర్య తీసుకోకపోతే తక్షణం చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ వి. రంగారావు :—దీనిని సిలబస్ లో చేర్చారా? లేకపోతే పుస్తకాలలో చేర్చారని మీరు ఊహిస్తున్నారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—ఊహకు తావు లేదు. స్వయంగా తెలుసు. సిలబస్ లో చేర్చాము. ఎక్కడ చేర్చింది వివరణ చెప్పాము. కనబడకపోతే కనబడటం చేస్తాము.

శ్రీ బి. నారాయణస్వామి (లెక్కలి) :—రాజాం జూనియర్ కళాశాల అవరణలో ఈ పాపు వుంది. ఈ విషయంలో కలెక్టరుకు, ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటుకు కంప్లయింట్లు ఇచ్చాము.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—గౌరవసభ్యులు నాకు ఆ వివరణ ఇస్తే తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాను, ఆ వివరాలు ఇంతకుముందు నా దృష్టికి రాలేదు.

శ్రీ ఎన్. విజయరామరాజు :—ఎక్కడో లెక్కలి, సోంపేటలలో కాదు. ప్రొడరాబాట్ నేటిలో వ్యాడ్ వే రెస్టారెంట్లు ఉంది.

(సమాధానం లేదు)

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :—టీచరు డ్రింగర్ కాకూడదని సర్వీసు రూల్సు లో లేని మాట నిజమేనా? ఈ పాపు ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ కు

దగ్గరగా ఉండకూడదని రూల్సు ఉన్నాయి. కాని సాడి ఆఫ్ ది ఇనిస్టిట్యూషన్ ఆ రూల్సును పాటించడం లేదు. దానికేమి చర్యలు తీసుకుంటారు ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—దీని రద్దు కాకూడదని రూల్సులో ఉన్నది. లేనిదీ ఇప్పుడు నేను చెప్పినట్లు ఉండి ఉంది, లేకపోతే ఇన్ క్లూడ్ అయ్యేట్లు చూస్తాను, ఎందుకంటే కోడ్ ఆఫ్ కాండక్టు ఉండాలి ప్రతి డిలీ విద్యా శాఖాధికారికి ఇన్ స్ట్రక్షన్సు పంపిస్తారు. ప్రక్కన యారక్ పాస్ పేపర్ ఉంటే ఉండకూడదని. ఈ ఎకడమిక్ యర్ ఐపోయిక సమ్మర్ సెల్యూలలో ఇది సమీక్షచేసి, సర్వేచేసి అటువంటి పరిస్థితి ఉంటే తప్పకుండా ఎక్స్ క్యూజ్ డిపార్టుమెంటుతో మాట్లాడి తగిన చర్యలు తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టరు స్పీకర్ :—దేవాలయాలు, విద్యాలయాలు, నారాలయాలు అన్నీ ఒక్కటే అనే అభిప్రాయం ఉంది.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—అధ్యక్షులు కమించాలి విద్యాలయాలలో అపేషనా ఉంటే పాలగించాలి. దేవాలయాలు భరించగలమేమో కాని విద్యాలయాలు భరించలేవు. దయచేసి ఈ అబ్జర్వేషను చేయవద్దని కోరుతున్నాను.

Conversion of Part-time Hindi Pandits in Upper Primary Schools as Full-Time Pandits

199—

*6383-Q.—Sri Poola Sublaiah (Markapur) :—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to convert the Part-time Hindi Pandits in Upper Primary Schools as full-time Pandits in view of the importance of Hindi as a National language.

(b) if so, when the orders will be issued?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—(ఎ) అధ్యక్షా, పార్టు టైం హిందీ పండితులను గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు ఇచ్చినటువంటి కాంక్షను ప్రకారంగా ఫేజ్ పోగ్రాంతో వారికి ఫస్ట్ పిసరెన్సు ఇచ్చి అబ్ జార్చు చేసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఈ సంవత్సరం 400 మంది హిందీ పండితులను అబ్ జాబరు చేయడానికి వీలుంది.

(బి) ఈ ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడ్డాయి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—వారు దాదాపు 10 సంవత్సరముల నుంచి 50 రూపాయల వేతనంతో ఉన్నారు. వారికి దానితో ఎట్లాగ జరుగుతుందో మంత్రి గారు అలోచించాలి. ఫేజ్ పోగ్రాం అంటే ఎన్ని సంవత్సరాలలో వారిని భర్తీ చేయడానికి ఉద్దేశించారు ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—ఇప్పుడు నాకు తెలిసిన సమాచారంబట్టి ఈ పోగ్రాంలో 1500 మంది పార్టు టైం హిందీ పండితులు ఉన్నారు. వీరిలో

మొత్తం మీగ పోతి సంవత్సరం 200 మంజూరీ చొప్పున తీసుకుంటూ వచ్చాము. ఎక్కడ కాశీ వచ్చినా పాద్యం చెప్పేస్తున్నావాకి పీఠం రెన్ను ఇవ్వాలని చెప్పాము. ఇంకా ఎంతమంది మిగిలి ఉన్నారని అడగడం చూసి వీలైనంత త్వరలో వారిని అక్కజాబరు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఉత్తరాలు రావడానికి అన్నాడు ఎప్పుడు ఇచ్చాడు ? ఆ జి.ట. నెం.రు చెబుతారా ?

Sri B. Venkatram Reddy :—Sir, I will secure a copy of the order and inform the hon. Member, because I have knowledge that the order are passed, but I don't have a copy with me.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య :—ఫేజ్ పోగొంగా తీసుకొనడానికి 4, 5 సంవత్సరాలు వట్టవచ్చు. ఈలోగా పార్టీలైంగా పనిచేసే హిందీ పండితులకు జీతాలు పెంచే ప్రయత్నం చేస్తారా ?

Sri B. Venkatram Reddy :—Of course, we take the suggestion. Keeping in mind the funds we have, we will certainly examine that. Rs. 50, as I have observed, is a meagre amount which needs to be revised.

శ్రీ ఎన్ ఎన్ ఎన్. రెడ్డి (విశాఖపట్టణం) :—గత రెండు సంవత్సరాలుగా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు 30 లక్షల చొప్పున హిందీ పండితుల అప్పాయింట్ మెంటుకు శాంక్షను చేస్తే స్టేట్ గవర్నమెంటు మార్చింగ్ గాంటు లేదని అది తీసుకోమని రిజెక్షన్ చేసిన మాట నిజమా ? సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు డబ్బు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. కాబట్టి స్టేట్ గవర్నమెంటు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు మీద ఒత్తిడి చేసి ఆ డబ్బు రిజిస్ట్రేషన్ చేయించి పార్టీలైంగా పనిచేసే వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే సహాయాన్ని తిరస్కరించడం కాని వద్దని చెప్పడం కాని ఏ పరిస్థితులలోనూ జరుగలేదు. ఒక సంవత్సరం ఇన్ టైం ఎవైల్ చేసుకోని మాట నిజమే. దానిని తరువాత సంవత్సరానికి ప్రొటోవర్క్ చేసి చేసుకొనడం జరుగుతున్నది. ఇంకా ఎక్కువ కాలాని నెగోషియేట్ చేస్తున్నాము.

Construction of Kalyana Mantapam by T.T.D. at Vizag

200—

*5820 Q—Sri Dronamraju Satyanarayana:—Will the Minister for Endowments be pleased to state;

(a) whether it is a fact that the Government had taken over the "Turner choultry" which is under the control of Visakhapatnam Municipality for construction of a Kalyana Mantapam by Sri Tirumala Tirupathi Devasthanam at Visakhapatnam;

(b) if so, whether the same has been handed over to the T.T.D.;

(c) if not, the reasons therefor?

దేవాదాయ శాఖ మంత్రి శ్రీ పి. వి. చౌదరి:—(ఎ) విశాఖపట్నంలోని “టర్నర్ సత్యం” 1966, ఆంధ్రప్రదేశ్ ధర్మాదాయ, హిందూ మత సంస్థలు, దేవాదాయాల చట్టం 1966లో (17వ ఆంధ్రప్రదేశ్ చట్టం)లోని 6 (సి) 1వ విభాగంలో చేర్చిన సంస్థలలో ఒకటి.

(బి) లేదంటే.

(సి) తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం పాలకవర్గం వారు ఇకమీదట తిరుమల తిరుపతులలో తప్ప ఇతర ప్రదేశాల్లో కల్యాణ మంటపాలనుగాని, సత్యాగ్రహ గాని నిర్మించరాదని నిర్ణయించారు,

శ్రీ దోగ్గిణంరాజు సత్యనారాయణ:—తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంవారు కళ్యాణమంటపం నిర్మిస్తారనే ఉద్దేశంతో ఇది ఎండోమెంట్సు శాఖలో లేకుండా పురపాలక సంఘం ఆధీనంలో ఉన్నటువంటి టర్నర్ సత్రంను ప్రభుత్వంవారు ఇచ్చినటువంటి జి.ఓ. 227 ఎమ్.ఎ. 6-5-1976 వ తేదీ ఉత్తర్వుల ప్రకారం స్వాధీనం చేసుకున్న మాట నిజమేనా? తిరుపతి దేవస్థానం ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు, దేవాదాయ శాఖా మంత్రి, మునిసిపల్ కమిషనర్—ఈ ముగ్గురూ కలిసి ఒక సమావేశం ఏర్పాటుచేసి అందులో 27 లక్షల ఖర్చుతో కళ్యాణ మంటపం నిర్మించడానికి నిర్ణయం చేసిన మాట వాస్తవమా? ఇప్పుడు తిరుపతి దేవస్థానం వారు ఆ నిర్మాణం చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకోలేదు కాబట్టి ఆ ప్రతిపాదనలేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇప్పుడు మల్టీ పర్పస్ కమర్షియల్ కాంప్లెక్స్ కట్టడానికి తగిన నిధులు పురపాలక సంఘంలో ఉన్నాయి. కనుక తిరిగి ఆ స్థలాన్ని పురపాలక సంఘానికి అప్పగించే ప్రతిపాదన ఏమైనా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా? అందులో ఉన్నటువంటి విశాఖపట్టణం మునిసిపాలిటీవారు లక్షా 40 వేల ఖర్చుతో నిర్మించినటువంటి భవనాన్ని లాడ్జ్ ఫ్రీండ్ ఉపయోగిస్తున్నారు. ముందు ఉన్నటువంటి వారు దానిని హాటలు క్రింద ఉపయోగిస్తున్నారు. ఈ రెండింటి తాలూకు ఆదాయం ఇటు ఏండోమెంట్సు శాఖకి లేదు. అటు పురపాలక సంఘానికి లేకుండా మధ్యన పోతున్నది. అందుచేత దీనిని గురించి సమగ్రమైనటువంటి విచారణ జరిపించి ఏ లక్ష్యము కోసము అయితే దీనిని తీసుకున్నారో ఆ లక్ష్యసిద్ధి కోసము ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా?

శ్రీ పి. వి. చౌదరి:—వారు అన్నట్టు తిరుమలా తిరుపతి దేవస్థానము కల్యాణ మండపము కట్టే కండిషను వైననే దానిని మునిసిపాలిటీకి ఇచ్చినారు అనే విషయం వాస్తవము కాదు. అది కొంతమంది, బొబ్బిలి రాజా లాంటి మహానీయులు, అక్కడ ఉన్నటువంటి జమీందారులు, పెద్దలు అందరు కలిసి కొన్ని నిధులు సేకరించి అప్పుడు ఉన్నటువంటి కలెక్టరు టర్నరు వారి చేతికి ఆ సంస్థ నిర్మాణం జరిగింది. దాని ద్వారా ఒకాయన, పరికెళ్ల సూర్యనారాయణ అనే ఆయన, బార్ అసోసియేషన్ లీడరు, అప్పుడు మున్సిపాలిటీ అధ్యక్షులుగా ఉండే అవకాశము వారికి లభించింది వారు దీని పరిపాలన నిర్వహిస్తూ ఉండేటటువంటి వారు. 1966 లో చట్టము అయిన తరువాత రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి

ఈలాంటి సంస్థలు అన్నీ ఈ చట్టము క్రిందకు రావాలి అనే ఉద్దేశము చేత నిర్ణయించినప్పుడు ముగ్గురిలో ఒకరు ప్రైవేట్ కు వెళ్లడం జరిగింది. వారు స్టే ఇచ్చి మరల డిస్ మిస్ చేయడం జరిగింది. తరువాత మళ్ళీ కౌర్టు వెళ్లడం జరిగింది. అక్కడ కూడా డిస్ మిస్ చేయడం జరిగింది. మరల సివిల్ కౌర్టుకి వెళ్లడం జరిగింది. అక్కడ కూడా నానుభూతి లేదు. అది కూడా పోయింది. తరువాత ప్రైవేట్ కు వారి ఆదేశానుసారము డిప్యూటీ కమిషనరు కౌర్టులోనే ఇది హిందూ దేవాలయాలకు సంబంధించినదా ప్రయివేటుగా అనే విషయం నిర్ణయించాలి. అన్నప్పుడు అది చట్టము వచ్చిన తరువాత ఇది దేవాలయాలకు సంబంధించింది, ఏ ఉద్దేశము చేత అయితే రాజులు దీనిని ఇచ్చినారో అది నిర్ణయం కావాలి. దానిని అనుసరించాలి అనే ఉద్దేశము చేత ఆ కార్యక్రమం చేపట్టబడింది. అది ప్రత్యేకంగా హిందూ దేవాలయ ధర్మాదాయ చట్టములో ఆర్. పి. క్రింద ఇది చేర్చబడింది కాబట్టి ప్రశ్న ఉద్భవించింది. వారు అన్నట్లు అప్పుడు ఉన్నట్లువంటి మంత్రి ఎక్సిక్యూటివ్ ఆఫీసరుని, తిరుపతి దేవస్థానం కమిషనరుని పిలిపించి ఈ సంస్థ కల్యాణ మండపము ఇంకా స్పెక్యులేటివ్ గా అక్కడ కేంద్ర గా అక్కడ క్యూబ్ గా చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది దానిని తిసుకొని దానిని చేయమని చెప్పిన విషయం వాస్తవం, అప్పటికప్పుడు ఈ సంగతి ధర్మకర్తల సమక్షము ఏర్పాటు చేసినందువల్ల ఆ సంస్థ వారు దీనిని అబ్జక్టు చేస్తూ ఏ ఉద్దేశము చేత అయితే రాజులు దీనిని ఇచ్చినారో ఆ నియమాలు పాలించేదానికి వీలు లేకుండా పోతుంది అని అబ్జక్టు చేయడం అప్పుడు దానిని ఆచరణలోనికి తీసుకొని ప్రభుత్వము, మున్సిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషను వారు అందరూ కూడా దీనిని అంతా పరిశీలన చేసినతరువాత ఎండోమెంటు కమిషనరు వారికి చెప్పి దీనిని వెంటనే ఎండోమెంటు డిపార్టుమెంటుకి హాండ్ ఓవరు చేయమని చెప్పడం, అది 1976లో జరిగింది. అప్పుడు ఈ దేవాలయ సంస్థ వారు ఈ కల్యాణ మండపం తిరుపతి దేవస్థానం వారే కట్టించి పరిపాలన చేయాలి అనే నిబంధన లేనే లేదు. ఇది మాత్రం అప్పుడున్నట్లువంటి మంత్రిగారు వారు మాటలాడుకున్న మాట. ఇది మాత్రం దేవాలయ శాఖకు చెందినట్లువంటిది. 1979లో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు ప్రత్యేకమైన చట్టము చేసిన తరువాత వారు ఇలాంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టడంలేదు. వారు తిరుమలలోనో తిరుపతిలోనో అయితే ఏదైనా చేసేదానికి అవకాశం ఉందిగాని లేకపోతే లేదని చెప్పడం జరిగింది. ఈ విషయం అంతా కూడా ఇప్పుడు దాఖలు చేయబడింది.

శ్రీ దోయిరాజు సత్యనారాయణం:— ఇది దాదాపు నాలుగు కోట్ల రూపాయల విలువైనట్లువంటి అస్తి ఇది 1898-99 క్ సంవత్సరములో అప్పుడున్నట్లువంటి విజయనగరం మహారాజా వారి అధ్యక్షతన అక్కడకు వస్తున్నట్లు వంటి ప్రజలు ఉండేందుకు ఏర్పడిన ధర్మశ్రము, ఇప్పుడు దానికి భిన్నంగా అది ఒక వ్యాపార సంస్థగా, ప్రజలకు ఉపయోగ పడకుండా ఉన్నది. దానిని గురించి ప్రభుత్వం అలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. తిరుపతివారు కట్టక పోయినా ఎండోమెంటు డిపార్టుమెంటు అయినా వారు ఇన్ని కోట్ల రూపాయల అస్తిని స్వాధీనం చేసుకున్నప్పుడు దానిని దుర్వినియోగం చేయకుండా చూడవలసిన జాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా లేదా? దానిని

9-50 a.m

భద్రపరచసలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికే ఉన్నదా లేదా ? దాని నిర్వహణకి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్య ఏమిటి ?

శ్రీ పి. వి. చౌదరి:—ఆ విధంగా దుర్వినియోగం చేయకుండా మానుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉంది అనే విషయం నిర్వివాదం. మున్సిపాలిటీ వారు అక్కడ అదనంగా కొన్ని బిల్డింగులు ఇంప్రావ్ మెంటు చేసినందుకు వారికి లక్షా 40 వేలు 500 రూపాయలు రీఇంబర్సు చేయాలి అని కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఆ కార్యక్రమం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా అక్కడ ఏదైనా దుర్వినియోగం జరిగినట్లుంటే కార్యక్రమం ఉంటే అది ప్రజలకు ఉపయోగపడేందుకు దాతలు ఏ ఉద్దేశము చేత ఇచ్చినారో దానిని ఆచరణలో పెట్టడానికి తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాము. గౌరవ సభ్యుల కోరిక కల్యాణ మండపమే అయితే అక్కడ విశాఖపట్టణంలో చాల కల్యాణ మండపాలు ఉన్నాయి. అయినా కూడా వారు మరల కావాలి అని కోరితే, అక్కడ ఉన్నట్లుంటే ధర్మకర్తల సంఘము వారు కోరినట్లయితే సర్వశ్రేయోనిధి నుండి కూడా కొంత ఆర్థిక సహాయం అందించి ఆ కార్యక్రమం చేపట్టేదానికి పూనుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ దోర్నిణంరాజు సత్యనారాయణ:—విశాఖపట్టణంలో కల్యాణమండపము లేదు. ఎంత పెద్దవాడు పెళ్లి చేసుకోవాలి అన్నా వాడు బజారులో పెళ్లి చేసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. అది ప్రభుత్వము కడుతుందా లేకపోతే కార్పొరేషనులో ఫండ్స్ ఉన్నాయి కాబట్టి అది కట్టడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తుందా ?

శ్రీ పి. వి. చౌదరి:—మత సంస్థలకు సంబంధించినట్లుంటే తావులో ఎవరైనా కల్యాణ మండపాలు కట్టేదానికి అనుమతి కోరితే కొంత తావు ఇచ్చే దానికి మేము అంగీకరిస్తాము. ఆర్థిక సహాయం ఏదైనా అవసరమైతే కూడా సర్వశ్రేయోనిధినుంచి కూడా ఇచ్చి దానికి సహాయం చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. ఎన్. ఎన్. రెడ్డి:—సొమ్ము ఒకరిది పోకు ఒకరిది అని అది మున్సిపాలిటీ వారిది. అది మున్సిపల్ రికార్డుస్లో స్పష్టంగా వ్రాయబడింది. 1,40,500 రూపాయలు ఇస్తామని జి. టి. పాస్ చేసినా ఇప్పటివరకు కాపీ ఇవ్వలేదు నేను మున్సిపల్ కౌన్సిలర్ గా ఉన్నప్పుడు ఈ విషయం వచ్చింది అప్పుడు మీరు ఏ సర్ప్లస్ షోసము ఇది తీసుకున్నారో ఆ కల్యాణమండపము కలేదు కాబట్టి తిరిగి మాకు వచ్చివేయమని మున్సిపల్ కమిషనరు వ్రాశారు. అర్. సి. నం. 18447/78-1 డిసెంబర్ 22-1-1980 లో వ్రాశారు. ప్రస్తుతం అది బ్రోకర్ హౌసుగా నడుస్తున్నది. ధర్మకర్తల సంఘం దానిని బ్రోకర్ హౌసుగా నడిపిస్తున్నారని కాబట్టి వల్లికు శిబ్బిడి కలుగుతుంది కాబట్టి అక్కడ కల్యాణ మండపము లేదు కాబట్టి పురపాలక సంఘం అది ఎలాబట్ చేయడానికి సిద్ధముగా ఉంది కాబట్టి మంత్రిగారు పునరాలోచన చేసి దానిని వెంటనే ఇచ్చే దానికి ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ పి. వి. చౌదరి:— గౌరవ సభ్యులు మా ధర్మకర్తల సంఘం గురించి వారు అసరాని మాటలు అన్నారు. విచారిస్తున్నాను. మొట్టమొదట విషయం అది మున్సిపాలిటీ వారిది కానేకాదు అని ప్రాకోర్టుగాని, సుప్రీముకోర్టుగాని నేల్యాయి. మున్సిపాలిటీ వారు కట్టే ప్రశ్న ఉద్భవించదు, ధర్మకర్తల

సంఘమువారికి నిధులు అవసరమైతే రామన్ సెడ్ ఫండునుండి కొన్ని ట్టెగే దానికి ప్రయత్నాలు చేస్తాము.

(శ్రీ వి. శోభనాదీశ్వరరావు:—కింగ్ టీసారి కూడా ఆమరి దృష్టికి ఈ 10.00 ... m. విషయం వచ్చింది. విజయవాడలో కూడా అరండల్ సెంటర్ ఉంది. సెంట్రంకు ఉద్దేశించే డోనర్లు దానిని ఇచ్చారు గాబట్టి కొంత స్థలం దాని క్రింద ఉంచి అక్కడ పాప్స్ కాంప్లెక్స్ కడుతున్నందువల్ల మునిసిపాలిటీకి ఎంతో ఆదాయం వస్తుంది. కనుక విజయవాడలో అరండల్ సత్రంకు అనుమతి ఇచ్చినట్లుగానే ఈ విశాఖపట్నం టర్నర్ సత్రంకు కూడా అనుమతి ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ పి. వి. చౌదరి:—ఆ విషయం మునిసిపల్ సెక్రెటరీని స్ట్రీట్ శాఖవారు, దేవారాయశాఖవారు చూసుకుంటారు.

(L.A.Q. No. 201 postponed)

Production of Clothes in the Centres Opened under Cyclone Rehabilitation Project

202—

*7794 Q.—Garvasri K. Satyanarayana and N. Raghava Reddy:—Will the Minister for Handlooms and Textiles be pleased to state :

(a) number of Centres opened under Cyclone Rehabilitation Project.

(b) the amount of expenditure on the staff; and

(c) the amount of production of clothes in these Centres.

శాశిశాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు):—

(ఎ) తుఫాను పునరావాస ప్రాజెక్టు కింద 10 కేంద్రాలను ప్రారంభించారు,

(బి) 1978-79 నుండి 1980-81 వరకు ౧౭ కాండ్లో ఉత్పత్తి కేంద్రాల నిమిత్తం నియమించిన శాఖీయ అధికారులు, తదితర సిబ్బందిపై రూ. 13.76 లక్షలు ఖర్చు అయింది.

(సి) ఈ కేంద్రాల్లో ఉత్పత్తి చేసిన బట్టల విలువ రూ. 43.55 లక్షలు.

(శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ:—ఈ కేంద్రాలలో ఉన్న సిబ్బందికి పని లేకుండా ఉన్నారు. ఈ ప్రాజెక్టు లక్ష్యం ఏమైతే ఉందో అని అక్కడ నెరవేరడం లేదు. ఈ పునరావాసం పేరుతో ఏ చేనేత కార్మికుడికి కూడా అక్కడ పని కల్పించడం లేదు. సిబ్బంది మాత్రం పని ఏమీ లేకుండానే జీతాలు తీసుకుంటున్న పరిస్థితి ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన డబ్బుతో ఎందుకూ పనికిరాని పరికరాలు కొని ఈ కేంద్రాలలో పడిపున్నాయి. ఇప్పటికైనా అవన్నీ తెలుసుకొని ఈ కేంద్రాలు సద్వినియోగం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

(శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు:—ఆ కేంద్రాలు కంటిన్యూ అవుతున్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి అసిస్టెన్సు వచ్చింది. ఉత్పత్తి కూడా ప్రారంభించింది.

ఇప్పటి నుంచి వాటిని కోపరేటివ్ పద్ధతిలోకి మార్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

(శ్రీ కొరటాల నవ్యనారాయణ:—సిబ్బందికిగాను ఈ 3 సంవత్సరాలనుంచి ఎంత ఖర్చు వెట్టబడింది?

Sri G. Nageswara Rao:—They are going to be co-operatives. Staff for training development and promotional activities Rs. 8.9 lakhs and staff intended for production Rs. 4.79 lakhs.

L.A.Qs. Postpored from 9-3-1981

Control over Director of N.C.C.

116—

*7818 Q.—Sri M. Venkaiah Naidu :—Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Director of N.C.C. is an officer of the Armed Forces;

(b) whether it is also a fact that he is exercising the powers of a Head of the Department :

(c) if so, what is his locus standi in the Government; and

(d) the controls being exercised by the State Government over the said officer?

(శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి :—

(ఎ), (బి) అవునండీ.

(సి) కేంద్రప్రభుత్వ అధికారి అయినప్పటికీ ఆయనకు శాఖాధిపతి అధికారాలను ప్రధానం చేశారు.

(డి) రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఆయనపై నేరుగా ఏలాంటి కంట్రోలు గాని లేదు అయితే రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఆయన ఏవేని అవకతవకలు చేసినట్లు తెలిస్తే ఆ విషయాన్ని కేంద్రప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొస్తే వారితోచిన చర్యను ఆయనపై తీసుకొంటారు.

(శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి:—మన రాష్ట్రప్రభుత్వానికి అశనిపై ప్రత్యేక అధికారాలు ఉండవు. అతను తప్పలు చేస్తే కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాస్తే ఏమన్నా జరుగుతుంది. మనం ఎందుకు మన అధికారిని ఒకరిని పెట్టుకోలేక పోతున్నాము. ప్రత్యేకించి ఈ ఆఫీసరును ఎందుకు తెచ్చుకొన్నాము ?

(శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి:—మన రాష్ట్రంలో ఎన్. సి. సి. ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాము కనుక ఈ ఆర్మీ ఆఫీసరు అయితే ట్రైనింగ్ వసతులు అవీ సూపర్ విజన్ చేయడం బాగా జరుగుతుందని తీసుకున్నాము. గైయిడ్స్ కాని ఎయిర్ క్రాఫ్టుకు సంబంధించిన ట్రైనింగ్ ఇస్తున్నాము. వారికి ఉన్న అనుభవాన్నిబట్టి వారు జేటర్ గా మ్యానేజి చేస్తారని, జేటర్ ట్రైనింగ్ ఇస్తారనే ఉద్దేశంతో వారిని తెచ్చాము. ఇప్పటివరకు ఏమీ ఇబ్బందులు రాలేదు. అటువంటి పరిస్థితి వస్తే,

రాష్ట్రంలో అటువంటి ట్రైనింగ్ పొందినవారు ఉంటే తీసుకుంటాము. ప్రస్తుతం ఉన్న పరిస్థితిలో ఆర్మీ నుంచి వచ్చిన ఆఫీసర్ బాగా పనిచేస్తాడని ఉద్దేశం ఉంది.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :—వేరు వేరు డిపార్టుమెంటులలో కూడా డిఫరెంట్ కేడర్స్ స్థాయిలలో పోస్టులు ఉంటాయి. ఇతను ఆర్మీకి సంబంధించిన వాడు; for whom that glider will be as foreign as to a local N. C. C man. స్థానికంగా ఈ అర్హతలన్నీ కలిగిన వ్యక్తి ఉన్నాడా లే? ఉంటే ఇతన్ని ఎందుకు ఆప్పాయింట్ చేశాడు? ఒక ఎక్స్ పర్ట్ కావాలంటే ఆ విభాగానికి తీసుకోండి తప్ప Why should the Head of the Department be from Government of India ?

శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి :—స్థానికంగా ఉండేవారికన్నా ఆర్మీ నుంచి తీసుకున్న వారైతే జెటర్ వెర్ ఫారమైన్స్, జెటర్ ట్రైనింగ్ ఉంటుంది అని రెండు, మూడు సంవత్సరాలు అనుభవంలో చూశాము. జైపాల్ రెడ్డిగారికి అంత నైపుణ్యం కలిగిన వ్యక్తి ఉన్నట్లు తెలిసివస్తే ఆ విషయాల ఇస్తే పరిశీలన చేస్తాము. కంపేర్ చేస్తే మర రాష్ట్రం వారికి అంత నైపుణ్యం ఉంటే ఆ సూచన పరిశీలించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వారు ఈ విషయం కూడా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

ఎమ్. టంకార్ :—ట్రైనింగ్ కు సంబంధించినంత వరకు మిలిటరీ ఆఫీసర్ ఉండాలి. కానీ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ కంట్రోలు వీరిది ఉండాలి. 1983 దాకా కంట్రోలు డి. పి. ఐ. కి ఉండేది. తరువాత జి. ఓ. ఎమ్. ఎస్. నెంబరు 3400 తేదీ 22-11-83 ద్వారా డి. పి. ఐ. అధికారాలు వారికి డెలిగేట్ చేశారు అవి ఏవంటే Fundamental Rules, Manual of Special Pay and Allowances, Financial Code and Treasury Code and Budget Manual. వీటి క్రింద ఉండే పవర్స్ నున్న ఆఫీసులలో వారికి దఖలు చేశారు, ఇప్పుడు ద్వంద్వ పరిపాలన జరుపుతున్నారు. రాష్ట్రం అధికారం చేసేందుకు కంట్రోలు ఆర్మీ ఆఫీసరుకు పోతున్నది. ఆయనపై కంట్రోలు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉంటుంది. ట్రైనింగ్ కు ఆర్మీ ఆఫీసరును ఉంచి, ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ కంట్రోలు రాష్ట్ర అధికారికి ఉంచి, డి. పి. ఐ. కి ఇవ్వండి.

శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి :—డింట్లో రెండు వైపులా ఆలోచించవలసి ఉంది. బయట నుంచి వచ్చిన అతని ఎక్స్ పీరియన్స్ నుబట్టి అప్పాయింట్ చేసినప్పుడు, అతనికి డి. పి. ఎ. కంట్రోలు చేస్తే నాకు ప్రొఫర్ మఫీరియారిటీ ఉండదు అని ఆ ఆఫీసరుకు ఉండవచ్చు. అది కూడా పరిశీలించాలి. దేనికైనా పరిపాలనా సౌలభ్యం ఉండాలి. ఇబ్బంది లేకుండా ఉండాలి. రెండు వైపులా ఆలోచించి ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలి.

Housing Facilities to all Teachers

117—

*5610 -Q.:—Sri K.B. Siddaiah (Puttoor) :—Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to provide housing facilities to all the teachers in the State;

(b) the amount of expenditure to be incurred for the implementation of the said proposal; and

(c) the time by which it will be completed ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :- (1) లేదండీ. అయితే, తమంత తాముగా గృహనిర్మాణ సహకార సంఘాలను ఏర్పాటు చేసుకుని, వీలుపడిన చోట్ల ప్రభుత్వ స్థలాలు కేటాయి పైకై జిల్లా కలెక్టర్లను కోరవలసిందిగా ఉపాధ్యాయులకు సలహా ఇవ్వడం జరిగింది. రెవెన్యూ శాఖ నుండి ఈ సంఘాల దరఖాస్తులకు అనుమతి పొందడంలో సహాయపడటానికి విద్యా శాఖ సిద్ధంగా వుంది.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(సి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

10-10 p.m

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య :- ముఖ్యముగా గ్రామాలలో అందులోనూ చిన్న కుగ్రామాలలోని హరిజనవాడలలో ఉండే పాఠశాలలలో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయులకు గృహవసతి లేనందువల్ల, అందులోనూ ఏకోపాధ్యాయుడు ఉన్న గ్రామాలలో గృహవసతి లొత్తిగో దొరకనందువల్ల ఉపాధ్యాయులు పాఠశాలలకు వెళ్ళక నెలల తరిబడి బీచులు పెట్టి పాఠశాలలలో పనిచేయని పరిస్థితి ఉంది. యస్.ఆర్.ఐ.పి. కార్యక్రమం క్రింద కొత్తగా పాఠశాలలకు భవనాలు కట్టే సందర్భములో ముఖ్యముగా హరిజనవాడలలో చిన్న చిన్న స్కూల్స్ అయి ఏకోపాధ్యాయుడు ఉన్న గ్రామాలలో కొత్త పాఠశాల భవనాలకు తోడు ఉపాధ్యాయునికి గృహవసతి కల్పించేందుకు కోసం ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :- గౌరవసభ్యులు చెప్పిన దాంట్లో ఒక సూచన చాలా బాగుంది. యస్.ఆర్.ఐ.పి. ప్రాగ్రామంలో పాఠశాల భవనాలు ఏర్పాటు చేసేటప్పుడు, అక్కడ ఉండే ఏకోపాధ్యాయునికి గృహనిర్మాణము చేపడితే బాగుంటుందన్న సూచనకు I really thank him for that. ఆ వైపు తప్పకుండా పోయిందని చెప్తాము.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య :- ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాలల భవనాలు యస్.ఆర్.ఐ.పి. క్రింద కనిపడకే చేస్తాము అన్నారు. సంతోషం. నిన్న విద్యాశాఖా మాత్యులు హరిజన వాడలలో ఎక్కువగా పాఠశాలలు చేపడుతున్నామని చెప్పారు. అక్కడ హరిజనవాడలలో పాఠశాలలు చేపట్టేటప్పుడు ఇళ్ళ కార్యక్రమానికి రు. 400 కేటాయిస్తున్నారు. ఒక స్కూలు పెడితే ఒక అయ్యలవారిని ఉంచడానికి అవకాశం లేదు. హరిజనవాడలలో పాఠశాలలు పెట్టే సందర్భములో గృహ వసతి కల్పించేందుకు ప్రత్యేకమైన చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :- హరిజనవాడలలో పెట్టే స్కూల్స్ లో అక్కడ ఉండే టీచర్స్ కి we shall give them preference Sir.

శ్రీ సిహెచ్. వికల్ రెడ్డి :- గ్రామీణ పాఠశాలలోగాని, ప్రత్యేకంగా గిరిజన ప్రాంతాలలోగాని స్థానికంగా ఉపాధ్యాయులకు రెండు బిల్డింగ్స్ కూడా లభించడం లేదు. దాని పర్యవసానంగా మూడు నాలుగు నెలలకుగాని టీచర్ అక్కడకు పోవడం లేదు. కాబట్టి పాఠశాల బిల్డింగ్స్ నిర్మించే సమయములోనే

ఆ స్థలంలోనే హరిజనులు, గిరిజనులు ఎక్కడ ఉన్నారో, ఆ ప్రాంతాలలో ప్రత్యేకంగా ఈ ఉపాధ్యాయులకు గృహాలు నిర్మించేందుకు ప్రత్యేకమైన వథకం గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

Sri B. Venkatrama Reddy :—I have already given the direction in which the Government is trying to go Sir. We will certainly take his suggestion into consideration.

**Allegations against Swami Vivekananda Centenary High School
Malakpet**

118—

*6546—Q.—Sri M. Omkar :—Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the then Joint Director of Public Instruction conducted a through enquiry into the serious allegation of Swamy Vivekananda Centenary High School, Malakpet, Hyderabad in the last week of April, 1975;

(b) whether it is also a fact that the present Deputy Director of school Education conducted another detailed enquiry into other several allegations of the same School in the second week of September, 1979;

(c) if so, the findings of these two enquiries;

(d) the action taken thereon ; and

(e) whether these two reports will be placed on the Table of the House?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :— (ఎ) అవును.

(బి) అవునండీ.

(సి) (ఇ) విచారణ నివేదికల ప్రతులను అందుకున్న వివరాలను ఇక్కడ ముఖంలో ఉంచడమైంది.*

(డి) పాఠశాల యాజమాన్యం పెక్కు అవకాశాలను ఇవ్వడం సరిదిద్దకొన్నదని పాఠశాల పర్యావరణ దైర్ఘ్యం 21-1-1980 తేదీన తమ లేఖలో తెలియజేశారు. అయితే ఆ అవకాశాలలో 1,2,3,7,10,13,20 సంఖ్యగలవి ఇంకా అలాగే ఉన్నాయి. ఇందులో ఇంకా కొనసాగుతొన్న ప్రధానమైన ఆంశం ఎక్కువ రేట్ల ప్రకారం ఫీజు వసూలు చేయడం, ఇతర ఫీజులు కూడా ఎక్కువ మొత్తంలో వసూలు చేయడం. అట్లు వసూలు చేయబడిన మొత్తం సుఖ్యంగా నిబ్బంది జీతాల చెల్లింపులకు వెచ్చించబడుతున్నదని పాఠశాల పర్యావరణ దైర్ఘ్యం తన అభిప్రాయం తెలియజేసింది. అందువల్ల సహాయం ఇవ్వని ఉద్యోగులకు సహాయం అనుమతించవలసిందిగా ఆయన సిఫార్సు చేశారు. సహాయక గ్రాంట్లు అనుమతించే విషయం లోపాలను సరిదిద్దకొన్న తదుపరి మాత్రమే పరిశీలించబడుతుందని ప్రభుత్వం ఆదేశాలు జారీచేసింది.

చూపెట్టిన లోపాలు సరిదిద్దకొడం జరిగిందని, అందువల్ల 1980-81 సంవత్సరం నుండియైనా పాఠశాలకు గ్రాంట్లు అనుమతించవలసిందిగా పాఠశాల

కరస్పాండెంటు : రద్ద నుండి ఒక ఉత్తరం వచ్చిందని 6-3-1981 తేదీగల తమ లేఖలో పాపకాల విద్యాశాఖ దై రెడ్డరు తెలిపారు.

తనిఖీ అధికారులు ప్రస్తుత పరిస్థితిని తనిఖీ చేయవలసి వుంది.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—ఆ అధికారి యొక్క లెటర్ ను తనిఖీ చేసి వెంటనే గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ కు ఎడ్మిట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక్కడే నాకు పెద్ద సందేహము ఉంది. విచారణ జరిగింది 1975 లో. మంత్రి గారు కాన్సిల్ లో 28-9-78న ప్రకటన చేస్తూ వెంటనే చర్య తీసుకుంటాము అన్నారు. అంటే మూడేళ్ల తరువాత ఈ వేళ 1981లో ఉన్నాము. 1975లో విచారణ జరిగితే 1981లో సమాధానం ఏమిటంటే ఇప్పుడు కరకుచేసుకుంటున్నారని. వారు గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ కి అప్లై చేశారు, మేము ఆలోచిస్తాము అన్నారు. జరిగింది సరిదిద్దుకుంటున్నారు, సంతోషం. కాని ఆలస్యం లేకుండా చర్యలు తీసుకుంటారా? మీ విచారణలో 21 ఎలగేషన్స్ పూర్వ అయ్యాయి అన్నారు. వారు తప్పులు సరిదిద్దుకునేట్లుగా మాస్తూ మీరు ఆలస్యం కాకుండా వెంటనే గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ కి ఎడ్మిట్ చేసుకుంటారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—నా : మాధానములో మనవి చేసి ఉన్నాను. 6-3-81న వారు లెటర్ వ్రాశారు. వారి లెటర్ ప్రకారంగా వారు ఇవి అన్నీ సరిదిద్దారా లేదా అనే విషయం గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ గ్రాంటు చేసే ముందు చూడాలి. ఆ పని తక్షణమే చేయించి తగిన నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

L. A. Q. Postponed from 13-3-1981

Proposal to Write Off Loans Granted for Agricultural Wells
by Agricultural Co-operative Banks

168—

*7946 Q.:—Sri M. Jayaramulu (Wanaparthy):—Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether the Government proposes to write off the loans granted by the Agricultural Co-operative Banks in respect of wells where water could not be found due to the formation of huge rocks at the bottom; and

(b) whether it is a fact that the Government have announced in 1979 that penal interest and 1/4th of the principal amount would be written off in respect of such agricultural wells?

సహకార శాఖా మంత్రి :—(శ్రీ యన్. అమరనాథ రెడ్డి)

(ఎ) లేదండీ.

(బి) లేదండీ.

రైతుల పెట్టుబడి వ్యయం లేదా మంజూరు అయిన రుణం మొత్తం ఈ రెండింటిలో ఏది చిక్కుతో ఆ మొత్తంలో 25 శాతం మేరకు రాష్ట్ర సహకార కేంద్ర వ్యవసాయాభివృద్ధి బ్యాంకు సబ్సిడీ ఇవ్వాలని, ప్రభుత్వం 17-3-1979

తేదిగల అహార, వ్యవసాయ కాఖ ఎం ఎన్. వెం. 179 జి.ఓ.లో ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. అయితే 5 ఎకరాల మాగాణి లేక 10 ఎకరాల మొట్ట ఉన్నవన్నకారు రైతులు వమకు రుణం తాలుకు ఆఖరి వాయిరా బట్టాడా అయిన వాటి నుండి ఏడాదిలోగా ఈ సబ్సిడీకి క్లెయిము చేసుకోవాలని సదరు ఉత్తర్వులో వివరించడం జరిగింది.

(శ్రీ). యం జయరాములు:— బావిలో బండ పడింది నీరు అయితే లేదు. వంట పండించే దానికి అవకాశం లేదు, అట్టి రైతు ఋణము ఎట్లా తీర్చగలడో మంత్రిగారు చెలిస్తారా?

(శ్రీ) ఎన్. అమర్నాథరెడ్డి:— అందుకే బావి పెట్టుకోకముందే— ఆర్.వి.ఐ. వారు ఎ.ఆర్.డి. ఏ వారు ఏమన్నారు అంటే జియాలజిస్టు సర్కిలై చేసిన చోటనే బావి పెట్టాలి అన్నారు. నీళ్లు ఉండే స)దేశాల్లోనే బావి పెట్టుకోవాలి. ఇప్పటివ జబ్బుకారు. ఎ. ఆర్. డి. ఏ పైనాన్నకి తెచ్చుకునేడబ్బు, అందుకే డివిలో కొన్ని విరులను మనము ప్రశ్నకించి ఎక్కడై వా రైతాంగము ఇబ్బందులలో ఉంటే ఫేయిల్డ్ వెల్స్ నిధి అని చెప్పి దీంట్లోంచి ఇస్తున్నాము. 25 శాతం అతడు పెట్టిన మొత్తములో గాని, లేదు అతడు తీసుకున్న అప్పు వడ్డీ 25 శాతం అతనికి ఏగా ఇచ్చేటట్లు ఏర్పాటు చేశాము. ఇది స్టాల్ ఫాక్టర్స్ కి వర్తించేటట్లు మన విరులను దగ్గిలో పెట్టుకొని చేయడం జరిగింది.

(శ్రీ) పూల సుబ్బయ్య:— ఆసలు వాడు బావి త్రవ్వుకునేది వంట పండించేందుకని. నీళ్లు పడకుంటే ఋణము తీర్చేది ఎట్లా? ఇది ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయడం లేదు. కరువు ప్రాంతాలలో, అట్లానే మొట్ట ప్రాంతాలలో బండ పడి పేడ రైతాంగము భూమి పోగొట్టు కున్నారు. బావికి బదులుగా భూమి పోగొట్టు కుంటున్నారు. ఆ విధంగా వారు జీవనాధారము కోల్పోతున్నారు. అందువల్ల ప్రభుత్వం తిరిగి ఆలోచన చేసి అట్లా రాయిపడి రానటువంటి వారికి రైటాఫ్ చేసే దానికి ఆలోచన చేస్తారా.

(శ్రీ). యన్. అమర్నాథరెడ్డి: బావిలో 30, 40 అడుగులు పోయిన ఇరువాత ఖాక్కు సదీత కూడా బాగా వాటర్ డెవల్ వైన ఉండటపుడు షర్తా కాలములో వైన ఉంటాయి. మాములు పరిస్థితులలో, ఉట లేని పరిస్థితులలో క్రిందికి పోతాయి. 25 శాతం కన్నా ఎక్కువ ఇచ్చే పరిస్థితి ఇప్పుడులేదు. రైతులు యిబ్బందులలో ఉండే పరిస్థితులలో వారు అప్పు తీసుకున్న, పెద్దగా పడవతి తీసుకొని చెల్లి చలేని పరిస్థితులలో మిగతావారికూడా ఈ సౌకర్యం కలుగచేయడం, మొత్తం సబ్సిడీ ఇచ్చేదానికి నేను పరిశీలన చేయిస్తాను రైతుల పట్ల నాకు సానుభూతి ఉంది.

(శ్రీ) ఎ. వాసుదేవరావు (కోదాడ):— జియాలజిస్టు ప్లాయింగ్ 10-20 a.m ఐడెంటిఫై చేసిన తరువాత బావి త్రవ్వినపుడు నీళ్లు పడకపోతే లోషును పూర్తిగా రైటాఫ్ చేస్తారా?

(శ్రీ) ఎన్. అమర్నాథ్ రెడ్డి:— రైటాఫ్ చేయడానికి మంచి పాయింట్ చెప్పారు. ఆలోచన యిస్తాను.

శ్రీ ఎన్. విజయరామరాజు :— రైతులు గుడ్డిగా కావులు త్రవ్వకున్నారు. కాబట్టి జియాలజిస్టును సంపించి వారు నీళ్ళు పడతాయని చెప్పిన తరువాత లోన్స్ ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. అమర్ నాథ్ రెడ్డి :— ఎ. ఆర్. డి. సి. పెట్టిన రిస్పాన్స్ ప్రకారం 300 అడుగుల లోపల కాపి పెట్టకూడదని ఉంది మన అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంకు వైనాను, కేంద్రాలనుగల దాని లోనం వాళ్ళు రిస్పాన్స్ ఇచ్చారు. డి-ఫారెంట్ పట్టాలు ఉన్న చిన్న రైతులు ఇబ్బంది పడతారని కాబట్టి జియాలజిస్టు ఫలాన చోట నీరు పడుతుందని చెప్పిన తరువాత పర్మిషన్ ఇవ్వమని ప్రభుత్వం చెప్పటం జరిగింది. ఇం ప్రా. కాలలో డిపెనింగ్ ఆఫ్ వెల్స్ కు కూడా ఎ. ఆర్. డి. సి. అభ్యంతరం చెబితే నేను రిజర్వ్ బ్యాంకు గవర్నరుతో మాట్లాడి డిస్మింగుకు, డిపెనింగ్ ఆఫ్ వెల్స్ కు కొంత రిలాగేషన్ తెచ్చుకోగలిగాం. విజయరామరాజుగారు చెప్పిన విషయం గురించి కూడా ఎ.ఆర్.డి.సి. వారిలో మాట్లాడి పరిశీలన చేయమని మనవిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు (కొల్లాపూర్) :— జియాలజిస్టు పాయింట్ డెవలప్ చేసిన తరువాత అక్కడ కాపి ప్రవ్వి నీరు పడని సందర్భములో రైతు తీసికొన్న అప్పు మాఫీ చేసే విషయం పరిశీలిస్తామని ఇంతకుముందు మంత్రిగారు చెప్పారు. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలించి తుది నిర్ణయం చేసేవరకు ఇది వరకు ఫెయిర్ అయి కావుల విషయంలో వాని తీసుకున్న అప్పులను తిరిగి కలెక్ట్ చేయకుండా ఆదేశాలిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథ రెడ్డి :— ఇవి గవర్నమెంట్ ఫండ్స్ నుంచి ఇవ్వడం లేదు, ఇది అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంకు నుండి ఇవ్వడం, ఇక రైతుల సంక్షేమం కోసం వాళ్ళు ఏర్పాటు చేసిన నిధిలోనుంచే ఫెయిల్డ్ వెల్స్ నిధి పెట్టడం జరిగింది ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితిని చూచుకొని ప్రభుత్వమే ఈ నిధిని ఏర్పాటుచేసి అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంకు, సహకార సంస్థలు లేదా నేషనల్ లెజ్డ్ బ్యాంకులు ద్వారాగా రైతులకు మేలు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. దీనికి కేబినెట్ డిషిజన్ కావాలి, ఇకపోతే స్మాల్ ఫార్మర్స్ కు ఇగతకు ముందు ప్రకటించిన రాయితీల ప్రకారంగా 80-80 కి ముందు చెల్లించవలసిన టవర్ డ్యూస్ వసూలు చేసే ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి :— ఎ. డి. బి. వెల్స్ కు జియాలజిస్టు పాయింట్ చూపడంలేదు. అటువంటి రూలు ఉన్నప్పటికీ అమలులో లేదు. ఇక రెండవది ఏమిటంటే ఈ 25 వర్సెంట్ సబ్సిడీ వదైతే ఉందో డి. పి. పి. స్మాల్ ఫార్మర్స్ స్కీము క్రిందనే వస్తుంది కాబట్టి తిరిగి ఆ సబ్సిడీ ఇవ్వడమే కాకుండా ఫెయిల్డ్ వెల్స్ విషయంలో ప్రభుత్వం అవసరమైన నిధి ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉంది ఎందుకంటే ఈ ఫెయిల్డ్ వెల్స్ 10 వర్సెంట్ కంటే ఎక్కువ లేవు.

శ్రీ ఎన్. అమర్ నాథ్ రెడ్డి :— డి. పి. పి. పి. గాని ఎన్. ఎఫ్. డి. పి. గాని ఇచ్చే సబ్సిడీ టోటల్ వైల్డ్ వైన్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఆ సబ్సిడీనే కాక

ఇది వేరే రాయితీ. ఉపాధిరక్షకు స్కూల్ ఫార్మర్స్ కు డి. సి. పి. పి. 50% సబ్సిడీగాని ఇస్తే వారు ఇప్పుడికాక అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ బ్యాంకునుండి ఫ్లెయిట్ వెల్స్ నిధులనుంచి ఇచ్చేది ఈ బిల్ పర్సంట్— సబ్సిడీ. దట్ సబ్సిడీ ఈస్ డిఫరెంట్. దానికి దేనికి సంబంధంలేదు.

This is write off of 25% of total out standings—

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:— వ్యవసాయాభివృద్ధి బ్యాంకు నుంచి తొను తీసుకొని బావి త్రవ్వితే నీరు వడని సందర్భంలో మొత్తం తొను మాఫీ చేస్తామని మంత్రులు ప్రకటించారు. కాబట్టి అవిదంగా జి. ఓ. ఇస్కూ చేయండి?

శ్రీ ఎన్. అమర్ నాథ్ రెడ్డి:— రి. జి. ఓ. లు ఇస్కూ చేశాము, ఫార్మర్స్ వెల్ఫేర్ విషయంలో 25 పర్సంట్ కు సంబంధించిన జి. ఓ. 14-11-79 నాడు ఇస్కూ చేశాము. ఇది సరిగా ఇంప్లీమెంటు కావడంలేదని రైతుల వద్దనుండి కంప్లెయింట్స్, వస్తే వారు ఇచ్చిన అప్లికేషన్స్ అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంకు రిఫ్యూజ్ చేస్తే దానివల్ల ఎక్కువకాలం చదుతుందని కలెక్టర్స్ లు అధికారం ఇచ్చి మళ్ళీ 19 మార్చి 1980 నాడు ఒక జి. ఓ. ఇస్కూ చేయడం జరిగింది. మూడు నెలలోగా వాటిని కలెక్టర్స్ రిఫ్యూజ్ చేసి ప్రభుత్వానికి వంపించాలని చెప్పి మళ్ళీ 80 సెప్టెంబర్ 1980 నాడు ఒక ఇస్కూ చేయడం జరిగింది. కాబట్టి ఈ విషయాల్లో ప్రభుత్వం కావలసిన చర్యలు తీసుకొన్నది. ఇంకా పరస్కూ చేసి రైతులకు అనుకూలంగా ఉండేట్లు చేస్తాము.

Short Notice Questions and Answers

ODEL CLINIC FOR T.B. PATIENTS

202-A.

S.N.Q.No. 8033-U: Sarvasri N.S.N. Reddy. and M. Venkaiah Naidu will the Minister for health and Medical be plesed to State;

(a) it is a fact that there is 'Odel clinic' a selt equipped van to tread T.B. paient at Hyderabad.

(b) whether the Minister received awy representation form an M.L.A of Visakhapatnam for providing "Odel clinic" to Visakha-patnam T.B. Hospital to meet the need of Srikakulam, Vizanagaram and Viskhapatnam District; and

(c) if so what is the action taken by the Minister?

Sri A. Modan Mohan:—(a) yes sir,

(b) yes, Sis Orllay represented,

(c) It is Under examination,

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డి:— దానికి సుమారు 8 లక్షలు ఖర్చవుతుంది విశాఖపట్టణం జిల్లాలో చాలా ప్రైవేట్ ఏరియాన్ ఉన్నాయి. అక్కడ ఓడల్ క్లినిక్ కోసం మంత్రిగారికి రిప్రజెంటేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. వారు విశాఖ పట్టణం వచ్చినప్పుడు మాట ఇవ్వడం జరిగింది. వారికి దాని తాలూకు బుక్ లేట్

కూడా ఇచ్చాను. ఈ బడ్జెట్ లో తీసుకోకపోతే చాలా ఇబ్బంది కలుగుతుంది. అది పెడితే 5 జిల్లాలకు పవయోగిస్తుంది, కాబట్టి వెంటనే ఒడిలో క్లినిక్ ను ప్రావైడ్ చేయడానికి మంత్రిగారు హామీ ఇవ్వాలి.

(శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :- ఎగ్జామిన్ చేయబడ్డారు.

Intereste of Contribution for Starting Of New High Schools.
202.B.

S. N. Q. No.8034—Q: Sri P.Sambasiva Raju (Sethi wada):—will the Minister for Education be Pelsed to State;

(a) whether the Government have issued a. G.O. raising Conti-butions for starting of New High Schools during 1981-82:

(b) If So, the amounts for different classes.

(c) whelther there is any representation form the Ligitators of Sriakulam, Vigianagaram, and Viskhapatnam districts to reduce the Quantiam of Contribution for the Concerned districts; and?

(d) It So, ,he ation taken by the Government in this regreds , Minister for Education (Sri B. Venkatram Reddy);—

(a) Yes Sir,

(b) In G. O. Ms NO. 258 Education, dt. 3.3-81 Orders were issued that permission for Opening of classes VIII, IX, X in Local Body Schools Education Committee deposit the following amounts for Meeting the expenditure on the salaries of the staff with effect from the School year 1981-82.

i For Opening of class VIII Rs. 7,140/-(B.Ed.)

ii For Opening of class VIII AIL. 14,280 (2B.Eds)

iii For Opening of class VIII, lxxx. Rs. 36,306.(Head master 3B.Eds and 1P.E.T.)

(c) Yes Sir, A letter has been received from Sri P. Sambasiva Raju, M.L.A. and others to reduce Vizianagaram and Visakhapatnam Districts on 13.3.1981.

(d) The remarks of the Director of School Education have been called for in their regard. The receipt of his report is awaited.

(శ్రీ గౌతు లచ్చన్న (సోంపేట) :- రేట్లు చెప్పారుగాని బేక్ వర్క్ పరి యాన్ లో విద్యార్థివృద్ధికి ప్రత్యేకమైన కృషి చేయాలనే ఒక డి క్లెర్లు పాలసీని అనుసరించి బేక్ వర్క్ పరియ్యాన్ లో ఈ కాంట్రీబ్యూషన్ ను రద్దు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా.

(శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :- ప్రజల ఇన్ చార్జ్ మెంట్ కూడా ఈ కార్య క్రమంలో అవసరం కాబట్టి డి క్లెర్లు ఏకనమికల్ బేక్ వర్క్ పరియాలలో వనరులను దృష్టిలో పెట్టుకొని పట్టణ ఇన్స్పెక్టర్ల గిన్ చోట్ల తీసుకుంటున్నాం. ఇవ్వలేని చోట్ల ప్రభుత్వం ఇండివిడ్యువల్ మినిస్ట్రీను బట్టి కన్సిడర్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ గొతులచున్న :- ఇండివిడ్యువల్ మెరిట్స్ ప్రకారంగా యివ్వకుండా 10 30 a.m
చేసిన పాఠశాలలు ఉంటే మాకు విజ్ఞానం కలిగించే దానికి చెబుతారా? ఇవ్వగలిగిన
వారు ఎవరు ; ఇవ్వలేనివారు ఎవరు? కొలబద్ద పమిటి :

శ్రీ బి వెంకటరామరెడ్డి :- వారంతట వారు యివ్వగలిగిన వారు వస్తున్న హాట
ఉన్నారు వారి దగ్గర తీసుకొడానికి అభ్యంతరం లేదు అనుకుంటాను. ఇవ్వలేమనే
వస్తే ఆయా పాఠశాలలో ఉండే షిస్టితులు ఆఫీసర్స్ ద్వారా, శాసన సభ్యుల
ద్వారా శాసనమండలి సభ్యుల ద్వారా తెలుసుకొని చేస్తు వుంటాము ఇటీవలనే
వికల్ రెడ్డి గారి ప్రాంతంలో యిచ్చిన సంఘటనలు ఉన్నాయి.

శ్రీ సిపావ్, వెంకటరావు (మెలవరం) :- జనరల్ కాటగ రెజిస్టర్,
కాంకుడా అపాయంట్ ఫార్ములా క్రింద బాక్ వర్క్ పరియాన్ అని ఉన్నాయి.
అటువంటిచోట జనరల్ క్యాంటన్ రెడ్యూస్ చేసేపెరువూ యిండివిడ్యుయల్
మెరిట్ మీద డిస్క్రిమిన్ యిస్తే బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి :- డిక్టేర్డ్ ఎకనమిక్ బాక్ వర్క్ పరియాలో
కొన్ని చోట్ల కాన్సెన్ ట్రైడ్ బిజినెస్ సెంటర్స్ ఉన్నాయి. అలాంటిచోట్ల ప్రభు
త్వానికి సహకారం చేస్తామని, హిస్టూల్ పెట్టడానికి యింత యిస్తామని వస్తున్న
చోట్ల బి. ఓ యిచ్చి అంక్షపెట్టే దానికన్న ఈ బి.ఓ. ఇట్లాగే ఉంచి విరల్ రెడ్డిగారు
చెప్పినట్లు వారి పరియాలో ఆపరికెతి ఉంటే వారు చేయగలిగినది వారు యివ్వ
గలిగినది తీసుకొన్నాము లేక ఆప్రాంతం యొక్క పరిస్థితిని బట్టి మంచిదని గౌరవ
సభ్యులు కూడా పీఠవిస్తారని అనుకుంటాను. ఆ అంక్ష పెట్టకుండా రెలివ్ మెజిస్ట్రేట్
బట్టి చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :- మహారాష్ట్రలో ప వ తాలూకాలు ఎకనమి
కల్లో బాక్ వర్క్ అనేది తేలిపోయింది. కాన్సెన్ ట్రైబుడ్ బిజినెస్ సెంటర్స్ లో
యిప్పటికే హిస్టూల్స్ ఉండిపోయినాయి మారు మూల గ్రామాలలో పాప్యు
లేషన్ ఉండి బాక్ వర్క్ పాఠశాలలో హిస్టూల్స్ ఉన్నాయా? రెలిటివ్ మెజిస్ట్రేట్
అంటే is it Subject to the discretion of the Minister మీ మినిస్టరుగారికి
ఎమ్. బారాసింగ్ ఉంటుంది. మాకు ఎమ్ బారాసింగ్ గా ఉంటుంది ఒక కేటెరియా
ఎవార్వ్ చేయాలి. ఫార్ వర్క్ పరియాకు యింత? బాక్ వర్క్ పరియాకు యింత ?
why should not you evolve an idea?

Sri B Venatram Reddy—It is already there in the matter of
colleges and High Schools. we are giving 50% deduction. wherever a
college is Opened, where the the corpus fund should be Rs. 2,00,000,
we are giving 50% deduction and one lakh rupees could be there and
if that persons is redy to give Rs 2 lakhs, it whoud be alright. this
will be seen on the relative merits of the case.

The local officers and the legislators are there to represent the matters.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్ వల్లభాభరావు (ఉత్తరవర్తి) :- అభ్యుక్త, గత సంవ
త్సరంలో విజయనగరం జిల్లాలో బాక్ వర్క్ పరియాన్ లో 10 స్కూల్స్ యిచ్చా

లని కన్సిడర్ చేసి యివ్వడం జరిగింది. మంత్రి గారు వదిలిన ప్రకారం మానుకుంటే ఆ విధంగా బాక్ వద్ద పరియోస్ లో పెట్టడం సరైనవి కావు. మేము రిప్రజంటేషన్ యిస్తే కన్సిడర్ చేస్తాము అన్నారు. లచ్చన్నగారు, ఆలోక్ గజపతి రాజుగారు యింకా యతరులు చెప్పడం జరిగింది. ప్రభుత్వం కాటగరికల్ గా ఆలోచించి బాక్ వద్ద పరియోస్ లిష్టు ఉన్నది గనుక దానిని మాసి తీసుకుంటే బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ పి. కోటేశ్వరరావు (ముడికాపల్లి) :— రూ. 38,000 కట్టాలని మినిష్టర్ గారు మనవి చేశారు. అక్కడ జిల్లా పరిషత్ వారు ఒప్పుకుంటేనే ఈడబ్బు కట్టినా కూడ వస్తుంది. జిల్లా పరిషత్ లో పండ్లు లేవు. జనరల్ పండ్లు మంచి వారి జీతాలు వగైరా పెట్టుకోవాలంటే చాలాని వాస్తితి ఉన్నప్పుడు క్రొత్తగా హైస్కూల్స్ పెట్టే పరిస్థితి ఎట్లా వస్తోంది? క్రొత్తగా హైస్కూల్ ఇచ్చిపెప్పటికి కూడ 6 సంవత్సరాలు 8 సంవత్సరాలు రి.రింగ్ లో పెండిచర్ ప్రభుత్వం వారు ఇవ్వడం లేదు. అటువంటప్పుడు 30 వేల రూపాయలు ఇచ్చినా మంత్రిగారు చెప్పేదానిని బట్టి ఉపయోగంలేని వాస్తితి జిల్లాలలో వున్నది. ఎక్కడా హైస్కూల్ పెట్టే పరిస్థితి లేదు. డెల్టా పరియోస్ అయితే సంవత్సరానికి ఒకటి రెండు హైస్కూల్స్ పెట్టుకోదానికి అవకాశం ఉంటుంది. మిగతా చోట్ల అవకాశములేదు. రూ.38,000 కట్టినా లక్ష కట్టినా ఎయిడ్ ఏదైనా ప్రభుత్వం వారు యిస్తారా?

శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి — జిల్లా పరిషత్ నిర్వహించడానికి ఒప్పుకొన్న పరిస్థితిలోనే చేస్తున్నాము. మెయిన్ తెయిన్ చేస్తాము. అనేచోటి అది ఉప, యోగపడడం కోసం చేస్తున్నాము. ఇట్లా చేస్తేనే సంవత్సరానికి 120 వరకు హైస్కూల్స్ స్థాపించడం జరిగింది. ఇబ్బందికరమైన విషయం వున్నప్పుడు తప్పకుండా పరిశీలన చేసేందుకు సిద్ధంగా వున్నప్పుడు సహకరించడానికి సిద్ధంగా వున్నప్పుడు ఓపెన్ మెండెడ్ గా ఉన్నప్పుడు బ్లాంక్ ఆర్డర్ కోరడం న్యాయం కాదు.

శ్రీ జి. మల్లిఖార్జునరావు (గురజాల) :— 38 వేల రూపాయలు హైస్కూల్ స్థాపన చేయడానికి కట్టాలనే జి. ఓ. జిల్లా పరిషత్ కు చెల్లినదా లేదా? గుంటూరు జిల్లా పరిషత్ లో అడిగితే 75 వేల రూపాయలు కడితే యిస్తాము. గావి 38 వేల రూపాయలది రాలేదు అన్నారు. గురజాల బాక్ వద్ద పరియో అక్కడ కూడా 75 వేల రూపాయలు కట్టాలి అన్నారు. జి. ఓ. పంపించారా లేదా?

శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి :— జి. ఓ. డిసాపాసె అయింది. అది అందినదో లేదో చెప్పడం కష్టం, అందకపోతే గౌరవ సభ్యులకు కావీ యివ్వడానికి సిద్ధంగా ఇస్తాను. ఆ జి. ఓ. ప్రకారంగా కడితే చాలునని మనవి చేస్తున్నాను.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— ఈ విషయంలో గౌరవ సభ్యులందరు ప్రత్యేకంగా వారి వారి యిబ్బందులగురించి అడగడానికి అదుర్దాగా ఉన్నట్లు అర్థం అవుతున్నది.

Sri B Venkatram Reddy—I have already Stated that the need^s of the economically backward areas are kept in mind and there will not be any difficulty for anybody.

శ్రీ గౌతమ చృష్ణ :— ఇండివిడ్యుయల్ కేసెస్ మనస్సులో పెట్టుకొని విచారిస్తూ ఉన్నారు. ఇదివరకు ప్రజల అయిన ఇండివిడ్యుయల్ కేసెస్, టాక్ వర్క్ ఫీయర్స్ లో, గురించి పునర్విచారణ జరిగిందా?

శ్రీ బి. వెంకటరామిరెడ్డి :— అలాంటివి చాలాసార్లు పునర్విచారణ చేయించారు. చేయించబోతారని తెలుసు.

Sri Ashok Gajapathi Raju (Vijanagaram)—Sri, Article 45 of our constitution is very clear that education up to the age of 14-years should be free and compulsory. These Orders are going to be contradictory.

Sri B Venkatram Reddy —Sir they are not contrary and be we are not collecting any fee from the students

Sri Ashok Gajapathi Raju Sir educational facilities should be provided by the Government and if the Government is going to collect fee that is against the constitution,

Sri B Venkatatram Reddy Sir, the article referred to by the Hon. ble Minister relates to Elementary Education up to the age of 14years

Sri P Ashok Gajapathi Raju—Sir it includes 9th class also.

Sri B Venkatram Reddy—Sir, the mood of the House is well noted and i hope that there will not be any further Questions,

శ్రీ మతి జి.ధనసూర్యవతి :—నమరే తీరప్రాంతాలలో ప్రామాణిక లేక మంచి అక్కడ భాధలు ఉంటూ పిల్లలు మనిలిపట్నం పాడ్ కార్టర్స్ కు, రాజస్ వస్తున్నది అందుకని వారికి అక్కడ తప్పనిసరిగా ఒక ప్రామాణిక నిర్మిస్తే చాలా బాగుంటుంది. ఈ విషయమై అనేక సార్లు మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఇప్పుడైనా ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తుందా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ్ రెడ్డి :—ప్రభుత్వం వెనక్కి పోదు. తప్పకుండా వారి సూచన తీసుకుంటాను.

Eviction of school Building in seethaphal mandi

202—c

S N Q No 8035—C Sarvasri L. Narayana, and Venkaiah-Naidu;—will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Rent Controller has given Judgment for eviction of Government school for Gils and Boyes seethaphal mandi from the existing premises for failure to fail the counter by the Government pleader,

(b) if so, the action taken to appeal to the High Court for the stay of lower court orders

(c) whether it is a fact that the Government has issued orders for acquisition of school premises of the said school; and

(d) if so, the stage at which the matter stands at present,

Sri B.Venkatram Reddy:—(a) yes Sir,

(b) Appeal was preferred at chief Judge city small causes court on 13—3—1981 and stay orders obtained,

(c) The Collector, Hyderabad was requested to take action to acquire the premises of the School, He initiated action to acquire the land under the emergency provisions of the land Acquisition Act. In the mean while a writ was filed in High Court by the owners of the premises, and a stay on all Proceedings was issued therefore the case is Sub-judice

(d) The case are Pending both in the city small cases Court and High Court.

శ్రీ ఎల్. నారాయణ:— అధ్యక్షా, ఇది రెంట్ కంట్రోల్ కు పోవడానికిగల కారణమేమిటి? గవర్నమెంటు రెంటు కట్టలేదా? ఇందులో 15 ఎడ్వర్నమెంట్స్ ఇవ్వబడ్డాయి, కాంటర్ వెయ్యలేదు. దీనికి కాధ్యులెవరు? వారిపై ఏమి చర్య తీసుకోవడం జరిగింది?

శ్రీ జి వెంకట్రామ్ రెడ్డి:— రెంట్ 15 వేల రూ.లు కోర్టులో డిపాజిట్ చేశాము ఆ అరువాత పై ఆర్డరు తీసుకోవడం జరిగింది. కాంటర్ వంపించడం జరిగింది, దీనిలో గవర్నమెంటు పీడరు వలనగాని ఇతరత్రాగాని జాప్యం జరిగినట్లుగా నాకు కూడా అనిపిస్తున్నది. ఈ విషయంలో తగిన చర్య తీసుకోవలసిందిగా ఇన్ స్ట్రక్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది, కాధ్యులైన వారిపై తప్పకుండా తగిన చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్. క్షేపాల్ రెడ్డి:— ఈ విషయం చాలాపు అరుదైనట్లుగా నడుస్తున్నది. ఒకసారి ఆ లాండ్ లాస్ అర్ద రాష్ట్ర, పోలీసు సహాయముతో సిటీ డి.ఇ.ఓ. కొల్లూజన్ తో ఆ బిల్డింగు డిమాలిష్ చేశాడు డిమాలిష్ చేసిన తరువాత అక్కడ వుండే ప్రజలు వెడితే పోలీసువారు ఆపారు. అతరువాత మళ్ళీ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ రిబిల్డ్ చేశారు, సగం డిమాలిష్ అయిన బిల్డింగును రిబిల్డ్ చేశారు. ఆ సందర్భములో, వేను డై రెక్టర్, స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ కు డి.ఓ. రాశాను. సిటీ డి.ఇ.ఓ. ఓగరువ్వుక్కు అయినాడు. ఇది 30 బతుల ప్రావర్తి. ఆ స్కూలు బిల్డింగు అక్కడ గత 30 సంవత్సరాల నుంచి ఉన్నది. రానిని కూలగొట్టి ఫియేటర్ కట్టాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. రెండవది ఇటీవల సిటీస్మాల్ కాన్వేన్ కోర్టులో మన ఎడ్వకేట్ పోనందువల్ల by default, our case was dismissed, our man did not go at all. తరువాత నేను, అరు ఫెలర్లు నుంచి రాష్ట్రపై, క్లౌడా ఇంత వరకూ ఎక్విజిషన్ చేయలేదు. ఎక్విజిషన్—

చెయ్యనట్లయితే, తిరిగి లై థోర్స్ డిమాండ్ చేసే పరిస్థితి ఉన్నది, అందుచేత ఆ డి. ఇ. ఒ. వైన, ఆ ఎడ్యుకేట్ వైన మీరు చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా. సిటీ డి.ఇ.ఒ కొల్యూజన్ వున్నదా లేదా? అనే విషయం — గౌరవ సభ్యులు వున్నదని ఆరోపణ చేశారు. అది సక్రమంగా ఆలోచన చేసి, దర్యాప్తు చేసి తీసుకోవలసిన చర్య కాబట్టి — I take the information from the Hon'ble Member. I do not say either 'No' or 'Yes' for it. First I will take the information and we will very carefully enquire into the aspects and enquire whether there is collusion on the side of the City D.E.O or not. If he is found to be in the wrong, we will certainly take action against him, provided it is proved that he is in collusion. About the Government Pleader's attitude, we have already informed the concerned authorities about this default and we are trying to trace whether there is fault on our side i.e. on the department's side for not giving the counter in time, or whether we have given in time or not. If we have given and if he has failed, necessary action will be taken on those who were responsible.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మళ్ళీ డిమాండ్ చేసే పరిస్థితి వున్నది—అంటున్నారు.

Sri B. Venkatram Reddy :—Sir, we are very carefully watching this and the Government will make all the necessary endeavours to see that the interest of the school is protected. The site is taken and we are trying to take all possible steps on the legal side to see that the interests of the school are protected.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—ఒక్కడ ఒక పొరుగు ఇన్ డిఫెసెంట్ హంగర్ స్ట్రయిక్ లో కూర్చుంటే — పది రోజులతరువాత గవర్నమెంటువారు అతన్ని బలవంతంగా అరెస్టు చేశారు. రెండు మూడు వేల మంది ప్రజలు అసెంబ్లీకి పూరేగింపుగా వచ్చారు. People are terribly agitated because that is the only Government High School in that area. మీరు ఎడ్యుకేషన్ చెయ్యాలనుకుంటున్నారన్నారు. నాకు చెప్పి ఆరు రెలలైంది. నేను డైరెక్టర్. వసూలు ఎడ్యుకేషన్ కు ఉత్తరం వ్రాసి దాదాపు ఆరు రెలలైంది. మంత్రిగారు అది చెప్పలేదు ఇంతవరకు యాక్షన్ తీసుకోలేదు, ఈ ఎక్విజిషన్ చేస్తామని మీరు అనుకుంటుండగానే — ఇన్ యాంటిసిపేషన్, అతను పైకోర్టు నుంచి సే ఆరరు తెచ్చాడు. ఇది పరిస్థితి, కాబట్టి దీని విషయంలో సరిగా చర్య తీసుకోకపోతే, అ స్కూలు బిల్డింగు తిరిగి డిమాండ్ అవుతుంది. మొత్తం ప్యాపర్ల పోతుంది.

శ్రీ బి. వెంకట్రామ్ రెడ్డి :—ఇందులో మూడు యాస్పెక్ట్స్ వున్నాయి. ఒకటి—ఎక్విజిషన్ ప్రొసీజరు తీసుకోవడం. ఈ విషయంలో ఎమర్జెన్సీ ప్రొవిజన్ ఆఫ్ ది లాండ్ ఎక్విజిషన్ యాక్టును వుసయోగించి యాక్టు చెయ్యమని మేము స్పెషియల్ ఇవ్వడం జరిగింది. కాబట్టి in Land acquisition proceedings, there are three aspects. Acquisition proceedings are already on the angle but the High Court has stayed. The only step to be taken is

to see that the matter is expeditiously heard and to see that it is resolved. That step will be taken, రెంట్ కంట్రీబ్యూటర్ కోర్టులో ఎక్స్‌పీట్స్ అర్డరు ఇచ్చాడు, రెంట్ పే చేసి, ఆఫీస్ చేశాము స్టే అర్డరు తీసుకున్నాము, to fight out the legal battle on behalf of the Institution so that the interests of the Institution may be protected. Thirdly we are ready with our land acquisition proceedings also. All the people's support is there. The Support of all Hon'ble Members from both the sides is there and we will certainly see that the interest of the school is protected.

శ్రీ బి. నారాయణ :- ముగ్గురు చెప్పారు - రెంట్ కంట్రీబ్యూటర్ వద్ద ఎక్స్‌పీట్ చేసేటప్పుడు డిపాజిట్ చేశామని, మొట్టమొదట - అసలు రెంట్ ఎందుకు పే చెయ్యలేదు, రెంట్ కంట్రీబ్యూటర్ యాక్టు ప్రకారం ఏండు మాసాలు డిపాజిట్ అయితే, జా. డ్ లార్డుకు అవకాశం ఉంటుంది, ఎన్ని చెయ్యవచ్చు, ది రెంబరసరీ స్టే, ఇప్పుడు ఎట్లా కాపాడితారు ?

Mr. Speaker :- Is the Advocate of both case the same ?

Sri B. Venkaram Reddy :—No Sir, he is different and we are cautious about it. About the question put by Sri L. Narayana. I have to inform you that this is a question of Law. We will see what all have to be done, we will see that it will be done.

Mr. Speaker :—You have not answered his question, i.e. why should the arrears accumulate ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ్ రెడ్డి :—ఎక్స్‌జిజిషన్ ప్రొసీడింగు ఉన్నాయి. ఐతే ఓనర్ షిప్ విషయంలో కూడా, కాయన - నేను కొన్నాను - అని ప్రొసీ - కావడం, రెండవ అయిన అమ్మిడి, తేనిది తెలియ - చోవ - పల్ల మనీ డిపోజ్ పుంపడం జరిగింది.

The Counter was filed but unfortunately, as the Hon'ble Member said, the Government Pleader's lapse is there. As I observed, all that have happened, are rectified now.

Sri S. Jaipal Reddy :—Sir, the Government Pleader has to be dismissed.

Mr. Speaker :—How can you dismiss the Government Pleader. You don't give him - you drop him.

Sri S. Jaipal Reddy :—Sir, the point is - he has been appointed by the Government for a specific period. If his services are to be terminated before the expiry of the period, some Show cause notice has to be given to him.

Mr. Speaker :—By that time, everything will be finished.

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, Government is the least defended client in the Court.

Mr Speaker:—Most vulnerable.

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, that is the reason why we are losing most of the cases—In most of the cases we cannot catch him red-handed. In this instant case we caught the Government Pleader red-handed—if I use unparliamentary language “with his pants down”—if we cannot take action now, when will we take?

Sri B. Venkatram Reddy:—Sir, the Government is equally worried about the situation and the department of Education has already written to the concerned and necessary action is being taken and this fact I have already submitted.

శ్రీ ఎల్. నారాయణ:—లాండ్ లార్డ్ వచ్చేకే చేసి. తరువాత ఎన్నో 10-50 a.m.
వ్యాయాలు హాటేను ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రభుత్వం వారు రెగిస్టర్ చేయక పోవడంవల్ల ఇప్పట్ నకు వెళ్ళవలసి వచ్చింది: గవర్నమెంటు ప్లెడరు కూడా మంచిగానే ప్రవర్తించారు. 1979లో రెంటు కంట్రోలరు ముందుకు కేసు పోయిన తరువాత రిజిన ఆయన అప్పీయర్ ఇనామ. 22-4, 25-6, 25-7 ఈ విధంగా అప్పీయర్ మెంటు తీసుకుంటూపోయారు. కంటరు వేయడానికి తీసుకున్న అడ్జర్నీ చివరకు 12-2-81న జడ్జి ఏమి అడ్జర్నీ చేశాడంటే “Sri Sardar Charan Singh, Advocate and Government Pleader is present—he seeks time for filing counter. The Counsel has already taken several adjournments since 3-4-1980 and the time was extended at his request as a last chance from 22-1-1981. I did not see any justification in further extending the time for filing counter in this case of the year 1979. Hence the right of filing counter is forfeited and posted to 19-2-81 for Petitioner’s evidence”.

Mr. Speaker :—Who is the petitioner?

Sri L. Narayana :—Sir, the petitioner is a Land Lord and 12-2-81న 7 రోజులు పైం ఇచ్చారు, 21-2-81న ఆర్డర్ ఇచ్చారు. But the Counsels are absent. In the absence order pronounced—Petitioner allowed with costs. The Respondents I & III are directed to vacate and handover vacant possession of the suit premises to the Petitioners within 2 months from the date of this order. అది చూచిన తరువాతనే మేము ప్రభుత్వాన్ని మువ్ చేయడం జరిగింది. విద్యార్థి మంత్రిగారికి చెబితే వారు ఇమీడియట్ గా కాంటాక్టు చేశారు. ఎడ్యుకేటు శాఖపాటు లేదు. గవర్నమెంటులో ఏ లెవెల్ లోనో ఉంది. ఇంక్వైరీ చేసి తగిన చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :— గౌరవ సభ్యులు నారాయణగారు వివరాలు ఇస్తే తప్ప ఎవరిదైతే వారైతే చర్య తీసుకుంటాము. ఎడ్వకేటుది సాఫ్ట్ గవర్నమెంటు లెవలులో ఎవరి తప్ప అనే దానిపై నేను ఇప్పుడేమీ చెప్పలేను. నాకు వివరాలు ఇస్తే విచారించి బాధ్యులైన వారిపై చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ ఎన్.ఎస్.ఎన్. రెడ్డి :— ప్రభుత్వంలో చాలా మంది లాలూచీ ఉంది కామేశం అనే ఆయన నిరాహారదీక్ష చేశారు. రెండు వేలమంది సెక్రటేరియటుకు ఊరేగింపుగా వెళ్ళారు. తెంపరరిగా ఇచ్చిన స్టేను వెజ్ట్ చేయించి పోలీసు అధికారుల సహాయంతో మరల బిల్డింగ్ బ్రద్దలుకొట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మరల అర్థరాత్రి బిల్డింగ్ బ్రద్దలు కొట్టకుండా హోం మినిస్టర్ గారితో కూడా సంప్రదించి చర్య తీసుకుంటామని హామీ ఇస్తారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :— నేను చెప్పాను. నేను చెప్పాను. దీనికి సంబంధించినంతవరకు తీసుకోవలసిన చర్యలన్నీ తీసుకోబడతాయి.

MATTERS UNDER RULE 329

1c: (1) The felling of Reserved Forest in East & West
Godavari Districts to raise Cashewnut.

Mr. Speaker :- Now. Mr. V. Padma Raju please.

శ్రీ వి. పద్మరాజు (బూర్గుపూడి) :— అధ్యక్షా, మార్పు గోదావరి జిల్లా కోరుకోండ తాలూకాలో దివాన్ చెరువు గ్రామం ఉంది. అక్కడ రిజర్వ్ ఫారెస్టు ఉంది. అక్కడ 2000 ఎకరాల అడవిలో 700 ఎకరాలు ఆంధ్ర షేవర్ మిల్సు లిమిటెడ్ వారికి ఇచ్చారు. ఇంకా 1200 ఎకరాల చిల్డర్ మిగిలి ఉంది. అక్కడ ఫారెస్టు ప్రొడ్యూస్ పెంచుతున్నారు. దాని నుండి నాగళ్ల ముక్కలు, బళ్లముక్కలు ఇతరత్రా వ్యవసాయ పరికరాలు రైతులకు సప్లయ్ అవుతున్నాయి. అంతేకాకుండా చుట్టూ ప్రక్కల గ్రామాల్లోన శ్రీరామపురం, పాలచెర్ల, శ్రీకృష్ణ పట్నం, రఘునాథపురం, పుణ్యశీర్షం, చక్రధరపురం, రాయదుపాకల, లాలా చెరువు వగైరా గ్రామాలలో శేబరల్లు వంట చెరుకు కూడా తెచ్చుకుంటున్నారు. దానిని రాజమండ్రి తీసుకువెళ్లి అమ్ముకుని బ్రతుకుతున్నారు. మంచి నీళ్లు లేని మెరక ప్రాంతం అది. చిన్న చిన్న మార్జినల్ ఫార్మర్లు వచ్చి రేకపోవడంవల్ల అడవులోనే పశువులను మేపుకుంటున్నారు. అక్కడ దుప్పలు ఉన్నాయి. పద్మనాథరాజు గారు అక్కడకు వెళ్లి వేటాడినట్లు చెప్పారు. చరిత్రాత్మకమైన స్మారకం. దుప్పలు, అడవి పందులు, లేళ్ళు, ముళ్ల పందులు, అమడాస్ వంటి జంతు జాలం అక్కడ ఉంది. అది కూడా నశించిపోతోంది.

It is painful to bring it to your kind notice to stop immediately for the welfare of the people. Our Government is going to take up deforestation instead of afforestation.

re: Felling of Reserved Forest in East and
West Godavari Districts

(Sri A. Eswar Reddy in the Chair)

M.A. Aziz (Minister for Forests):— Sir, At the instance of the Government of India, the Managing Director, Andhra Pradesh Forests Development Corporation Ltd., prepared a cashew plantation project for being taken up in the Districts of Chittoor, Nellore, Prakasham, Krishna, East Godavari, West Godavari and Khammam, in the State over an area of 8,000 hectares over a period of 5 years commencing from 1979-80, under the multi State Cashew Project, with the assistance of the world Bank. The Government have accepted the project and accordingly directed the Chief Conservator of Forests in G.O.Ms.No. 116/Forests-Rural Development) Department dated: 18.3.1980, to transfer 10,100 hectares of forest land to the Corporation, so that after Elimination of unsuitable patches, 8000 hectares might become available for taking up the project. This area includes 200 hectares in Divancheruvu Reserve Forest of East Godavari District. The Chief Conservator of Forests was also requested to transfer the land to the Corporation only to the extent required by it from time to time. The Divancheruvu Reserve Forest, Korukonda Taluka, East Godavari District, is under the administrative control of Kakimada Division under logging project circle, Rajahmundry. The area of Divancheruvu-I is 534 hectares and Divancheru-II is 310,80 hectares. The Forest Department has already raised 175.15 hectares with Eucalyptus and 48.94 hectares with Cashew in this block. A portion of this area is also given for research works of Forest Department and also for the Research centre of Andhra Pradesh paper Mills. Besides, the Corporation has also allocated the Sale Depot in this block. The Corporation has grounded multi State Cashew project with the aid of World Bank during 1980 season. No plantation has been undertaken in this block during the current year. The future years, programme up to 1984-1985 will cover these 200 hectares area also. The mere 200 hectares planting programme in Divancheru Reserve block under Multi state Cashew project, with the World Bank Aid, is not going to affect the farmers and the villagers.

The balance area of the block including old plantation will be still available for grazing and pasture purpose. The existing growth when cleared for planting with cashew will continue to supply the available timber for wooden ploughs and fire-wood. collection of sale of fuel wood by either head loads or Kavadi loads is not permissible in the Reserve Forests. Government has already opened the consumer centres for selling fuel, wood and timber require for ploughs, poles etc. at reasonable rates.

In these circumstances there is neither hard ship nor deadlock of their profession and there is no need to stop clearing of existing shrub growth of divan Cheru Forest proposed to be included in future year Programmes of Cashew Development under World Bank Aid. It is also not out of place to mention that implementing of Cashew plantation project and taking up nurseries and plantation with cashew and collection of cashew nuts and their processing will create employment to the weaker sections villagers, ryots, labourers of adjoining villages in perpetuity.

11-00 a.m. శ్రీ వి పద్మరాజు :—ప్రతి సంవత్సరం ఒక్కొక్క కూపు 25 ఎకరాలు, 50 ఎకరాలు కంట్రాక్టురు తీసుకొని నరికివేస్తున్నారు. అప్పుడు లేబరుస్ కావడి లోడ్స్, పాంత్లో తీసుకొని రాజమండ్రిలోను ఆక్కడ అమ్ముతూ వుంటారు. ఆలాంటి వారి వృత్తి పోతుంది. మంత్రీగారు అర్థము చేసుకోకుండా చెబుతున్నారు.

Sri Aziz :—I have submitted that kavadi-loads and head loads are prohibited. They are not supposed to carry that way from the forest. strike by the students of Polytechnics.

re: (2) Strike by the Students of Polytechnics.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, రాష్ట్రములో నినిధ పాలిటెక్నిక్ లో వున్న 15,000 మంది విద్యార్థులు 2 మాసాలుగా ఆందోళన చేస్తున్నారు. వారు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు. తమ కోర్కెలను పరిశుభ్ర దృష్టి తీసుకురావడానికి వారు రాష్ట్ర వ్యాప్తముగా ఒక రోజు సమ్మె చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారిని, సాంకేతిక విద్యామంత్రిగారిని కలిసి వారి కోర్కెలను వివరించారు. వారిద్దరు వీరి కోర్కెలను పరిశీలించి సరిగ్గా రిస్తామని చెప్పారు. అయినప్పటికీ పర్యటన తీసుకొనకపోవుటవల్ల 3-3-81 నుంచి రాష్ట్ర వ్యాప్తముగా 15,000 మంది నిరసనక సమ్మెచేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం వారు సగరములో లాటి ఛార్జి, భాష్యవాయువు ప్రయోగం జరిగాయి, విద్యార్థులను బలపరుస్తూ విజయవాడ, గుంటూరు పట్టణాలలో మొత్తము విద్యాలయాలను మూసివేయడం జరిగింది. వారి కోర్కెలు ఏమిటి? పరిష్కరించవీలు లేనివా? పరిష్కరించడానికీ వీలులేనివైతే యిబ్బంది వుందని చెప్పవచ్చు. సామాన్య విషయాలుగా కన్పిస్తున్నవి పరిష్కరించడానికి వీలులేనివి కావు. ఇదివరకు హైదరాబాదులో తెన్ టియూ లోనూ తిరువతిలోనూ పార్టు టైమ్ బి. ఇ. కోర్సు వుంది. వాటిని ఈ మధ్య మూసివేశారు. దానిని తిరిగి ప్రారంభించాలని ఆడుగుతున్నారు. 3 సంవత్సరాలు పాలిటెక్నిక్ కోర్సు అయిన తరువాత ఆయా డిగ్రీ కాలేజీలలో వున్న బి. ఇ. డిగ్రీలో 10 శాతం వీరికి రిజర్వ్ చేయాలని ఆడుగుతున్నారు. ఇది 3 సంవత్సరాల వృత్తివిద్యకోర్సు. ఈ 3 సంవత్సరాలలో వారి అనుభవాన్ని పెంచుకొవడానికి నేషనల్ టూర్స్ అవసరం. దానికి వారికి రు. 50 లు యిచ్చి నేషనల్ టూర్స్ చేయాలంటే

re: Strike by the Students of Polytechnic College

శేద విద్యార్థులు పోలేకుండా వున్నారు. దానిని రూ 250 లు నియామక అడుగుతున్నారు. ఎస్.సి స్టూడెంట్స్ కి హార్టీ మెన్ ఛార్జెస్ యిస్తున్నారు. బయట వుండే స్టూడెంట్లకు రూ 60 లు ఇస్తున్నారు. బి.సి. స్టూడెంట్, బయట వున్నవానికి సంవత్సరానికి మొత్తం రూ. 100 లు మాత్రమే యిస్తున్నారు. బి.సి. స్టూడెంట్స్ సంవత్సరానికి రూ. 100 లు టీసుకొని స్టడీ ఎటా కొనసాగించాలి. రూ 60 రూపాయలతో ఎస్.సి. స్టూడెంట్స్ చదువు ఎట్లా కొనసాగించాలి? సెమిస్టర్ సిస్టమ్ అమలు కరుగుతున్నది. కావలసిన వున్నదాన్ని శేవు. లేబరేటరీ సౌకర్యాలు లేవు. ఎక్స్ట్రానిస్ వ్యవేశపెట్టారు. కాని దానికవసరమైన టీచింగ్ స్టాఫ్, లేబరేటరీ సౌకర్యాలు లేవు. విద్యార్థుల న్యాయ మైన కోర్కెలను ప్రభుత్వ ప్రానుభూతితో ఆలోచించి పరిష్కరించి వాగు చేస్తున్న సమైక్య విరమింపచేయాలని మనవిచేస్తున్నాము.

శ్రీ టి హనుగిరివాదారి :—అదృష్టా, వారు చెప్పింట్లు మన రాష్ట్రము లోని పాలిటెక్నిక్స్ విద్యార్థులు 26-2-81 నుంచి స్ట్రైక్ చేస్తున్నారు. విద్యార్థులు కోర్కెలను కోరారు. అది వేరు వేరు సమస్యలకు సంబంధించి వున్నాయి. కొన్ని యూనివర్సిటీకి సంబంధించినవి. కొన్ని డిపార్టుమెంటులకు సంబంధించినవి కొన్ని వున్నాయి. కొన్ని యితర ప్రాప్రెషనల్ కోల్లెజులచదివే విద్యార్థులకు సంబంధించినవి వున్నాయి. గవర్న మెంటుకు సంబంధించినవి టెక్నిక్ బుక్స్, టూర్స్ విషయం అదనముగా డిపార్టుమెంటులను నియమించే విషయం వారితో చర్చించాము. ముఖ్యమంత్రిగారి ద్వారా ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి చర్చించాము. డిప్లొమా పాస్ అగున తరువాత 2, 3 రెండు సంవత్సరాలో అడ్మిషన్ దొరకాలనే కోర్కె యూనివర్సిటీకి సంబంధించినది. వార్డులైమ్ డిగ్రీ కోర్సు సాంకేతి కోర్సు లి సంవత్సరాలు చేయాలన్నారు. అది యూనివర్సిటీకి సంబంధించినది. ఈ చిన్న విషయాలను రిష్కారం చేస్తున్నాము. సమ్మె మూలివేయాలన్నాము. యూనివర్సిటీకి వైస్ ఛాన్సలర్ తో మాట్లాడుతాము అన్నాము. రిజిస్ట్రేషన్స్ విషయం మాత్రము మేము ఏమి చేసేది? రెండు సంవత్సరాల సెలబ్త్ అది వైస్ ఛాన్సలర్ చేయవలసివుంటుంది కనుక వైస్ ఛాన్సలర్ తో సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పి 18న సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేశాం. ఆనాడు విద్యార్థులు కాలేజీలకు పోతామన్నారు. కాని పోలేదు. పాలిటెక్నిక్ చేస్తున్నాము. కెకండ్ రియర్ లో అడ్మిషన్ యివ్వాలనే విషయాన్ని మాహారాష్ట్రలో ఎలా వుందని పరిశీలించడానికి ఇద్దరు లెక్చరర్స్ ని మహారాష్ట్రకు పంపించాము. వారు ఇన్స్పెక్షన్ తీసుకువచ్చి వైస్ ఛాన్సలర్ ముందు సెట్టింగ్ తరువాత పరిష్కారం చేస్తాము. ఇతర ప్రాప్రెషనల్ కాలేజెస్ లో వున్నట్లుగానే పూర్తిచేసి ఛార్జెస్ యిస్తున్నాము బి.సి. విద్యార్థులకు రూ 100/లు యిస్తున్నారు సంవత్సరానికి అన్నారు. అది ఒక కాలేజీ సమస్య కాదు రాష్ట్రము మొత్తము మీద వున్న సమస్య అది. ఆర్థిక పరిస్థితులు చూసుకోవాలి. మొత్తము అందరము కూర్చోని ఆలోచించాలి. సోషల్ వేల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు, ఫైనాన్స్

డిపార్టుమెంటు చేయవలసివుంది. స్ట్రీయిక్ చేయడమే కాకుండా 17వ తేదీన బస్సులను ఆపడం, కాలేజీస్ కి కాళాలు వేయడంవంటివి చేస్తే విద్యార్థులను కొంత మంది అరెస్ట్ చేయడం, తరువాత విడిచిపెట్టడం జరిగింది. సమస్యను పరిష్కారం చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. నిన్న రాత్రి కలిసారు. మిగతా కాలేజీలలో కన్న పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలో ఎక్కువ సౌకర్యాలు ఉన్నాయి ఎక్కువ చేస్తామని అంటున్నాము. హార్వర్డ్ విద్యార్థులు డెక్కరర్స్ కూర్చోని యిచ్చు కొంటామన్నారు. మోడరేన్ లెక్కరర్స్ చేస్తారు డైరెక్టు చేస్తారు వారిద్దరు కూర్చోని మార్కులను యిచ్చుకొంటామనే కోర్కెను కాదు అన్నాము. పాట్ల తైము డిగ్రీ కోర్సు తిరుపతిలోను, హైదరాబాదులోను వుంది. ఈ విషయం పరిష్కారం చేసి పెర్మిషన్ ఇుచ్చాము. స్టారు అయినది.

re : (3) Attaching certain Sections and Zones of Central and Western Railways to South Central Railway

11-10 a.m. శ్రీ పి. సుందరయ్య : - అధ్యక్షా, మంత్రిగారి దృష్టికి ఒక సీరియస్ విషయం తీసుకురావలసిన మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి గౌరవం ఇవ్వదలచు కొంటే మన రాష్ట్ర ప్రజలకు ఎటువైపు ఇవ్వదలచుకొంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం చేయదలచుకొన్న మంచి పనులను కాని, చెడు పనులు కాని ముందుగా మనకు తెలియజేస్తే బాగుండేది. సాత్ సెంట్రల్ రైల్వే జోనును ఆంధ్రదేశం యొక్క పరిశ్రమలు వాణిజ్యము, ప్రయాణ సౌకర్యాలు అభివృద్ధి చేయటానికి ఏర్పాటు చేశారు. దీనిలో హుబ్లి డివిజన్ కలిపారు. అవసరమైన గుంతకల్లు డివిజన్ మొట్టమొదట కలవకపోయినా తరువాత కలిపారు. మనకు అవసరమైన, మహారాష్ట్రకు నష్టం కలిగే కాండ్వానుండి పూర్ణ జోనును మనం వద్దంటున్నా సెంట్రల్ జోనులో కలుపకుండా మనకు కల్పితున్నారు మన్ మాడ్ నుండి పూనా వరకు వారు తీసుకోవచ్చు. అది తీసుకుంటే మనకు అవసరమైన గూడూరు-మద్రాసు, వాల్తేరు — బరంపురంను దీనికి కట్టకుండా ఉన్నాడు. ఏప్రిల్ 1 కటి నుండి ఈ పని చేయబోతున్నట్లుగా నైనా మనలో ఒక్క మాట అయినా చెప్పకుండా చేస్తే రీజిస్టర్ ఫీలింగ్స్ రెచ్చగొట్టినట్లు అవుతుంది. తెలుగు ప్రాంతంలో వున్న దానిని మహారాష్ట్రలో కల్పటం అంటే ఇక్కడ వున్న వారికి సౌకర్యాలు లేకుండా చేయటం అవుతుంది కనుక దానిని ఆపుచేసి తెలుగు ప్రాంత ప్రజల అభివృద్ధికి ఉపయోగపడేలా జోన్ లో మాగ్నూలు తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. మచ్చేంర్ రావు (సికిందరాబాదు-కంటోన్ మెంటు) : - అధ్యక్షా, సాత్ సెంట్రల్ రైల్వే కాకముందు ఇక్కడ నైజాం స్టేటు రైల్వే వుండేది. సెంట్రల్ రైల్వేగా విభజించిన తరువాత మన్మాడ్ సెక్షన్ సెంట్రల్ రైల్వేలో వుండేది. తరువాత ఆంధ్రదేశానికి ప్రత్యేకంగా ఒక డివిజన్ వుండాలని సాత్ సెంట్రల్ రైల్వే ఏర్పాటు చేశారు. అకోలా-ఖాండ్వా, పూనా-మాన్మాడ్ సెక్షన్స్ ను సెంట్రల్ రైల్వేలో కలుపకుండా సాత్ సెంట్రల్ రైల్వేలో కలపటం

re : Strike by the Employees of Co-op. Central Banks and Paid Secretaries of the Primary Agricultural Co-operative Societies.

వల్ల రైల్వే సిబ్బందికి ఇబ్బంది కలుగుతుంది. ఈ రైలు మహారాష్ట్రలో వుంది. అక్కడ తెలుగు స్కూల్స్ లేవు. ఖాండ్వా — అకోలా రైలును సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వేలో కలపాలని నిర్ణయించారు మజ్దూర్ యూనియన్ వారు మంత్రిగారికి మెమోరాండం ఇచ్చారు. దానిని పరిశీలించి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వాగ్దానం అని అడుగుతున్నాను.

(శ్రీ) డి. కొండయ్య చౌదరి:—సుందరయ్యగారు చెప్పిన విషయాలతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. గూడూరు—కాటాపడి, వాలైరు బరంపురం డివిజన్లను మనలో కలపాలి. మహారాష్ట్రలో వున్న ప్రాంతాలను సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వేలో కలపటం కోచనీయం వాద్యప్రకారంగానే నేను సౌత్ సెంట్రల్ వారిని సంప్రదించాను, స్పెషల్ మెసేజరును పంపించాను. జోన్న ఫిక్స్ చేయటం, బ్యారిస్టర్స్ నిర్ణయించటం కేంద్రప్రభుత్వంలో వుండే బోర్డు చేస్తుంది. కామాది కాదని వారు అన్నారు. మజ్దూర్ యూనియన్ వారు మెమోరాండం ఇవ్వటం జరిగింది. ఈ విషయాన్ని రైల్వే బోర్డులో చర్చించి తెలుగు దేశం యావత్తూ సౌత్ సెంట్రల్ జోనులో వుండేట్లుగా సర్వ ప్రయత్నాలు చేస్తానని చూపించేస్తున్నాను.

CALLING ATTENTION TO MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : Strike by the Employees of Co-operative Central Banks and paid Secretaries of the Primary Agricultural Co-operative Societies.

(శ్రీ) ఎన్. అమరనాథరెడ్డి (సహకార కాశి మంత్రి) :—ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార పరిపాలన సంఘాలలో వేతనపు కార్యదర్శులను అయిదు లక్షల ఉద్యోగాల పథకం క్రింద నూటికి నూరు శాతం ప్రభుత్వ సహాయంతో 1978 లో నియమించడం జరిగింది. వారికి 1-7-1978 నుండి 31-5-1977 వరకు నెలకు రూ. 150 ల మొత్తం జీతంగా చెల్లించబడింది.

2. 1977లో ప్రాథమిక వ్యవసాయ పరిపాలన సంఘాలను స్వయం సహకార సమాజాధారంగా పునర్వ్యవస్థీకరించిన తరువాత వారి జీతాన్ని 1-8-1977 నుండి రూ. 150 నుండి రూ. 250 లకు పెంచించటం జరిగింది.

3. జీత భత్యాల సవరణ, సర్వీసు ప్రయోజనాల కొరకు వేతనపు కార్యదర్శులు అనేక కోర్కెలు కోరుతున్నారు. వాటిలో ప్రధానమైన కోర్కెలోయరు డివిజను గుమాస్తాలో లేక సహకార కేంద్ర బ్యాంకులోని సూపరువైజరుతో సమానంగా జీతం చెల్లించాలన్నది. వారి కోర్కెలను పరిశీలించటానికి 8-7-1980 తేదీన ఒక సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. వారి కోర్కెలను

re: Strike by the Employees of Co-op. Central
Banks and Paid Secretaries of the Primary
Agricultural Cooperative Societies.

వివరంగా పరిశీలించేలోగా వారి జీతాలను 1-5-1980 తేదీ నుండి రూ. 250 నుండి 300 లకు పెంచించటం జరిగింది. సంఘం 1981 మార్చి మొదటి వారంలో తన నివేదికను సమర్పించింది. ఆ నివేదిక పరిశీలనలో వున్నది.

4. వేతనపు కార్యదర్శులు 28-2-1981 నుండి విరవధిక సమ్మెను రిలే నిరాహార దీక్షను ప్రారంభించారు.

సంఘం చేసిన సిఫారసులను దృష్టిలో వుంచుకొని కార్యదర్శుల ప్రతినిధులతో సంభాషణలు జరిగాయి.

5. లోయరు డివిజను గుమస్తా జీతం రూ. 505 లతో ప్రారంభమవుతుంది. లేదా సహకార కేంద్ర బ్యాంకుల సూపరువైజరు జీతం (సి) క్లాసు బ్యాంకులలో రూ. 385 తో ప్రారంభమవుతుంది. ఇవ్వాలన్న ముఖ్యమైన కోర్కెను ఆమోదించడం సాధ్యంకాదు. ఎందుచేతనంటే అది అధిక వ్యయంతో కూడుకొన్నట్టిది. ఇప్పుడు పని చేస్తున్న 5,200 మందికి అదనంగా మిగిలిన 1,300 సంఘాలలో వేతనపు కార్యదర్శులను నియమించినపుడు అర్థిక భారం రెట్టింపు అవుతుంది. ఈ పరిస్థితి గృహస్థ కోర్కెను ఆమోదించలేదు.

6. వేతన కార్యదర్శుల ప్రతినిధులతో జరిపిన చర్చలను పురస్కరించుకొని వారు సంప్రదింపుల సంఘం ద్వారా సవరించిన కోర్కెలతో విజ్ఞాపనను సమర్పించారు. వీటిని కూడా పరిశీలించటం జరిగింది. 9-3-1981 తేదీన వారిలో చర్చలు కూడా జరిగాయి. ప్రభుత్వ అభిప్రాయాలను వారికి తెలియజేయటం జరిగింది. వారి కోర్కెలను సానుభూతితో పరిశీలించటం జరుగుతుందని, సంఘాల రుణ వ్యాపారం పెరిగేకొలది వారి జీతాలను కూడా క్రమంగా పెంచించటం జరుగుతుందని ప్రభుత్వం హామీ ఇస్తూ మై విరమించవలసిందిగా వారికి వచేపదే విజ్ఞప్తి చేసినప్పటికీ వారు సమ్మె విరమించటానికి అంగీకరించలేదు.

సహకార కేంద్ర బ్యాంకుల ఉద్యోగులు తమ కోర్కెలను తీర్చవలసినదంటూ 1-5-1980 తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ బ్యాంకు ఉద్యోగుల సమాఖ్య ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసుకున్నారు. వీరి సమాఖ్యలను గురించినర్పించే నిమిత్తం ఒక సంఘాన్ని నియమించారు. ఈ సంఘం సమాఖ్య అభిప్రాయాలను, సహకార బ్యాంకుల సంఘం అభిప్రాయాలను విని 4-2-1981 తేదీన తన నివేదికను సమర్పించింది.

2. సహకార కేంద్ర బ్యాంకుల ఉద్యోగులు 9-2-1981 నుండి విరవధికంగా సమ్మె చేయవారంభించారు. రాజీ కుదర్చడానికి ప్రయత్నాలు చేయడం జరిగింది. సహకార బ్యాంకుల సంఘంవారు బ్యాంకు ఉద్యోగుల సమాఖ్యతో సంప్రదింపులు జపారు.

re ; Strike by the Employees of Co-op. Central
Banks and Paid Secretaries of the Primary
Agricultural Co-operative Societies.

కి. సహకార కేంద్ర బ్యాంకు ఉద్యోగులు 5-3-1981 నుండి సమ్మెను విరమించారు. యాజమాన్యం సంఘంకో ఒక పరిష్కారం కుదిరినది. యోజనాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

(i) ప్రస్తుతానికి సహకార కేంద్ర బ్యాంకులలోని తరగతి I అధికారికి 50 శాతం పదవులలో ఎట్టి సవరణలు చేయకుండానే కామన్ షేరు విలంబనలు వర్తింప చేస్తారు.

(ii) సహకార కేంద్ర బ్యాంకు తరగతి I ఉద్యోగుల నుండి ఒకటి మేనేజర్ల పదవులను భర్తీ చేయడం జరుగుతుంది.

(iii) IIవ తరగతిలో నేరు నియామకం కొత్త ఉద్దేశించిన పదవులలో 50 శాతం పదవులను నిబ్బంది విధానం క్రింది నియమావళి పరికారం ఇవ్వడం 4వ తరగతిలో ఉన్న ఉద్యోగులను ప్రమోటు చేయడం ద్వారా భర్తీ చేస్తారు.

(iv) ఉద్యోగుల వేతనాల విధానాన్ని ఈ క్రింది విధంగా సవరించడం జరిగింది.

(ఎ) తరగతి II ఉద్యోగులు మూల వేతనంలో 3 శాతాన్ని ఇప్పటి స్కేలుకు కలిపి, సవరించిన స్కేలులోని తీసుకురావాలి. మొత్తం వేతనంలో ఇవ్వడిన్ను 2 శాతం తాత్కాలిక భత్యాన్ని విలీనం చేయాలి.

(బి) తరగతి III, IV ఉద్యోగులు పైన పేర్కొన్న విధంగా 4 శాతం మూల వేతనాన్ని కలిపాలి. 3 శాతం విలీనం చేయాలి.

(సి) తరగతి V నుండి VIII 10 శాతం మూల వేతనాన్ని కలిపాలి. 5 శాతం విలీనంచేయాలి.

(డి) సమ్మెకాలాన్ని సెలవుగా అనగా ఏ సెలవుకు అర్హత ఉన్నదో 11-20 a.m. ఆ సెలవుగా లేదా 30-3-1981 నాటికి సంప్రాప్తమయ్యే సెలవుగా పరిగణించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ గౌతు లిచ్చన్న:— అధ్యక్షా, బ్యాంకు సెక్రటరీస్ సమ్మెను సంప్రదింపుల ద్వారా పరిష్కారం చేశారు. వారు విరమించుకున్నారు. సంతోషం. ఆ విధంగానే పేడ్ సెక్రటరీస్ తో సంప్రదింపులు చేయవచ్చుగదా. మేము చెప్పకున్నా అది జరుగుతుందనే అర్గ్యుమెంటుతో పరిష్కారానికి ప్రయత్నం చేయకుండావదిలి పెట్టడం పేడ్ సెక్రటరీస్ మీద ఎక్కువ దయ వుందని అనుకోవచ్చా ?

re: Strike by the Employees of Co-op. Central
Banks and Paid Secretaries of the Primary
Agricultural Co-operative Societies.

(శ్రీ ఎన్. ఆమరనాథ రెడ్డి:— సెంట్రల్ బ్యాంకు ఎంప్లాయిస్ తో యీ స్ట్రైక్ గురించి చర్చించింది ప్రభుత్వం కాదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కో ఆపరేటివ్ బ్యాంక్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్ సుచారు చర్చించి వారితో ఎగ్జిమెంటుకు వచ్చిన తరువాత సైనులుగా నా వద్దకు వచ్చారు. They are not employees of Central Bank. It comes under Cadre Committee.

(శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:— వాటియొక్క ఆర్గనైజేషన్ లో ఉన్నటువంటి తేదాసు సెలవిచ్చారు. జాగానే వుంది. పేడ్ సెక్రటరీస్ సమస్య బ్యాంకు సెక్రటరీస్ సమస్యలను సంబంధించినవారు బ్యాంకు ఎంప్లాయిస్ కాదు, వీరేమో బ్యాంకు ఎంప్లాయిస్ అనే విధంగా మాట్లాడే దానికంటే వీరిద్దరు ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తులే, వారు కేడరు కమిటీ అని మంత్రిగారు నేను మాట్లాడకుండా జరిగిందని అనేదానికన్నా యిప్పుడు మంత్రిగారు మాట్లాడడానికి అభ్యంతరం ఎందుకు వుండాలి? వారు సమ్మె చేస్తున్నారు, అది సాధ్యం యిది సాధ్యం కాదా? చర్చిస్తే మంత్రిగారి ప్రతిష్ట, ప్రభుత్వ ప్రతిష్ట పెరుగుతుందే గాని తరగదు గదా. దయచేసి పరిష్కారానికి మంత్రిగారు ప్రత్యక్షంగా తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ ఎన్. ఆమరనాథ రెడ్డి:— ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకొని బి. కె. రావు కమిటీని వేసింది. పేడ్ సెక్రటరీస్ సుమారు 5 వేల మంది పని చేస్తున్నారు. ఇంకా 1200 మంది ట్రైనింగు అయి వున్నారు వారు నర్టిఫికేటు కూడా తీసుకుని రెడిగా వున్నారు. వారిని నియమించవలసిన అవసరం వుంది. ఈ స్కిము హాఫ్ మిలియన్ జాబ్ క్రింద వచ్చింది. మొదట వారికి ఎంప్లాయిమెంటు అవకాశాలు కలుగజేయాలని తెువరరీ ఉద్యోగం అని చేయడం జరిగింది. బి. కె. రావు కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారం యిప్పుడున్న 5 వేల మందికి కొంత యింక్రిజ్ చేసి 1200 పోస్టును ఫిల్ చేయడానికి 43 లక్షలు ఎడిషనల్ కమిట్ మెంటు వుంటుంది. కేడరు ఫండుపైన ఆధారపడి వుంది దానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ విలేజ్ సొసైటీవ్ 2 పర్సంటు, సెంట్రల్ బ్యాంకు 25 పర్సంటు, ఎ. పి. కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు 25— టోటల్ అవుట్ స్టాండింగులో కలెక్ట్ చేస్తారు. ఈ కార్యక్రమంతో జీతం ఎక్కువ యిచ్చేది. బి. కె. రావు కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారంగా ఎడిషనల్ గా యిచ్చే దానికి కొంత ఫెసిలిటీ, టైము స్కేల్ ఫిక్స్ చేయడానికి కొంత ఫెసిలిటీ వచ్చింది. మొత్తం యీ రిపోర్టును అంగీకరిస్తున్నామని చెప్పలేదు పేడ్ సెక్రటరీస్ తో సంప్రదించులు జరుపుమని చెప్పడం జరిగింది. రిజిస్ట్రార్— మేనేజింగు డైరెక్టరు, ఎ. పి. కో ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు యీ కేడరు ఫండును కంట్రోలు చేస్తారు కాబట్టి వారిని సెగ్రిగేట్ చేయుమని చెప్పాం. సైనులుగా నావద్దకు వస్తే సానుభూతితో పరిశీలిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— ప్లేటువైడ్ గా స్ట్రైక్ జరుగుతుంటే సానుభూతి అంటే ఎట్లా? మంత్రిగారు వారిని విలిచి మాట్లాడుతున్నది. అట్లా వదలిపెట్టడం అంటే What is the solution to the strike?

re: Strike by the Employees of Co-op. Central
Banks and Paid Secretaries of the Primary
Agricultural Co-operative Societies

Sri N. Amarnath Reddy :—The Government is not going to discuss with anybody. I appointed a Committee. The Registrar of Co-operative Societies and the Managing Director Sri Kumaraswamy Reddy will be appointed to negotiate all the matters with the paid secretaries.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి :—మంత్రిగారు సానుభూతితో కూడ జలోచించడం లేదు. అసలు పరిశీలన చేయడమే లేదు. న్యాయమైన కోరికను పరిశీలన చేయ మంటున్నారు. ఒకటిన్నర మిలియన్ పేజ్ సెక్రటరీస్ ను మైపు చేస్తున్నారు. ఇది చాలా పెద్ద విషయం. వారిని న్యాయమైన డిమాండ్లు, వాటి విషయం చూడాలి.

Sri N. Amarnath Reddy :— Government know their demands: వారి గురించి యిప్పుడు ప్రతిపక్ష పార్టీలు చెబుతున్నారు. అంతకుముందు 125 నుండి 150 రూపాయలు చేసిన సందర్భములో, 150 నుండి 200, 200 నుండి 250 250 నుండి 300 రూపాయలు చేసేప్పుడు వారి కోరికలు లేకుండానే చేయడం జరిగింది. మన వనరులను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోండి, కోరికలుకాదు, How to solve this? I have no objection. I will appoint Three Members Committee I will show the financial resources. They can solve the problem.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి :— అది చేయండి.

శ్రీ ఎన్. అమరవాణ రెడ్డి :—లేవరు కమీషనరు ముందు వుండి. నెగోషియేషన్లు జరిగేప్పుడు నేను ఫోర్ మీర అది ఎక్కువ చేస్తాం. యిది చేస్తామని చెప్పడం అవుతుందా? We are at it. We are not against them.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—మంత్రిగారు చాలా ఉదారంగా as if he is more interested in problems of the Paid Secretaries, he is speaking. నా సాయింటు ఏమంటే యిన్ని రోజులబట్టి ఏమి చేస్తున్నారు, అక్కడ అమరణ నిరాహార దీక్ష చేస్తుంటే జాయింటు లేవరు కమీషనరు తో నెగోషియేషన్లు జరుగుతున్నాయి అంటున్నారు. యీ హాన్లో అడుగుతూ వుంటే అప్రస్తుతమైనటువంటి, ప్రాధాన్యత లేనటువంటిదా, ప్రభుత్వం యిప్పటివరకు చేసింది ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను. What is it that he Government has done till now?

Chairman :—You know the modes of conciliation, settlement and all that.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—అని అన్నింటిగురించి వారి చుట్టూ తిరిగితే కనీసం సమాధానం చెప్పకపోయినప్పుడు forced to go on strike. అంటే చస్తే గాని ప్రభుత్వం సమన్వయ పరిష్కారం చేయదా? స్పష్టంగా ఎప్పటిలోగా సెటిల్ చేస్తారో Let the Minister give a firm reply.

re: Strike by the Employees of Co-op. Central
Banks and Paid Secretaries of the Primary
Agricultural Co-operative Societies.

11-30 a.m.

శ్రీ డి. చిమలయ్య:— అగ్రికా, ఇతర సంస్థలలో పనిచేస్తున్న ఉద్యోగులకు జీతాలు పెరిగినవి, హాఫ్ ఎ మిలియన్ జాబ్స్ స్కీము కింద ఇచ్చిన వారికి ఒక విధంగా చూస్తున్నారు. వీరి దగ్గరకు వచ్చేప్పటికి డబ్బు లేదని అంటున్నారు. కొత్త వారిని ఎప్పాయింటు చేసుకోవాలని అంటున్నారు. చేసుకోవచ్చు. వారి కోరికలను మన్నించకుండా డబ్బు లేదని చెబితే ఏలాగా? కనీసం ఇప్పుడై నా పరిష్కారం చేస్తారా? వారు గామీణ వ్యవస్థలో పనిచేసే వారు వారికి జీతం లేకుండా ఏవిధంగా పని చేస్తారు చెప్పండి. కనుక వారికి జీతాలు పెంచి పరిష్కారం చేస్తారా?

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ:—ఈ విషయంలో మంత్రిగారు సానుభూతితో ఉన్నారు కాని ఆచరణలో ఏమీ జరగలేదని నువ్విచేస్తున్నాను. బి. కె. రావుగారి నివేదిక ఎప్పుడు వచ్చింది? దాని మీద నెగోషియేట్ చేసి పరిష్కరింప వలసిన విషయం ఇది. ఇప్పుడు గామీణలలో కలెక్షన్లు చేయవలసిన సమయం. నెల రోజులు అయిన తరువాత రైతుల దగ్గర డబ్బులు ఉండవు. అందుచేత వారి సమస్యలను పరిష్కారం చేయాలి. మీ నుంచి నలుగురు, ముగ్గురు కూర్చోని సంప్రదించడని అంటున్నారు. మాతో ప్రభుత్వం డిస్ కస్ చేస్తే మేము సత్తెస్తు చేస్తాము. We will suggest ways and means. There are finances. వీరు చిన్న ఉద్యోగులు. వీరు గామీణలలో కలెక్షన్లు చేసేవారు. వీరి మీద కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులు ఆధారపడి ఉన్నాయి. అందువల్ల వీరి సమస్యలను సత్వరం పరిష్కారం చేయడానికి పూనుకుంటారా?

Chairman :—You convene a meeting with them.

Sri N. Amarnath Reddy:— I am not going to do it.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ:—మీకు అధికారం ఇస్తాము, మీరు వారితో సంప్రదించండిని మంత్రిగారు ఇందాక అన్నారు.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి:—1980 సంవత్సరంలో వారికి రిగ్రూపాయలు ఇప్పించడం జరిగింది. వారి సర్వీసెస్ గురించి, వారికి కాళ్యణంగా సహాయం చేయడం గురించి బి. కె. రావుగారి కమిటీ కాన్స్టిట్యూట్ చేయడం జరిగింది, వారి రిపోర్టు వచ్చి ఒక నెల అయింది. తరువాత మహేంద్రగారు, ఇతరులు వచ్చి డిస్ కస్ చేశారు. వారు ఒక ఫారములై చెప్పారు. తరువాత కుమారస్వామి రెడ్డి, మేనేజింగు డైరెక్టరుగారు వారితో నెగోషియేట్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ పి.పావ్. విశ్వ రెడ్డి:—మంత్రిగారు నెగోషియేట్ చేస్తున్నామని అంటున్నారు. గత సంవత్సరం 300 రూ. లకు పరిష్కారం చేశారు. ఇప్పుడు నిత్యావసర వస్తువుల ధరలన్నీ పెరిగాయి వారు నికృష్ట జీవితమును అనుభవిస్తున్నారు. వారు ఎల్. డి. పి స్కేలు ఇమ్మని కోరుతున్నారు. డి. ఎ. ఇమ్మని అంటున్నారు. కాబట్టి వారి సమస్యలను సానుభూతితో పరిష్కారం చేయాలి.

re: Strike by the Employees of Co-op. Central Banks and Paid Secretaries of the Primary Agricultural Co-operative Societies.

సమ్మె ఇన్ని రోజులు జరిగినా మంత్రిగారు ప్రత్యక్షంగా పరిష్కారం చేయడానికి పూనుకోవడంలేదు. కాబట్టి ఒక కమిటీని చేసి వారితో చర్చించి సమస్యలను పరిష్కారం చేయడానికి పూనుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఇది క్యాడర్ కమిటీ అని మంత్రిగారు చెప్పారు. రిజిస్ట్రార్ గారు డీల్ చేస్తారని అన్నారు. రిజిస్ట్రార్ గారి క్యాడర్ తో డీల్ చేయడమేమిటి? ఈ సమస్యలను పరిష్కారం చేయాలనే నిశ్చయం దృష్టిలో ఉంచుకొని పెయిడ్ సెక్రటరీస్ ను, మమ్ములను — అందరినీ పిలిచి మాట్లాడితే జాగుంటుంది ఆ విధంగా చేసి సమస్యను పరిష్కారం చేద్దాము. దానికి మంత్రిగారు సిద్ధపడతారా :

శ్రీ పి. వాచ్. రాజేశ్వరరావు :—అందోళనలో ఉన్న సమస్య కనుక గత్యంతరంలేదు. దీని ప్రాసీజర్ లో డిటెయిల్స్ అన్ని రిజిస్ట్రార్ గారు చర్చిస్తున్నారు అని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఈ సమస్యమీద అసెంబ్లీలో ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం తరపున రాష్ట్ర వ్యాపితంగా, దేశ వ్యాపితంగా సీసంగా ఉన్న వేతనాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని పరిష్కారం చేయవలసిన ఆగత్యం ఎంతైనా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. వారు ఇంక తక్కువ వేతనాలతో కంటిన్యూ కావడం కష్టం కనుక దీనిని సవరించడానికి ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకొంటుందా?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—చొరవ తీసుకొని బి. కె. గావు కమిటీ వేసారు. ఈ క్యాడర్ ఫండును దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయాలి. రైతులకు రాయితీలు ఇచ్చిన సందర్భంగా ప్రభుత్వం ఎక్కువ డబ్బు ఇచ్చే పరిస్థితిలేదు కేంద్రప్రభుత్వం ఇంతకు ముందు కొంత ఇస్తామని అన్నారు. దానికి వారు ఎన్నో రిస్క్స్ ను పెట్టడం జరిగింది. ఈ విషయాలన్నీ మహేంద్ర, తదితరులతో సంప్రదించడం జరిగింది. మరల వారితో సంప్రదించడానికి అభ్యంతరంలేదు కాని ఇంతకుముందు ఒక క్యాబినెట్ డెసిషను ఉంది. ముందు అఫిషియల్స్ డిస్ కన్ చేసిన తరువాత గవర్నమెంటు చేయాలని, గౌరవసభ్యులతో మాట్లాడ దానికి అభ్యంతరంలేదు, వారి ప్రతినిధులతో మాట్లాడడానికి అభ్యంతరంలేదు. శ్రీ మహేంద్ర, తదితరులతో చాల సార్లు సంప్రదించాము. ఇప్పుడు కూడా సంప్రదించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.....

Chairman.—As decided earlier in the Business Advisory Committee, other answers will be laid on the Table of the House.

Statements by the Ministers on Calling Attention Matters placed on the Table.

re: (1) Strike by the Students of Govt. Institute of Printing Technology,

(Notice given by Sri Ch. Vithal Reddy and others)

Statement of the Minister For Technical Education And Indian Medicine.

The Institute of Printing Technology was established during the year 1977-78. This is the first of its kind in the Andhra Pradesh State, to impart Sandwich Diploma Course in Printing Technology of 3 1/2 year duration (7 Semesters), in the branches of Letter Press and Lithography, with an annual intake of 30 in each branch. The minimum educational qualification for entry into this course is a pass in S.S.C.

2. The Institute is located in the premises of the Government Technical High School, Maredpally, Secunderabad where pucca buildings are available with workshop facilities. Students have been accommodated in the Hostel Buildings of J. N. Government polytechnic, Ramanthapur, Hyderabad pending construction of permanent building for the hostel. The following are demands put forth by the Students union on which they had also gone on hunger strike for a week which has been called off on 7-3-1981.

1. Appointment of Principal with Printing Qualification with extra experience.
2. A permanent building for the Institute with workshop, with modern equipment, machinery and material and required number of class rooms,
3. Hostel accommodation must be provided near the Institution.
4. Industrial Training period-stipend be raised to Rs. 350 per month.
5. Efficient and experienced staff be posted immediately.
6. Job reservation in all presses and printing concerns of Andhra Pradesh by fixing a ratio. For example, for every 6 skilled and unskilled worker's one Printing Technologist be taken.
7. Students of Sandwich Diploma for Printing Technology to get the facility of direct promotion upto 7th Semester as it is implemented in the Institute of Printing Technology, Madras.
8. S.C., S.T., and B.C., students should get full mess charges for Hostellers and some amount for Day-scholars-F.B.C. Scholarships to be renewed immediately.

Statements of the Ministers on Calling 19th March, 19 1 49
 Attention Matters Placed on the Table :
 re Strike by the students of Govt.
 Institute of Printing Technology.

9. Department scholarships may be given to all the students who are not getting any scholarships.
10. Library Fund be raised and library be provided immediately.
11. Games and Sports fund be raised with appointment of Physical Director.
3. The action taken by the Government on each of the above demands is as follows:-

Demand No. 1

Adhoc Rules governing the post of Principal of the Printing Technology have been prepared and sent to the Andhra Pradesh Public Service Commission for its approval. Its approval is still awaited. Pending issue of Adhoc Rules, the post of Principal has been filled up by appointing an Head of Section in Electrical Engineering Faculty temporarily pending appointment of a qualified person possessing the Printing qualifications and experience for which the Director of Printing, Stationery and Stores Purchases Department has been addressed on 8-8-1980 and again on 6-3-1981

Demand No. 2

It has been decided by the Government to construct buildings for the Institute of Printing Technology in the premises of Technical High School, Secunderabad with workshop, etc. Plans and estimates for construction of buildings including the hostel are being prepared.

Demand No. 3:

As already stated Plans Estimates are being prepared for construction of hostel buildings in the premises of Technical High School, Secunderabad. However, the students have been provided accommodation temporarily at the Jawahar Lal Nehru Government Polytechnic, Ramanathapur, Hyderabad.

Demand No. 4:

The students of Printing Technology are already being paid an amount of Rs. 130 per month while they are under practical Industrial Training. The entire amount is being met by the Government of India. The Government of India is being addressed by the Director of Technical Education to enhance this amount to Rs. 350 per month.

Demand No. 5:

Steps are being taken by the Director, Technical Education to post experience and efficient staff against all the posts sanctioned in the Institute of Printing Technology. Further, recently 23 more teaching posts have also been sanctioned by the Government in order to provide better coaching to the students.

Demand No. 6:

In G. O. Ms. No. 111, Labour, Employment, Notification and Technical Education, dated 26-1-1981, orders were issued recognising the Diploma in Printing Technology for the purpose of recruitment to the appropriate posts in the State and Subordinates Services. With regard to reservation of posts in Preases and prescription of ratio, the matter is being examined by the Director of Technical Education.

Demand No. 7:

This is purely an academic matter and to be decided by the Syllabus Review Committee basing on the position prevailing in other Southern States. The matter is now under consideration of the Syllabus Review Committee.

Demand No. 8:

This demand will have repercussions in respect of the institutions in the entire State and has to be examined by Social Welfare Department for applicability in general in respect of all Government Institutions.

Demand No. 9:

The Department is already sanctioning scholarships under the following 3 schemes. It is not possible to grant scholarships to all the students who are not in receipt of any scholarships.

1. Normal (two scholarships in each class at the rate of Rs. 40 per month for 12 months in an academic year)

2. Additional (one scholarship in Ist year class and 2 scholarships in II and III year classes at the rate of Rs. 40 per month for 10 months).

3. Additional (Four scholarships in I, II and IIIrd year classes at the rate of Rs. 40 per month for 10 months).

Demand No. 10:

During the current year 1980-81, additional books worth Rs. 3,500 -were purchased and added to the Library. The main difficulty in procuring Printing Technology books is that the publishers of the books are mostly of foreign companies. Since there was no demand for these books till the Institute was established, these books were not available in the local firms. However, efforts are being made to procure the books required by the Institute.

Demand No. 11:

As per the pattern of All India Council for Technical Education the post of Physical Director is also included

Statements of the Ministers on Call : 19th March, 1981. 51
 Attention Matters placed on the Table:
 re: Prevalance of two kinds of Text books
 in Primary Schools in Twin Cities.

Since the staff for the two branches of Printing technology is to be sanctioned in a phased manner, the question of sanction of a post of Physical Director will be taken up when its turn comes up i. e., in the last phase of staff component to be created later during 1981-82.

re: (2) Sanction of Grant-in-Aid to Andhra
 Bhashabhivardhini Degree College Jangaon.

(Notice given by Sri N. Yethirajaram).

Statement of the Minister for Education:

Orders were issued in G.O.Ms. No. 725 Edn., dated 7.7.1977 to admit to grant-in-aid all the un-aided educational institutions existing as on 1.4.1977 which have been started with the required approval and in accordance with rules after they complete the stipulated period of existence and satisfy the conditions prescribed, in a phased programme of 3 years commencing from 1977-78. Accordingly, Government have admitted to grant-in-aid 84 Junior Colleges, 51 Degree Colleges, 4 Oriental Colleges, 3 Professional Colleges, Un-aided sections in 67 degree colleges and P.G courses in 9 degree colleges during the past 3 years, as per the policy decision in the G.O. referred to above. On the representation of some management, requesting for admission of their colleges to grant-in-aid this year also, the Director of Higher Education has submitted proposals to Government to admit certain Colleges to grant-in-aid and the Andhra Pradesh Bhashabhivardhini Degree College, Jangaon is also one among them. The proposals of the Director are under examination.

re: (3) Prevalance of two kinds of Text-Books in Primary
 Schools in Twin cities.

(Notice given by Sri M. Omkar and others.)

Statement of the Minister For Education:

In G.O.Ms.No. 1205, Education dt.26.12.78 orders were issued to introduce text books with new curriculum in a phased manner for Classes I to V. Based on these orders, new language textbooks were introduced for Classes I and II in all schools during 1979-80 and in all subjects in classes III to V in Abhyudaya Pradhmika Vidya Samstha Schools during 1979-80. New Textbooks were introduced for Classes III to V during the year 1980-81, in schools other than Abhyudaya Pradhamika Vidya Samstha Schools.

2. The Director of School Education after consulting the District Educational Officer, Hyderabad and the director of Social Welfare has reported that the primary schools in twin cities (except in a few

cases), are following the text books prescribed by the Government for all classes of students in Classes III to V. The Director of Social Welfare has stated further that his department has not purchased any non nationalised textbooks from Sri Rama Book Depot, Hyderabad nor supplied them to S.C. S.T. and B.C. students. Instructions were also given by the Director of Social Welfare to all the District Social Welfare Officers in the State, not to supply any Non-Nationalised Text Books to the S.C., S.T. and B.C., students studying in Classes I to V.

3. Except in a few isolated schools, where the old syllabus text books are being used, students in all other Primary Schools in twin-cities of Hyderabad and Secunderabad are using nationalised Text-books printed by Government which are being supplied. In fact in June, 1980 Government ordered the District Educational Officers in the State to supply the copies of the new syllabus and revised hand-books for Classes I to V to the aided managements after deducting their cost from the respective contingent grants payable to the Managements and remit amounts to the Andhra Pradesh Government Text Book Press in order to facilitate quick purchase and supply.

4 Further there will be no difficulty during the examinations for such of the students who are taught from different text books in some of the schools mentioned earlier because there is no question of failing anybody for poor performance in these annual examinations up to and inclusive of Class V.

5 The Director of School Education has been asked to take action according to Andhra Pradesh Educational Rules against erring managements where non-nationalised textbooks which are not prescribed are being purchased and used in Classes III to V.

BUSSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :—అధ్యక్షా, వేను రెండు రోజుల క్రితం ప్రవేశ మోషను ఇచ్చాను. ముఖ్యమంత్రిగారు మెట్రీక్యులేషను చదువకుండా మెట్రీక్యులేషను చదువుకున్నట్లు వ్రాసుకొంటున్నారు. ఆ ప్రవేశ మోషను ఏమీ అయింది.

చైర్మన్ :—ఈ విషయం స్పీకరుగారు వచ్చినప్పుడు అడగండి.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి (కమలాపూర్) :— అడ్మిషను కే ఇంత ఆనర్లం చేస్తే చర్చకు ఇక ఎంత అలెన్జం అవుతుందో చూడండి. పార్లమెంటులో మని ఆనే ఆయన బి. ఎ. అని వ్రాసుకుంటే తరువాత ఊమావణ చెప్పుకున్నారు. దీనిని తొందరగా ఎలా చేయకపోతే బజారులో చర్చ జరుగుతుంది. ఆయన మెట్రీక్కు కాకుండా మెట్రీక్కు అని వ్రాసుకున్నారని.

(శ్రీ) ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—పాయింట్ ఆర్డరు. ఈ కోఆపరేటివ్ షుక్ల 7 ఆఫ్ 1964 కి రూల్స్ ఫ్రమ్ చేసిన తరువాత వాటికి ఏమైనా ఎమెండు మెంట్స్ పాస్ చేసినప్పుడు వీటిని కాని సభా సమావేశాలలో పెట్టాలని నిబంధన ఉంది. కాని ఈ జి. ఓ. Ms. No. 637, Food and Agriculture-IV Dept., d/13-11-79 1979 నవంబరు లో రూల్స్ పాస్ చేసి ఇన్ఫర్మేషన్ ఉంది. 80 లో ఎసెంబ్లీ జరిగింది. మరి ఇప్పుడు పెట్టడానికి కారణమేమిటి? కానరానంలో పెట్టడానికి కాల నిర్ణయం ఏమైనా ఉందా?

This shows how our Government is working and how this particular Department is working

Chairman:—There is some delay on the part of the Department.

Sri M. Venkaiah Naidu:—There is inordinate delay.

(శ్రీ) ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—నేను తరువాత ఎక్స్ప్లైన్ చేసి చెబుతాను ఎందుకు డిలే అయి రో చూస్తాను.

(శ్రీ) ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—ఎక్స్ప్లైన్ చేసిన తరువాతనే పెట్టమనండి.

Chairman :—The Hon'ble Member wants to know why it could not be laid in March or September 1980. Please see that such things do not happen.

Sri N. Amarnath Reddy:—I will see that such things will not happen.

Papers Laid on the Table

G.O.Ms. No. 637, Food and Agr. (Coop-IV) Dept., d/13-79

Sri N. Amarnath Reddy : Sir, I beg to lay on the Table, A copy of the amendment to rule 68 of the A.P. Co-op. Societies Rules, 1964 issued in G.O.Ms. 637, Food and Agriculture (Coop-IV Department, dated 13-11-1979 and published in rule supplement to Part-II Extraordinary of the A.P. Gazette issue No. 11, dated 16-11-1979, as required under sub-section (2) of section 130 of the A.P. Cooperative Societies Act, 1964.'

G.O.Ms.No. 30, TR & B, dated 4-2-1981

G.O.Ms.No. 35, TR & B, dated 6-2-1981

(On behalf of the Minister for Transport)

Sri Divi Kondaiiah Chowdary:—Sir, I beg to lay on the Table. copy of notifications issued under G.O.Ms.No. 30, TR & B, dated 4-2-1981 and F.O.Ms.No.35, TR & B, dated 6-12-81 containing amendments to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964, as required under sub-section (3) of section 133 of the Motor vehicles Act, 1939.

Chairman : —Papers laid on the Table.

Paper placed on the table

G.O.Ms.No. 597 M & H (G2) Dated, 15.4.1980

Sri A. Madan Mohan. — Sir, I beg to refer on the Table A copy of G.O.Ms No. 597, M & H (G2) Department, dated 15.4.1980 relating to further instructions in respect of pilferage of medicines, drugs from Government Hospitals and Medical Institutions, in pursuance of the observations of the Hon Speaker, made while LAQ.No. 3413 (Starred) was being answered on 3.3.1981.

Chairman Paper placed on the table

Government of Andhra Pradesh

A B S T R A C T

Medical and Health Administration Pilferage of medicines drugs from the Government Hospitals and Medical Institutions Avoidance of Further Instructions - Issued.

Medical and Health Department

G.O.Ms.No. 597 M & H (G2)

Dated 15th April, 1980

Read the following:—

1) From the Drugs Controlling Authority & Food (Health) Authority, express Memo.No.90671/D2A/63, dated 29.8.63 addressed to all superintendents of the Hospitals, District Medical & Health Officers Heads of Medical Institutions.

2) From the Drugs Controlling Authority & Director of Medical Services, A.P Express Memo.No.109829/DLA/65 dt.15.12.68 addressed to all Superintendents of Hospitals District Medical & Health Offices, Drugs Inspectors etc.

3) From the Director of Medical Education Lr.Re. No.44016/PS/DME&A/79 dt. March 1979 and 32177/E.10.B/80, dt.27.3.1980.

O R D E R

In the references 1st & 2nd read above, instructions were issued in the past to the Superintendents of Hospitals, District Medical & Health Officers, Drugs Inspectors etc, in the State to devise measures to prevent pilferage of medicines and drugs from the Government Hospitals and Medical Institutions.

2. There have been complaints in the recent past from the staff that medicines and drugs were being smuggled en masse on

large scale from the Government hospitals and other medical institutions to places of private practice, medical shops, firms etc. Therefore, the need is felt to take further steps to tighten the procedure and prevent pilferage of drugs and medicines from the Government hospitals and medical institutions and the following instructions are issued:

(1) All public undertakings, private firms, supplying medicines drugs etc., registered and approved in the rate contract orders are requested to mark the following label on all the outer and inner packages of Drugs, Foils, bottles, injections and the like supplied to all Government Hospitals. "Supplied to Government of Andhra Pradesh 1980-81" The year should be changed from time to time, depending upon the year of the supply

Till the above procedure is implemented the Superintendents of all Hospitals (including Teaching District Headquarters and Taluk Hospitals), Medical Officers-in-charge of Primary Health Centres, District Medical and Health Officers, Deputy District Medical & Health Officers should take action to prepare rubber stamps and mark all the drugs, medicines etc., both on the outer and inner packets bottles etc., with the Special Mark "Government Supply"

(2) The Medical Officers, Heads of Medical Institutions, Civil Surgeons, Deputy Civil Surgeons etc., on no account, should keep the Government medicines and drugs in their residences and their private consulting rooms.

(3) The Drugs Inspectors working under the control of Drugs Controlling Authority Food (Health) Authority are requested to check up, while inspecting the private drugs companies, firms etc., to find out whether medicines, drugs and other stocks intended for use in Government Hospitals, have been brought to these firms, companies etc., for resale to public. Such goods, if found, should be seized immediately under due panchnama; the deposition and statements of shop owners and their employees, should be recorded and the source from which these drugs and medicines have leaked out into the private market should be ascertained and full facts and statement etc., recorded during such inspections, should be sent in name cover to the Regional Director of Medical and Health Services concerned with copy to Director of Medical Education for taking necessary immediate action.

(4) The members of the Hospital Advisory Committees should discuss this subject in every one of the meetings and if the drugs, medicines etc., of any Government Institutions are flowing into the private market, they should exercise greater vigilance, enforce surprise checks and inspections of stores and see that the stock position as per stock registers and the actual quantities available, are compared and the defects, if any are brought to the notice of the Heads of the Institutions and the Regional Director and the Director of Health & Family Welfare and the Director of Medical Education and Administration for taking immediate action.

3. The Director of Medical Education and the Director of Health and Family Welfare are requested to incorporate one clause in the rate-contracts with the supplying firms, that they would mark all the supplies with the inscription.

“Supplied to the Government of Andhra Pradesh 1980-81”

(By Order and in the Name of the Sathi Nair, Jr. Secretary
to Governor of Andhra Pradesh)

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1981-22 VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

Minor Port Development Public Works, Road Development,
Transport Department

Sri M.M. Hashim : Sir, I beg to move :

*That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1, 78, 00, 000 under Demand No. XLVII—Minor Port Development.

Sri Divi Kondaiiah Chowdary : I beg to move :

*That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 17,28,40,000 under Demand No. XVI — Public Works.

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 78,05,23,000 under Demand No. XLVIII — Road Development.

Sri K. Rosaiah : Sir, I beg to move ;

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 11,63,95,000 under Demand No. XI — Transport Department.

Chairman : Demands moved.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95, for Transport
by Rs. 100 .

ప్రకాశం జిల్లా, యెర్రగొండ పాకెంలో యంతవరికు బస్సుడిపో నిర్మాణము
జరుగనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100/.

ప్రకాశం జిల్లా, మార్కాపురం టవున్ లో బస్ కాంట్రెక్స్ కు, డిపోకు
అప్పటి రవాణామంత్రి శంకుస్థాపన చేసి 2ని ఇంతవరకు ప్రారంభించనందుకు
నిరసనగా

Sri M. Venkkaiah Naidu :—Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100/.

అవసరముగా కరీంనగర్ జిల్లా, ముజారాకాద్ లో బస్సుడిపోను మాత్రం
స్థాపించి నిర్మాణం చేయలేదు కావున అవసరమని భావించినవ్వదు దానిని
వేంటే బదలాయించగోని కోరినాము. ప్రజలు కోరినవ్వటికీ మార్చవందుకు
నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100.

పర్యాటక నుండి వరంగల్ రైల్వే స్టేషనుకు బస్సును నడుపుమని ఎస్పీసార్లు
నివేదించినా నడపకపోవడానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100-

వరంగల్ జిల్లా, పర్యాటక కాబూకాలో 1980లో భూమి తీసుకొని 1981 లో
బస్సుడిపో నిర్మాణం చేయుటకు ప్రాతపూర్వకమైన హామీ జంగారెడ్డి ఎం.ఎల్.ఏ.
గారికి ఇచ్చి ఇంతవరకు పార్శ్వమిక చర్యలు కూడా తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,93,95,000 for Transport
by Rs. 100.

గ్రామీణ లింక్ సర్వీసులను, సమయానికి నడుపక గ్రామీణ ప్రజలపట్ల
అశ్రద్ధ చూపుతున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100.

వరంగల్ (హన్మకొండ) మొగుల్లిపల్లి, పర్యాటకలో దామెర బస్సు ప్రారం
భాత్సవం చేయించి బస్సులను నడపకుండా ఉండుటకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,93,65,000 for Transport
by Rs. 100.

పర్యాటక కాబూకాలో (వరంగల్ జిల్లా) పర్యాటక బస్సు స్టేషన్ నిర్మాణమునకు
మార్కెట్ శివారులో రెండు ఎకరముల భూమి తీసుకొని నాల్గు సంవత్సరములు
బసప్పటికి నేటి వరకు నష్ట పరిహారం చెల్లించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100.

హన్మకొండ, హుజూరాబాద్ మధ్యకల ఎలకమర్తిలో కొన్ని లక్షలు ఖర్చుపెట్టి
కట్టిన బస్ స్టేషన్ ప్రజలకు ఉపయోగపడనందుకు నిరసనగా

Sri M. Omkar :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs 100.

R. T. C. Bus fares have been enhanced abnormally, private
buses on many important routes have not been nationalised. All
staff worked in the private routes was not absorbed in the R. T. C.
after their nationalisation ; R. T. C. has become a symbol of
bankruptcy, inefficiency, irregularity and corruption, Long standing
problems of the employees have not been solved.

Sri B. Narayana Swamy:—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100.

For failing to enforce proper maintenance of buses plying on
long distance routes by the A.P. State Road Transport Corporation.

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100.

For failing in the provision of a clean and efficient administration in the A.P. State Road Transport Corporation.

Sri N. Raghava Reddy:—Sri, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100.

ఆర్.టి.సి. బస్సులకన్నా ప్రైవేటు బస్సులపై తక్కువ వన్నువిధిస్తూ
ఆర్.టి.సి. వద్దానికి కారకులగుచున్న ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా

Sri Ch. Vittal Reddy:—Sri, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100.

మెదకు ఆర్.టి.సి. డిపో నుండి నర్సాపురం నుండి శైలానిపేట్ వయా
చిటుకులా మొదలగు గ్రామాదులు బస్సుసర్వీసు ఆపుటం జరిగినది. దీని వల్ల వేల
ప్రయాణికులకు తీవ్రమైన ఇబ్బందికలుచున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100.

మెదకు ఆర్.టి.సి. డిపో నుండి నర్సాపూరులో బస్సు సర్వీసుల
చింతలచెర్వు, రత్నాపూరు చండి నుండి ఎల్లూరి కానుకుండి రహదారులపై
సక్రిమంగా సమయంలో నడుపించుటం లేనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100.

మెదకు డిపో ఆర్.టి.సి. కి సరిపడు బస్సు సర్వీసులు విడుదలచెయ్య
నందుకు నిరసనగా

Sri Ch. Rajeswara Rao:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works
by Rs. 100.

For the delay in taking up the construction of the bridge
across Sarada River for laying the bye-pass road at Anakapalli,
Visakhapatnam District.

Sri M. Omkar:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works
by Rs. 100.

Corruption is rampant. Standards in executing the works of
roads and buildings have steeply fallen down. Maintenance of the
roads and buildings is not even upto the minimum standards.

Demands for Grants.

Sri Ch. Vittal Reddy:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works
by Rs. 100.

మెదకు జిల్లా, నర్సాపూరు తాలూకా గ్రామం కౌడిపల్లిలో వున్న
డాక్టర్ బంగ్లాను రిపేరుచేసి ఇంతవరకు వైట్ వాషు చెయ్యనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works
by Rs. 100.

మెదకు జిల్లా, నర్సాపూరు తాలూకా కివిల్ డిస్పెన్సరీ వోవర్ పాడ్ టాంకు
నిర్మాణము మరియు ఇతర మైనరు వర్కుకు కేటాయించిన డబ్బులు ఖర్చు పెట్ట
నందుకు, పూనుకునందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works
by Rs. 100.

మెదకు జిల్లా, నర్సాపూరు తాలూకా “పాతిపూరు” డిస్పెన్సరీ భవనం
రిపేరింగు కొరకు శ్రీ వైద్యశాల డైరెక్టరు కేటాయించిన డబ్బులు సకాలంలో
వ్యయము చెయ్యనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works
by Rs. 100.

మెదకు జిల్లా, నర్సాపూరు తాలూకా కౌడిపల్లి ప్రాథమిక ఆరోగ్య
కేంద్రము అసంపూర్ణంగా వున్న బావి పూర్తి చేయుటకు మరియు వోవర్ పాడ్
టాంకు నిర్మించటానికి శ్రీ వైద్యశాల డైరెక్టరు కేటాయించిన డబ్బులు
సకాలములో ఖర్చు చెయ్యనందుకు నిరసనగా

Sri C. Janga Reddy:—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 17,28,48,000 for Public Works
by Rs. 100.

వరంగల్ జిల్లా పర్కాల పట్టణము దినదినాభివృద్ధి చెందుచున్న దానికి
ఒక మాస్టరు ప్లాను సేటివరకు రూప మొందించ నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works
by Rs. 100.

వరంగల్ జిల్లా, పర్కాల తాలూకా నార్సాపూరు వద్ద వాగుపై వంతెన
నిర్మాణము చేయనందుకు నిరసనగా మరియు పెద్దాపూరు వద్ద వరంగల్ తాలూకా
కనీస అవసరాల కార్యక్రమం క్రింద వంతెన నిర్మాణం చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works
by Rs. 100.

వరంగల్ జిల్లా పర్కాల తాలూకా పి డబ్ల్యు డి. రోడ్ నలుగువాగు నుండి
చలివాగు ప్రాంతపు వరకు వయా నావండ్లకుంట ద్వారా రోడ్డు నిర్మాణము
చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works
by Rs. 100.

వరంగల్ జిల్లాలోని ఆశ్రంపహాడ్ సమృద్ధి జాతరకు పి.డబ్ల్యు.డి. రోడ్
ఊరుగొండ నుండి రోడ్డు నిర్మాణము చేయునందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works
by Rs. 100.

వరంగల్ జిల్లా, వరంగల్ పట్టణంలో స్టేడియం నిర్మాణం కొరకు వసూలు
చేసిన లెక్కలు క్రితం స వత్సరం నుండి ఇంతవరకు చూపనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works
by Rs. 100.

వరంగల్ జిల్లాలో పర్కాల ఆసుపత్రి నీరు కారుచున్నాగత 4నం, నుండి
విన్న వించివా రిపేరు చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works
by Rs. 100.

వరంగల్ జిల్లా పర్కాలలో రోడ్డును ఆక్రమించుకొన్న వారిని మరియు
పోలీసులనుండి పార్కుమెంటువారు రోడ్డు హద్దులో కంచె కామ్ పొందుచెట్లు
వేయుట వలన రోడ్డు యిరుకు అయినది. అయినా తొలగించలేదు.

Sri M. Omkar:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,78,00,000 for Minor Port
Development by Rs. 100.

No effective steps are taken to improve the Kakinada port and
others in the State.

To reduce the allotment of Rs. 78,05,23,000 for Road Develop-
ment by Rs. 100

The Government have failed to develop and maintain State
High ways and also failed to undertake the responsibility of develop-
ment and maintenance of Z.P. roads handed over to them.

Sri P. Janardhana Reddy:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs 78,05,23,000 for Road Develop-
ment by Rs. 100.

For failure of taking over important P. Roads inspite of the
request from the Public and Zilla Parishad by the Roads and Build-
ings.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100

For failing in the construction of bridges across the railway lines in the State.

To reduce the allotment of Rs 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

For failure by the Government in not providing roads to at least important villages.

To reduce the allotment of Rs 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

For failure of the Government for not providing an outer ring road to the Vijayanagaram town.

To reduce the allotment of Rs. 88,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

For failing to provide dust proof (Black top) roads connecting all taluk headquarters in the State.

To reduce the allotment of Rs. 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

హుజూరాబాద్ తాలూకా (కరీంనగర్ జిల్లా)లో హుజూరాబాద్ నుండి చాచి లాల్ గామినికే గత 5 సంవత్సరాల నుండి బస్సులు, బండ్లు రోడ్డుపై నడవలేని దుస్థితిలో కూడా రోడ్డు రిపేరు చేయనందున

Sri N. Raghava Reddy :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

నల్లగొండ జిల్లాలో గత రెండు సంవత్సరాల క్రితం పంచాయతీరాజ్ నుండి స్వాధీనం చేసుకొన్న రోడ్డు బస్సులు తిరగకుండా చెడిపోయినా రిపేర్లు చేయకుండా కనీసం గ్యాంగు మెనుపై నా నియమించి తాత్కాలిక రిపేరు చేయనివారానానికి నిరసనగా

Sri D. Chinna Mallaiiah :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

ముల్లినూరు నుండి హుస్సాబాదు తాలూకా సంటర్ గామంకు తారురోడ్ చేయలేనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100,

ఇందుర్తి నియోజక వర్గములోని వాగులు ఒక్కొక్కటి రాకపోకల సౌకర్యముకు అరికట్ట వేస్తున్నవి (1) జనగామ వాగుపై (2) పందిళ్ళ ఒక్కొక్కటిపై (3) నకెర కొమ్ముల వాగుపై (4) కొయ్యడ తంగల్లపల్లి మధ్య వాగుపై (5) పరకాల వాగుపై (6) రామచంద్రాపురం వాగుపై (7) పాడుకెల్ల వాగుపై (8) నవాబుపెట వాగుపై (9) దేవకపల్లి వాగుపై (10) కాచాపురం వాగుపై వంతెనల నిర్మాణాలు చేపట్టనందుకు వేసిన రోడ్లకు కల్వర్టుల నిర్మాణము చేపట్ట నందుకు నిరసనగా

Chairman —Cut motions moved.

శ్రీ సి.పాచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల):—అధ్యక్షా, రోడ్డు రవాణా, ఇతర రోడ్డు, బిల్డింగు కాఖలకు మిగతా కాఖలపైన పద్దులు ప్రవేశపెట్టారు మంత్రులు. ఇవి చాల ప్రజల జీవితంలో ముఖ్యంగా రోడ్డు రవాణా అత్యంత కీలకమైన పాత్రను వహిస్తున్నది అని చెప్పడంలో ఎవరితోను అభిప్రాయ భేదము లేదు. మన రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా రోడ్డు రవాణా సంస్థ, రోడ్డు ట్రాన్సుపోర్టు కార్పొరేషను ఏర్పడి, దాదాపు 1952 నుంచి అప్పటి ప్రాచారాబాదు సంస్థాన ములో ప్రారంభము అయి దాదాపు 30 సంవత్సరాలనుంచి ఈ సంస్థ మన రాష్ట్ర ములో ప్రజల రవాణా సమస్యను పరిష్కరించడానికి రవాణా సౌకర్యాలు కల్పించడానికి చాల పెద్ద ప్రయత్నము చేస్తున్న ఏషియా మి ఆందరికి తెలుసు. 1958 లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రోడ్డు రవాణా సంస్థగా అవతరించినప్పటినుంచి కూడా ఇంకా ఈ కృషిలో ప్రత్యేకమైన ముందడుగు వేయడం జరిగింది. ఈ బృహత్తర కృషిలో రోడ్డు రవాణా సంస్థ అధికార బృందం ముఖ్యంగా కార్మిక వర్గం, అదరు కలసి సాగిస్తున్నటువంటి ఈ మాదిరి అయిన ఈ రాష్ట్రవ్యాప్తమైన ప్రజాసేవతో ముడిపడిన ఈ కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించినందుకు నేను ప్రత్యేకించి చారిని అభినందిస్తున్నాను. అయితే దురదృష్టవశాత్తు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ఈ రోడ్డు రవాణా సంస్థ దానియొక్క మౌఖికమైన అంచాల గురించి దానియొక్క వనరుల గురించి దానిని నిర్వహించే విధానం గురించి కార్మికుల యొక్క జీవన పరిస్థితులగురించి దానిలో కావలసినటువంటి ఎఫిషియన్సీలో రావలసిన మార్పుల గురించి ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలన చేసి తగునైన చర్యలు తీసుకోకపోవడంవల్ల కృమానుగతంగా ఈ సంస్థలో అనేక జబ్బులు జాడ్యాల చొరబడి ఈ నాడు ఈ సంస్థ అనేక అరిష్టాలకు నిలయంగా తయారయి అనేక ఇబ్బందులకు గురి అయిపోయి చాల కష్టమైన పరిస్థితిలో ఇరుక్కొని పోయింది అనే విషయాన్ని మనం అంతా చర్చిస్తూనే ఉన్నాము. ఈ మధ్య అనేక సందర్భాలలో ప్రతిపక్ష పార్టీలతో ముఖ్యమంత్రిగారు చర్చించినప్పుడుగాని మనకాసన సభలో వస్తున్నటువంటి చర్చల ఫలితంగా గాని ఈ రోడ్డు రవాణా సంస్థ యొక్క బలహీనతలపైన చాల పెద్ద చర్చలు జరిగినాయి. అయితే ఎఫిషియన్సీస్ పడిక్వేటుగా ఎకనామిక్స్ గా ప్రజలందరియొక్క రవాణా సౌకర్యాన్ని పూర్తిగా కోల్పోనట్లుగా నిర్వహించవలసిన ఈ సంస్థ, వ్యాపార సరళిలో నడవవలసిన ఈ సంస్థ కార్మికుల

స్థితిగతులను ఎప్పటికప్పుడు మెరుగుపరచవలసిన ఈ సంస్థ, రోజు రోజుకీ ఈ మౌళికమైన అంశాల పట్ల తమ గురుతర బాధ్యతను నిర్వహించలేకుండా బలహీన పడిపోవడానికి కారణం నేను మొట్టమొదట, అగ్రిటా, మీరు అనుమతిస్తే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, అందులో ఈ మధ్య మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలనుంచి అందులో మూడు సంవత్సరాలనుంచి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రోడ్డు గవాడా సంస్థ పట్ల తీసుకున్నటువంటి ఒక వైఖరి అదే దిగజారుడు తనానికి మూలకారణము అని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకో 50 సంవత్సరాల అనుభవం తరువాత జాతీయం చేయబడ్డ, ప్రజాసేవలో అనేక అనుభవాలు సంపాదించిన తరువాత ఈ సంస్థను ప్రజాసేవనుంచి తప్పించి ఈ సంస్థను మార్చేసి, దానిని ఏడు జోనులుగా మార్చేసి ఒక విధముగా డివైజన్ లైజు చేద్దాము అన్నటువంటి సిద్ధాంతాన్ని నమ్ముకున్నవారు దీనికి అధ్యక్షులుగా ఉండడం దీని పరిపాలన స్వీకరించడం, వారుదీనిని క్రమానుగతంగా డిన్ మెంటిల్ చేయడానికి అనేక ప్రయత్నాలకు పూనుకోవడంవల్ల ఆర్.టి.సి. సంస్థలో ఆర్థికపరమే కాకుండా, నిర్వహణపరమే కాకుండా కార్మికుల అసత్యపై కాకుండా సర్వే సర్వత్రా ఒక విధమైన అన్ సరైనిటీ వచ్చేసి అది బలహీనపడిపోయి ఈనాడు అనేక అరిష్టాలతో తయారయిపోయింది అనే విషయాన్ని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి వెంటనే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గత మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఏ వైఖరి తీసుకున్నారో ఆ వైఖరికి స్వస్తి చెప్పి — ఆ మూడు సంవత్సరాల నుంచి అవలంబించిన వైఖరి బాగా వ్యాపించి ప్రజలలో చొచ్చుకుపోయినందువల్ల ఉత్పన్నమైన సమస్యలను అర్థం చేసుకొని-ఆ సమస్యలు పరిష్కరించే పద్ధతిలో చర్యలు తీసుకొని-ఈ సంస్థల్ని పూర్తిగా పబ్లిక్ రంగంలో లేకుండా చేయాలనే ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేకమైన సాంప్రదాయాన్ని భగ్నం చేసి, ప్రయివేట్ రంగానికి కట్టపెట్టాలనుకునే దౌర్భాగ్య పద్ధతిని వదులుకొని, ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా ఖచ్చితమైన వైఖరిని తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను మనం చాలా పురోగతి సాధించాము. 92,460 గ్రామాలకు పెద్ద సంఖ్యలో ఇంతవరకు బస్సు సౌకర్యాలు కలిగించాము. దాదాపు 10 వేల గ్రామాలకు మాత్రమే ఇంకా బస్సు సౌకర్యం కలిగించవలసి ఉంది. చాలా ప్రగతి సాధించాము. ఈ ప్రగతి కాలంలో దీని ఆర్థిక స్థితిగతులు ఏమిటి అంటే-దీనికి రూ. 180 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టాము. రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలు 2 : 1 దామాషా ప్రకారం ఇందులో పెట్టుబడి పెట్టే విధంగా చట్టప్రకారం జరిగింది. రూ. 48 కోట్లు అందులోనే సంపాదించుకొని మళ్ళీ అందులోనే పెట్టడం జరిగింది. ఈనాడు పెరుగుతున్న ధరలవల్ల ముఖ్యంగా యంత్రాలకు పెరుగుతున్న ధరలవల్ల, కార్మికుల జీవన ప్రమాణాలు పెరుగుతున్నందువల్ల, అనేక ఆర్థిక బాధ్యతలకు గురై, ఇబ్బందులు వచ్చాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు ఇంకా కనీసం రూ. 8 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టవలసిన బాకీ ఉన్నారు. ప్రభుత్వం ఇది ఎంత తొందరగా సాధిస్తే అంత మంచిది. ఈ పరిశ్రమ అభివృద్ధిచెందుతున్న సంభార్యంలో—ప్రభుత్వం పెట్టుబడి పెట్టడం అంటే ప్రభుత్వం 8 1/4 శాతం డాభాలుసంపాదించడం అనే అభిప్రాయంతో కాకుండా,

11-50 a.m.

ఇది ప్రజాహిత సంస్థ కాబట్టి ప్రభుత్వమే పెట్టుబడి పెట్టి, దీనిని నిలబెట్టాలని, కష్ట కాలంలో, సంక్షోభ కాలంలో దీనిని ఆదుకొని, ప్రజాసేవలో పాల్గొంటున్న ప్రజాసంస్థ ఇది కనుక దీనిని కాపాడాలని అవసరం ఉందని, బాధ్యతగల ప్రభుత్వంగా గుర్తించి అలాంటి వైఖరి తీసుకోవలసి ఉంటుంది దీనిని ఒక ప్రజాసంస్థగా గుర్తించి ప్రభుత్వం దానిని తీర్చిదిద్దినందువల్లనే దానికి నష్టాలు వస్తున్నాయి. దీనికి 1974-75 లో రూ. 3 లక్షలు, 1975-76 లో రూ. 2 కోట్ల 14 లక్షలు, 1976-77 లో రూ. 1 కోటి 30 లక్షలు లాభాలు రాగా 1977-78 నుంచి నష్టాలు వచ్చాయి. 1977-78 లో రూ. 1 కోటి 30 లక్షలు, 1978-79 లో రూ. 7 కోట్ల 5 లక్షలు. 1979-80 లో రూ. 9 కోట్ల 8 లక్షలు నష్టం వస్తే, 1980-81 లో రూ. 22 కోట్ల వరకు నష్టాలు ఉన్నట్లు ముగిసి బడ్జెటులో తెలుపుతున్నారు. రూ. 22 కోట్లు నష్టానికి వచ్చాక నష్టం అనే విషయానికి వచ్చినప్పుడు నష్టమే. ఈ సంస్థ యొక్క నిర్వహణ కార్యక్రమాలు, దానిలో బాధ్యత వహించవలసిన వసులు, దానిలో ఇమిడి ఉన్న ఆర్థిక సాంకేతిక సాధక బాధకాలు పరీక్షిస్తే అది పెద్దనష్టం కాదు. ఈ నష్టాన్ని పూరించుకోడానికి, పరిష్కరించడానికి చాలా మార్గాలు ఉన్నాయి. ఇది ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్య వైఖరికి గురై నందువల్లనే డిమాండ్ అయిపోయి, ముక్కలు చెక్కలు అయిపోయింది, నష్టాలకు గురైంది తప్ప—తగిన శ్రద్ధ తీసుకుంటే ఇది చాలా మంచి పాజివ్ లో ఉండి లాభాలు కలిగివుండే విధంగా దీనిని ఇంప్రూవ్ చేయడానికి ఎన్నో అవకాశాలు ఉన్నాయి. శ్రీనివాసులురెడ్డి గారు అధ్యక్షులుగా, రోశయ్యగారు మంత్రిగా వచ్చారు. వారు పరిస్థితిని పరిశీలిస్తున్నారు. అరు మాసాలకు ఒక మంత్రిని మార్చడం, అధ్యక్షులను మార్చడం—వారు కాస్త సరిచేసుకోవడం మొదలు పెట్టి, ఇంకా పాత పడకముందే, మళ్ళీ ఇంకో కొత్త వారు రావడం ఇలా జరుగుతున్నది. అందువల్ల ఈ సమస్యలు పరిష్కరించే బాధ్యత ఎవరూ తీసుకోవడం లేదు ఇందువల్ల సమస్యలు అపరిష్కృతంగా పేరుకుపోతున్నాయి. ఇప్పటివరకు 85 శాతం జాతీయం చేశాము. 15 శాతం ఇంకా ఉంది. మొత్తం జిల్లాలు, తాలూకాలు అన్నిటికీ రవాణా ఏర్పాట్లు చేయడంవల్ల, అందులో లాంగ్ డిస్టెన్సు రూట్స్ కూడా నడుపుతున్నందువల్ల అనేక బాధ్యతలు మన మీద పడతాయి. వాటిని ప్రజాహిత దృష్టితో పరిశీలించాలి. నష్టాలకు కారణమైన కొన్ని అంశాలు చెబుతాను. ఆర్.టి.సి, కార్మికసంస్థల వారు అనేక సందర్భాలలో చెప్పారు, అనేకమంది హిత్వైఖిలాషులు చెప్పారు వాటిని బాధ్యతగా పరిశీలించి పరిష్కరించాలి. సిటీ సర్వీసు ఉంది. దానివల్ల దాదాపు రూ. 3 కోట్ల రిలక్షలు నష్టపడుతున్నాయి. మహారాష్ట్రలో సిటీ సర్వీసు మునిసిపాలిటీ వారు నడుపుకొంటున్నారు. ఎక్కడైనా నష్టం వస్తుంది. ఇది ఆర్.టి.సి. చ్యాపారంవల్ల వచ్చిన నష్టంగా లెక్కపెట్టకూడదు. వాస్తవంగా ఇది మన చేతిలోనే వచ్చింది. ప్రభుత్వం భరించాలి. ప్రభుత్వం ఆర్.టి.సి. నష్టాలలో నుంచి దీనిని తీసివేయాలి. అప్పుడే వాస్తవం తెలుస్తుంది. విలేజ్ లింక్ ట్రాన్స్ పోర్టు

ప్రవేశపెట్టారు. దానిని చెన్నారెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టారు. దానిని అభినందిస్తున్నాను. కానీ చెన్నారెడ్డిగారు పెట్టారన్న కారణంగా దానిని రద్దు చేయాలని అనడం మంచిది కాదు. చెన్నారెడ్డిగారు ప్రజల ఆవేదనల రృద్ధికి ఈ విలేజ్ లింక్ సర్వీసు పెట్టారు. దానివల్ల వందలు, వేలు గ్రామాలు లింక్ అయ్యాయి. దానిని మెడల్లో ఆర్.టి.సి. కార్మికులు, ఉద్యోగస్తులు విమర్శించారు. రోడ్డు బాగా లేవు, నష్టం వస్తుంది అన్నారు. నష్టం రానీ, కష్టం రానీ ప్రజలకు సౌకర్యం కావాలని వాటిని వదలడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం హర్షించాము ఇప్పుడు ఇది ఎంత నష్టం కలిగించినా పాలసీ అని చెప్తున్నారు. నష్టం రావచ్చు. అభివృద్ధి చేస్తుంటే, పనులు చేస్తుంటే నష్టం వస్తుంది. అది అంతా దేశం కొరకు భరించాలి. అవసరమైతే ఇతర వనరుల నుంచి ఖర్చుచేయాలి. దీనివల్ల 4 కోట్ల 50 లక్షల వరకు నష్టం వచ్చిన మాట నిజమే. దీనిని ప్రభుత్వ సహాయం తో భరించాలి. దీనిని తగ్గిద్దామని ఆలోచన వినిపిస్తుంది. ఇది నిజమైనట్లు కనిపిస్తున్నది. ఈ సర్వీసులు ఆన్ ఎగానామికల్ అంటున్నారు. బస్సులు తగ్గిస్తున్నారు. బస్సులు డిక్లూ అవుతుంటే ప్రజలు అందోళన చెందుతున్నారు. ఇంకో రూ. 4 కోట్లు అయినా వనరులు పెట్టి ఈ విలేజ్ లింక్ ట్రాన్స్ పోర్టు తగ్గించకుండా కంటిన్యూ చేసి, ఇంకా మిగతా గ్రామాలకు వచ్చేసరివరకు పూర్తి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. అనేక కస్టమర్స్ విద్యార్థులకు, ఉద్యోగస్తులకు, ఎమ్.ఎల్.ఎ.లకు ఇస్తున్నాం. దానివల్ల రూ. 3.88 లక్షలు ప్రభుత్వానికి నష్టం వస్తున్నది. దానిని కూడా ప్రభుత్వం భరించాలి. సెటిన్ డ్యారా రూ. 50 లక్షల నష్టం వస్తోంది. కార్గో సర్వీస్ డ్యారా రూ. 25 లక్షలు నష్టం వస్తోంది. ఈ విధంగా రూ. 12.75 కోట్లు నష్టాలు ఉన్నాయి. ఇవి నష్టాలు అనబడే నష్టాలు కాదు. లిజనెస్ లో వచ్చే నష్టాలు లెక్కలలో చూపించడం లేదు. అవి నేను చూపిస్తాను. నష్టాలు తగ్గించడానికి ఆర్.టి.సి. ని పూర్వం చేయండి. నష్టాలు తగ్గించి లాభాలు సంపాదించేందుకు ప్రజాహితంగా, అవసరంగా కావాలని చెప్పి నిర్ణయించబడిన కస్టమర్లు ఇవన్నీ ఉన్నాయి. విలేజ్ లింకు సర్వీసు ఇవి నష్టాల క్రింద లెక్కపెట్టుకోకుండా ఇవి ప్రయోజనకరంగా సాగించాలి. వీటిని ప్రభుత్వం భరించాలి. ఆర్.టి.సి. నష్టాలలో ఇవి భాగము కాదు. మీరు నష్టాలు తగ్గించుకోవాలంటే చాలా ప్రయత్నాలు చేయాలి. కొత్త ప్రయత్నాలు చేయాలి. ఆ ప్రయత్నాల్ని చేస్తే తప్పకుండా ఆర్.టి.సి. ఈనాడు ఉన్న రూ. 22 కోట్ల నష్టాన్ని తగ్గించి, దాదాపు నష్టము లేకుండాచేయవచ్చు. బస్సుల పైన చార్జీలు ఇదివరకు పెంచినవి పెంచారు. వాటిని ప్రజలు వ్యతిరేకిస్తున్నారు. బస్సు ఖర్చులు పెరగలేదా అనే ఆర్థిక వాదన కాదు. బస్సు ఖర్చులు పెరిగినట్లు, డీజిల్ ధరలు పెరిగినట్లు, ఈ ధరలు పెరిగిన వద్దతిలో ప్రయాణం చేసే ప్రజల ఆదాయం పెరగడం లేదు. మంత్రిగారు కాని, ముఖ్యమంత్రిగారు కాని డీజిల్ ధర పెరగలేదా అనవచ్చు. ఆ ధరలు పెరిగిన వద్దతిలో ప్రజా సామాన్యం యొక్క, బస్సులలో ప్రయాణం చేసే ప్రజల

యొక్క ఆదాయాలు పెరగడం లేదు. అందులో నాలోవంతు పెరిగినా ఈ బస్సు చార్జీల పెంపుకు వ్యతిరేకించేవారము కాదు. కా పోతే పెంచమని కూడా చెప్పతాము కానీ పెరగడం లేదు. కాబట్టి తిరిగి దరిద్ర రేఖకు తగ్గిపోతున్నాము. అందులో బస్సులలో ప్రయాణం చేసే వారిలో నూటికి 75 మంది దరిద్ర రేఖకు తక్కువగా ఉన్న గ్రామీణ ప్రజలు. వారి ఆదాయాలు పెరగకపోవడంవల్ల అరవైన పెంచినా, పైన పెంచినా వారు వ్యతిరేకిస్తున్నారు కాబట్టి ఇటువంటి పరిస్థితులలో బస్సు చార్జీలు పెంచు నికీ వీలులేదు. ఇద్దరికీ పరిస్థితి అనుమతించింది అన్నది సరయినది కాదు. చార్జీలు పెంచకుండానే అనేక ఎకానమి మెజర్సులో మీరు ఆర్. టి. సి. ని ఇంప్రూవ్ చేయాలి. అవసరం అయితే రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలు కొన్ని కోట్ల రూపాయలు సబ్సిడెజ్ చేసి ఇది ప్రజా హిత కార్యక్రమం కాబట్టి. సంశ్లేషణ కార్యక్రమంగా నిలబడాలి కాబట్టి దీనికి టాప్ ప్రయోజనీ ఇచ్చి, దీనిని ప్రయోజనీ పెట్టగలో పెట్టి దీనిలో పన్నులు తగ్గించి నడవవలసి అవసరం రాజకీయ, సాంఘిక, నైతిక బాధ్యత ఈ రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాల పైన ఉ దని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ దృష్టితో ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. దాదాపు 1400 నుంచి 1500 వరకు కలెక్టర్లు కేరళెస్ రాష్ట్రములో నడుస్తూ ఉన్నాయి. ఏ విధంగా నడుస్తూ ఉన్నాయి? కలెక్టర్లు కేరళెస్ మిని బజెస్, మోచేడ్స్, టె పోలు అంటారు అనేక పద్ధతులలో వీటికి లై సెన్సులు ఇస్తున్నాము, పర్మిట్స్ ఇస్తున్నాము. చెన్నారెడ్డిగారు చెప్పారు—రి కో మీటర్సు కంటే ఎక్కువగా మన ఆర్. టి. సి. నడిచే గవర్నమెంటు రూట్సు పైన నడవకుండా అది లోపలికి వచ్చి మిగతా అంతా పక్కం దారులు పట్టి నడిచే పద్ధతిని వారికి ఇస్తాము అన్నారు. కానీ ఏమి జరిగింది? పర్మిట్స్ ఇచ్చినప్పుడు ఈ వేళ 20 కాదు 20 నిలో మీటర్సు వరకు మన రూట్స్ లో నడుపుతున్నారు. ఆర్. టి. సి. కి రావలసిన, ఆర్. టి. సి. నడవవలసిన మార్గాలలో బస్సులు నడుపుకొని వారు లాభాలు సంపాదిస్తున్నారు. ఈ విధంగా చట్ట వ్యతిరేకంగా, ఇల్లిగల్ గా నడిపి లాభాలు సంపాదించుకుంటున్నారు. వారు రూ. 5 కోట్లు లేక రూ. 10 కోట్లు మన రోడ్లపై నడిపి లాభాలు సంపాదిస్తున్నారు. మనకు నామ మాత్రంగా వన్ను కట్టి లాభాలు సంపాదించుకుంటున్నారు కాబట్టి వాటిని రద్దు చేసి ఆర్. టి. సి. నడిపితే ఆ బదారు కోట్ల రూపాయలు మనము సంపాదించుకున్న వారమవుతాము. కాబట్టి ఈ పర్మిట్స్ ఇచ్చే పద్ధతికి వెంటనే స్వస్తి చెప్పాలి. వాటిని రీసెకోవాలని చెప్పుతున్నాను.

ఈ పన్నుల విషయములో ప్రభుత్వం ఎలా ఉంది అంటే సమగ్రమైన దృష్టి. కాశ్రుయమైన దృష్టి అవలంబించడం లేదు. వడ్డీ వసూలు చేసే వారు ఏమి చేస్తాడు అంటే తనకొడుకుకు రూ. 10 ఇచ్చినా మరల రిటరన్ చేసినప్పుడు ఈ పది రూపాయలకు పది పైసలు వడ్డీ ఇయ్యి, లేకపోతే ఇరవై పైసలు వడ్డీ ఇయ్యి అని వసూలు చేస్తాడు. ఆ విధంగా వడ్డీ వ్యాపారస్తుడి లాగ వ్యాపారము రోజయ్యే గారు చేస్తే ఈ రాజ్యములో న్యాయమేనా? ఆర్. టి. సి. ఎవరి విద్ధ? మన ప్రజల కన్న విద్ధ. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కిని పెంచిన విద్ధ ఈ

విడ్డను పోషించవలసిన సర్వ భాధ్యతలు మనకు ఉన్నాయి. అంతేకాని నీకు చిన్నప్పుడు పాలు పోసి పెంచాను, డబ్బా పాలు పోసి పెంచాను. గుడ్డ కట్టాను, వాటి డబ్బు రావలసి ఉంది, నిన్ను పోషించాను. ఆ డబ్బు రావలసి ఉంది, నీకు రోగము వస్తే మందులు ఇప్పించాను అనే వ్యతిరేక మాట్లాడడం ఇది ప్రభుత్వమా? ప్రజల పట్ల బాధ్యత గల ప్రభుత్వమా లేక ఇలా వచ్చి అలా వెళ్లిపోయే మంత్రుల పరిహాసమా? ఇది వాస్తవం, ఇది న్యాయంకాదు. కాదు ఇది ధర్మం కాదు. ఏ మాత్రమూ శుభవ్యము కాని విషయం. మీరు మోటార్ వెహికల్స్ పైన టాక్సు వేస్తున్నారు మీరు కొన్ని స్పేర్ పార్ట్స్ పై యాక్స్ టి వేస్తున్నారు. మీరు వేసేది చాలా ఆశ్చర్యముగా ఉంది. ఈనాడు మూడు మాసాలకు ఒకసారి వ్యతిరేకితుకు రూ. 250 నుంచి రూ. 300 లేటుపెంచారు దీనిని తగ్గించమంటే, ప్రైవేటు దానిని తగ్గించమంటే దానికి పెంచాము, రెండూ సమానము చేశాము అంటున్నారు. ప్రైవేటు దానితో దీనిని సమానము చేసి సమానముగా ఉన్నామని చెప్పడం వాస్తవం కాదు. దీనిని మీరు తన విజనెస్ లో అన్యాయంగా, అక్రమంగా పాగుతున్న దుర్మార్గాలు వ్యతిరేకించే పద్ధతిలో ఆలోచించాలిగాని మన ప్రభుత్వం తరఫున నడుస్తున్న దాని ఆదాయములో పట్టుకుందాము అన్నది ఏ మాత్రం వాస్తవంకాదు. కావాలంటే నామమాత్రం టాక్సులు వేయండి. రూ. 14, రూ. 15 వేయవలసినచోట తగ్గించండి, నాలుగు రూపాయలు వేయండి. పొరుగు రాష్ట్రాలలో వేస్తారు కదా? మద్రాసులో ట్యాక్సేషన్ అనేది డబ్బు సంపాదించడానికి కాదు లాంచన ప్రాయంగా మాత్రమే. అసలు టాక్సులు పీసివేయాలి. టాక్సులు వేయడం అనేది ఏ మాత్రం సరయినది కాదు. సర్ ఛార్జి వేస్తున్నారు. అందులో ఆర్ టిసి 100 బస్సులు కంటే ఎక్కువ స్టీట్ నడుపుతున్నారు అని చెప్పి సర్ ఛార్జి వేస్తారా? వారెవరు? పోని సర్ ఛార్జి వేస్తున్నాము మరల మీకు ఇస్తాము అంటే లేదు. వారిపైన మీకు ఇంత కోపము ఎందుకు? వసూలు చేసి మీకు ఇస్తాము అనే ఆభిప్రాయము ఏదయినా ఉండాలంటే అది లేదు. ఇది ఎట్టి పరిస్థితులలో కూడా ఎకనామిక్ ల్ అప్రోచ్, కాస్ట్రీయ్ అవగాహన కాదు. ప్రభుత్వ రంగం యొక్క సంస్థను పోషించి పెంచవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమునకు ఉంది. ఇలా ఆలోచించడం ప్రభుత్వ విధానం కాదని మనవి చేస్తూ మోటార్ వెహికల్స్ టాక్సు చాలా సీరియస్ గా ఆలోచించి పూర్తిగా తగ్గించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అనేక అంశాల పైన యాక్ టి వేస్తున్నారు. వీటిని కూడ పూర్తిగా తగ్గించి వాసు మాత్రంగా వేయాలి. ఇంతకు ముందు చెన్నారెడ్డిగారు, ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు నాకు మనసు పట్టడంలేదు అంటున్నారు. అంత గందరగోళముగా అను పోయినది అంటున్నారు. ఈ రూ. 4 కోట్లకు వేరే వాటి మీద వేయండి. ఆ పన్నులు ఏమిటో మేము చెబుతాము. కాని ఆర్ టిసి మీద పన్ను యాక్ టి వసూలు చేసే వైఖరి ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ ఇన్ ప్రెసిస్టుల్ వ్యతిరేకం. దీని వల్ల మన సంస్థకు భంగము కలుగుతుంది. మన సంస్థ యొక్క

వయిబుల్ ఉనికికి తీరని ప్రమాదం తెస్తుంది. ఈ వద్దతి మానుకోవాలి అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. సర్ చార్జి నిలిపి వేయండి. మానుకోండి. It is adding insult to injury సర్ చార్జి ఎందుకు? 100 హెక్టార్స్ కన్నా ఎక్కువ నడుపుతూ ఉన్నారు అంటే నడిచేది ఎవరు, దొంగనా? లాభాలు సంపాదించు కుంటూ తింటు ఉన్నాడా? ఆ ఆలోచన ఉప్పు. ఆ వద్దతి తప్పు. కాబట్టి మీరు మోటర్ వెహికల్స్ టాక్సు తగ్గించండి. యన్ టీ తగ్గించండి. సర్ చార్జి తొలగించండి. అసలు టాక్సులు కూడా నిర్ధాక్షణ్యంగా వేస్తున్నారు. నాలుగైదు లక్షల కీలో మీటర్లు నడిచిన తరువాత వాటికి పన్ను వేయకుండా ఏ కార్ కోలేక పేరె కాంట్రీక్ మానికో ఉపయోగించుకోవాలి. కాని వాటి పైన కూడా టాక్స్ వేస్తున్నారు. బస్సు చెడిపోయి డిపోలో ఉంటే బస్ ఉందని దాని పైన టాక్సు వేస్తున్నారు. పని చేయకుండా వాటి మీద టాక్సు వేస్తున్న ఈ వద్దతి ఈ రోహిలా వద్దతి వాస్తవానికి వ్యతిరేకంగా ఉంది. న్యాయము కాదు. దీనిని వేంటనే మానుకోవాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

12-10 p.m

ఈ బాడీ బిల్డింగ్ ఎక్కడ చేస్తున్నారు? అసలు బాడీ బిల్డింగు యూనిట్ స్వయంముగా పెట్టుకుందామని అనుకున్నాము. ఏ మయింది? అల్టిమేట్ వారు బాడీ బిల్డింగు ఒక్కొక్క దానికి రూ. 10 వేల కన్నా ఎక్కువ తీసుకుంటారు. ఎక్కువ ట్రైము తీసుకుంటారు. ఆ విధంగా ఒక వెయ్యి బస్సులకు కోటి రూపాయల వరకు నష్టము వస్తుంది. మనము స్వయంగా ఒక బాడీ బిల్డింగు యూనిట్ ఎందుకు అభివృద్ధి చేసుకోకూడదు? దాని గురించి ఎందుకు ఆలోచన చేయకూడదు? దానికి ఆలోచన చేస్తున్నాము కాని అదనముగా పెట్టుబడి కావాలి. దానికి ఇబ్బందులు ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. మరి అలాంటి ఇబ్బందులు ఉంటే మార్కెట్లో చాలా నష్టపడుతున్నాము కదా! అందుకొరకు స్వయంముగా ఒక బాడీ బిల్డింగు యూనిట్ తొందరగా పెట్టుకుంటే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే ఆర్.టి.సి కాలనీస్ స్పేర్ పార్క్స్ బొంబాయిలోని విజయకమర్షియల్ కార్పొరేషన్ నుంచి కొంటున్నారు. ఆ కార్పొరేషన్ నుంచి ఎందుకుకొంటున్నారు? భారతదేశంలోని ఏ రాష్ట్రంలో ఉన్న ఆర్.టి.సి కి అయినా వాళ్లు స్పేర్ పార్క్స్ అమ్మారా? వాటి స్టాండర్డ్ ఏమిటో మనం తెలుసుకోకుండా వాళ్లు 17 లక్షల రూ.ల విలువైన సరుకు తయారు చేసి ఇవ్వమంటే వాళ్లు 7 లక్షల విలువైన సరకు మాత్రమే ఇచ్చారని అందరూ నిర్ణయించారు. అంటే 10 లక్షల రూపాయలు మనకు నష్టం వాటిల్లిందని రుజువైంది. ఇంకా ఎన్ని రంగాల్లో ఏ విధమైన నష్టాలు వాటిల్లాయో, ఎక్కడెక్కడ ఏ విధంగా నాశనమైందో, దానికి కారకులైన వారి మీద కఠినమైన చర్య తీసుకోకుండా ఈ తప్పును కప్పి పుచ్చి అవసరమైన ఖర్చులను గురించి గోలెట్టి నష్టం వాటిల్లుతున్న దనడం అడ్మినిస్ట్రేటర్లగాని విజివేస్ చేసేవాళ్లగాని విధానం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విధంగా ఆర్.టి.సి. లో అరిష్టాలు అరుగుతున్నాయి. ఈ వద్దతిలో ఆర్.టి.సి. లాభాలు తగ్గించడం, అవసర

స్పేర్ పార్ట్స్ కొనడం, కొన్న స్పేర్ పార్ట్స్ను అమ్ముకోవడం. ఈ విధంగా ఎక్కడెక్కడ ఏమీ జరుగుతుందో డిపార్టుమెంటు తరపున గూఢచారులను పెట్టి తెలుసుకుంటే తెలుస్తుంది. ఈ విధంగా ఆర్.టి.సి. కి వివరీతంగా నష్టాలు రావడానికి కారకులు ఆ సంస్థలోనే ఉన్నారు. కొంతమంది వర్కర్లు కావచ్చు లేక అడ్మినిస్ట్రేషన్లో ఉన్న వై అధికారులు కావచ్చు. వాళ్లు అందులో కుమ్ముకై కొంత మంది దుర్బాగులను చేతిలో పెట్టుకొని లంచగొండి విధానంతో కోట్లా కొడి విలువైన స్పేర్ పార్ట్స్ను అమ్ముకొని సర్వనాశనం చేస్తున్నారు. ఈ విషయం అనేక చోట్ల వివరబడుతూ ఉంది. దానిపై ప్రభుత్వం ఎన్ని సార్లు విచారణ చేసి, ఎన్ని సార్లు ప్రయత్నం చేసి ఎంత మందిని వట్టుకొని శిక్షించిందో ఆ విషయాలు తెలియజేస్తే నేను తృప్తి పడేవాణ్ణి. కానీ ఆ పని చేయడంలేదు. అటువంటి వాస్తవాలను బయట ప్రజలు చెప్పుకొంటున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ నష్టాలను తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేయాలని, వీటికి కారకులైనవారి మీద ఎంత తొందరలో ఎంత కఠినమైన శిక్ష విధిస్తే అంత మంచిదిని కోరుతున్నాను. ఇంకో ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే ఈ ఆర్.టి.సి. స్పేర్ పార్ట్స్ను సక్రమంగా కొనుగోలు చేసి, సరిగా పొదుపుచేసి, సక్రమంగా సరఫరా చేసి, దొంగతనాలను కూడా అరికడితే నా అంచన ప్రకారం సుమారు 10 కోట్ల రూపాయల వరకు మిగులు ఉంటుంది. ఇది జాగ్రత్తగలవారు పరిశీలించి చెప్పిన విషయం. ఇంత కంటే ముఖ్యమైంది మరో విషయం ఉంది. అది మీకు ఆశ్చర్యం కలిగించవచ్చు. ఈ నాడు పెట్రోలియం ధరలు వివరీతంగా పెరిగిపోతున్నా యన్నది మనం చూస్తున్నాం. పెట్రోలియం ధరలపై ఈ నాడు మనం 24 కోట్ల రూపాయలు అధికంగా ఖర్చు పెడతున్నాం. పెట్రోలును మనం స్వయంగా అరబ్ దేశాలనుంచి కొనేడంలేదు. పెట్రోలుకు పెరిగిన ధరలు చెల్లిస్తుండడమే కాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం క్రిందవున్న ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ వారు దీనిని హాండిల్ చేస్తున్నందువల్ల, హ్యాండ్లింగ్ ఛార్జెస్ మరియు వాళ్ల లాభాలు కూడా కలుపుకొని మనవగ్గర డబ్బు తీసుకొంటున్నారు? ఇది ఎంతవరకు వ్యాయం? ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ ఎవరిది? ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రోడ్ ట్రాన్స్పోర్ట్ కార్పొరేషన్ ఎవరిది? వీరికి, వారికి ఏమీ సంబంధ బాంధవ్యాలు లేనా? ఇందులో ఏమాత్రం లాభాలు చూచుకోకుండా, నష్టాలు కూడా రాకుండా వాళ్లు పెట్రోలును సరఫరా చేస్తే ప్రతి సంవత్సరం ఆర్.టి.సి. కొన్ని కోట్ల రూపాయల ఖర్చును తగ్గించుకోవచ్చుకదా. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆ పని ఎందుకు చేయకూడదు? అలా చేయమని చెప్పి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కానవ సభ చెప్పకూడదా? మనం వెళ్లి ఈ విషయంలో కేంద్రాన్ని ఒప్పించకూడదా? ఇది చట్టానికిగాని, రాజ్యాంగానికిగాని వ్యతిరేకమా? మన మనస్సులలో ఈ అభిప్రాయం ఉంటే, ఈ ప్రజా సంస్థను కాపాడుకోవాలని మనకు ఉంటే మనం చేయవచ్చు. కాని ప్రభుత్వం తన డబ్బును కాపాడడం అనేదివుంటే ఇది ఏకాచులకు, రాబందులకు, రాక్షసులకు ఉండే అలవాటు అప్పు సంఘంలో సామాన్య మానవులకు ఉండే అలవాటు కాదు. దొంగతనాలు, దోపిడీలు చేయడానికి, డబ్బు

సంపాదించడానికి. వడ్డీలకు ఇవ్వడానికి అలవాటు పడిపోయాం ఆ విధంగా ఉంటే లాభంలేదు పెట్రోలుపై అదనంగా పెడుతున్న 24 కీల్ట రూపాయల ఖర్చును మనం ఈ వడ్డీ ద్వారా తగ్గించుకోవచ్చు కాబట్టి దీనిని సీరియస్ గా ఆలోచించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక బలమైన కేసును తయారుచేసి కే.ఎం.ఎ. ఐ.రా.దాలని మనవి చేస్తున్నాను. లేకపోతే ఇదే విధంగా ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ తన లాభాలను కూడా ఇందులో వేసుకొంటామంటే ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ సహించేది లేదు అంతేకాదు, ఈ లాభాలన్నిటినీ భారతదేశంలో ఎక్కడెక్కడ మూసే దొరుకుతు దో అన్వేషించడానికి, క్రొత్తగా మూసే బావులను త్రవ్వడానికి ఉపయోగిస్తామంటున్నారు. ఇది హాస్యాస్పదం కాదా దివాలా తీస్తున్న ఆర్.టి.సి. నుండి వచ్చిన లాభాలను భారత దేశంలో మూసే అన్వేషించడానికి ఖర్చు పెట్టడం దేనికి? దానికి వేరే డబ్బులేదా, డిపార్టుమెంటు లేదా? దేశం బాధ్యత వహించరా? దివాలాకోరు ఆర్.టి.సి.డబ్బు కావాలా? బాధ్యతగల వారు దీనిని గురించి ఎందుకు ఆలోచించరో ఆశ్చర్యంగా ఉంది. కాబట్టి ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం వైఖరి ఏమిటో, బాధ్యత ఏమిటో పరిశీలించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఆర్.టి.సి.కి నష్టం 22 కోట్ల ఎ.తో వస్తుందన్నారు మరి ఇటువంటి మౌలికమైన విషయాలను గురించి ఆలోచిస్తే మనకు వచ్చే సవ్యాన్ని భర్తీ చేసుకొనడానికి అవకాశం ఉంది. అయితే దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి నష్టం వస్తుందని అంటే రావచ్చు. ఆర్.టి.సి.ని చక్కగా మనం నిర్వహించవచ్చు. వేరే మార్గాలద్వారా ప్రభుత్వం డబ్బు సంపాదించుకోవచ్చుగాని ఆర్.టి.సి.పై భారం మోపవలసిన అవసరం లేదు ఇకపోతే ఇన్ ఫిషియన్సీ విషయం వుంది. ఆర్.టి.సి.లో వివిధ కేడర్ల ఉద్యోగులు సుమారు 67 వేల మంది ఉన్నారు. అందులో 1/3 వంతు మెయింటెనెన్స్ స్టాఫ్ కూడా ఉంది. కొన్ని రాష్ట్రాలలో మెయింటెనెన్స్ చేసే బాధ్యత ఆర్.టి.సి. స్టాఫ్ కు లేదు. మన రాష్ట్రంలోని ఆర్.టి.సి. అన్ని హంగులూ ఉండి వెల్ఫేర్ కంటెయిన్డ్ యూనిట్ గా ఉంది. బాడీ బిల్డింగ్ కూడా మనమే చేసుకున్నట్లయితే, మంగళగిరిలో టైర్ ఫ్యాక్టరీకూడా వచ్చినట్లయితే కొన్ని వేల రూపాయలు వృధాకాకుండా మిగులించవచ్చు. కాబట్టి ఆ దృష్టితో ప్రభుత్వం ఆలోచించి మనకు బాడీ బిల్డింగ్ యూనిట్ మరియు టైర్ ఫ్యాక్టరీ ఉన్నట్లయితే సర్వాంగ సుందరమైన ప్రజా సంస్థగా దీనిని చేయవచ్చు. ఈనాడు 67 వేల మంది ఉద్యోగులు వివిధ హోదాలలో ఉని చేస్తున్నారు. వారందరూ చక్కగా పనిచేయబట్టే ఇది చక్కగా నడుస్తోంది. నేను ముందే మనవి చేసినట్లు వారు దీనియొక్క మంచికి, చెడుకూకూడా బాధ్యత వహించాలి, పహాస్తారు కూడా. అయితే ఇందులో అంతా సజావుగానే ఉంది, ఏ దుర్మార్గం లేదు అని చెప్పడానికి నేను సహించదలచుకోలేదు. ప్రభుత్వం తరపున అలా చేపితే చెప్పవచ్చు. ఈ ఆర్.టి.సి. సంస్థ తమది కాదనీ, దీనిని ఎంత తొందరగా నాశనం చేస్తే అంతమంచిదని అనేటటువంటి పెద్దజిన్నెల్లు ఉన్నారు ఎక్కడ దొరికితే అక్కడ అమ్ముకొనిపిండాం, కాల్చుకొని పిండాం వేయించుకొని పిండాం అనేవాళ్ళు అందులోనే ఉన్నారు. వైస ఉండే రాజకీయ నాయకులు అలక్ష్యం

చూపడంవల్ల అధికారులు ఆర్.టి.సి.ని నిర్లక్ష్యంచేసి, మరకనగా చూసి, ఈ సంస్థ తమది కాదన్న భావంతో దీనిని నిర్లక్ష్యించడంవల్ల ముఖ్యంగా గత రెండు, మూడు సంవత్సరాలుగా ఈ సంస్థ పూర్తిగా దిగజారిపోయింది: అసార్కి వచ్చిందని చెప్పితే అతిశయోక్తి కాదు ప్రజలను అడిగితే ఆర్.టి.సి.ని తిడతారు. మన ఆర్.టి.సి.ని చూస్తే అది ఎఫిపిఎస్సీలోగాని, గుణగణాలలోగాని, యంత్రాంగ బలంతోగాని యావత్ భారత దేశంలో మహారాష్ట్ర తరువాత రెండవ స్థానంపై భారతదేశంలోనే గర్వించదగిన ప్రజాసేవ సంస్థ ఇది. కాని దురదృష్టవశాత్తూ ఈ దీనిని హీనంగా చూస్తున్నారు, రాళ్ళు కొట్టేవాళ్ళు. అద్దాలు పరిగొట్టే వారు ఉన్నారు. చివకు ఏమిటీ వెధవ బమ్మ రిపేరు చేసుకోవడం అని ఆ బమ్మ చెప్పివేరే దానిని తిడతాడు అంటే ఆ సంస్థను అంతటి బాధ్యతతో, నీతి నియమాలతో నిర్వహిస్తున్నామన్నమాట. ఈ సొమ్ము ఎవరిదీ కాదు అనే సద్భావంతో వ్యవహరించడంవల్ల ఈనాడు ఈ సంస్థ దిగజారిపోయి సంక్షోభంలో పడింది. అందువల్ల ఈవేదిక వైపుంచి ఆర్.టి.సి. కార్మిక బృందానికి ఈ సంస్థ వల్ల ప్రయోజనం పొందుతున్న కొట్లాడి ఆంధ్ర దేశ ప్రజానీకానికి, ముఖ్యంగా విద్యార్థి లోకానికి నేను చేసే మనవి ఏమిటంటే అది మనందరి స్వర్గం, దీనిని కాపాడుకోవలసిన బాధ్యత మనందరికీ ఉంది. ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ బమ్మలవై రాల్చు రవ్వడింగాని, వాటిని తగలబెట్టడంగాని మంచి పద్ధతి కాదు, దీనిని మరల స్వంత ఆస్తిగా భావించాలని మనవి చేస్తున్నాను ఇది స్వంత ఆస్తి కాదని అనుకునే వాళ్ళు ఆర్.టి.సి. ని నిర్లక్ష్యంచే అధికారుల్లో ఎక్కువమంది ఉన్నారు. వాళ్ళ దానిని చెడగొట్టారు ప్రజలకు కూడా ఈ విపరీతమైన వైఖరి ఉంటే సంస్థ నడవదు, ఈ సంస్థను మరల బాగుచేసుకోవాలి. సంస్థ మీ కోసం వస్తే బమ్మలవై కోపం చూపించండి, మకు కోసం వస్తే సంస్థను నిర్లక్ష్యంచేవాళ్ళగుంచి అందోళన చేయాలేగాని బమ్మలను పాదు చేయడం మన ఉద్దేశం కాకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. పర్మార్స్ పార్టీసీపీఎస్ గురించి ఏమిటి? కార్మిక వర్గం యొక్క పాత్ర ఏమిటి అని పరిశీలన చేస్తున్నాను నేను మళ్ళీ మనవి చేస్తున్నాను. వారి యొక్క నిరంతర కృషి వల్లనే బాగా నడస్తున్నది. బాగా సాగుతున్నది. ప్రధాన మంత్రి గారు చెప్పారు. కార్మికుల శ్రమశక్తి, టెక్నికల్ నోహా ఈ రెండు సమకూర్చితే ఉత్పత్తి శక్తి పెరుగుతుంది ఉత్పాదన పెరుగుతుందని దేశం బాగు పడుతుందని అన్నారు. ఆ దృష్టి మనకు అవసరమని పునఃకరణ చేస్తున్నాను. ఆర్.టి.సి. సంస్థలో కార్మికులు యిది మా స్వంత సంస్థ అనే బాధ్యత గుర్తించాలి అంటే కార్మికుల వల్ల ఆర్.టి.సి. యాహమాన్యం, ఆర్.టి.సి.ని నిర్వహిస్తున్న ప్రభుత్వం సఖ్యత, స్నేహం, అభిమానాన్ని ప్రదర్శిస్తే తప్ప ఆర్.టి.సి. గురించి సరైన అవగాహన రాదు. ఆర్.టి.సి. కార్మికులవల్ల తీసుకొన్న వైఖరి ఏమిటి? కోడ్ ఆఫ్ డిస్టిన్ లేదు. పేకమిటీ రిపోర్ట్ ఇచ్చారు. చాలా కాలం అయింది. దానిని చర్చించి పేకమిటీ రిపోర్ట్ లో ఇచ్చిన పే స్కేల్స్ ఇచ్చి పరిష్కరించే పని యింకా కావడం లేదు. అగ్రిమెంటు చేసుకొన్న తరువాత అగ్రిమెంటును అమలు పరచుకోడానికి మళ్ళీ

12-20 p m

ఆందోళన చేయాలి. మరొకసారి ఆర్.టి.సి. కార్మికులు సమ్మె చేయాలి. సమ్మెలు జరుగుతూ వుంటే సంస్థకు లాభం ఎలా? ఒక సారి కూర్చుని ఆమూలాగ్రంగా సమస్యలు పరిష్కరించి వేజెస్ ఏమిటి? డియర్ నెస్ ఎలవెన్స్ ఏమిటి? ఎక్స్ గ్రేషియా, టిటి కంపెన్ సేటరీ ఎలవెన్స్, హౌస్ రెంట్ ఎలవెన్స్, గ్రాంటుయిటీ, వెయిటేజ్. యింక్రిమెంట్స్ ఈ అంశాలన్నీ తేల్చుకోవాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తులకు యిస్తున్న స్టాపు ఏమిటి? దానికి అనుగుణ్యంగా యిస్తాము? ఆర్.టి.సి. ఒక అడుగు ముందుకు వేసి తెక్నికల్ స్టాఫ్ కు, — వీరిపైన పెద్ద పరిశ్రమ నిర్వహిస్తున్నాము కాబట్టి ఒక అడుగు ముందుకు వేసి ఒక గ్రేడ్ ప్రాజెక్ట్ వేసి వారిని సంతోషపరుద్దాము అని పరిశీలించి నిర్ణయించి ఒక్కసారి అంతిమ వాక్యం పలికి వారితో మంచిగా సహకారాన్ని, సభ్యతతో సాన్నిహిత్యాన్ని తీసుకొని ఆర్.టి.సి. నడిపించాలి గాని ఆరు మాసాల కొకసారి, మూడు మాసాల కొకసారి అగ్రిమెంట్ చేసుకోవడం, అమలు పరచక పోవడం, చర్చించుకోవడం, అమలులోకి రాలేదని ఆందోళన చేయడం, సమ్మెలు చేయడం ఆర్.టి.సి. కి మంచిది కాదు. రాష్ట్రంలో మన యొక్క సాంఘిక జీవితానికి మంచిది కాదు. ప్రజల ప్రయోజన గవాడా సౌకర్యాలకు మంచిది కాదు. ఆర్.టి.సి. సమస్య, ఉద్యోగుల జీత వత్తాల గురించి పరిశీలన చేసి కమిషన్ వద్దం చేసి అమలు పరచాలని మనవి చేస్తున్నాను. డి.ఏ. వేజెస్ లో మెర్జి చేసే విషయం పోస్ట్ పోస్ట్ చేస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. దానిని వెంటనే పరిశీలన చేసి కమిషన్ వద్దం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను ఇంకా చిన్న చిన్న సమస్యలు ఉన్నాయి. డిస్ పెన్సరీస్ ఉన్నాయి. 15 లక్షల రూపాయలు ఆర్.టి.సి. కార్మికుల కంట్రీబ్యూషన్ ఉంటే దానిని నిర్వహించ వలసిన బాధ్యత ఉన్నప్పుడు కమిటీ సమావేశాలు వేసి కార్మిక ప్రతినిధులందరిని వేసి కూర్చుని సమష్టిగా ఆలోచించి నిర్వహించి పని చేయమంటే చేయడం లేదు. ఒక అధికారిని వేయడం. ఆ అధికారి నిర్వహిస్తున్నాడా లేదా అని చూచేవాడు లేదు, అడిగే వారులేరు కార్మికులు గోడు పెడితే వారిని అడిగే వారు లేరు. ఈ పరిస్థితిలో ఆర్.టి.సి. మొత్తం నిర్వహణలో కార్మికుల యొక్క ప్రత్యేక పాత్ర అంటున్నారు. అది చేపడెరుగు, కార్మికులు డబ్బు పెట్టి చేసుకొన్న హాస్పిటల్, కార్మికులు నడుపుకోవలసిన స్కూల్, కార్మికుల కనీస సౌకర్యాలు వీటిలో కూడా కార్మికులు ప్రత్యేక పాత్ర నిర్వహించి వారితో కలిపి కూర్చుని కమిటీలు వేసి చర్చించి నిర్ణయించి చేసే పని ఈ ప్రభుత్వం చేయడం లేదు. బాధ్యత లేని, సాచివేట్ చేస్తూ ఉండేటటువంటి అధికారులకు అప్పజెప్పు తున్నారు. అది ఎట్టి పరిస్థితులలో కాదు, వెంటనే ఆ పరిస్థితులను బాగుచేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. కొన్ని మౌలికమైన సలహాలు చెప్పినాను, వాటిని ప్రభుత్వం యివన్నీ పాత పాతే గదా క్రొత్తగా ఏమి చెపుతున్నారనవచ్చు. క్రొత్తగా నా జేబు నుంచి రూ. 10 కోట్లు యిచ్చే శక్తి నాకు లేదు. ప్రభుత్వం అయినా రూ. 10 కోట్లు ఎక్కడనుంచి అయినా తెచ్చి యిస్తారని నేను ఉహించడం లేదు. సెల్ఫ్ ఛరేజింగ్ ఎకనమిని డెవలప్ చేసే పద్ధతిలో ఆర్.టి.సి ని పునరుద్ధరించాలని

for 1981-82 :

Demands for Grants.

కార్మికుల జీతభత్యాలు, సంస్కరించాలని కార్మికుల పాత్ర ప్రత్యక్షంగా ఉంచాలని కమిటీను నిర్వహించాలని ఆర్.టి.సి. ని కీర్తి దిద్ది ముందుకు తీసుకు పోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

రోడ్స్ గురించి. రోడ్స్ కొరకు ఫస్ట్ ప్లాన్ లో 0.8 వర్సంట్ పెడితే ఆరవ ప్లాన్ లో 0.4 వర్సంట్ పెడుతున్నారు. ఇది ఎంత ప్రగతో, ఎంత బ్రహ్మాండంగా సాగుతున్నదో నేను చెప్పనక్కరలేదు. ఆ శాఖకు ఎంత అన్యాయం జరుగుతున్నదో చెప్పనక్కరలేదు. ఆ డిపార్టుమెంట్ కు సంబంధించి 700 వర్సంట్ ఆదాయం పెరిగింది. పెరిగినప్పుడు దానిపైన మర ప్రభుత్వం ప్రణాళికలలో పెట్టేటటువంటి శాతం చాల హాస్యాస్పదంగా నియంత్రించబడింది. ఇంతటి తక్కువ డబ్బుతో ఆ డిపార్టుమెంట్ బాధ్యత నిర్వహించడం చాల కష్టం అని మనవి చేస్తున్నాను. రోడ్స్ కు మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికలో 6.7 శాతం కేటాయింపులు జరిగితే ఆరవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మూడు వరకు దీనిని అభివృద్ధి చేశారు. సగానికి సగం తగిపోయింది. దేశ వ్యాప్తంగా రోడ్స్ పాత పెరిగింది. రాష్ట్రంలో రోడ్స్ పెరిగినాయి. జిల్లాలలో, గ్రామాలలో రోడ్స్ పెరిగినాయి. పి. డబ్ల్యు. డి. నిర్వహించవలసిన రోడ్స్ పెరిగితే యింత తక్కువ డబ్బు కేటాయించడం. ప్రజా శ్రేయస్సులో రవాణా సౌకర్యాల విషయంలో ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం వైఖరి తీసుకుంటున్నది వెంటనే ఈ డబ్బు పెంచకపోతే రోడ్ల శాఖ ఏమి పని చేయలేదు. నేను మొన్ననే చూచాను. రోడ్స్ బాగుచేయడానికి జనతా స్కిం అని పెట్టారు. కల్వర్టు స్కిమ్, రెండు వైప్స్ వేయడం, దానిమీద మట్టి పోయడం బస్సు పోవాల్సిందే తప్ప మేము యిటుక పెట్టము, మన్ను పెట్టము, సిమెంట్ పెట్టము, కాంక్రీట్ పెట్టము. ఈ జనతా స్కిమ్ ఎందుకు అంటే యింజనీర్ చెప్పారు. రెండు వైప్స్ వేస్తాము. వర్షాకాలం వస్తే వైన మట్టి కొట్టుకు పోతుంది. పైపులు మిగులుతాయి. ఇదివరకే రోడ్ వేశామని లెక్కలోకి వచ్చి రిపోర్ట్ క్రింద డబ్బు ఖర్చు పెడతాము. ఇది మా అండర్ స్టాండింగ్ అన్నారు. మీకు మీ రాజ్యానికి, మీ మంత్రిగారికి, బహువర్గా అనుకొన్నాను. ఈ పద్ధతులలో పరిపాలన చేస్తే యిక మనం బాగుపడ్డట్లే. ఈ పద్ధతులలో మెయిన్ లెనెన్స్ సాగుతున్నది. ఎందుకు చేస్తున్నాము అంటే మెయిన్ లెనెన్స్ క్రింద రావాలి కాబట్టి ఖర్చు పెడుతున్నాం దుబారాచేస్తున్నాం అని జనతా స్కిం పెట్టారు. జనతా స్కిమ్ గాని ఏ స్కిమ్ గాని రోడ్స్ డెవలప్ మెంట్ లో నిర్లక్ష్యం వహించడం తప్ప దానిపైన సరైన బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకోవడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఆర్.టి.సి. విషయంలో ఒక్క మనవి చేయాలి. ఈ మధ్య చాల కంప్లెయింట్స్ వచ్చాయి. పావి వెహికల్ డెవిలప్ మెంట్ లైసెన్స్. దానిని రెండు భాగాలుగా మార్చారు. పాసెంజర్స్ వెహికల్స్, గుడ్స్ వెహికల్స్. లైసెన్స్ తీసుకొని 10 ఏళ్లు, 20 ఏళ్లు నుంచి లైసెన్స్ తో నడిపిన వ్యక్తి లైసెన్స్ రెన్యూయల్ కావాలంటే మళ్ళీ లైసెన్స్ పెడతారట. పావి వెహికల్ తీసుకురావాలట. పావి వెహికల్ తీసుకొని నడిపించాలి అంటారు ఎందుకు లైసెన్స్ పెడుతున్నారు?

నేను బీదవాడిని, నన్ను ఎందుకు చంపుతారు అంటే 800 రూపాయలు యివ్వమంటారు. రెన్యూవల్ ఆఫ్ లై సెన్స్ కు 800 రూపాయలు రేట్ పెట్టారు. ఈ విధంగా లక్షల రూపాయలు కాశేస్తున్నారు. అందరికీ తెలిసిపోయింది. ఎందుకు మళ్ళీ తెస్తు? ఒకసారి తెస్తులో ఆరిజేరి, పది ఏళ్ళు, ఇరవై ఏళ్ళు బిస్సు, లారీ నడుపుతున్నప్పుడు రెన్యూవల్ కు వచ్చినప్పుడు మళ్ళీ తెస్తు పెట్టే పద్ధతి కేవలం డబ్బులు సంపాదించుకోడానికి చేసినటువంటి కుయుక్త తప్ప ఆ డైరెక్టర్ కు, కార్మికుడికి సహాయం చేయడం కావేకాదు. యాక్సిడెంట్ చేస్తున్నారు, ప్రాణాలు పోతున్నాయి అంటున్నారు. ఆ పెద్ద మోషి ఎవరో, ఆ నేర్పరి తనం లేనివారు ఎవరో ఒకసారి, రెండు సార్లు యాక్సిడెంట్ జరిగితే వారిపేరు అండర్ లైన్ చేయండి. ఎర్రగీత పెట్టండి. వారిని పట్టుకువచ్చి బలవంతంగా బ్రెయినింగ్ యివ్వండి. మాకు అభ్యంతరం లేదు. అందరినీ జబరదస్త్రీగా డబ్బులు కడతారా లేదా అంటే ఏమీ అవుతుంది? లక్షల రూపాయలు ఆర్. టి. బి.లో చెల్లించుకోవలసిన పరిస్థితి వస్తున్నది. ప్రభుత్వం వీటిని రద్దుచేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. గేజెట్ లో ఏ పరిస్థితులలోనూ ముందుకుపోదు, కాబట్టి ఆర్. టి. బి.లో మార్పులు రావాలని మనవిచేస్తున్నాను. మినిమమ్ వేజెస్ మోటార్ ట్రాన్స్ పోర్టు వర్కర్స్ కు 1974 లో నిర్ణయించినది సవరించాలని అడ్వయజరి బోర్డు వారు ఆరు మాసానికి తీతం రి మెండ్ చేశారు. ప్రభుత్వం యిప్పటివరకు సవరించలేదు. ఆ పాత వేజెస్ తో వారు ముందుకుపోవడం కష్టం వారుకూడా శ్రమలు చేస్తున్నారు. పోరాడుతూ ఉన్నారు. లారీ డ్రైవర్స్ కు గాని, మోటార్ యజమానులకు గాని లాభాలు రావడంలేదా అంటే లాభాలు మితిమీరిగా వస్తున్నాయి. మనకు తెలుసు. కాబట్టి మినిమమ్ వేజెస్ అడ్వయజరి బోర్డు యిచ్చిన సలహాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం వెంటనే ఆ మినిమమ్ వేజెస్ పెంచి వారందరికీ ఆ సౌకర్యం అందజేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

12-30 p.m.

ఇంక ఈ రోడ్ల విషయంలో - మన రాష్ట్రం గత పదేళ్ళలో, నేషనల్ హై వే లో ఒక్క కిలో మీటర్ కు కూడా నోచుకోలేదు, నాకు తెలిసి ఇది నేను చెబుతున్నాను. ఇందులో అతిశయోక్తి గాని, పొరపాటుగాని ఏమైనా వుంటే మంత్రిగారు సవరించవచ్చు, నాకు తెలిసినంతవరకు ఒక్క కి.మీ కూడా నేషనల్ హై వే లో మారు రాలేదు. కేంద్రంలోను, రాష్ట్రంలోను వున్నది ఒకే పార్టీ ప్రభుత్వం. ఐనా ఒక్క కి. మీ. కూడా తీసుకురాజేకపోయారు. ఈ రోడ్లు మనమే రా మెయిన్ టెన్ డెయ్యవలసింది, ఇప్పటికీ ఎందుకు తీసుకురాజేకపోయినాయి? ఇంక, ట్రాఫిక్ చాలా విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. రోడ్లు పాడైపోయినవి, నేను కరీంనగర్ నుంచి హైదరాబాదుకు వస్తూ గడియారం చూస్తుంటే, ప్రతి 50 సెకండ్లకు ఒక లారీ అడ్డం వస్తుంది. మూడున్నరగంటలు నేను బిస్సులో కూర్చొని ప్రయాణం చేస్తాను. ప్రతి 50 సెకండ్లకు ఒక లారీ చొప్పున అంటే మూడున్నర గంటలలో ఎన్ని లారీలు అడ్డం వస్తున్నాయో మీరే అలోచించండి, ప్రతి నిమిషానికి రెండు లారీల చొప్పున అడ్డం వస్తుంటే, గేర్ మార్చడం, తిరిగి వైకి వచ్చి ప్రయాణించడం రోడ్లపైన యీ నాడు ఎంత స్ట్రేయిన్ వున్నాయో గమనించండి. ప్రయాణికులు దీనివలన ఎంత ఇబ్బందికి

లోనవుతున్నారో గమనించండి, రోడ్లు వై డెన్ కావాలి. డబ్బు లేదంటారు. మెయిన్ టెనెన్స్కు డబ్బులేదంటారు, కొత్త రోడ్లు తీసుకోవడానికి శక్తి లేదంటారు. ఇంత శక్తిహీనంగా యీ ప్రభుత్వం వున్నందుకు వారి అత్యున్నత చర్య చేశారుగాక అని కోరడం తప్ప చేసేదేమీలేదు.

నేను ఈ రోడ్ల గురించి, ఆర్.టి.సి గురించి ఇతరత్రా చెప్పిన విషయాలన్నింటిపైన ఆలోచించి, సంస్కరించి, ప్రయోజనకరంగా వీటిని తీర్చి దిద్దుతారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri H. Satyanarayana (Adoni) : -Mr. Speaker, Sir while supporting the Budget Demands made by my friend, Mr. Kondaiah Choudary and also Mr. Rosaiah, I would like to make a few points for their very kind consideration. No doubt there has been some improvement in the national and other highways but unfortunately the Government seem to have forgotten the roads which are in the ayacut area. Some time back there was a rule that ayacut roads must be taken by the R & B Department but unfortunately though they have taken- I am certain that they will be taken by the R&B-nothing has been done to see either to improve or to strengthen them. At any rate, I have got one instance where an important Road in my constituency from Haldi to Kothavaram. 10 to 12 K.M. road has been laid but there is a small vanka and unless a calvert is constructed the entire 10 to 12 K.M. road will be useless. I have made a representation to the Hon'ble Minister also. I hope he will take it up. If that is done these two villages which are about 13 K.M. apart will be connected. As it is, if you want to go to Haldi from Kowthavaram you have to take a detour of about 30 to 40 miles. Though the Transport Department has got a fairly very good revenue the entire revenue is spent on the R.T.C. which has become a concern. I am afraid I cannot agree with all that has been said by losing Mr. Rajeshwar Rao.

With regard to Transport Department I would like to make one suggestion. There are a number of vans - of 1900-make and 1927-make- most of them will be filled to capacity- in a small van there will be 50 to 60 people. It is a very dangerous thing to carry passengers like that without proper brakes for the vehicles. I would urge that the Department take necessary action to see that these vehicles at least have brakes, leave alone horns and other things.

Coming to R.T.C. much has been said about the R.T.C.. I have got all my sympathy for my friend, Sri Srinivasul Reddy: this grinding stone has been put round his neck. No doubt he has announced certain very good things for curtailing cost. He wanted to dispose of the posh cars and maintain only smaller cars. Even in the best of the companies like Messrs. T.V.S. the ratio of the personnel is 1:5. Unfortunately in our R.T.C. it is 1:11.2. The Point which I want to make is-even in spite of the fact that we have got 1:11.2 the buses are not running either on time or properly. If the work force is more we expect the performance will be better but unfortunately it is in the reverse direction. The Hon'ble Minister and also my friend Sri Srinivasul Reddy must sit together and see that something is done. In other

industrial concerns there is what is called rationalisation which Rajeshwar Rao knows. If some rationalisation is done with regard pay structure and also time and the work-load and all those things, I hope that the cost of maintenance will come down and we can give good service.

With regard to cargo buses, lot of cargo is taken in buses without payment of any charges. It is common knowledge. Why should we have a cargo bus at all then; straightaway you can scrap it which is giving losses to the department. I wish the department also takes the Legislators into confidence and sit together and see that something is done to bring down the losses in the department. Thank you.

12-40 p.m.

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వర చౌదరి (చిత్తూరు):—అధ్యక్షా, కొండయ్యచౌదరి గారు, రోజయ్యగారు, హాపింగారు ప్రవేశపెట్టిన షెడ్యూలును నేను బలవరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచాను. రోడ్డు టాక్స్ కింద దాదాపు 60 కోట్ల రూపాయలు పనులు చేస్తున్నారు. రోడ్ల డెవలప్ మెంటుకు అందులో చాలా తక్కువ భాగం ఖర్చు చేస్తున్నారు. రోడ్ల డెవలప్ మెంటుకు టాక్సు పనులు చేస్తూ కేటాయింపులు తక్కువగా చేస్తుంటే డెవలప్ మెంటు అనేది చాలా మోసంగా ఉంటుంది. రాష్ట్ర రహదారుల నుండి కొంత క్రొత్తగా జాతీయ రహదారులుగా చేయాలని ఉద్దేశం ఉన్నట్లు చెప్పారు. మద్రాసు-బెంగళూరు సేషన్ లో ప్రైవే మద్రాసు-కలకత్తా సేషన్ లో ప్రైవే రెంటి రివెన్యూ చేసే తిరుపతి మీదుగా పోయే రోడ్డును ఇందులో చూపించాలి. అట్లా చెప్పే మద్రాసు, తమిళనాడుల నుంచి వచ్చే ప్రయాణీకులకు సౌకర్యంగా ఉంటుంది. దీనిని తప్పకుండా ఇంక్లూడ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. చిత్తూరు-బెంగళూరు సేషన్ లో ప్రైవే పై కల్వర్ట్స్ రిపేర్లు చేస్తున్నారు. రిపేర్లు చేసేటప్పుడు ట్రైన్ డెవర్లన్ బోర్డులు పెట్టక పోవడం వల్ల చాలా యాక్సిడెంట్లు జరుగుతున్నాయి. మెడికల్-హెల్త్ డిపార్టుమెంటువారు ఫామిలీ ప్లానింగు అవులు చేసే బదులు రోడ్డు-బిల్డింగ్, ట్రాన్స్ పోర్టు డిపార్టుమెంటుల వారు కలిసి ఈ పనిని ఈ విధంగా చేస్తున్నారేమో అనిపిస్తుంది. డెవర్లన్ రోడ్ల నిమిత్తం ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం ఖర్చు చేయదు. కంట్రాక్టరు ధర్మానికి వేసే రోడ్డు. వర్షం వచ్చినా ఏమైనా గతుకులతో నిండిపోతుంది. డెవర్లన్ సిగ్నల్స్ కూడా సరిగా ఉండడం లేదు. వాటిని సరిగా పెట్టాలి. చిత్తూరు డివిజన్ లో కొత్త వర్క్స్ తీసుకోవడంలేదు. పాత పద్ధతిలో మెయింటెనెన్సు మాత్రమే చేస్తున్నారు. 1977లో తీసుకున్న వర్క్స్ ఈ రోజు వరకు ఎగ్జిక్యూట్ కాలేదు. చిత్తూరు జైపాస్ రోడ్డు 1977లో కాంక్షన్ చేశారు. ఇంతవరకు గ్రౌండ్ చేయలేదు. లాండ్ ఎక్విజిషన్ కూడా తీసుకున్నట్లులేదు. ఈ రోడ్డు వేయకపోతే చిత్తూరు పట్టణంలో చాలా ఇబ్బంది కలుగుతుంది. దీనిని త్వరగా తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఆర్.టి.సి.కి శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు కొత్తగా అధ్యక్షులైనారు, సమర్థవంతంగా చర్యలు తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. ఏ వ్యాపారానికైనా మొనాపలి అనేది ఉండకూడదు. ట్రాన్స్ పోర్టు విషయంలో మాత్రం ఆర్.టి.సి.కి ఎందుకు మొనాపలి ఉండాలి? దీనివల్ల ప్రయాణీకులకు ఇబ్బందులు ఎక్కువ అవుతున్నాయి. వారికి కావలసిన సౌకర్యాలు

తగ్గిపోతున్నాయి. తమిళనాడులోను కర్నాటకలోను ప్రయివేటుబిస్సెలు, ప్రభుత్వ బిస్సెలు రెండూ నడుస్తున్నాయి. ప్రవేటు బిస్సెలకు అవకాశం ఇవ్వడంవల్ల ప్రభుత్వ బిస్సెలకు నష్టం వస్తుందని అనడం తప్పు. తమిళనాడులో ప్రభుత్వ బిస్సెలపై లాభం వస్తున్నది. దీనిని గుర్తుంచుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. బిస్సెలను జాతీయం చేసినప్పుడు చిత్తూరు జిల్లాలో కొన్ని రూట్లు తీసుకున్నారు. అప్పుడున్న రూట్ల కంటే ఇప్పుడు తగ్గాయి. ప్రతి సంవత్సరం ట్రాఫిక్ పెరిగి పోతున్నది. నంబర్ ఆఫ్ సింగిల్ ఎక్కువ చేయడమో బిస్సెలను పెంచడమో జరగాలి కాని తగ్గిపోవడం జరగకూడదు. ఆర్.టి.సి. వారు ప్రతి సంవత్సరం క్రొత్త బిస్సెలను ఓపెన్ చేస్తూ వచ్చేవారు. ఈనాడు అటువంటిది జరగడం లేదు రూట్లు సర్వే చేస్తున్నారా అనేది కూడా సందేహంగా ఉంది. చిత్తూరు బిస్సె డిపోలో ఉన్న బిస్సెలలో 25 శాతం నిలిచిపోయాయి. వాటిని ఎప్పటికీ రిపేరు చేస్తారో అర్థం కాదు. ట్రాన్స్పోర్టు మంత్రిగారికి మనవిచేసేది ఏమిటంటే ఆర్.టి.సి. బిస్సెలను వేయలేని ప్రాంతాలలో నైనా స్టాప్ గావ్ ఎర్రేజిమెంటుగా ప్రయివేటు వారికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అమ్మ పెట్టనూ పెట్టదు, అడుక్కు తిన నివ్వదు అన్నట్లు ఉండకూడదు. ప్రయాణీకుల యెడల ఆర్.టి.సి. సిబ్బంది యాటట్యూడ్ చాలా దిగజారిపోయింది. ప్రయాణీకులు తమ డబ్బు వెచ్చించి ప్రయాణం చేస్తున్నప్పటికీ వారి దయా దాక్షిణ్యాలపై ప్రయాణం చేస్తున్నట్లు కనిపిస్తుంది. పోలీసు వారితో కాని ఆర్.టి.సి. వారితో కాని మరెవరితో విరోధం వచ్చినా ఆర్.టి.సి. ఉద్యోగులు రోడ్ల మధ్య బిస్సెలు పెట్టి సమ్మె చేస్తాగు. దీని వల్ల సామాన్య ప్రజలకు ఇబ్బంది కలుగుతోంది. చిత్తూరు జిల్లాలో మరొక విశేషం జరిగింది. ప్రయాణీకులను సరిగా టీకెట్ చేయాలని కంప్లయింట్ చేస్తే ఆర్.టి.సి. సిబ్బంది గ్రామాలు వెళ్ళి రాడ్స్ తో కొట్టిన సందర్భాలున్నాయి ఇంత నీచంగా వారు ప్రవర్తిస్తున్నారు. ఇటువంటివి జరగకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను.

చైర్మన్ :—మీరు అన్నీ నోట్ చేసి మంత్రిగారికి ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వర చౌదరి:— చిత్తూరు జిల్లాలో ప్రజలకు ఆర్.టి.సి. సిబ్బందికి జరిగిన ఘర్షణ వల్ల ఎంతో నష్టం కలిగింది. ఆర్.టి.సి. వారికి యూనియన్ ఉంది. అంత మాత్రంచేత వారేమి చేసినా చెల్లుతుంది అనుకుంటే కాదు. చిత్తూరు పట్టణంలోని ఉద్యోగ క్షత వల్ల 10 రోజులు ఆర్.టి.సి. బిస్సెలు బైటకు రాని పరిస్థితులు వచ్చాయి. ప్రయాణం చేసే వారికి కనీస సౌకర్యాలు కల్పించవలసిన బాధ్యత కార్పొరేషనుపై ఉంది. వారికి మర్యాద, గౌరవం ఇవ్వవలసి ఉంది. ప్రజల డబ్బుతో వారు ప్రయాణం చేస్తారని కార్పొరేషను ప్రజల డబ్బుపై ఆధారపడి ఉందని గుర్తించాలని కోరుతూ నెలచు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. రంగారావు (బి-దరు) :—అధ్యక్షా, ఎవరో తుమ్మారు.

చైర్మన్ :—మీకు నాలుగు నిమిషాలు ఇక్కడ వ్రాసి ఉంది.

శ్రీ వి. రంగారావు :—అయితే సమస్కారం తరతరాలుగా ఉన్న కష్టాలను చెప్పకోడానికి కూడా లేకుంటే ఎట్లా? మేము ఎందుకు ఇక్కడ? నాకు మరొక ఇబ్బంది కూడా ఉంది. మంత్రి గారికి తెలుగు రాదు, నేను తెలుగులోనే మాట్లాడుతాను. అయినకు ఎవరైనా ట్రాన్స్ లేట్ చేసి చెప్పాలి.

శ్రీ ఎం. ఎం. హామిం :—డోన్ట్ వర్రీ బ్రదర్.

శ్రీ వి. రంగారావు :—మన ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయాన్ని సంపాదించు కోవాలనే ఆలోచన కూడా ఉన్నట్లు లేదు. మచిలీపట్నం రేవుకు సంబంధించి 1976-77 లో ఒక కమిటీని వేసారు. వారు ఒక రిపోర్టును సబ్ మిట్ చేసారు. అప్పటినుంచి ఇప్పటికి ఎన్ని సంవత్సరాల్లోనో చూడండి. ఇంతవరకు ఆ కమిటీ రిపోర్టును చదివారో లేదో తెలియదు. దానిని అమలు పరిచే అభిప్రాయం కాని ఆలోచన కాని ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా అని నా సందేహం. బందరు రేవును అభివృద్ధి చేయడానికి మరమ్మత్తు చేయడానికి 184 లక్షలు కేటాయింపు చేయాలని అందులో చెబితే అప్పటి నుంచి ఇప్పటి వరకు ఖర్చు చేసినదిలేదు. రెండు సంవత్సరాలుగా మేము వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వాన్ని వత్తిడి చేస్తే బ్రిటిషు లాడుకుంటే ఒక పాను వేసి 84 లక్షలు ఖర్చు చేసారు. సంతోషం. ప్రస్తుత బడ్జెటులో 12 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించారు అసలు ఏమైనా ఆలోచన ఉందా? ప్రణాళిక ప్రకారంగా రిపోర్టు ప్రకారంగా రాయలసీమ నుంచి ఎగుమతి అయే ఖనిజాలు బందరు రేవు నుండి ఎగుమతి చేయాలని అన్నారు. దానికి అనుగుణంగా గుంటూరు నుంచి గుంతకల్లు వరకు బ్యాండ్ గేట్ చేయాలని అట్లా చేస్తే రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాల నుంచి వెళ్ల వలసిన సామగ్రి అంతా బందరురేవు నుంచి ఎగుమతి చేయవచ్చునని అన్నారు. రాయలసీమ నుంచి వెళ్ళే ఖనిజాలు ఇప్పుడు మద్రాసు రేవు నుంచి వెడుతున్నాయి. అందువల్ల మనకు వచ్చే ఆదాయం ఏమిటో చెప్పనక్కరలేదు. ప్రభుత్వం కూడా ఆదాయం పెంచే ఆలోచన చేయడం లేదు. ఆలోచించే శక్తి లేదు. దేశాన్ని గురించి పట్టించుకోడం మాని పదవులు తీసుకుంటున్నారు. ఏమి ప్రయోజనం?

12-50 p.m. అందువల్ల నేను ఒక ముఖ్య విషయం చెప్పదలచు కొన్నాను. పోర్టును, బాగు చేయాలని కమిటీ రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత గవర్నమెంటు దానిని అమలు జరపాలనే ఉద్దేశంతో వున్నదో లేదో మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో తెల్పాలని కోరుతున్నాను. దానికి 1976-77 లో కోటి 84 లక్షలు కేటాయిస్తే ఇప్పటి ధరల ప్రకారం ఆ మొత్తం ఎంతకు పెరుగుతుందో ఆలోచించండి మచిలీపట్నం నుండి మార్కెట్ గోవాకు ఇదివరలో రైలు వుండేది. తెజవాడ నుండి మచిలీపట్నంకు బ్యాండ్ గేట్ చేశారు. గుంటూరు నుండి గుంతకల్లుకు బ్యాండ్ గేట్ చేస్తే డై రెక్టుగా పోర్టుకురావడానికి వీలుంటుందని ఆరిపోర్టులో చెప్పారు. ఎక్కడ వనరులు వున్నాయో పరిశీలించి, వాటిని ఎట్లా వినియోగించాలో ఒక సెమినార్ జరిపి చర్చించాలని నేను ఇదివరలో చెప్పాను. దాని గురించి ఆలోచిస్తున్నట్లుగా కన్పించటంలేదు. పోర్టులు ఎలా అభివృద్ధి చేయాలో ఒక సెమినార్ జరిపి

వారిచ్చిన రిపోర్టులో మూడి ఇసుక ప్యాంతం కావటంవల్ల వడవలు సముద్రంలోకి వెళ్ళే మార్గం మారుతూ వుంటుంది. అది మారకుండా వుండాలంటే వర్మనెంట్ కట్టడాలు కట్టి పూడికను తీసివేసి వర్మనెంట్ పోర్టుగా చేయాలని రిపోర్టులో తెలుపబడింది. 84 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టారు. యింకో కోటి ఖర్చు పెడితే కాని అది బాగువడదు. ఆ రిపోర్టుకు తగిన హోదా కలిగిన ఆఫీసరును పోస్టు చేయలేదు. తక్కువస్థాయి ఆఫీసరును పోస్టు చేశారు. అందువల్ల సరైన రిపోర్టులు రావటంలేదు. కనుక ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు స్థాయిలో వున్న వారిని చేయాలని కోరుతున్నాను.

(బెల్)

తుఫానుకు మా ప్యాంతం ఎంతో దెబ్బతింది. మునుస్యులు చచ్చిపోయారు. ఇండ్లు కొట్టుకుపోయాయి. అప్పుడు అధ్యక్ష స్థానంలో వుండి ఇప్పుడు మంత్రిగా వున్న చౌదరిగారికి మా గోడు అంతా తెలుసు.

(బెల్)

ఆర్. అండ్ బి కి సంబంధించి ఒక విషయం మనవి చేస్తాను. మా ప్రాంతంలో రెండు రోడ్లు వున్నాయి. ఒక రోడ్డు 10 కిలో మీటర్లది, మరొకటి 22 కిలో మీటర్లది. వాటిని రిపేరు చేసుకోలేని దుస్థితిలో వున్నాయి. ఒక వంతెన వుంది. ఎప్పటినుండి కోరుతున్నా దబ్బు కేటాయించలేదు. ఇప్పుడైనా మంత్రి గారు ఈ విషయాలను ఆలోచించి ఈ సంవత్సరమైనా ఆ పనులు పూర్తి చేస్తారని ఆశిస్తూ మీ ఒత్తిడికి లొంగి నెలపు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ జి.వి. రత్నయ్య (మంగళగిరి):— అధ్యక్షా, రోడ్డు రవాణా, ఎరువుల శాఖామంత్రి పోషే చేపట్టిన డిమాండ్లపై నాలుగు విషయాలు చెప్పి ముగిస్తాను. మన రవాణా సంస్థలో దబ్బు లేదు. లంచాలు తీసుకొని లైసెన్సులు ఇవ్వటం వల్ల యాక్సిడెంట్లు ఎక్కువ అవుతున్నాయి. ముఖ్యంగా హాబీ వెహికల్స్ కు లైసెన్సు ఇచ్చేటప్పుడు చారి అనుభవము చూసి క్వాలిఫికేషన్ కూడా నిర్ణయిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. కడలు, కార్పొరేషన్ లైసెన్సు తీసుకొని మనుషులను చంపే ప్రయత్నాలు కూడా జరుగుతున్నాయి. మంగళగిరిలో బస్ స్టాండ్ నెలక్తు చేసిన పద్ధతి సరిగా లేదు.

(శ్రీ) కె. రోశయ్య :— నెలక్స్ జరగలేదు.

శ్రీ జి.వి. రత్నయ్య :— ఎర్రచెలుపు రోడ్డు ప్రక్క కావల్సినంత స్థలం వుంది. దానిని డెవలప్ చేయవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. నా నియోజక వర్గం అని చెప్పటం లేదు. విజయవాడ నుండి అమరావతి కృష్ణానది ఒడ్డు నుండి రోడ్డు వుంది. ఇటీవల కృష్ణ పుష్కరాలకు బస్సులు నడిపారు. దానిని వక్కా రోడ్డుగా వేస్తే టూరిష్టు సెంటర్ గా అమరావతి తయారవుతుంది. గుంటూరు లెవెల్ క్రాసింగ్ లో ఓవర్ బ్రిడ్జి కట్టాలి. గుంటూరు రేవెన్యూ

లైనులో గేటువుంది. అక్కడ ఓవర్ బ్రిడ్జి కట్టాలి. నా నియోజక వర్గంలో సి.ఆర్.ఎఫ్. గ్రాంటులో వేసిన రోడ్లు వుంది. దానిని మెన్ టెన్ చేయటానికి గ్యాంటు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

1-00 p.m

శ్రీ ఎల్. ఆంజనేయులు — అధ్యక్షా, రవాణాశాఖమంత్రిగారు, పి.డబ్ల్యు.డి. మంత్రిగారు, ఓడరేవుల మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండులను బలపరుస్తున్నాను. ప్రాధరాబాద బస్ డిపో వద్ద ప్రయాణికుల రద్దీ తగ్గించటానికి ఒక సూచన చేస్తాను ఒక జిల్లా పాడ్ క్వార్టర్స్ నుండి మరొక జిల్లా పాడ్ క్వార్టర్స్ కు నేరుగా బస్సులు వేస్తే ప్రాధరాబాదుకు వచ్చి బస్ మారే ఇబ్బంది వుండదు కనుక డై రెక్సు బస్సులు నడపటానికి అలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఇక రూట్స్ విషయం చూస్తే ఒక రూటుపై అయిదారు బస్సులు నడపటం కంటే బస్సులు లేని రూట్లపై బస్సులు ప్రవేశ పెట్టాలని కోరుతున్నాను, నా నియోజక వర్గానికి సేషన్ లో హైవే 8 కిలో మీటర్ల దూరంలో వుంది. మద్రాసు, తిరుపతి, బెంగళూరు వెళ్ళే సూపర్ డిలక్స్ బస్సులను నా నియోజకవర్గం పై పాడ్ క్వార్టర్స్ నుండి నడిపించాలని కోరుతున్నాను. రోడ్లు సరిగా లేక బస్సులు త్వరగా డెబ్బ తింటున్నాయి. కనుక రోడ్ల మెన్ టెన్స్ కు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రామానాయుడు (మాడుగుల) :— అధ్యక్షా, మంత్రులు ప్రవేశ పెట్టిన పద్దలను బలపరుస్తు ఆర్ అండ్ బి కి సంబంధించిన కొన్ని విషయాలను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం ఆర్ అండ్ బి కి ఇచ్చిన బడ్జెటు కేటాయింపు చాలా సంతోషంగా వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా జిల్లా పరిషత్తుల నుండి కొన్ని వేల కిలోమీటర్ల రోడ్లను ఆర్ అండ్ బి చారు తీసికొన్నారు. అయినా ఇంతవరకూ వాటిని అభివృద్ధి పరచటానికి శక్తి తీసికోలేదని తెలియజేస్తున్నాను. నా నియోజక వర్గం అయిన మాడుగుల తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్స్ కు వచ్చే కింతలి—వాడపాడు రోడ్డును ఆర్ అండ్ బి తీసికొని చాలా సంవత్సరాలు అయింది. అయినా ఇంతవరకూ మెటలింగ్ చేయూ పోవటం వల్ల పాడ్ క్వార్టర్స్ కు వచ్చే వారంతా చాలా బాధపడుతున్నారు. ఈ రోడ్డును వెంటనే బాగు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. ఆర్. దొరస్వామి నాయుడు (కుప్పం) :— అధ్యక్షా, ట్రాన్సు పోర్టు గురించి రెండు మూడు విషయాలు మనవి చేస్తాను. పబ్లిక్ కాని, ప్రభుత్వం కాని ప్రతి ఒక్కరూ ఆర్.టి.సి.కి నష్టం వస్తున్నదని చెప్పారు. దానికి ఒక్క ఆర్.టి.సి.యే గాక ప్రభుత్వం కూడా కారణమని మనవి చేస్తున్నాను. జాతీయ మైన రోడ్లపై, ఆర్.టి.సి బస్సులు నడిచే రూట్లపై ప్రైవేటు బస్సులు నడుపుతున్నారు. సారి పై మోటార్ వెహికల్ ఇన్ స్పెక్టర్లుకాని, ఆర్.టి.సి వారు కాని ఎలాటి చర్యలూ తీసుకోవటం లేదు. అందువల్ల ఆర్.టి.సి.కి నష్టం వస్తున్నది. 35 బాడి బిలింగ్ లో కూడా లోపాలు వున్నాయి. తమిళనాడులో అన్నాటగిన్నుపోర్టు, పెరియార్ ట్రాన్స్ పోర్టు వుంది. అవి బిల్డ్ చేసిన బస్సులు ఎంత

బట్టిగా వుంటున్నా బక్కసాగి కెళ్ళి పరిశీలించండి. ఆర్.టి.సి కాని, ఆర్టిస్ట్ కాని తయారై చేసే బస్సులు 2.4 కెలలో బి.టె.కున్నాయి. బాడి బిల్డింగ్ విషయంలో మనం గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని మనని చేస్తున్నాను, చాలా బస్సులు కాన్సిల్ కావడం మనం చూస్తున్నాము. ఎందుకు బస్సులు కాన్సిల్ ఆయి నిలచి వుంటున్నాయో పరిశీలించవలసిందిగా కోరుకున్నాను. బస్సులు కీన్ గా వుండడం లేదు, ఆ విషయం చూడాలి. ప్రభుత్వం రు. 24 కోట్లు యివ్వే మంచి బస్సులను రన్ చేస్తాము. సర్కిసెస్ యింప్రూవ్ చేస్తామని ఆర్.టి.సి చైర్మన్ గారు చెప్పారు. మనం ఎస్సీ డిపార్టుమెంటుకు, అండర్ టేకింగుకు ఎన్నో కోట్ల రూపాయలు యిచ్చి లాసెస్ వస్తున్న విషయం చూస్తున్నాము. ఇది పబ్లిక్ కు సంబంధించింది గాబట్టి తప్ప కుండా వారి కోరికను మన్నించి 20 కోట్ల బదులు 40 కోట్లు అయినా యిచ్చి యివ్వడం దుస్థితి నండి దూరం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటసుబ్బయ్య (కొడూరు) :—అధ్యక్షా, ట్రాన్స్ పోర్టు బడ్జెటుపై కోన్ని సూచనలు చేస్తాను. ఇంతకుముందు ప్రైవేటు బస్ ఆపరేట్ చేసేవాడు ఈ సంవత్సరం ప్రైవేటు బస్సు నడుపుకుంటే వచ్చే సంవత్సరం యింకా కొత్త బస్సు కొనుక్కునేవారు. మన పరిస్థితి ఎట్లా వుంది; ఈ సంవత్సరం కొత్త బస్ వేస్తే వచ్చే సంవత్సరానికి అది నాశనం అయిపోతుంది. ఇప్పుడు చైర్మన్ గారిని మంచివారిని వేశారు. మంచి జరిగేట్లు చూడండి. పోతే కండక్టర్లు ప్రవర్తన ఏమీ జాగా లేదు. అంతకుముందు 79 లో జనరల్ మేనేజరుగారు కరవశ్రం వేశారు. అది అంగిరికి సర్వీస్ వేశారు. ఎం. ఎల్. ఎ లను పబ్లిక్ కు ఏ విధంగా ట్రీట్ చేయాలనేదాని గురించి ఎం. ఎల్. ఎలు మినిస్టర్లు ఏ కొద్ది మందో బస్సుల్లో వెడుతారు. మాకు తెలుసు ఆ జాధలు. కండక్టరు కనీస మర్యాద యిచ్చే పరిస్థితిలో లేడు, వాడు ఎంతవేపు ఏమీ చేస్తాడు టికెట్టు తీసుకోవడం బస్ ఆవడం. పాసింజర్లు కొరకు నిలబెట్టడు, స్టాప్స్ వద్దనే నిలిచి వెడుతాడు, పాసింజర్లు దిగవలసినచోట దింపడు, ఆడవారు రాత్రిళ్ళు ప్రయాణం చేస్తూ వుంటే ఏ మధ్యలోకో దింపుతాడు. అదే స్టాప్ ఆయితే ఎక్కడైనా దిగవచ్చు, ఎక్కడైనా ఎక్కవచ్చు ఎం.ఎల్.ఎ లకు, పాసింజర్లకు దిగడానికి ఎక్కడానికి ఆ హక్కు లేదు. చైర్మన్ గారు ట్రాన్స్ పోర్టు మినిస్టరుగారు ఆ విషయం చూడాలని కోరుతున్నాను.

ఇకపోతే ఆర్ అండ్ బి. కోడూరు చిట్టిపెరు రోడ్ కు మా తాతలనాటి నుండి రిపేర్లు లేవు. ఎందుకు చేయడం లేదో తెలియదు. సాధ్యమైనంత త్వరలో రిపేర్లు చేయించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాదీశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, ఆర్.టి.సి గురించి చాలా మంది మిత్రులు మాట్లాడారు. కొద్దిగా మంచి రోజులు వచ్చాయనుకుంటాను శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారిని చైర్మన్ గా వేసి సమర్థవంతమైన జనరల్ మేనేజరును తీసుకువచ్చినందుకు యిప్పటి పరిస్థితి నుండి కొంత మెరుగుపడి అది ప్రజలకు

మరింత సేవ చేయగలుగుతుందని ఆశిస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా మంత్రిగారి, చైర్మన్ గా దృష్టిలోకి తెచ్చేది—ప్రత్యేకంగా ఆర్.టి.సి కి సంబంధించి సంతకరకు కృష్ణాజిల్లాలో ప్రయాణికలకు అవసరమైన సదుపాయాలు కల్పించడములో యిన్ని సంవత్సరాలు చాలా నిష్క్లబ్బం చేయబడింది, మొట్టమొదట సేవనలై శిష్యులు జరిగింది కృష్ణా జిల్లాలో, రోజూ కొన్ని వేల మంది ప్రయాణికులు, ఉయ్యూరు, కంకిపాడు, ముడునూరు చల్లపల్లి, కైకలూరు, పామర్యాలకు వెడుతుంటారు. అయితే ఏ పూరులోను డిపోలేదు అందులో సగం మంది కూడా ప్రయాణికులు ఉండని చోట మంచి మంచి సౌకర్యాలు కట్టించిన పరిస్థితి వుంది దానికి యికనైన ఫుల్ స్టాప్ పెట్టండి. కృష్ణాజిల్లాలో వుండేది మనుష్యులేనని స్త్రీలు, వృద్ధులు అనేకమంది ప్రయాణం చేయవలసి వుంటుందని, వారి కష్టాలను తీర్చడానికి నాలుగు లక్షల రూపాయలతో అయినా కట్టించండి అని మనవి చేస్తున్నాను, 40 లక్షలు అడగడం లేదు. ఈ ప్రధానమైనటువంటి కేంద్రాలలో పాసింజర్స్ ఎమినిటీస్, డిపోస్, బస్ స్టాండ్సు ఏర్పాటుచేయాని కోరుతున్నాను. ఉయ్యూరులో ఎన్నో రిప్రజం చేపన్న యిచ్చిన తరువాత రెండు ఎకరాల 25 సెంట్లు క్వయిర్ చేయడానికి ప్రతిపాదనలు పెట్టారు. యిక్కోక 1.75 ఎక్వయిర్ చేసి తిసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను

పోతే మా ప్రాంతములో ఎప్పుడో చాచాపు 90 ఏండ్లనాడు కట్టినటువంటి వంతెన కూలిపోయింది. మంత్రిగారు రేపు వేసాలో ఫౌండేషను వేస్తామని యీ సభలోనే హామీ యిచ్చారు. ఇది పోతే తిరిగి మరో సంవత్సరం వరకు నీలు పడదు. లక్షల టన్నుల చెరుకు దానిమీదుగా తోలవలసిన పరిస్థితి వుంది. దానికి అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సాంక్షను యిచ్చి రెండల్లు పిలిచి నిర్ణయం చేయండి ఫౌండేషను వర్కు అయినా యీ వేసవి కాలములో చేయండి. ఉయ్యూరులో హాబీ ట్రాఫిక్ వుండి షుగరు ఫ్యాక్టరీకి జైపాస్ రోడ్ పరిపూర్ణం పర్మిట్టు ముందు వున్నవి, లోగడ రిక్షలు వున్నప్పుడు లైన్ చేయడానికి 50 వర్సంటు మా ఫ్యాక్టరీచారు యిస్తామన్నారు. మీ డిపార్టుమెంటు ఆలస్యం వల్ల కాన్స్ట్రక్షన్ ఎన్ఫోర్స్ అయింది. ఇప్పుడు 12 లక్షలు అయింది. ఇప్పటికి సగం యిచ్చు కుంటారు ఇప్పటికైనా అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సాంక్షన్ యిచ్చి జైపాస్ రోడ్ వేయాని కోరుతున్నాను పోతే ముడునూరు కాటూరు రోడ్డును జిల్లా పరిషత్ నుండి అర్ అండ్ బి డిపార్టుమెంటు తీసుకుంది. తీసుకొని యంతవరకు వర్కు చేయకపోవడం వల్ల రోడ్ చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. బస్సులు నడవడం యాతనగా వుంది. మంత్రిగారు అధికారులకు చెప్పి యింప్రూవ్ చేయించాలని కోరుతున్నాను. లోగడ మంత్రిగారు విజయవాడలో చెప్పారు, అది తప్పుకుండా అమలు జరుగుతుందని ఆశిస్తున్నాను. ఎక్కడ రెండవ బ్రిడ్జి వేయవలసిన అవకాశం ఉంది. కీర్తి శేషులు ప్రకాశం పంతులుగారి చొరవతో ప్రకాశం బ్రిడ్జి కట్టడం జరిగింది దానికి ప్రమాదకరమైనటువంటి పరిస్థితి వుండి-య్యూడే కారు-రోడ్ల సంవత్సరాలు పోతే చెబ్బి తినే పరిస్థితి వుంది. ఎన్ఫోర్స్ చేసినచావలసే ట్రాఫిక్ చెరిగిపోయింది. అందుకని రెండవ బ్రిడ్జి నిర్మాణానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(Mr. Speaker in the Chair)

Mr Speaker:—We have to close the Demands today by 2.00 P.M. There are now eight members from Congress-I and three Members from the opposition. Three Ministers have to give their reply. What shall we do ?

Sri C. Narayan Reddy:—These are all important Departments or Corporations or Institutions in the service of people. We want definitely to speak about the functioning and if we are not given an opportunity, it would amount that we are not doing service to the people. I request the Hon. Speaker that the time may kindly be extended.

Mr. Speaker:—I have two objections. Firstly, every department does work for the people not only these three. Secondly,....

Sri C. Narayan Reddy:—It has the name 'Public'.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వర రావు:—మామూలుగా మెంబర్స్ ఏదైనా సమస్యపైన క్వశ్చన్ రూపంలో యిస్తే చాచాపు సంవత్సరమున్నరకు లేక 3 నెలలకు అది వస్తుంది. కనీసం ఇటువంటి సందర్భములో అయినా తమ నియోజకవర్గ సమస్యల గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావాలని మెంబర్స్ కు సహజంగా వుంటుంది.

మిష్టర్ స్పీకర్:—కాదనడం లేదు.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వర రావు:—అవసరమైతే మధ్యాహ్నమునకు ఎక్స్ చెండు చేయండి. మెంబర్లు మాట్లాడడానికి అవకాశం కల్పించండి.

Mr. Speaker:—We have got two Bills in the afternoon.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:—అధ్యక్షా, మీతో మనవి చేసేది, యిక్కడ డిమాండు స్పీచా లేకపోతే రిప్రజెంటేషనా అనేది క్లారిఫై చేయాలి. డిమాండ్స్ మీద రెండు నిమిషాలు మాట్లాడితే We can as well represent the matter before the Minister. We don't belong to our Constituency alone. మినిష్టరు గారితో హాఫ్ గా వని చేయించుకోవచ్చు. నియోజకవర్గములో రోడ్ వుందా లేదా అనే సమస్య, రాష్ట్రానికి సంబంధించి మాట్లాడడానికి యిచ్చే అవకాశం.

మిష్టరు స్పీకరు:—అసలే టైము లేదంటే వీటివల్ల టైము పోతుంది.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి:—పోయింటు అఫ్ ఆర్డరు సర్. ఆర్.టి.సి. కి సంబంధించిన ఆడిటు రిపోర్టు యంతవరకు యీ సంవత్సరానివి కాలేదు. అవి యిస్తేనే డిమాండు మీద మాట్లాడగలుగుతాము. ఇదివరకు, దానిపైన కాఫ్ డ్రా రావు గారి రూతుంగు వుంది, చేరే స్పీకరు రూతుంగు వున్నది. ఇండస్ట్రీస్ కు సంబంధించి 16 కార్పొరేషన్స్ వున్నవి.

Sri C.N. Reddy (Manthani):—Sir, firstly I take the important 1-20 p.m. institution, the Road Transport Corporation. I am only feeling

sorry that at this stage when it is about to be liquidated that my friend Simivasul Reddy should preside over it. However, one submission to you is Sir, that Godavari Khani Depot is supposed to be biggest in Telengana region. But it is functioning and working in a deplorable way, especially the buses which play from Godavari Khani to Manthani, I may tell you, that they do not have even seats—I am not speaking of cushions. People, especially the labourers who work in Singareni Collieries are hustled into it like cattle; they have no respect and no courtesy is shown to them. When this is the sort of service that is being rendered to the people, I am really sorry that I cannot agree with it

Secondly, with regard to cry of big losses, I may submit, probably, they are only on paper. Really it may not be so. Every bus that plies takes in it not less than 50 or 70 passengers. Yet, I do not know, why losses are shown by the Corporation. This wonderful system of one man bus also is not understandable. I will give an example. At Siddipet, he gets down; he goes into the Depot. There will be some seats. The people get in to it. Then they are directed to go and get the tickets at the counter. By the time they come back, the bus goes.

My hon'ble friend Mr. Satyanarayana has said that the ratio is 11:2. Then why don't we have a conductor also in the same bus. One man service is not at all good. So, the lofty ideals of R.T. C. is narrowed in providing efficiency, adequate, economical and prompt coordinated system of transport. But I may tell you, it is found inefficiency, inadequacy and most uneconomical. This is, I attribute, due to the most inefficient management and nothing else. If this is the bus which they sell for Rs. 35,000 is purchased by a private individual and convert it into 'Apsara or Darling, or My Fair Lady' and earn profits. When an individual who is purchasing a bus which we have sold as a obsolete one could earn profits, where is the wrong that such a big Institution with such lofty ideal should fair in rendering services to the people.

At Hyderabad we have Regional Transport Authority Office. There is heavy rush. It is desirable that it is immediately divided into three or four and scatter them one here and one at Secunderabad. They are only eager to make some money causing inconvenience to the people and they never properly scrutinise. The district People are coming here for registration. In that you can see implication.

With regard to public work or road transport, may I remind to the dictum of Rajaji who said that it is one of the enemy No. 1. Probably it still stands. They say it is too technical. They have no determinities to see that the roads are completed. I have been

constantly representing about the completion of a road by name Mahaboobnagar Kalvakurthi for the last four years. It is not good condition. Ultimately they say that we are sorry. We are not getting yet. With these few words I am resuming my seat.

శ్రీ ఎన్. గణపతిరావు :—అధ్యక్షా, ఈనాడు మంత్రివర్గము ప్రజల పెట్టిన డిమాండ్లను బలపరచుతూ నేను కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో కె.ఎన్.ఎఫ్ అంటే కత్తిపూడి-నర్సాపురం ఫెర్రీ రోడ్డు అని ఒక రోడ్డు ఉంది. ఇంకొకముందు రావులపాలెం వంతెన కట్టకముందు ఈ రోడ్డు ఎంతో ప్రాధాన్యం ఉండేది. ఈ రోడ్డు 30 కిలో మీటర్లు పొడవైనది. ఇప్పుడు ఈ రోడ్డు పూర్తిగా పాడై పోయింది. ఈ రోడ్డును గురించి ఈ డిమాండులో ఏమీ చూపించలేను. ఈ రోడ్డు చాలా ట్రాఫిక్ లోని రోడ్డు కాబట్టి ఈ రోడ్డును మరమ్మత్తు చేయించుటకు ప్రభుత్వం సరిగ్గ చర్య తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో దాదాపు ఆర్ అండ్ బి రోడ్లు అన్నీ కాలవ గట్ల వైపు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ చాలా నారోగా ఉండడంవల్ల, ట్రాఫిక్ ఎక్కువగా ఉండడంవల్ల చాలా యాక్సి డెంటు జరిగి ప్రమాదాలకు గురి అవుతున్నారు. అందుచేత నారోగా ఉన్న ఆ రోడ్లనున్నీంటినీ వెడల్పు చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందిని మనవి చేస్తున్నాను. గన్నవరం నుంచి నఖనేటిపల్లి వరకు ఐదో రోడ్డు చాలా నారోగా ఉంది. దీనిని కూడా వెడల్పు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. గతసంవత్సరం ఈ విషయం ప్రభుత్వం ముందు ఉంచడం జరిగింది. కాని దానిమీద ప్రభుత్వం ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. కాబట్టి ఈ సంవత్సరం అయినా ప్రభుత్వం దానిని వెడల్పు చేసే కార్యక్రమం చేపట్టాలి మనవిచేస్తున్నాను. కోటపల్లి, పానర పూడి రేవుల దగ్గర వంతెనలు కట్టాలి వీటి గురించి ప్రభుత్వం దగ్గర ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయి. ఇంతవరకు వాటిని గురించి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోలేదు. వీటికి ప్రజలు విరాళాలు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నా ప్రభుత్వం ఆ వంతెనలు కట్టడానికి తగు చర్యలు తీసుకొనడం లేదని, ఇప్పుడు వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకోవాలని 1-30 p.m. మనవిచేస్తున్నాను. అచే రకంగా నర్సాపురం ఫెర్రీలో వజ్రపా నడిచిన గాని, దొడ్డిపల్లె ఫెర్రీలోగాని వంతెన కట్టాలి అనే ఒక ప్రతిపాదన ఉంటే దానికి ఎస్టిమేటు జరిగి, దానికి చాలా లావాదేవీలు జరగడం కూడా జరిగింది. కొన్ని రాజకీయ కారణాలవల్ల ఈ రెండు చోట్ల కూడా వంతెన కట్టేటటువంటి ప్రతిపాదన ప్రస్తుతానికి జగిపోయింది. దానికి కారణం ఏమిటో తెలియదు. నర్సాపురంలో కట్టాలని కొంతమంది దొడ్డిపల్లెలో కట్టాలని కొంతమంది దొడ్డిపల్లెలో కట్టడం మూలంగా టెక్నికలుగా కొన్ని పరిస్థితులలో మెరుగు అని డబ్బు తక్కువ అవుతుందని అందుచేత దొడ్డిపల్లెలో కట్టాలని టెక్నికల్ అభిప్రాయం ఉంది. అదే రకంగా నర్సాపురంలో కడితే జన సాంద్రత ఉన్నది అనే అభిప్రాయం నర్సాపురంలో ఉంది. అందుచేత ఈ రాజకీయ వాదానికి తావు ఇవ్వకుండా వెంటనే ప్రభుత్వము తగు చర్య

తీసుకొని మీకు ఏ రకమైన అభిప్రాయం తోస్తుందో దానిని బట్టి చెప్పకంట్లే
అభిప్రాయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని డబ్బు తక్కువ అయ్యేవరకును దృష్టిలో
పెట్టుకొని ఎక్కడైనా ఒక వంతెన మాకు కట్టేటటువంటి పరిస్థితులను వెంటనే
కలగజేయాలని ముఖ్యంగా మీకు మనవి చేస్తున్నాను. అదే రకంగా ఆర్ అండ్ బి కి
చెందిన రేవులను లీజుకి ఇచ్చే ప్రతిపాదన ఒకటి ఉన్నది. ముఖ్యంగా మా జిల్లాలో
నర్సాపురం పాళరపూడి కోటిపల్లి రేవులు పాటలలో ఉన్నవి. ఈ రేవులు
సొనైటీల పేరిట వేలములో ప్రవేశించి ప్రభుత్వానికి రావలసిన డబ్బుని రానియ
కండా ఆవుజేసి అటు ప్రభుత్వము వారు ఇటు రేవులో ఉన్నటువంటి కాతాదారులు
మిలాకత్ అయి ప్రభుత్వ ఆదాయాన్ని కుటుంబదస్తున్నారు అనే ఆరోపణ ఒకటి
ఉన్నది. దీనికి తగిన చర్య తీసుకోవాలనికూడా నేను వారికి మనవి చేస్తున్నాను.
అదేరకంగా జగ్గన్న పేట సెంటరులో రాజోలు తాలూకాలో నాలుగు రోడ్ల
కూడలి ఉన్నది. అక్కడ ఒక బస్సు స్టాపు కూడా ఉన్నది. అక్కడ అనేక రకాలైన
సెంటువంటి పక్కివిటీస్ జరుగుతున్నాయి. రోడ్డుని కిరాణా మర్చెంటు చాలమంది
చిన్న చిన్న వర్తకులు ఆక్రమించి రవాణా సౌకర్యము లేకుండా ఆవుచేయడం
జరుగుతున్నందువల్ల దానిని తొలగించాలని నేను ప్రభుత్వానికి అనేకసార్లు
విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. మంత్రిగారికి చెప్పడం జరిగింది. అక్కడి
సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీరుకి చెప్పడం జరిగింది ఎన్నిసార్లు విజ్ఞప్తి చేసినా వారు
ఎవరూ ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకోవడం లేదు అక్కడ అనేక రకాలైన
పక్కివిటీస్ కూడా జరుగుతున్నాయి. ప్రజల ప్రాణాలకు రక్షణ లేని పరిస్థితులు
కలుగుతున్నాయి. అక్కడ ఆ వర్తకులను తొలగించడానికి గాని ఆ కాలువ
ప్రక్కన ఉన్నటువంటి భూమిని సేకరించి ఒకజ్జాకు క్రింద పాపు కట్టి అవి
అద్దెకు ఇచ్చే కార్యక్రమం ప్రభుత్వం తీసుకున్నట్లయితే అటు వర్తకులకు గాని
ఇటు ప్రభుత్వానికి గాని ఏ రకమైన ఇబ్బంది లేకుండా అవి వేలము
చేసినట్లయితే ప్రభుత్వానికి కూడా కొంత ఆదాయం వచ్చే పరిస్థితి ఉన్నది.
అది తీసుకోవలసినదిగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇన్ని రకాలైన ఇబ్బందులు
ఉండగా పాతపట్టణం నగరం అనే ఒక లింకు రోడ్డు 14 కి. లో మీటర్లు ఉన్నటు
వంటిరోడ్డుకి 1.4 లక్షల రూపాయలు కాంక్షను చేయడం జరిగింది. ఎందుకు ఈ
14 లక్షల రూపాయలు అక్కడ పెట్టవలసిన అవసరము వచ్చింది అని ప్రభుత్వాన్ని
మేము అనేకసార్లు ప్రశ్నించడం జరిగింది. ఇది ఒక లింకు రోడ్డు అన్నారు.
అది లింకు రోడ్డు కాదు. ఆ గ్రామం నాది. ఆ గ్రామానికి పాత పట్టణానికిని
మరొక లింకు రోడ్డు ఉన్నది. అక్కడ ఉన్నటువంటి భూస్వాములు
దరిద్రాపు 200 ఎకరాలు భూమి ఉన్నటువంటి భూస్వాములు వారి
పొలాలగుండా ఈ రోడ్డుని తీసుకువెళ్లి 14 లక్షల 50 వేలు రూపాయలు దానికి
మంజూరు చేయడం జరిగింది. వారు సౌకర్యం పొందడంకోసం ప్రభుత్వాన్ని
ఆమోదించేశారు. ప్రభుత్వము యొక్క డబ్బుని వారు ఏ రకంగా వినియోగించు
కుంటున్నారో మేము వ్రాయడం జరిగింది. దానిపైన తగిన విచారణ చేసి అది.
ఎంతవరకు సమంజసమో ప్రభుత్వము యొక్క డబ్బుని ఏ రకంగా భూస్వాములు

Demands for Grants:

వారి యొక్క స్వప్రయోజనాలకొరకు వినియోగించుకున్నారో ఆలోచన చేయవలసిందిగా నేను ప్రభుత్వము వారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే రోజులులో 7, 8 సంవత్సరాల క్రితము ఒక బస్సు ప్రేపరు కట్టడానికి ప్రతిపాదన జరిగింది. అది సగము కట్టారు. ఇప్పటికి పూర్తి కాలేదు. ఎప్పుడో రోజు రోజుకి పెరిగిపోతున్నది. అది ఎందుకు పూర్తి కాలేదు అంటే దానికి సమాధానము చెప్పేవారు ఎవరూ లేరు. ఆ రోజున అది ఎంత ఎప్పుడో పూర్తి అయిందో దానికి పది రెట్లు డబ్బు ఇప్పుడు ఖర్చు పెడితేగాని ఆ బస్సు స్టాపుని పూర్తిచేసే పరిస్థితులు లేవు. అందుచేత దానిపైన వెంటనే చర్య తీసుకోవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను.

బస్సులు నడిచేప్పుడు ప్రభుత్వానికి ముఖ్యంగా ఆర్.టి.సి. వారికి చాల నష్టము వస్తున్నదని చెప్పడం జరుగుతున్నది. ఈ నష్టము ప్రభుత్వము యొక్క పద్ధతుల మూలంగా వస్తున్నది తప్ప వాస్తవముగా ట్రాన్సుపోర్టు వల్ల రావడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రయివేటు బస్సులకు మెట్రాడార్డులకు లైసెన్సు ఇస్తున్నారు. ఏడుగురుకంటే అదనంగా ఉండానికి వీలు లేదని చెబుతున్నారు. కాని బస్సులో ఉంటున్నట్టి కంట్రాక్టర్లు ఈ మెట్రాడార్డులోని డ్రైవర్లతో లాలోచి పడి ప్రయాణికులను మెట్రాడార్డులో ఎక్కించే పరిస్థితులు తీసుకొని వస్తున్నారు. అక్కడ ఈ రోజున ప్రయివేటు బస్సులు నడుపుతున్నవారికి మెట్రాడార్డు నడుపుతున్నవారికి లక్షలాది రూపాయలు లాభాలు వస్తున్నాయి. ఆర్.టి.సి. వారికి నష్టము వస్తున్నది. అందుచేత ఈ విషయాన్ని తిరిగి ఆలోచించి మెట్రాడార్డుగాని, ప్రయివేటు బస్సులు గాని లైసెన్సులు ఇచ్చే పద్ధతిని రద్దు చేయవలసినదిగా మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వము పోలీస్లో విలేజ్ లింకు రోడ్డు గుండా పోయే బస్సులను ఆపుచేయాలి అనేటటువంటి ఒక ప్రతిపాదన ఉన్నట్లుగా అర్థము అవుతుంది. దానిని ఆధారంగా తీసుకొని అసలు జాతీయం చేయబడిన బస్సులనే తిరిగి ప్రయివేటు ఓనర్లకు అప్పజెప్పాలి అన్నటువంటి ఒక కుట్రకూడా జరుగుతున్నది ఆలోచన జరుగుతున్నట్లు నాకు అర్థము అవుతోంది. అది చాల అన్యాయము. మరల తిరిగి మనం చరిత్రలో వెనక్కు పోతున్నాము, ఈ పరిస్థితులు మనకు తిరిగి వచ్చినట్లుయితే ప్రజలకు మనం దూరము అయిపోతున్నాము. ఆ రకమైన పరిస్థితులను తిరిగి రాకుండా ప్రభుత్వము జాతీయము చేసినటువంటి బస్సులను మరల రద్దు పరచకుండా అవి, జాతీయం చేసినవి మంచిగా నడిచే పరిస్థితులలో తీసుకు రావలసినదిగా నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (ప్రొం.పేట) :—అద్యక్షా, నాకు ఆరోగ్యము బాగాలేదు. అయినా నేను కొన్ని విషయాలు మాట్లాడుతాను. ఆర్.టి.సి. వారు నిద్రపోతున్నారు అని అనివిస్తుంది. రివ తారీకు నాడు నాగంపేట నుంచి జమ్మికుంట వస్తున్న బస్సును ప్రయాణికుడు అడ్డము పడితే జమ్మికుంటకి వచ్చిన తరువాత బస్సు కండక్టర్లని కంప్లయింట్లు బుక్ ఇవ్వమంటే అది మళ్ళీ ఖిజిగిరికి పోవలసిన ట్రీపుస్ కేసులు చేసుకొని కండక్టర్లు బస్సు డ్రైవర్లు ఇద్దరు కలిసి ఆందులో ఉన్న కంప్లయింట్లు పుస్తకము అడిగిన వ్యక్తులను జమ్మికుంటనుంచి తిరిగి

కిలోమీటర్లు తీసుకుపోయి బస్సు డిపోలో ఇష్టము వచ్చినట్లు కొట్టి వదలిపెట్టినారు. అంతటితో వారు రంశ్శు వడలేదు. ఆర్.టి.సి. స్టాండ్ వద్దాని. ఆర్.టి.సి. వాగు, ఉరిపోసుకోవాలి. 6 వ తారీ నుంచి బస్సులు బండు అయితే ఇంతవరకు బస్సులు నడవలేదు. బస్సు కండక్టరుమీద చర్యలేదు. ప్రయాణికుడు కంప్లయింటు బుక్ అడగడం తప్పా? ఎక్కుతున్నప్పుడు ఫుట్ బోర్డుమీద అడ్డముపడ్డాడు ఆవవయా అని అడిగితే 8 కిలోమీటర్లు వచ్చితరువా కంప్లయింటు బుక్ అడిగితే తీసుకుపోవలసిన బస్సుటిప్పును కేన్సలు చేసుకొనితన ఆయ్యసొమ్ము అయినట్టు తీసుకుపోయిడిపోలో కొడితే నో ట్టును. మమ్మల్ని కొడితే కొట్టారు 16 రోజుల నుంచి బస్సు లేకపోతే బస్సు నడపాలేకదా. కంపీటు పాటులో బస్సు బండు చేశారు. హుజూరాబాదు నుంచి వావిలాలకు పోయే 92 కిలో మీటర్లలో గత 15 రంవత్సరాలనుంచి నడుస్తున్న బస్సుని కేన్సిల్ చేశారే, సిగ్గు వడాలి. హుజూరాబాదు డిపో కరీంనగరుకి దగ్గర ఉంది ఆర్.ఎం. గారు ఏమి చేస్తున్నారు. నిర్యపోతున్నారా? ఆర్.ఎం. గారు మద్రాసు వెళ్లి పోతున్నారా? ఏమి చేస్తున్నారు? వారందరూ అరీజిల్ పెట్టుకొని బయట నిలబడ్డారు. జనరల్ మేనేజరుగా ఇక్కడ ఉన్నారు. వారితో చెప్పాను. రోజయ్యగారితో చెప్పాను. శ్రీనివాసులరెడ్డిగారికి చెప్పాను. ఇలాంటిసంగతులు అన్ని జరుగుతున్నాయి. హుజూరాబాదు డిపోలో ఇప్పటికిమూడు సార్లు, నాలుగు సార్లుప్రయాణికులను కొడితే నో ఏకను. ఇది ఎందుకు జరుగుతుంది? ఎందుకనష్టాలు వస్తున్నాయి? ఫీజులిటి ఉంది అంటారు. రోడ్డువేయడానికిడబ్బు లేదుఅంటారు ఆఫీసర్ పెడితే మనిషిబ్రతుకుతాడు అనుకున్నప్పుడు ఉన్నా అస్త్రీ ఆమ్ముకుని అయినా పెట్టిబ్రతింపాలి. బస్సు డిపో కావాలి అని, 80 లో టెక్నికల్ రిపోర్టు వచ్చింది. ఆర్.ఎం. గారు రిపోర్టు ఇచ్చినారు చైర్మన్ గారు ఎమ్మార్లెన్ను ఇచ్చినారు. నాకు వంపినారు. 80 లో మేము తీసుకుంటాము 81 లో బస్సు డిపో స్టార్టు చేస్తాము అని అన్నారు. ఇంతవరకు జరగలేదు. మనం ఆందరం పూర్తికులు తప్పులు చేస్తే తప్పులు ట్రుకోవలసిన బాధ్యత మాకు వుంది. మూడు లక్షలు పెట్టి ఎలకు రైల్వేలోబస్సు స్టేషను కట్టినారు. అక్కడ గాడిదలు కూడా వుండవు, అప్పుడు పోయిన చైర్మన్ గారి ఇంటరెస్టు. చేసిన తప్పులు ఉంటే నవరించుకోవడం మానవకర్తవ్యం. దీనికి మాత్రం మీరు సిద్ధపడకపోతే మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇటువంటి సీరియస్ విషయాలలో అయినా కనీసం ఆర్.టి.సి. వారు పట్టించుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను కొత్త మేనేజరు వచ్చారు కొత్త చైర్మన్ వచ్చారు వారి కొత్తదనం ఎంత వరకు ఉందో వచ్చే బడ్జెటులో తేలుస్తామని మనవి చేస్తూ విరమించుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్ ఎన్ ఎన్. రెడ్డి — ఈ పబ్లిక్ వర్క్స్ డిమాండు మీద ఒక చక్కని విషయం ప్రాశాసకు Our primary concern to-day is to bring them to proper standards and maintain them consistent with the allotment so that further deterioration can be arrested. ఈ వేళ ఏ తెండరు పిలిచినప్పటికీ కూడా 30 పర్సంటు, 40 పర్సంటు లెస్ కి గాని ఆ తెండరు వర్క్స్ చేసినట్లయితే మీరు అనుకున్నట్లుగా ఆ స్టాండర్డు ఎట్లా వస్తాయి. మరి

ఇంజనీర్లు కంప్రట్రాక్టర్లు తాలూచి అయిపోయి ఎక్కువ ఎస్టిమేట్లు చేసేసి 40 వర్సంటు లెన్ కి పెట్టినట్లయితే ఏమైనా బాగు పడుతుందా? బాగు పడడంలేదు. అందు చేత 10 వర్సంటు. లెన్ కాకుండా ఉండటట్లుగా చేస్తేనే ఆ రోడ్డు నక్రమంగా నడుస్తుంది. ఎందుకు మీరు లాలోచి పడుతున్నా? పూర్వము ఏదైనా వర్క్ అయిన తర్వాత కమీషను ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు రాజకీయము అంతా దీనితోనే వుంది. ఈ కంప్రట్రాక్టర్లు చుర్రులు వీటిలో రాజకీయము అంతా వుంది. 40 వర్సంటు పడితే బ్రిడ్జిలు పడి పోతున్నాయి. రోడ్డులు పడిపోతున్నాయి. ముత్రుల లాలోచి ఉండేమో తెలియదు. అది కాకుండా 1-40 p m కమీషన్ ముందుగానే ఇస్తే కంప్రట్రాక్టర్లు ఏమీ పని చేస్తాడు? కనుక తెండర్లు పిలిచే వద్దకే ఉండాలి. విశాఖపట్నంలో సీతమ్మధార నుంచి వెళ్లేచోట ఒక కొండ ఉంది. ఆవతల ఉన్న గ్రామానికి వెళ్ళడానికి రి మైన్లు చుట్టూ తిరిగి వెళ్ళితే గానీ వీలు లేదు రోజయ్యగాను వస్తే వారికి కూడ ఈ ప్రయత్నం చెప్పాను. అక్కడ ఒక టన్నుల త్రవ్వితే ఒక కిలోమీటరులో అవతలికి వెళ్ళవచ్చు అక్కడ హాసింగ్ కాలనీ కూడ కట్టడానికి అవకాశం ఉంటుంది నేషనల్ హౌస్ సెంటర్ లో లో పాకగా వేస్తున్నారు. అది లేకుండా చూడాలి విశాఖపట్నంలో టై పాస్ రోడ్లు వేస్తున్నారు. అనకాపల్లి వరకు ఒక టై పాస్ రోడ్లు వేయాలని కోరుతున్నాను. విశాఖపట్నంలో బస్సులు జాతీయం చేశారు. కానీ అక్కడ జనాభా విచిత్రంగా పెరిగిపోతున్నది. అది స్ట్రీట్ సిటీ కాబోతున్నది. సంవత్సరానికి 15 బస్సులు పెంచాం అన్నారు. అక్కడ బస్సుల సంఖ్య ఏమాత్రం చాలక ప్రజలు చాలా అస్థులు పడుతున్నారు. బస్సులతో మనుషులు వెళుతుంటే పోలీసులు లాఠీలతో కొడుతున్నారు ప్రజల రక్తం కారి క్రింద పడిపోతున్నారు. బస్సులు ఎక్కువ చేయాలని కనీసం 50 బస్సులైనా ఉంచాలని కోరుతున్నాను. అగ్ ట్రెసికి నష్టాలు ఎందుకు వస్తున్నాయి? కాంప్రట్రాక్టర్లు బస్సులు ఆర్టీసి బస్సులు వెళ్ళే రూట్లలో వాటికంటే ముందుగానే బయలుదేరి వెళుతున్నాయి. అందు వల్ల ప్రయాణీకులంతా ఈ కాంప్రట్రాక్టర్లు బస్సులలోనే వెళ్ళిపోతున్నారు. పశువాస వెళ్ళే ఆర్టీసి బస్సులకు ప్రయాణీకులు ఉండక అవి నష్టానికి గురవుతున్నాయి. కాను: ఆర్టీసి బస్సులు ఉన్న గూట్లలో కాంప్రట్రాక్టర్లు బస్సులు నడవకుండా అదుపుచేసి, ఆర్టీసి బస్సులను సరైన వేగంతో నడిపితే నష్టాలు రాకుండా ఉంటాయి. నెల్లూరు జిల్లాలో కూడా ఇదేవిధంగా జరుగుతుండడం వల్ల అక్కడ కూడా ఆర్టీసి నష్టాలు గురవుతున్నది. కనుక అన్నిచోట్లా కూడా దీనిని ప్రభుత్వం అదుపు చేయగలిగే స్థాయిలో ఆర్టీసికి నష్టాలు వచ్చే సమస్య ఉండదు. విశాఖపట్నం చాలా పెద్ద పట్టణం అవుతుంది. అక్కడ ఆర్టీసి ఎన్నో సదుపాయాలు కలిగించాల్సిన అవసరం ఉంది. కానీ అక్కడ ఒక సరకాసురుడు, ఒక రావణాసురుడు ఉన్నాడు. వారు పరియా మేనేజర్లు, డిపో మేనేజర్లు అక్కడ ప్రజలు నిరాహారశీతలు కూడా చేశారు. అయినా వారికి ఏమీ పట్టనట్లుగానే ఉంటున్నారు. అయినా ఎన్నిసార్లు వెళ్లి మాట్లాడినా ఆ పరియా మేనేజర్లు వచ్చి చూడలేదు ఎమ్.ఎల్.ఎ. వెళ్ళి చెప్పినా కూడా అయినకల ఏమీ అక్కడ చేయడానికి ఉంది సీటీ బస్సుల విషయంలో

ఒక జి.ఐ. జారి చేశారు ఇప్పుడు ఒక జి.ఐ. రద్దుచే: అనేక రూట్లు విత్ డ్రా చేశారు వాటిని వ్యాపార దృష్టితో చూస్తే ఎలా? ఈ విషయం అక్కడి అధికారులతో మాట్లాడే హక్కు లేదు, 50 బస్సులు పెరిగి, కాంట్రాక్టు బస్సులకు ఇచ్చిన రూట్లను రద్దుచేసి, కొత్త రూట్లు తీసుకొని, విశాఖపట్నం జిల్లాను ప్రత్యేకంగా దృష్టిలో పెట్టుకొని అక్కడ ఆర్టీసీ ప్రజలకు ఉపయోగకరంగా ఉండే విధంగా చూడాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ డి.ఎ. సమసింహారెడ్డి గద్దాల్):—అధ్యక్షా, ఈనాడు మనముందు ఉన్నటువంటి ఈ మూడు డిమాండులను కూడా నేను సమర్థిస్తూ, ముఖ్యంగా ఆర్టీసీ విషయంలో కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను ముఖ్యంగా ఈనాడు ఆర్టీసీ వ్యవస్థ గురించి ఏమి అనుకుంటున్నారో తెలుసుకోవడా ప్రక్క రాష్ట్రాలవారిలా ట్రాన్సు ప్రోద్బుద్ధిస్తున్నారని, they will feel proud of it whereas in our State, we have to feel sorry for it ఎందుకంటే కొన్ని కొన్ని రూట్లలో ఆర్టీసీ వారు బస్సులు నడపలేకపోతున్నారు. తామూనడవరు. ఇతరులకు ఇవ్వరు. ఇది అమ్మ పెట్టదు, అడుక్కు తిననివ్వదు అన్నట్లుగా ఉంది. ఆర్టీసీ వారికి చేతకాక పోతే ప్రయత్నం ఆపలేదున్నామని ఇస్తే - ఎక్స్‌ప్రెస్ డిపార్టుమెంట్‌లో ఎంత ఆదాయం వస్తుందో అంతగానే రెట్రోపు ఆర్జించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆర్టీసీకి ముఖ్యంగా ఇద్దరు శత్రువులు ఉన్నారు. Rank indiscipline, and sheer callousness in the staff. I am sorry what I say may not be relished by some of our colleagues. But it is a hot truth, ఎందుకంటే వాళ్లలో ఉన్న ఈ డిస్‌ఆర్డర్స్ డిస్‌ఆర్డర్స్ యూనియన్ ఫీల్డింగ్ మూలంగా వచ్చింది. అందువల్ల ఈ డిస్‌ఆర్డర్స్ యూనియన్ ఫీల్డింగ్ బాగానే చేసుకోవడం మనం ఈ ఆర్టీసీలోని హాస్తిని చక్కబరచలేము ఈ విషయాన్ని మంత్రిగారి దృష్టికి, చైర్మన్ గారి దృష్టికి, పోలీసు శాఖనుంచి వచ్చిన జనరల్ మేనేజరుగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈనాడు ఆర్టీసీ లో రిజి వేల మంది పనిచేస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న పోలీసు వ్యవస్థలో ఉన్న కానిస్టేబుల్స్ కంటే ఎక్కువ మంది ఆర్టీసీలో ఉన్నారు. 7450 బస్సులు ఉన్నాయి. ఇంతస్థాపు పెట్టుకొని నష్టాలు రావడానికి కారణం ఏమిటి? రెండవ కారణం—Because of irresponsible busy bodies who have been responsible for burning the buses also, ఈ విధంగా ఒక ప్రక్కన బస్సులు కాలుస్తున్నారు. ఒకరకమైన అరాచకత్వాన్ని రెచ్చకొడుకున్నారు. ప్రభుత్వం ఏమీ చేయడంలేదని చెబుతున్నారు. అందరూ కొంత బాధ్యతతో వ్యవహరిస్తే ఆర్టీసీ బాగుపడడానికి అవకాశం ఉంది. ప్రక్క రాష్ట్రంలో ఏ విధంగా అయితే ఆర్టీసీని పల్లెట్, చోళన్, అన్నన్, పెరియార్ - ఇలా 7 చిన్న కార్పొరేషన్ ల క్రింద చేశారో అదేవిధంగా మన రాష్ట్రంలో కూడా సబ్ కార్పొరేషన్స్ గా చేయకపోతే బాగుపడదు ప్రక్క రాష్ట్రంలో ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సుకు ప్యాసింజర్ బస్సుకు కూడా ఓకే చారి. చారిలో తేడా లేదు. మన రాష్ట్రంలో చాలా తేడా ఉంది అక్కడి ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సుల్లో ఎనడిల్స్ ఎఫ్, బస్సులలో ఉన్నవసతులకంటే ఎక్కువ ఉన్నాయి. తాగేందుకు మంచినీళ్లు,

ఒక టంబర్ వనతి కూడా వాటిలో ఉంటుంది. కంప్యూటర్స్ బాధ్యతతో వ్యవహరిస్తారు. బస్సు మెయింటెనెన్స్ చూస్తే చాలా బాగుంటుంది. మన బస్సులలో ఎక్కితే మన వంటి మీర ఉన్న బట్టలతోనే తుడుచుకోవాలి. మన బస్సులను చూసి ప్రక్క రాష్ట్రాల వారు నవ్వుతారు ఈ పరిస్థితిని చిత్రించిన గ్రేటు చుకోవాలంటే ఏమి చేయమని ఉంటుందో కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. విలేజ్ లింక్ ట్రాన్స్ పోర్టు స్కీము గురించి ఒక మాట చెప్పాలి. ఆ పథకం అమలులో పెట్టిన తరువాత ప్రజలలో ఒక నూతన ఉత్సాహం వచ్చింది. ప్రజలు మా గ్రామానికి కూడా బస్సు వచ్చింది, మాకు కూడా బస్సులో పోయే అవకాశం వచ్చింది అని సంతోషించారు. ఆ బస్సులు నష్టాలతో నడుస్తున్నాయి అంటున్నారు. కానీ ఏ ఊరుకు వెళ్లిన బస్సు కూడా ఖాళీగా రావడం లేదు. మన ఏమి కారణంగా నష్టాలు వస్తున్నాయో అధికారులకే తెలియాలి. ఈ విషయంలో కూడా అధికారులు సక్రమంగా చర్యలు తీసుకుంటే నష్టాలు లేకుండా చేయవచ్చు. ఈ వి.ఎల్.టి. స్కీమును ఆర్టీసీ నడపలేకపోతే ప్రభుత్వం వారికి ఇవ్వండి. ఇంకా తక్కువ చార్జీలతో నడపవచ్చు. నా సియోజికల్ వ్యూలో వెంకటరావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒక చోట ఒక బస్సు స్టేషన్ కు అకుస్తావన చేశారు. ఇప్పుడు ఆ రాయి కూడా కనిపించడం లేదు. అది ఐజిఎస్ గ్రామములో. అక్కడ 15 వేల జనాభా ఉంది. రోజూ 100 బస్సులు ఆ గ్రామం టచ్ చేసి పోతూ ఉంటాయి. ఎండకి, వానకి తలదాచుకునేందుకు లేక ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. సేనెల్ హైవే నెం. 7 మీద దివిటిపల్లి అనే చోట బద్వర్ల భూతులూర్ ల మధ్య ఒక న్యారో బ్రిడ్జి ఉంది. అక్కడ ఏక్విడెట్స్ అవుతున్నాయి. Till now, nothing has been done to widen that Bridge. అది ముఖ్యంగా వెడల్పు చేయాలని అవసరం ఉంది. నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు నా కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ దోణంరాజు సత్యనారాయణ(పెందుర్తి): అధ్యక్షా, ప్రధానంగా 1-50 p. m. ఈ వేకనభలో ప్రవేశ పెట్టుకుంటే డిమాండ్స్ హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ ఆర్టీసీకి నిధుల కొరత రహదారుల నిర్మాణానికి నిధుల కొరత మా ప్రసంగానికి టైము కొరత అన్నది గుర్తించి మీ ద్వారా ముఖ్యమైన మూడు విషయాలు మనవి చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తాను. ఈ ఆర్టీసీ గురించి అనేక పెద్దలు మాట్లాడుతూ నష్టం వచ్చింది అన్నారు కానీ ఈ నష్టాన్ని భర్తీ చేయడానికి నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు అయితే మాత్రము లభించలేదు. ఈ నష్టాలకు కారణం నేను అనుకునేది ఒక స్టాఫ్ తాలూకు నిర్దిష్టత వల్ల గాని లేకపోతే మేనేజిమెంటు తాలూకు అసమర్థత వల్ల నష్టం వచ్చిందని అనుకును. 'నరవర నీచే నాచే వరమడిగిన కుంతీశత వానవి చేతన్'. అని అనేక కారణాలు ఈ నష్టానికి కారణమై స్పష్టమైన కారణాలు మనకు కనపడడం లేదు. రామెటిరియల్ ధర పెరుగుదల లేకపోతే స్టాఫ్ కొంతమందికి టెక్నెట్లు చింపకుండా ఐన్ దిగుతూ ఉన్నప్పుడు ధరవాలేమి ఇది ప్రజాస్వామ్యం ప్రజల తాలూకు సోమే అని చేప్పే పద్ధతులు కూడా ఉన్నాయి. దీనిని సమర్థవంతముగా చేయడానికి అధ్యక్షులు

కొత్తగా ఈ మధ్యకే బాగ్యత తీసుకున్నాం. దీనిని పరిష్కరిస్తారని నాకు విశ్వాసం ఉంది. పోతే ఆయన ఎవో కొంత ఆదర్శవంతముగా నడవాలని కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకున్నాడు. ఆయన గదిలో ఉన్న ఎయిర్ కండిషన్ ను అమ్మాలని ఆయన ఉపయోగార్థం పెట్టిన కారు విక్రయించాలని, అట్టి ఆటలకు ఛవనలోనే ఉండాలి తప్ప పెద్ద వానిలో ఉండకూడదని, ముచిగే, సంతోషం, కాని కుంచాలమ్మ కూడపెడతే మంచాలమ్మ మాయం చేసేందని ఆయన ఎంజీ తాడుపు చేస్తే ప్రయోజనం ఏమిటి, మిగతా వారు కూడా ఆదర్శవంతానికి అడిగి తమయి కని చేయవలసిన అగత్యం ఉంది, అవసరం ఉంది, అని నేను ముచిగే వున్నాను. త్వరలోనే ఈ అట్టి సాక్షి నిగతివృద్ధికి, జాతికి ఉపయోగపడే టటువంటి ఒక రవాణా సంస్థగా అట్టి తిర్చిదిద్దడానికి ప్రస్తుతం కూడా కొన్ని నిధులను వెంటనే కేటాయించవలసి ఉంటుంది నష్టం ఫర్తి చేసుకోవాలన్నా ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలి. దీనికి ప్రతి సంవత్సరం నష్టమే గత సంవత్సరం రు. 9 కోట్లు అయితే ఈ సంవత్సరం రు. 21 కోట్లు వచ్చే సంవత్సరం రు. 41 కోట్లు అయితే బస్సులూ కనబడవు, మనములూ కనబడరు. ఆ పరిస్థితిని చక్కదిద్దడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.

పోతే రోడ్డురవాణాపై సంబంధించి తడ నుంచి ఇచ్చాపురం వరకు ఒక రోడ్డు వేయాలని 10 ఏళ్ల నుంచి అంటున్నాము. రు. 119 కోట్లు ఎస్టిమేట్ పే సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు పంపించారు. ప్రతిపారి ఈ రోడ్డు నిర్మాణానికి నిధులు మంజూరు చేస్తారని ఆశించడం, ఆ ఆశ విఫలం అవడం జరుగ తూనే ఉంది. ఇది ఇదో ఒక ప్రాంతానికి చెందినటువంటిది కాదు. ఇది మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్నటువంటి కొస్తా ప్యాతములో మత్స్య పారిశ్రామికాలు, బలహీనపర్గాలు, సామాన్య రైతాంగానికి ఉపయోగపడేటువంటి ప్రాధానమైన రహదారి. భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన తరువాత ఒక కిలో మీటరు రోడ్డు కూడా కొత్తగా వేసుకోలేదు. ఉన్న రోడ్డు మరమ్మత్తులు చేసుకోడానికి నిధులు సరిపోవడంలేదు. అందుచేత తడ నుంచి ఇచ్చాపురం వరకు వేసే రోడ్డు ప్రతిపాదనకు ప్రాధాన్యత బ్యాంకు నుంచి బుణము తీసుకువచ్చి అయినా సరే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వేయడానికి కావలసిన చర్యలు రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకొని కేంద్రము మీద ఒత్తిడి తీసుకురావాలని ఈ సందర్భముగా మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని ఆనుకొని అనేక వేల గ్రామాలు ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రములో రోడ్డు మరమ్మత్తుకు, కొత్త రోడ్లు నిర్మాణానికి నిధులు చాలడం లేదు. మద్యాస నుంచి మనము బస్సులో హాయిగా పడుకుని వస్తూ ఉంటే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాగానే తెలిసి పోతుంది. ఎక్కడ గతకు తగిలితే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అదుగుపెట్టామనే తెక్క. ఈ స్టాండర్డు తగ్గిపోయింది. ఈ స్టాండర్డు పెంచడానికి కూడా ప్రభుత్వం తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవలసి ఉంటుందని ఈ సందర్భముగా తమ ద్వారా మనవి చేసుకుంటున్నాను. లెవెల్ క్యాసింగులలో బ్రిడ్జిన్ కట్టేటటువంటి కార్యక్రమం చాలా ప్రాధాన్యం కలది. దాని వల్ల ట్రాఫిక్ కంట్రాక్షన్ వస్తుంది. త్వరగా ప్రయాణం సాగడానికి అవకాశం ఉంటుంది వెదుర్తి

Demands for Grants

రెల్వే స్టేషన్ దగ్గర తెవల్ కాన్సిగ్నమెంట్, ఆర్మెంట్ల కోసం గొప్ప నిధిగా నిర్ణయంగా విడిచిపెట్టారు. గతకు 16 నా అక్కడ నీ వేరున్నాది అది రూ.రెక్కలా వెళ్ళి ప్రధానమైన రెల్వే మార్గం కనీసం 500,000 వెహిక్ల్స్ లిగిపోయేటటువంటి పరిస్థితి సృష్టమైగా వసతు ఉంది. అం చేసి వీటి మీద శ్రద్ధ కేంద్రీకరించి చేయాలి. దీనివల్ల ఎందు చూడగా మేము దీని కోసం నిధులు మంజూరు చేసేటట్లుగాని, దానిగురించి ప్రయత్నం చేయడం ని లేకపోవడం ఇది చాలా దురదృష్టమని చెప్తున్నాను. ఎక్కడ అవసరం ఉందో ఆ పార్శితాలలో ఉద్దిష్టగించడానికి ప్రయత్నం చేయవలసి ఉంటుంది. ఉంటుంటే వగులులు పెంచుకోవాలి కూడా. ఈ వేళ లో ఎం రోడ్ల మీద ఎక్కడ చూసిన ఎంకోర్స్ మెంట్స్ రోడ్లు పక్కన పక్క పా ఒక కాఫీ షాప్ కాఫీ షాపులు ఎక్కడి నుంచి వెలుస్తాయో తెలియదు కాని ఎం దరగా ఉన్నాయి. ఎం సదుపాయాలూ అక్కడ లభిస్తున్నాయి. ఎక్కడ దిగినటువంటి డ్రైవరు చేసిన డ్రైవింగు వల్ల ఎన్నో ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రభుత్వ సర్వే చేయి చిందో లేదో కాని మేము ప్రయత్నము చేస్తున్నప్పుడు 10 ప్రశ్నలు మూడు ఏక్సిడెంట్లు. గంటకో లాఠీ ఆక్సిడెంట్లు చూస్తున్నాము. దీనిని లరికట్టుకోవడం బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. దీనికి వెంటనే చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. రోడ్డు మార్జినులో ఎంకోర్స్ మెంట్లు విశాఖపట్టణములో నేపనల్ ప్రావే రోడ్డు ప్రక్కన కొన్ని లక్షలు ఖరీదు చేసి ఫ్లూయిడ్ కొంతమంది ఛారిజు ఆక్రమించుకొని పాకలు వేసి దానిని లన్యాయకాంతము చేస్తుంటే దానికి కనీసం ఛెన్సింగు వేసి లేకపోతే చెట్లు - ఈ నాడు చెట్లు నాశనమై లేవు. అశోకుడు రోడ్ల మీద చెట్లు వేళాడు అన్నాము. ఈ వేళ రోడ్ల మీద చెట్లు పెరికి ఆ రోడ్డు మరమ్మత్తుకు ఉపయోగించడం జరుగుతోంది చెట్లు సరకడం తాను ద్రమ్ముక్రింద పెట్టడం, తారు మరిగించడం, మీదన పుత పూయడం. అందుచేత చెట్లు వేసే కార్యక్రమం తీసుకుంటే అటు చక్కటి అందాన్ని ఇటు చల్లని గాలిని ప్రసాదించి మన స్థలాలు దుర్నియోగం కాకుండా కాపాడడానికి వీలవుతుంది. ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకొని దీనికి ప్రత్యేకంగా కొన్ని నిధులు కేటాయించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను.

విశాఖపట్నంలో ఈ వేళ ఆరున్నర లక్షల జనాభా ఉంది. జనాభాకు తగినన్ని బస్సులు ఉన్నాయా లేదా అన్నది సర్వే జరిపించాలి. ఒక రోడ్డులో అవసరం లేకపోయినా 14 బస్సులు పోతూ ఉంటాయి మరుమ్మలు ఉండే చోట నాలుగు బస్సులు కావాలంటే ఒకటే ఉంటుంది. అక్కడ అనంతప్రే, ఇక్కడ వీరికి సంతృప్తి లేదు. అందుచేత ట్రాన్స్పోర్టు సర్వే చేయించి ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి ఆర్టికల్ బస్సులను ప్రజలకు ఉపయోగపడేలా ఎలా వర్తకాలు చేయాలి అన్నది ఆలోచించాలి. విశాఖపట్నంలో చావులమడుం ఉంది. బ్రిటిష్ మనషి దాని క్రింద నుంచే పోవాలి, చచ్చిన మనషి దాని క్రింద నుంచే పోవాలి అందుచేత అది చావుల మడుం. అది స్మశానానికి వెళ్లే ప్రధానమైన మార్గం. విశాఖపట్టణములో అడుగు పెట్టడానికి It is the gate way of visakhapatnam

city. అక్కడ ఉన్నటువంటి 25 గజాల స్థలం ఆర్ అండ్ బి వారిది, మిగతాది మున్సిపాలిటీ వారిది. మొత్తము రోడ్డు మీదయినా తీసుకోండి, మీరు చేయరూ ఆ 25 గజాలు కార్పొరేషన్ కి అప్పగించండి. వారయినా ప్రమంగా చేస్తారు. అక్కడ వర్షంవస్తే ట్రాఫిక్ ఆగిపోతుంది. 35 రకమైన ప్రధానమైన వస్తువుల మీద ప్రభుత్వ దృష్టి కేంద్రీకరించాలని ఈ సందర్భముగా నేను మనవి చేస్తూ, వారు ప్రతిపాదించిన డిమాండ్స్ ను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యల్, ఈశ్వరరావు (గుంటూరు) — అధ్యక్షా, మంత్రివర్గము ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానాలను బలపరుస్తూ గుంటూరు, గుంటూరు జిల్లాకు సంబంధించిన రెండు మూడు విషయాలు తన దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఎందుకంటే తమరు కూడా గుంటూరు జిల్లాకు చెందిన వారే. ఆర్ టి సి ఆదాయం ఎవేది గుంటూరు జిల్లా నుంచే వస్తోంది. కాని అక్కడికి వచ్చే రికి బస్సులు కాని, ఏర్పాట్లు కాని సక్రమంగా జరగడం లేదు. అది మీ అందరికీ తెలిసి విషయం. గుంటూరు నుంచి సూపర్ డీలక్స్ బస్సు ఇంతవరకు లేదు. అన్ని జిల్లా రైదాల నుండి ముఖ్యపట్టణానికి సూపర్ డీలక్స్ బస్సులు ఉన్నాయి. కాని గుంటూరు నుంచి సూపర్ డీలక్స్ బస్సు లేదు. ఇది ఎందుకు లేదో నాకు తెలియదు. పోయిన ప్రభుత్వం విజయవాడతోపాటు గుంటూరు సిటీలో బస్సులు జాతీయం చేస్తామని చెప్పి ఉన్నది. సిటీ బస్సులు మొత్తము అన్నీ రూట్లలో జాతీయం చేయమని చెప్పటం లేదు. కాని తర్జునగా వేసినట్లయితే బాగా ఉంటుంది 5 బస్సులు ఆర్.టి.సి వి చేశారు. వచ్చిన వెంటనే వాటిని ఆవు చేయటం జరిగింది. ఎందుకు ఆహారో కారణం కూడా తెలియదు, గుంటూరులో అరండల్ పేట వన్ ఛౌస్, టూ ఛౌస్ కలవడానికి ఓవర్ బ్రిడ్జి ఒకటి ఉంది. అది ఎప్పుడో పూర్వం కట్టింది, ఇప్పుడు ట్రాఫిక్ పెరిగిపోయింది. దానిమీద ఇంకోక ఓవర్ బ్రిడ్జి కట్టవలసివే ప్రమాదాలు నివారించడానికి వీలవుతుంది. దానికి ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. మంగళగిరి ఓవర్ బ్రిడ్జి వలన టోల్ గేట్ టాక్సుగా ప్రభుత్వానికి 70 లక్షల రూపాయల ఆదాయం వస్తోంది. రు. 50 లక్షలతో ఆ బ్రిడ్జి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది, బ్రిడ్జి కట్టడం వల్ల గుంటూరు జిల్లాలో ఎక్కువ ఆదాయం వచ్చింది. కాబట్టి ఆర్ అండ్ బి వారు గుంటూరు టోబాకో కంపెనీ దగ్గర, తెనాలి రైల్వే క్రాసింగ్ మీద ఇంకో ఓవర్ బ్రిడ్జి కట్టడానికి ప్రయత్నము చేయాలని కోరుతున్నాను. విజయవాడ నుంచి గుంటూరు డబుల్ వే రోడ్డు ఇంకో దానిని ఏర్పాటు చేయడానికి మన ఆరవ ప్రణాళికలో చేర్చబడిందని పత్రికా ప్రకటనల ద్వారా వింటున్నాము. దానిని త్వరలో పూర్తి చేసే ప్రయత్నము చేస్తే విజయవాడ గుంటూరుల మధ్య వెరుగుతున్న ట్రాఫిక్ ప్రమాదాలు నివారించ వచ్చని మీ దృష్టికి తెస్తూ గుంటూరు జిల్లాను అభివృద్ధి చెందిన జిల్లాగా చూడకుండా ఆదాయం ఎక్కువ వస్తున్న జిల్లాగా చూసి ఆ ప్రాంతములో కావలసిన అవసరాలు తీర్చడానికి ప్రయత్నము చేయవలసిందిగా మంత్రివర్గమును మీ ద్వారా కోరుతూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker:—After the recent experience of the House sitting from 9.00 a.m. to 2.00 p.m., the Members seemed to have been inconvenienced. So, we will revert back to the timings of 8.30 a.m. to 1.30 p.m. This will come into force from the next Monday, i.e. the 23rd March, 1981.

Now, the House stands adjourned till 4.00 p.m. today.

(The House, then adjourned till 4.00 p.m.)

(The House re-assembled at 4.00 p.m.)

(MR. SPEAKER IN THE CHAIR)

GOVERNMENT BILL:

THE ANDHRA PRADESH LAND REVENUE (ENHANCEMENT) AMENDMENT BILL 1981 (L.A. BILL NO: 1 of 1981.)

Revenue Minister (Sri N. Janardhana Reddy):—Sir, I beg to move that the Andhra Pradesh Land Revenue (Enhancement) Amendment Bill, 1981 be taken into consideration.

Mr. Speaker:— Motion moved.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:—అధ్యక్షా, తమకు తెలుసు. అంజయ్యగారి ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 2½ ఎకరాల మాగాణి, 5 ఎకరాల ద్వై భూమి గల రైతులకు శిస్తు మినహాయింపు ఇవ్వడం జరిగింది. దానిని రెట్టింపు చేసి 5 ఎకరాల మాగాణి, 10 ఎకరాల మెట్ట కలిగిన రైతుకు శిస్తు మాఫి చేయాలని ప్రభుత్వం ఒక పోగ్రాసివ్ మెజర్ గా రైతులకు సహాయం చేయడానికి చర్య తీసుకుంది. దానిని ఈఫసలీ నుంచే అనులు జరపాలనే ఉద్దేశముతో ఎరోజు ఆర్డినెన్స్ సెషన్ లో లేనందున దానిని ఆర్డినెన్స్ రూపకంగా తీసుకు రావడం జరిగింది. దానిని చట్ట రూపంగా తెచ్చి ప్రజోపయోగం కోసం అమలు జరపాలని ఈ సవరణ మీ ముందుకు వచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—అధ్యక్షా, ఆర్డినెన్సును ఈ సందర్భంలో తెచ్చి నందుకు సంఘోషమే అనుకోండి. ప్రజలకు అనుకూలమైన ఆర్డినెన్సు తెచ్చినా ప్రభుత్వం అంగీకరించిన మేరకు ఆ రకంగా హక్కులు ఆ రకంగా ఆర్డినెన్సులో పొందు పరచ లేదు. అందువల్ల ఇది చాలా అనుమానాలకు దారి తీస్తుంది. ఈ ఆర్డినెన్సు ఏ ఉద్దేశం కోసం తేబడిందో ఆ ఉద్దేశాన్ని నెరవేర్చేట్లుగా ఇది ఉండా లేదా అనేది మంత్రిగారు ఆలోచించాలి. ఇదివరకే ఈ రిలీఫ్ ఇచ్చాము ఈ జి.టి. ఇన్స్టా చేశాం అటువంటిప్పుడు ఈ యాక్టుతో అవన్నీ ఎందుకుండాలనే వాదన కూడా ఉంది. 5 ఎకరాల మాగాణి, 10 ఎకరాల మెట్ట ఉన్న వాళ్ళకు శిస్తు మినహాయింపు చేస్తున్నాం. అది జి.టి.లో చెబుతున్నారు, మెట్ట శిస్తు ఎంత ఎడిషనల్ తాండు రెవెన్యూ యాక్సెస్ కోసం ఆన్నారు. పట్టెదారు డిప్రెషన్ మూములుగా రెవెన్యూ కోడ్ లోగాని, రెవెన్యూ యాక్ట్ లోగాని ఏ విధంగా ఉంది అంటే Every Pattadar holding land either wet or dry or both not

exceeding 4.04 hectares of dry land or 2.2. hectares of wet, who is liable to pay for the Fasli which commences on the 1st of July and land revenue and partly I and revenue shall be exempted అని ఉంది. అదే రకంగా who has been registered the right of records or we can produce the registration document. ఇది వరకు జాయింట్ పట్టాను విడగొట్టి వారి వీరు వేరుగా రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ ను ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం చెప్పి కొన్ని ప్రాంతాలలో ఇచ్చినా ఇంకా చాలా ప్రాంతాలలో ఇవ్వలేదు. ఇక్కడ మళ్ళీ పేచీ వస్తున్నది. జాయింట్ పట్టేదారు అన్నప్పుడు ఒకరి పేరుతో ఉండడం కాబట్టి అది విడగొట్టకుండా సమస్య వస్తుంది. ఇది వరకు ఇంతకంటే తక్కువ భూమికి అంటే 2 1/2 ఎకరాల మాగాణి, 5 ఎకరాల మెట్టకున్న మినహాయింపు ఇచ్చినప్పుడు ఎవరు పట్టేదారు అని చెప్పి ఇదే సమస్య వచ్చింది. అందువల్ల పట్టేదారు నేడి క్లియర్ గా మెంబర్ చేయలేదు. అందువల్ల కమిటీ తరపున మేము మాట్లాడినప్పుడు మంత్రులు ఒప్పుకొన్నారు. జి.ఓ. కూడా ఇచ్చారు. పట్టేదారు అంటే అతని పేరు రైట్ ఆఫ్ రికార్డులో ఉన్నా లేకపోయినా లేదా అతని స్వంతం అని డాక్యుమెంట్స్ చూపించినా, చూపించాపోయినా లోగడ జాయింట్ పట్టాగా వున్నదానిని విడగొట్టకపోయినా లేదా యాక్చువల్ హాబి నెలో ఉండి మిగతావి లేకపోయినా కూడా ఆ భూమిని అనుభవిస్తూ వస్తు కడు తన్న వారిని పట్టేదారులుగా భావించి వాళ్లకు రిజిస్ట్రేషన్ ఇవ్వమని చెప్పాం. కాని ఆ మాట ఎక్కడా లేదు. పట్టేదారు అంటే మామూలుగా ఇదివరకు ఉన్న లీగల్ అండర్ స్టాండింగ్ ప్రకారమే ఉంది. దాని డిఫినిషన్ మార్చాలని చెప్పాం. లీగల్ టర్మినాలజీకి మేము పోదలచుకోలేదు. కాని పావులర్ యాక్చువల్ నుంచి అర్థం అయ్యేట్లు పెట్టాలి. దాని లాయర్స్ ఏమి చెబుతారు అనేది కాకుండా For the purpose of this Act any one who is in actual possession and enjoyment of the land and paying land revenue is also deemed to be Pattadar even though his name is not in the Rights of Record or Registration Records nor do not have a separate patta title అని మేము చెప్పాం. అని కేర్ ఫుల్ గానే ప్రాసెసును ఉండి, రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ లో పేరు లేకపోయినా, రిజిస్ట్రేషన్ రికార్డులో లేకపోయినా వాళ్ళను కూడా పట్టేదారుగా కన్సిడర్ చేస్తే అటువంటి వాళ్ళకు అందరినీ రిజిస్ట్రేషన్ ఇస్తామని ఇందులో పెట్టమంటున్నారు. వాళ్ళు పెట్టిన ఉద్దేశం మంచిదే కాని వాళ్ళు అనుకున్న రిజిస్ట్రేషన్ మాత్రం యాక్చువల్ కనపడదు. యాక్చువల్ కంటే కూడా రిజిస్ట్రేషన్ రాకపోతే యాక్చువల్ అనవసరం. ఎందుకంటే ఇవాళ్ళ జి. ఓ. లు ఇవ్వవచ్చు, రేపు మార్చవచ్చు. యాక్చువల్ మాత్రం మేము మార్చలేమని మంత్రులు అన్నారు. వ్యాయంగా చూస్తే ఏదో ఏమైతే వస్తే తప్పు యాక్చువల్ మాత్రం పనికిరాదు. కాని కానకతో సంప్రదించకుండా, స్పీకరుగారితో సంప్రదించకుండా వాళ్ళు ఉన్నారేనట్టే భావించి జి. ఓ. లు ఇస్తామని చెప్పడం సాంప్రదాయం కాదు, యాక్చువల్ ఇషువ్ వచ్చినట్టు చేసి ఎమెండుమెంట్స్ ను మొదట ఇద్దినెస్ ద్వారా తీసుకురావడం సాంప్రదాయం కాదు. అందువల్ల యాక్చువల్ ఏమైనా మార్పు చేయబడుతున్నప్పుడు

మా దగ్గరకు వచ్చే అలాంటి ఇంకొక సరైనదికాదని చెప్పడానికి అవకాశం వుంటుంది. అందువల్ల ఇక్కడ రైతులకు ఎందు అనే విషయంలో మిగిలిన పర్సన్ ను కాదనలేదు, కాని రిజిస్ట్రేషన్ కంపెనీ అని ఇక్కడలేదు. రిజిస్ట్రేషన్ లేకుండా అప్పులు అప్పు చేసుకునేది ఎక్కడలేదు చట్టంలో, అందువల్ల రిజిస్ట్రేషన్ కంపెనీ చేస్తారు, ఎందుకంటే స్టాపు డ్యూటీ వస్తుంది. కాని ఈ రోజు ఎంజాయ్ మెంట్ చేయకొంటూ పన్ను కడుతున్నతనికి ఈ రిలీఫ్ వర్తించాలి. జాయింట్ పట్టెదార్ గాలోని ఒకడు నేను పట్టెదారు అని చెప్పితే చాలు. ఇదివరకు పార్ట్ నర్స్ అంటూ కాని చెప్పాలి. ఈ జి. ఓ. లో ఉంటే పట్టెదారు రిలీఫ్ కోసం యాక్టు చేసినప్పుడు దానిలో పెట్టాలి. ఇది ఒక విషయం. ఇక రెండవది ముఖ్యమంతుని సవరణ అన్నప్పుడు కాని వచ్చిన చిక్కు ఏమిటంటే సబ్-క్లాజ్ 2 మరియు 3 లలో చెప్పిన సేన్ గురించి ఏ మోకోర్టు జడ్జి దగ్గరకో, లాయరు దగ్గరకో వెళ్లి అడిగితే తప్ప ప్రభుత్వం యొక్క వుద్దేశం ఏమిటో, ఆశయం ఏమిటో అన్నది మామూలుగా చదువు కొన్నవారికి ఏమి అర్థం కాదు?

Sub-clause 2-3-a.s: "Notwithstanding anything in the Andhra 4-10 p. m,
Pradesh (Andhra Area) District Boards Act, 1920, the Andhra Pradesh
(Andhra Area) Elementary Education Act, 1920 and the Andhra Pra-
desh (Telangana Area) District Boards Act, 1955 every pattadar
mentioned in sub section (1-A) shall be liable to pay the cess at the
rate of fivepaise in the rupee of the annual rent value of all the lands
held by him, or five paise on every rupee of land revenue and the addi-
tional land revenue or the dry assessment component thereof, as the
case may be, which would have been leviable in respect of any land
held by him, if the pattadar had not been exempt from the payment of
the land revenue and the additional land revenue or the dry assessment
component thereof under that sub-section. దీని అర్థం మంత్రిగారు చెప్పినా
సరే. స్పీకరుగారు వివరించి చెప్పినా సరే, మాకు అభ్యంతరంలేదు. ఈ
క్లాజ్ లో ఫుల్ స్టాఫ్ ఎప్పుడు వస్తుందనేది, కామా తరువాత వస్తుందా అనే
ఇంక్విరీతో అవసరంలేదు. దీని అర్థం. రైతు ఈ రోజు వెల్ లాండ్, డ్రై
కాంపొసెంట్ అనేదానికి యిన్ని రూపాయలు శిస్తు కడుతున్నాడు. ఆ శిస్తు మీద
37 పైసలు 25 పైసలు సేన్ కడుతున్నాడు. 5 ఎకరాలు మాగాణి 10 ఎకరాలు మెట్ట
కిలా ఉన్న రైతులకు సేన్ రూపాయికి 5 పైసలకు మించి వసూలు చేయుము అని
మాకు యిచ్చినది, అది మేము అర్థం చేసుకొన్నది. ప్రజలకు చెప్పినది అది. ఈ
క్లాజ్ లో మాకు అర్థం కావలసింది ఏమంటే 5 ఎకరాలు మాగాణి ఉన్నటువంటి
రైతుకు యిదివరకు చెట్ సేన్ అంతా కలిపి ఎకరానికి నగటున 40 రూపాయలు
అయితే 5 ఎకరాలకు 200 రూపాయలు అవుతుంది. ఇదివరకు లాగా 200
రూపాయలు శిస్తు కట్టాలి. ఆ 200 రూపాయలు కాకుండా రూపాయికి 37
పైసలు కాకుండా 5 పైసలు యిప్పుడు వసూలు చేస్తాము అన్నారు. లేకపోతే
డ్రై కంపొసెంట్ కు మినహాయిస్తారా? ఎకరానికి 150 రూపాయలు పన్ను
దుకూ ఉంటే డ్రై కంపొసెంట్ 8 రూపాయలు మాత్రమే. 8 రూపాయలకు
పైసల చొప్పున వసూలు చేసి మిగిలిన దానికి పూర్తిగా కట్టుకోవాలనేది గవర్న

మెంట్ అభిప్రాయమా? లీగల్ యంటర్ ప్రీటేషన్ అదేనా? డ్రై కంపానెంట్ కు వారు సగటున రెండు రూపాయలు అని చెప్పారు. ఆ రెండు రూపాయల మీదనే సెస్. తెలింగాణ ప్రాంతంలో 25 పైసలు. ఇంకా కొన్ని స్థలాలలో 35 పైసలు 10 ఎకరాలు ఉంటే సగటున 20 రూపాయలు మినహాయిస్తున్నాము. అక్కడ మూత్ర మినహాయింపు రికార్డుగా ఉంటుంది. 10 ఎకరాలు ఉన్న నాడు సెస్ 5 పైసలు 20 పైసలు చొప్పున కడుతూ ఉంటే లిమిట్ వస్తోందని అనుకున్నా మాగాణి ఉన్నవాడికి రంగతి ఏమిటి? రైతు యిదివరకు కట్టే శిస్తు మీద 5 పైసలు మినహాయింపు ఉంటుందా? రిలిఫ్ అంటే 35 పైసలు వసూలు చేస్తారా? 5 పైసలు వసూలు చేస్తారా? ఏ ఉద్దేశ్యంతో గవర్నమెంట్ తెస్తున్నది చెప్పాలి. మా దగ్గర జి.బి. ఉన్నది. క్లారిఫికేషన్ ఉన్నది. విశ్వాసం లేదా అంటే విశ్వాసం ఉన్నా ఈ రెండు విషయాలు క్లారిఫై చేస్తూ అవరోధమైన పదాలు చేర్చాలి. లేక పోయి నట్లయితే ఈ బిల్లు ఉద్దేశ్యం, ప్రజలకు యిచ్చిన రాయశీ అమలు జరగదు. మంత్రి గారు ప్రెస్టిజ్ గురించి కాకుండా జాగ్రత్తగా ఆలోచించమని, ఈ రోజున ముఖ్య మంత్రిగారు ఉన్నారు కాబట్టి వారి సలహా తీసుకోని ఎమెండ్ మెండ్ అంగీకరించాలి తప్ప యింకో రీతిగా చేయకూడదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—ఇన్ ఫ్లెషన్ పాలిటెక్సు, యిన్ ఫ్లెషన్ లి ఎకనమి, కొంత ఉపశమనం కలిగినా నీటి తీగువా ఉంటుంది ప్రచారం మాత్రం అయింది గాని పేగ రైతుకు లాభం ఉరిగింది అనుకోవద్దు. సుందరయ్యగారు తెలిచిచ్చారు. ఒక వ్యక్తికి మూడు నాలుగు వేలు ఆదాయం ఉంటేనే టాక్సు వేస్తారు. 10 ఎకరాలు రైతువద్ద ఆదాయం, కూన్యం. వ్యవసాయం నష్టమే గాని లాభదాయకం కాదు. దీనిలో 5 పైసలు సెస్ గాని యింకొకటి గాని చాల నష్టం. ఇంటింటికి బిల్లు ఎట్లా తయారైందో సెస్ కూడ అట్లాగే. 25 పైసలు, 35 పైసలు సెస్ గ్రామ పంచాయితీలకు జమ అయ్యేది ఆ సెస్ మీద ఆధారపడి సర్ పంచేలు గ్రామాలలో రాజ్యం చేస్తున్నారు. దీనివల్ల గ్రామ పంచాయితీ వచ్చే ఆదాయం అంతా రెవెన్యూమంత్రిగారి తినేశారు. ఇంటింటికి బిల్లు అనేది సంజయ్ స్కిమ్. రెవెన్యూ మినిస్టర్ ఆర్డరు, సంజయ్ గాలిది బొమ్మ, నష్టపడేది గ్రామ పంచాయితీ.

శ్రీ బి. టి. ఎల్. ఎస్. చౌదరి :—ఈ రాష్ట్ర శాసనసభలో లేని వారి గురించి మాట్లాడే అవకాశం లేకుంటే ఈ లోకంలో లేని వారి గురించి మాట్లాడడం మొదలు పెడితే ఎట్లా?

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—దీనివల్ల గ్రామ పంచాయితీ కోటి రూపాయల నష్టం. గ్రామ పంచాయితీలో ఉండేవాడు ఉండడు. బల్బ్ వెలిగించేవారు ఉండరు. ఇమిడియేట్ గా వేరే వద్దు నుంచి ముఖ్యమంత్రిగారు గ్రామ పంచాయితీ కోటి రూపాయలు జమ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఉమ్మడి పట్టాలు ఉన్నాయి. వీరి ఆర్డరు అక్కడ పనికి రావడం లేదు. 5 ఎకరాలు, 10 ఎకరాలు పొసెషన్ ఒక తీరుగా ఉన్నది. అక్కడ ఒక తీరుగా ఉన్నది. ఇమిడియేట్ గా

పోసెషన్ ఉన్న వారికి అప్పు తెచ్చుకొనే అధికారం, అన్ని అధికారాలు పాస్ బుక్ ద్వారా యిష్టారీతిగా రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ యివన్నీ ఎమెండ్ చేస్తూ వీరికి మేలు చేకూర్చాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—జి. ఓ. తీసుకువచ్చారు. తరువాత ఆర్డినెన్స్ తీసుకువచ్చారు. బలహీన వర్గాలకు పేద ప్రజలకు 10 ఎకరాలు మెట్ట, 5 ఎకరాల మాగాణి ఉన్న వారికి వన్ను అంతా మాఫీ చేస్తామని ఆర్డినెన్స్ తెచ్చారు. గ్రామీణ ప్రాంతంలో పేద ప్రజలు బలహీనవర్గాల వారు 5 ఎకరాలు మాగాణి, 10 ఎకరాల మెట్ట గలిగిన వారంతా ఆశించారు. మేమంతా వన్ను నుంచి ఎగ్జంప్ట్ అయినామని ఆశించారు. కాని తీరా చూసేటట్లయితే 10 ఎకరాల మెట్ట మాత్రమే మాఫీ అయింది. 5 ఎకరాల మాగాణి డ్రైన్ ఛార్జ్ మాఫీ అయి మిగిలినది వేస్తున్నారు. ఇంకొకటి కూడ గమనించవలసి వున్నది. రెండవ క్లాజ్ లో వట్టేదారు అని అన్నారు. 5 ఎకరాలు, మాగాణి, 10 ఎకరాలు మెట్ట ఉన్న వానికి ఎగ్జంప్ట్ వస్తుంది గాని వాస్తవంగా భూమిపైన ఎవరు ఎంజాయ్ మెంట్ చేస్తున్నారు. ఎవరి పోసెషన్ వున్నది? గమనించి వట్టేదారు అనే పదం తీసివేసి వాస్తవంగా అనుభవం చేసే వారు అని నిర్ణయం తీసుకొన్నట్లయితే అత్యధికంగా జనానికి లాభపడేది. ఉపయోగపడేది. దీనితోబాటుగా మరొక విషయం కూడా మనవిజేస్తాను. రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ యాక్టు ప్రకారం విభజన జరిగింది. వారి అధీనంలో వున్న భూమి రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ క్రింద దొరికినటువంటిది. అయితే, వట్టేదారు అని ఎప్పుడు వచ్చిందో రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ పై ఆధారపడి కూడా అనుభవించడం లేదు. వాస్తవంగా, సేద్యం చేసే రైతులకు ఇది వర్తించడం లేదు కాబట్టి. రెవిన్యూ మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు పునరాలోచన చేసి, వట్టేదారు అనే పదం తీసివేసి వాస్తవంగా ఎవరు సేద్యం చేస్తున్నారు. ఎవరు అనుభవిస్తున్నారు? రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ ప్రకారం ఎవరు వున్నారో దాన్ని ప్రకారం మీరు హోల్డింగు తీసుకుంటే సక్రమంగా ఉంటుంది. అత్యధిక జనానికి లాభం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇవన్నీ మీరు అమెండుమెంట్సులో ఇచ్చారు. అవి వచ్చినప్పుడు యీ విషయాలు చెప్పండి.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—పదెకరాలు మెట్ట వున్నవారికి మాఫీ అన్నారు. నేను మంత్రిగారిని తిరిగి ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే డ్రైలాండ్ విషయంలో కొన్నిచోట్ల ఎకరానికి ఆరేడు రూపాయలు వున్నది. కొన్నిచోట్ల రూపాయి ఉన్నది. కొన్ని ప్రాంతాలలో ఆ రూపాయి వున్నది. కొన్ని ప్రాంతాలలో మూడు రూపాయలనుంచి ఆరు రూపాయల వరకు ఉన్నది. అందువలన, మెట్టకు ఎగ్జంప్ట్ ఇచ్చేటప్పుడు కొన్ని ప్రాంతాలలో 80 నుంచి 60 రు.లు వన్ను కట్టే రైతు కూడా ఎగ్జంప్ట్ అవుతున్నాడు. ఇవన్నీ దృష్టిలో వుంచుకుని నీటిపన్ను కూడా మినిహోయించి, అన్ని వన్నులూ మినిహోయించి, పదెకరాల మెట్ట, పదెకరాల మాగాణి అని పెడితే సమజవగా ఉంటుందని, దీనిని పునరాలోచించి నిర్ణయం తీసుకోమని మనవి చేస్తున్నాను.

4-20 p. m.

(శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—అధ్యక్షా, సభ్యులందరూ ప్రభుత్వం తీసుకున్న యీ చర్యను హరించారు. పెద్దలు సుందరయ్యగారు చెప్పేదేమంటే మీరు ఇచ్చిన కన్ సెషన్ అఖిలపక్షం వారితో కూర్చున్నప్పుడు జి. ఓ. రూపంగా ఇస్తామన్నారు. అంటే నిర్వచనాన్ని పట్టేదారు అనే దానికి ఆ విధంగా ఇస్తే అనుమానాలకు ఆస్కారం వుండదు. అని ఆ కోరిక కోరిక మేరకు ఫిబ్రవరి 17 వ తేదీన నేను జి.ఓ. ఇవ్వడం జరిగింది. దానిలో ఎంజాయ్ మెంట్ అంటూ చూస్తే, అన్ రిజిస్టర్డ్ నేల్సు వున్నప్పుడు కూడా, వారికి కూడా ఇది అన్వయించేట్లుగా జి. ఓ. ఇవ్వడం జరిగింది. దీనిలో ఏ స్థాయిలోనైనా పొరబాటు జరిగితే, ప్రజలకు అందించలేకపోతే ఆ అధికారులపై తప్పకుండా ప్రభుత్వం తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటుంది అని మేము కలెక్టర్లకు స్వయంగా వ్రాయడమేకాదు, డిపార్టుమెంటు వారు కూడా వ్రాయడం జరిగింది. పెద్దలు సుందరయ్యగారు—ఇది జి.ఓ. గా గాక, చట్టంలో పెజేతే బాగుంటుంది అన్నప్పుడు—నేను మనవిజేసేదేమంటే, చట్టంలో పెట్టినప్పుడు రిజిస్ట్రేషన్ అనేది తప్పనిసరి అయి, యీ స్కోపు లేకుండాపోయి చాలా కన్ ఫ్యూజన్ రావడానికి అవకాశమేర్పడుతుంది, లిగల్ గా వివాదానికి ఆస్కారం వస్తుంది. అందువల్ల, జి.ఓ. గా దీనిపై ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. పట్టేదారు, జాయింట్ పట్టా వున్నప్పటికీ అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని, గతంలో రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ తయారు జేశాము—తరువాత పాన్ బుక్స్ ఇచ్చాము. ఆ ప్రకారం నిజంగా ఎవరు అనుభవిస్తున్నారో వారికి ఇది సక్రమించేట్లుగా రెవిన్యూ ఇనిస్పెక్టర్ దగ్గర డిక్లేర్ చేసినా పరిగడించమని చెప్పడం జరిగింది. నేల్సు అయి, రిజిస్టరు కాకుండా వున్న భూములు తెలంగాణాలో చాలా ఉన్నాయి. ఆంధ్రలో కూడా కొన్ని ప్రాంతాలలో ఉన్నాయి. ఇటువంటి వాటిలో, అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని యీ కన్సెషన్ యివ్వడం జరిగింది, గతంలో కంటే యిప్పుడు చాలా లిబరల్ గా వ్యవహరించడం జరిగింది, దీనివలన ఇబ్బందులేమీ రావని నేను ఘంటావరగా చెప్పగలను. యాక్టులో దీనిని పెజేతే మాత్రం చాలా కాస్టికేషన్ వస్తాయి.

రెండవది నెస్సు గురించి కూడా చాల్లు చెప్పారు. మొట్ట మొదట కూడా సుందరయ్య గారు ఈ విషయం చెప్పారు. ఈ సవరణ తర్వాత, రైతుకు ఏ మేరకు, ఎంత కన్ సెషన్ దొరుకుతుందో దానిపై రు. లు సెస్ అన్నది స్పష్టం. కూడా జనార్దనరెడ్డిగారు అన్నట్లుగా పంచాయితీలకు ఇబ్బంది వస్తుంది, ఇది తగ్గిస్తే ఈ సవరణ వలన, రూపాయిలో 37 పైసలకు బదులు 5 పైసయి, 27 పైసలకు బదులు 5 పైసలు అన్నాం. లిగల్ డ్రాఫ్ట్ పాతకాలపు పద్ధతిలో నడుస్తుండం వలన యిందులో యీవిధంగా ఉంది, అంతే. భవిష్యత్తులో మార్పులు చేస్తాం, ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక ఆలోచన వుంది. ప్రభుత్వం చిన్న రైతులకు ఇచ్చే రాయితీలు ఏమున్నాయో. వాటిని తిరిగి ప్రభుత్వానికి చెల్లిస్తే దానిని ఒక వెల్ ఛెర్ ఫండ్ గా—ఏమి చేస్తామో తరువాత చెప్పవచ్చు—వారు రిటైరైన తరువాత పెన్షన్ క్రిందగాని, ఎక్స్ గ్రేషియాగా గాని ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్ క్రిందగాని ఇవ్వాలనే ఆలోచన వారికి ఉంది, రైతుకు సంబంధించి, వారి సంతేమానికి జా

స్పీకరు ఇవార్ట్స్ చెయ్యాలని యీ ప్రభుత్వానికి వుంది. అందువలన, వారి సవరణలపై పట్టుబట్టకుండా దీనిని ఆమోదించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Ms. Speaker:—Now the question is:
that the Andhra Pradesh Land Revenue (Enhancement) Amendment Bill into 1981, be taken into consideration.

The motion was adopted and the Bill was considered.

Sri N. Janardhana Reddy :—Sir, I move that

In sub-clause (ii) of clause 2, in the new sub-section (3) for the words "Every pattadar mentioned in sub-section (1-A)" substitute the words "Every pattadar mentioned in sub-section (1) of sub-section (1-A)."

Mr. Speaker :— Amendment moved.

Now the question is that In sub-clause (ii) of clause 2, in the new sub-section (3) for the words "every pattadar mentioned in sub-section (1-A)" substitute the words "Every pattadar mentioned in sub-section(1) of sub-section (1-A)."

The Amendment was adopted.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:— క్లాజు 2 లో పొరపాటున 4.04688 అని 4.30 p.m.
ఉండడానికి బదులుగా 4.04088 అని పడింది. దానిని సవరించుకుని 4.04688 గా చదువుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Sri P. Sundarayya:— Sir, I move that "Add the following explanation to sub-Clause (1-A) of Clause 2"

"Explanation:— For the purpose of this Act any one who is in actual possession and enjoyment of the land and paying land revenue is also deemed to be pattadar even though his name is not recorded in the Rights of Records or Registration Records, nor do not have a separate Patta title."

Mr. speaker:— Amendment moved.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— ఈ సవరణ అక్కరలేకుండా చట్టంలో పని లేకుండా జి.వో. గా ఇచ్చాము, అది సరిపోతుందని చెప్పారు. రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫ్ రికార్డుస్ అని ఉండడం వల్ల వేచీలు రావచ్చునని అభిప్రాయపడ్డారు. రిజిస్ట్రేషను చేసుకోకపోతే మీకు దక్కదు అని చట్టం ఇంతవరకు చేయలేదు. హక్కు ఉండి రిజిస్ట్రేషను చేసుకోకపోతే బలాబలాలు మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. రిజిస్ట్రేషన్ ఉండడం అవసరమా కాదా అనే విషయంలోనికి నేను పోకుండా నా సవరణలో or Registration of Records అనే మాటలు తీసివేయడానికి నేను అంగీకరిస్తున్నాను. గోవిందరావు గారి సవరణ భావం కూడా ఇదే. మీరు జి.వో.లో ఇచ్చావున్న దానిని చట్టంలో కూడా పెట్టవచ్చును. నేను చెప్పిన దెనుషుతో నా సవరణను అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:— దీనివల్ల కాంప్లికేషన్స్ లీగల్ టైట్ చేసినవారం అవుతాం. జి.వో. ద్వారానే ఆశించిన ఫలితాలు సాధించవచ్చునని అనుకుంటున్నాను.

వారి సవరణ అవసరం లేదని భావిస్తూ దానిని ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:—The question is that add the following as explanation to sub-clause (1-A) of clause 2.

“Explanation:—For the purpose of this Act any one who is in actual possession and enjoyment of the land and paying land revenue is also deemed to be pattadar even though his name is not recorded in the Rights of Records or Registration Records, nor do not have a separate patta title.”

Sri P. Sundrayya:—I press for division.

The House then divided thus:—

Ayes:— 8; Noes: 34, Neutrals:—nil.

The Amendment was lost.

Sri Ch. Vittal Reddy:—Sir, I move that:

“Add the following at the end of Clause 2:

“Water cesslevied on wet lands to an extent of five acres also shall be exempted and complete tax exemption shall be given to persons having a total extent of 5 acres of wet land.”

Mr. Speaker:—Amendment moved.

L-40 p.m.

శ్రీ సిపాచ్. విరల్ రెడ్డి :—మాగాణి భూమికి డ్రై సెస్సు మాత్రమే మినహాయిస్తున్నారు. అది న్యాయం కాదు. కొన్ని ప్రాంతాలలో డ్రైకి కూడా ఎకరానికి రు. 8 ల మంచి రు. 12 ల వరకు ఉన్న సందర్భాలున్నాయి. డ్రై లాండ్స్ పది ఎకరాలకు మినహాయింపు రు. 120-150 ల వరకు వచ్చే టప్పుడు మాగాణి వారికి డ్రై కాంపౌనెంటు మాత్రమే ఇవ్వడం న్యాయం కాదు. తెలంగాణ ప్రాంతంలో నీటి తీరువ అనేది వేరే లేదు. ఉన్న దానిలో అది కూడా కలిసి ఉంది. నీటి తీరువను ఎట్లా విడదీస్తారో తెలియదు. నిజాం హయంలో ఎకరానికి రు. 9-18 ల వరకు ఉంది. నీటి తీరువును వేరే చేయడం వల్ల రివెన్యూ కలెక్షన్లలో కూడా లెనిఫాన్ ఇబ్బందులు వస్తాయి కనుక ఉదారత్వంతో ప్రజలపై దయ ఉంచి ఏదైతే మీరు చేస్తామంటున్నారో దానికి పూర్తి మినహాయింపు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:—విరల్ రెడ్డిగారు ఏ డిమాండ్ వచ్చినా జనరల్ గా పాల్గొంటారు. కన్సాలిడేటెడ్ గా వున్నప్పుడు డ్రై కాంపౌనెంట్ ఎట్లా పేరు చేస్తారు అని అడిగారు. 1/5 వ వంతు లాండ్ రివెన్యూ చేస్తువాము. మెట్ట వున్నవారి వరిస్థితి, 5 ఎకరాలు మాగాణి వున్నవారికి ప్రభుత్వం నీరు యిస్తున్నది.

న్నది. 10 ఎకరాలు మెట్ట వున్నవారికి రిలీఫ్ వస్తున్నది, ఓరికి కూడ ప్రాపోర్షనల్ గా రిలీఫ్ వస్తుందనే భావముతో పెట్టాము. కనుక ఈ సవరణను విశ్లేషించి చూచి కోవాలని మనవి చేస్తున్నాను,

Mr. Speaker: -The question is: that add the following at the end of clause 2 :

"Water cess levied on wet lands to an extent of five acres also shall be exempted and complete tax exemption shall be given to persons having a total extent of 5 acres of wet "land".

The amendment was lost.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—క్లాజు 2 లో సెన్ 5 పైసల గురించి వస్తున్నది. అఖిల పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో మాట్లాడారా లేక నాలో మాట్లాడారా అనేది కాదు. జనార్ధనరెడ్డిగారు 1978 లో ఇక్కడ సభ్యులైనప్పుడునుంచి రెవిన్యూ మంత్రిగా వున్నారు. ముఖ్యమంత్రిలు మారారు. రెవెన్యూ మంత్రిగారు మారలేదు. ఆనాడు చెన్నారెడ్డిగారు మొదటి బడ్జెటు స్పీచ్ లో ఈ రాయితీ ప్రకటిస్తున్నప్పుడు 2/2 ఎకరాల మాగాణి కానీ, 5 ఎకరాల పెట్టుకాని వున్నప్పుడు దానిలో డ్రై కాంపౌనెంట్ రద్దు చేస్తామని చెబుతూ సెన్ విషయం వచ్చేటప్పటికి మొత్తము రూపాయకు 5 పైసల చొప్పున అని శీసుకువస్తామని, సెన్ అనేది వుండకపోతే రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ లో వుండదు. పన్ను వెల్ కి మినహాయిస్తున్నాము. డ్రై కాంపౌనెంట్ వుంటుంది. డ్రై కి అంతా రద్దు చేస్తున్నాము. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ వుండడానికి రూపాయకు 5 పైసల చొప్పున వసూలు చేస్తామని, సింబాలిక్ గా వసూలు చేయడం తప్ప యింకొకటి కాదని చెప్పారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని 10 ఎకరాల మెట్ట అన్నారు. 10 ఎకరాలు మెట్ట వున్నవారికి పూర్తిగా రద్దు చేస్తున్నారు. రూపాయకు 5 పైసలు పెట్టుకొంటున్నామంటున్నారు. 5 ఎకరాల మాగాణి కల రైతు చిన్న రైతు కాబట్టి సెన్ వరకు రిలీఫ్ యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. కాని ఆ రకంగా యివ్వలేదు. ఎంత అయితే పన్ను మినహాయించామో అంతవరకే దానిమీద సెన్ పోతుందని వారి అభిప్రాయమైతే అంత ఉద్యమం నడిపినప్పుడే ఒప్పుకోలేదు. ఇప్పుడు ఒప్పుకొంటారనే నమ్మకము అసలు లేదు. అందువల్ల విజయరెడ్డిగారు చెప్పిన విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. పన్ను, నీటి తీరువ వేరు వున్నప్పుడు డ్రై కాంపౌనెంట్ 9 రూపాయలు వుంది. వెల్ అసెస్ మెంట్ ఆక్టు 1958 లో చేసినప్పుడు వేరు వేరు కాకుండా కన్సాలిడేట్ చేశాము. తెలంగాణాకు గాని, సర్కారు ప్రాంతములో గాని 1/5 వంతు డ్రై కాంపౌనెంట్ అన్నారు. ఈరోజున తెలంగాణాలో 80 రూపాయలు వసూలు చేస్తుంటే దానిలో డ్రై కాంపౌనెంట్ 1/5 వంతు. 5 ఎకరాల రైతుకు 40/లు కడుతూవుంటే దానిలో డ్రై కాంపౌనెంట్ 1/5 వంతు 8 రూపాయలు అవుతుంది. 27 రూపాయలు ఏవరేకైన వస్తుందని ప్రభుత్వము అంటున్నది. 27 రూపాయలు వస్తుందా 40 రూపాయలు వస్తుందా అని కాదు. 27 రూపాయలు వచ్చేది, ఇంకా తక్కువ వచ్చేది వుంది. దానిలో

1/5 అంటే 8 రూపాయలు వస్తుంది. 5 ఎకరాలు బాగా పండుతుందనుకొన్నప్పుడు 40 రూపాయలు కస్టెషన్ యిస్తున్నారు. డ్రై ఫరియాన్ లో ప్రభుత్వం యిచ్చే కస్టెషన్ 20 రూపాయలు. అందువల్ల జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— గిట్టుబాటు కాని కమతాలను వర్షునుంచి మినహాయించు చేయాలనేది ప్రధానాంశము. అందరూ యాభైపు చేస్తున్నారు. 5 ఎకరాల మాగాణి, 10 ఎకరాల మెట్ట ఇది గిట్టుబాటు కాని కమతము. దీనిని మినహాయించు చేయాలనేది మొదటి అంశము. రైతుల దగ్గర అసలు కొనరు అడగడం (మిటి? 30 రూపాయలకు 5 పైసల ప్రకారం సెస్ అని చెప్పి మరల ఎంతకెంతే మినహాయించు యిచ్చామో అంతకే మినహాయించు సెస్ లలో యిస్తాము, మిగతా సెస్ లు వసూలు చేస్తామని చెప్పడం వ్యాయంకాదు. వాటర్ సెస్ 5 ఎకరాల మాగాణికి మినహాయించు చేయాలి. 5 ఎకరాలు చిన్న కమతము అన్నప్పుడు వాటర్ రేట్లును మినహాయించు చేయడంవల్ల గిట్టుబాటు కాని కమతాలు గల రైతులకు ప్రయోజనం చేసినవారవుతాము. ఆ రకముగా మంత్రిగారు ఆలోచించకపోవడం దురదృష్టకరము.

శ్రీ వి. శోభనాద్రిశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, చాలా బాధతో చెబుతున్న విషయం మొట్టమొదట గవర్నరు మెంటుకు ప్రతిపక్షాలకు చర్చలు జరిగినప్పుడు ఇంత మినహాయించు చేస్తామని ఒప్పుకొన్న తరువాత మరల దానినుంచి వెనుకకు పోవడం చాలా అన్యాయం. అక్కడ చర్చలు జరుగుతున్నామంటే మినిట్స్ రికార్డ్ చేస్తున్నారా లేదా అని అడుగుతున్నాను. వారు స్పష్టముగా ఒప్పుకొన్నారు. కట్టవలసిన 4/5 వంతు వెబ్ ఆసెస్ మెంట్ కే 5 పైసల చొప్పున సెస్ వసూలు చేస్తామని చెప్పారు. దానిలో 1/5 వంతుకు 5 పైసల చొప్పున సెస్ పోతుంది. ఒప్పుకొన్నది అమలుచేయకపోతే ప్రతిపక్షాలవారికి, ప్రజలకు ప్రభుత్వంతో చర్చలు జరపడములో నష్టము పోతుంది ఒప్పుకొన్నదానిని అమలులోకి తీసుకురాకపోవడం దురదృష్టకరం. వెబ్ ఆసెస్ మెంట్ కే రూపాయకు 5 పైసల చొప్పున వసూలుచేస్తామని మార్పు చేసి బిల్లును తీసుకువస్తే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—The question is: that

The Clause 2 as amended, do stand part of the Bill

The motion was adopted and clause 2 as amended, was added to the Bill.

Mr. Speaker :—The question is: that

The Clauses 3, 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill,

The motion was adopted and clauses 3, 1, Enacting Formula and long title were added to the Bill.

Sri N. Janardhan Reddy :—Sir, I beg to move : that

The Andhra Pradesh Land Revenue (Enhancement) Amendment Bill, 1981 be passed.

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ ఎం. టంకార్ :—అధ్యక్షా, వారికి మెజారిటీ ఉంది కాబట్టి బిల్లు పాస్ చేసుకొంటారు. ప్రతిపక్షంలో వున్న మేము పేతువాదంగా, మీ ఖాషలో చెప్పాలంటే ఎంత దయనీయంగా మాట్లాడినా వారికి దయ రావటం లేదు. దానిని పాస్ చేస్తున్న చందర్లంలో ఒక విషయం చెప్పదలచు కొన్నాను. లాండ్ సీలింగ్ విషయాన్ని ప్రభుత్వం రోజు రోజుకు అధిపతిగానికి త్రొక్కిపెడుతున్నది. ఇప్పుడున్న చట్టాన్ని స్క్రిక్ట్ గా అమలు చేస్తే 17 లక్షల మిగులు భూమి దొరుకుతుంది. ఒక్క వరంగల్లు జిల్లాలోని మానుకోట తాలూకాలో 1978 లో జాయింట్ కలెక్టరు 92 గ్రామాలలో పహానీలు, రికార్డులు దిద్ది చెడగొట్టారు. ఇన్ని పేల ఎకరాల మిగులు భూమి వుంటుందని ప్రాసినా ఇంతవరకు పరిశీలన చేయలేదు. 1972 యాక్టు ప్రకారం స్టాండర్డు మోర్లింగ్ కలవారు ఈ మధ్య కాలంలో చాలామంది చనిపోయారు. వారు చనిపోయిన తరువాత యాక్టు ప్రకారం వారి బిడ్డలకు స్టాండర్డు మోర్లింగ్ వుంది. మిగిలిన భూమి గవర్నమెంటు స్వాధీనం చేసుకోకుండా వుండటం వల్ల వారు అమ్ముకొంటున్నారు. ఈ సమావేశాలు ముగిసేలోపు అయినా దానికి సంబంధించి నిర్దిష్టమైన బిల్లు తీసుకువచ్చి మిగులు భూమిని తీసికోవాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—The question is : that

“The Andhra Pradesh Land Revenue” (Enhancement)

Amendment Bill, 1981 be passed.

The motion was adopted and the Bill was passed.

ANNOUNCEMENT

re : Messages from the Chairman, Legislative Council.

Mr. Speaker :—I have received the following two messages from the Chairman, Legislative Council:

(1) In accordance with Rule 147 of the Rules of Procedure and conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I transmit a copy of the Andhra Pradesh Gram Panchayats, Panchayat Samithis and Zilla Parishads Acts (Amendment) Bill, 1981 as passed and agreed to by the Legislative Council on the 16th March, 1981 without any amendment and signed by me.

(2) In accordance with Rule 145 (5) of Rules of Procedure and conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I return herewith a copy of the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on

Account) Bill, 1981 (L.A. Bill No. 9/1981) which was passed by the Andhra Pradesh Legislative Assembly at its sitting held on 12th March, 1981 and transmitted to the Legislative Council for its recommendation, duly signed by me and state that this House has no recommendations to make to the Andhra Pradesh Legislative Council in regard to the said Bill.

STATUTORY RESOLUTION

Sri M. Omkar:—Sir I beg to move : that

“This House disapproves the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment) Ordinance, 1981 (Andhra Pradesh Ordinance No. 11 of 1980 promulgated by the Governor on the 2nd December, 1980.”

Mr. Speaker :—Motion moved.

GOVERNMENT BILL

The Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock)
Markets (Amendment) Bill, 1981.

Minister for Marketing (Sri Ch. Hanumaiah) :—Sir. I beg to move . that

“The Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment) Bill, 1981 be taken into consideration.”

Mr Speaker :—Motion moved.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, నేను ఈ సాట్యుటరీ బిల్గానాన్ని ప్రవేశ పెట్టడానికి పున్న కారణాలలో మొదటిది ఈ శాసనసభ యొక్క బెన్నత్యాన్ని, గౌరవాన్ని, హుందాతనాన్ని మంటకలుపుతూ శాసనసభా అధికారాన్ని ప్రభుత్వం అతిక్రమిస్తున్నది. దానిని తీవ్రమైన అసంతృప్తి తెల్పుతూ దీనిని ప్రవేశ పెట్టాను. ఈ బిల్లో తెల్లన సరణలు చూస్తే కొండనాలుకకు మందు వేస్తే ఉన్న నాలుక పూడినట్లుగా ఉంది. ఇ తకుముందు కొంతమంది ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనే అవకాశం వుంది. ఇప్పుడది లేకుండా పోయింది. రైతులు లేరు, ప్రెడర్స్ లేరు. ప్రైవేట్ తీర్పు ప్రకారం చేయవలసి వచ్చిందన్నారు ఎన్నికలు పెట్టవద్దు అని ప్రైవేట్ తీర్పులో లేదు కనుక రైతు ప్రతినిధులు, వ్యాపా ప్రతినిధులు మార్కెటు కమిటీలో వుండేట్లు మూప్తచేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం మనవి చేయాలి అది అడితి ద కాణం దార్లకు సంబంధించిన సమస్య. తై సెన్సులు ఇస్తున్నారు. తై సెన్సులు తీసికొన్నవారు బిజినెస్ చేస్తున్నారు. రైతులనుండి సరుకు కొంటున్నారా కాని రైతులకు ఇబ్బం వుంటుంది లేదు. వరంగల్లు మార్కెటులో నాకు అందిన తాజా మారం ప్రకారం 10 సంవత్సరాల నుండి ఈ రోజు వరకు సుమారు 30 లక్షల

గ్రామాలకు రైతులకు అదనముగా పన్నులు వసూలు చేయవలసివచ్చినందున
 తీర్మానము. అధికారులను డి.ఎ.ఆర్. ఆఫ్ సెక్షన్స్ ఇన్ ఛార్జ్ అనికొంటామూర్తి వై. అప్ప
 దివాళా తీస్తే డబ్బు ఇచ్చే ఏర్పాట్ల తదని ఛార్జ్ అనికొంటామూర్తి వై. అప్ప
 మాట్లాడుతూ డి.ఎ.ఆర్. ఆఫ్ సెక్షన్స్ ఇన్ ఛార్జ్ అనికొంటామూర్తి వై. అప్ప
 హామీ పీసీకొంటామూర్తి చెప్పాడు. అటువంటి వాడు స్టేషన్ లో వున్నాడని
 రూపంలో బిల్లు తీసుకువస్తే వారు గు. పి. డి.లో వున్నాడని గు. పి. డి.లో
 పెన్షన్ రూల్స్ అను చేయటం అన్యాయం అని గు. పి. డి.లో చేసిన
 ఈ రూల్స్ ను అన్ని డిపార్టుమెంటులలోనూ అమలు చేయాలి అని తగు
 పదవి విరమణ చేసిన వారికి వర్తిస్తుందని చెప్పి పి. డి.లో వున్నాడని గు. పి. డి.లో
 లేదు అని అందరినీ చేసిన తరువాత రి. పి. డి.లో అమలు చేస్తున్నాడని
 రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేసేటప్పుడు 1-4-73 నుండి అమలు చేస్తున్నాడు.
 1-4-73 నాటికి కాని, అతరువాత కాని అమలు చేయాలి అని తగు
 మోనోటర్ బెనిఫిట్ 1-4-74 నుండి వర్తింతుందని గు. పి. డి.లో
 బెనిఫిట్ 1-4-74 నుండి అమలు చేస్తున్నది. అట్లా గాకుండా అమలు చేయడం
 మాదిరిగా వీరికి కూడా రెట్రోస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు వచ్చి 4-1-74 నుండి వర్తిం
 చేయాలని మనస్ చేస్తున్నాను. ఈ దృష్టితో ముగిస్తామని ప్రజల చేతిలో
 సభ వారు త్రొసిపుచ్చాలని కోరుకున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి. - అగ్రహార, రైతుకు షేమకా మైన బిల్లు నెంబే 5-00 p m పెడతారని అనుకొన్నాము కాని బిల్లు చూశాక యిది ఘోరిగా ప్రభుత్వవరంగ ఏజెంట్లను పెట్టుకొన్నట్లు వుంది. మిడిల్ మెన్ ఎక్స్ప్లైయ్మెంట్ పెరుగుతున్నా కాని తగ్గటం లేదు. కోవరేటివ్ మూమెంట్ను, సంచాయతీని ఎల్లా డిపాలిటికలైజ్ యూజేది అలోచించటం గాన వారి ఏజెంట్లుగా రైతులు తయారు అయితేనే వారిని ఆ గూర్కెట్లు కమిటీలో పెడతారు. మంత్రిల ఏజెంట్లు. మంత్రిల గుమస్తాల ఏజెంట్లు, అధికారుల ఏజెంట్లు వుంటారు. ఏ క్లాజ్ అయినా చూడండి. ఎలక్షన్స్ దగ్గర జమీందార్, ఎపాయింట్డ్ ... cl.2 (8) (iv) లో "elected or" shall be omitted - for the word "elected", the word "appointed" shall be substituted..... అది తప్ప యీ బిల్లులో ఏమీ లేదు. మిడిల్ మెన్, అడ్మినిస్ట్రేటరుల కొరకు ఉంది. రైతుల షేమం కొరకు ఏమీ లేదు. అడ్మినిస్ట్రేటరులకు లగాం వేసాడా అంటే అది లేదు. రైతులను నానా యిబ్బందులు పెడుతున్న అడ్మినిస్ట్రేటరుల కొరకు వుంది గాని రైతుల కొరకు లేదు. ఎలక్షన్స్ లో బ్రేడర్స్ వుంటారన్నారు. అగ్రి కల్చరిస్టు అన్నారు. ప్రతీ గ్రామములోను కోఆపరేటివ్ అగ్రికల్చరల్ సొసైటీ వుంది. గ్రామ సంచాయతీ వుంది, ముత్రిగారు రైతుల షేమం కోరేవారు అయితే వారిలో నుండి ముగ్గురు కావాలని కోరుకోవచ్చు. వారు రోజూ కోఆపరేటివ్ మార్కెటింగు చూస్తారు ఎరువులు, బియ్యం అమ్ముతారు. వారిని తీసుకోవాలని ఎండుకు జ్ఞానోదయం కలగదని మనది చేస్తున్నాను.

విచారకరమైనటువంటి పద్ధతిలో పోతున్నారని. ఎక్కడ చూచినా నామినేషన్స్, ఎసాయింటుమెంట్స్, ఇప్పటికే నా యీ బిల్లును అరికట్టడానికి—ఓంకార్ గారు చెప్పినట్లు దీనిని ఆర్డినెన్సు ద్వారా తెచ్చారు. అది సమంజసమైనది కాదు. దీనిని బిల్ డ్రా చేసుకొని కోఆపరేటివ్ సొసైటీల ద్వారా రైతులను ఎన్నుకునే పద్ధతి పెట్టాలి, చేట్లను పెడుతున్నారు. Please see page 2..

(a) growers of agricultural produce who are small farmers of dry lands ... (b) growers of agricultural produce, other than small farmers of dry lands ; ... యీ దేశములో ఒక్క డ్రై లాండు వుండే రైతులు లేరు, (c) growers of agricultural produce, who are small farmers of wet lands ; (d) growers of agricultural produce, other than small farmers of wet lands. ఒక్క వెట్ లాండు మీదనే బ్రతికే వారు లేరు. (e) the owners of livestock and products of livestock ; ప్రాదప్టు ఆఫ్ లైవ్ స్టాక్ ఓనర్స్—వెన్న, పాలు ఒనర్స్ నిటిలో వుండేవారు. పొర్రడప్టు, ఒనర్స్ అంటే సేట్లు, పావుకార్లు, వారికి నామినేషన్స్ యివ్వడం తప్ప మరేమీ లేదు. మంచి పని ఏమీ చేశారంటే సేట్లకు, పావుకార్లకు రివ్రబులేషన్స్ పెంచారు, అధికారం పెంచారు. నిజమైన రైతులు లేకుండా మీ ఏజెంట్లు వచ్చేటట్లు యీ బిల్లులో పెట్టారు. ఈ బిల్లును నేను పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను. దీనిని బిల్ డ్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:— అధ్యక్షా: వ్యవసాయ రాష్ట్రములో రెగ్యులేటెడ్ మార్కెట్స్ యొక్క ప్రాధాన్యత చాలా ప్రాధాన్యమైనటువంటిది. మార్కెట్స్ సక్రమంగా వుంటే రైతు పండించిన పంటకు సక్రమమైన రేటు లభించి రైతుకు యింకా వుత్సాహకర పర్పడి వుత్పత్తి పెంచడానికి దోహదం చేస్తుంది. దురదృష్టవశాత్తూ గాని ప్రతి విషయంలోనూ నామినేషన్స్ అనేది నాకు అర్థం కావడం లేదు. నామినేషన్స్ అంటే there is an element of dictatorship. వారు ఎవరినైతే కోరుతారో వారిని వేసుకోడం తద్వారా వారికి సంబంధించినటువంటి కార్మికమాలను సెలవేర్లుకునేదానికి పనికి వస్తుంది తప్ప ప్రజాస్వామి కంగా ఎవరైతే పంట పండిస్తున్నారో వారికి ప్రాతినిధ్యం కల్పించి దానిద్వారా రైతాంగం బాగుపడే ప్రయోజనం కొరకు లక్ష్యం ఏమైనా వుందా? అది ఆలోచించాలి. ప్రతి విషయానికీ నామినేషన్స్? మీరు ప్రజాస్వామ్యానికి తిలోదకాలు యివ్వడమవుతున్నారంటే యింకా మేము ప్రశ్నించడమవుతోలేదు, అలాగైతే అభ్యంతరం లేదు. కాని ప్రజాస్వామ్యం అని చెబుతూ నామినేషన్స్ అనేది ఏ పరిస్థితిలోనూ భావ్యం కాదని మనవి చేస్తున్నాను హైకోర్టు ఎందుకు కొట్టివేసింది? ఎందుకు స్టే యిచ్చింది అంటే నామినేషన్స్ పద్ధతి సక్రమమైనటువంటిది కాదని. అది డెమోక్రాసికి సరిపోదనే పద్ధతిలో కొట్టివేశారు. నామినేషన్స్ అని చేశారు అందులో పోనీ రైతుల పాలు ఎక్కువ వుంటే సంతోషించేవారము. ఛేరీడర్లుకు అందులో పాలు ఎక్కువగా వుండి రైతులేమో పండిస్తారు, ధరలు నిర్ణయించే దేమో త్రేడర్లు. కాబట్టి రైతుకు ప్రయోజనం లభించేట్లు మార్కెట్స్లో వారికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత వుండేట్లు మంత్రిగారు దీనిలో పాలు కల్పించాలి. ఇంకొక

విషయం, మంత్రిగారికి తెలుసు. వారు గుంటూరు నుండి వస్తున్నారు, కమిషన్ ఏజంట్లు దోపిడి సంగతి వారికి తెలియనిది కాదు. వారు కొంత డబ్బు రైతులకు యిచ్చి మరల తీసుకొన్న తరువాత యిస్తామని చెప్పి దోపిడి చేస్తున్న ఘటనలు వారికి తెలియనివి కావు. ఎందుకంటే గుంటూరులో రెగ్యులేటెడ్ మార్కెట్లు వున్నది పేద రైతాంగం అమ్మినపుడు కమిషను డబ్బు దోపిడి చేసుకుంటావుంటారని నిర్దిష్టమైన హామీ ఏమిటి? దీనిలో అటువంటి నిర్దిష్టమైనటువంటి క్లాజు పొదున వచ్చాలని కోరుతున్నాను. రెగ్యులేటెడ్ మార్కెట్లను రైతులకు ప్రయోజనకరంగా లేవని అటువైపు యిటువైపు సభ్యులు ఎకగ్రీవంగా చెబుతున్నటువంటి భావాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని రెగ్యులేటెడ్ మార్కెట్లను రైతులకు ప్రయోజనకరంగా తీర్చిదిద్దాలని రూపకల్పన చేయాలని మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ సి.పాచ్. విఠల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, (అంద్రప్రదేశ్ వనసాయ పుష్పత్తి పకుగణము) మార్కెట్లలో బిల్లును ప్రవేశపెట్టారు. అందులో క్లాజులు చాలా ప్రమాదకరంగా వున్నవి ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖానీ చేసేగా వున్నవి. మేము ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో చట్టము వస్తుందని అనుకున్నాము. కాని యిందులో క్లాజులు ప్రమాదకరంగా వున్నవి. తమ అనుయాయులను నామినేట్ చేసుకొనే పద్ధతి. తమ శిష్యులను నామినేట్ చేసుకొనే పద్ధతి, తమ యిష్టం వచ్చినవారిని నామినేట్ చేసుకొనే పద్ధతి మార్కెట్లలో పెత్తనాన్ని శమచేతుల్లోకి తెచ్చుకొనే దురుద్దేశముతో యీనాడు ప్రభుత్వం యీ బిల్లును తెచ్చింది. ఈ బిల్లు సంపూర్ణంగా ప్రజాస్వామ్యానికి విరుద్ధంగా వుంది అని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈ మార్కెట్ల కమిటీస్ లో హరిజనులు లేరు ఎప్పుడు చూచిన హరిజనులు, గిరిజనులు బలిహనవరాలు అంటారు కాని వీటిలో వారికి ప్రాతినిధ్యం లేదు, పోయిన యాక్టులో అయినా వారికి కొంత స్థానం వుండెను. ఈ యాక్టులో వారికి స్థానం లేదు. కేవలం వ్యాపారస్తులను నింపడానికి, తమ అనుయాయులను నింపు కోడానికి తద్వారా యిష్టం వచ్చినట్లు రైతులను దోపిడి చేయడానికి వుపయోగించుకోడానికి తెస్తున్నారు. గాబట్టి అట్టి అనివార్య పరిస్థితులలో నేను దీనిని వ్యతిరేకించవలసి వస్తున్నది. అన్ని పక్షాలతో సంప్రదించి దీనిని సెలవు కమిటీకి పంపించి, రైతుల, శ్రేణుల అభిప్రాయాలు తెలుసుకొని తిరిగి యీ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడానికి వునరాలోచన చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ సి.పాచ్. హనుమయ్య (మార్కెటింగు కాభామంత్రి) :- అధ్యక్షా, ఓంకారు మార్కెట్లకు తైనన్నదారులు చాలా మోసం చేస్తున్నారు. వరంగల్ మార్కెట్లలో శిరి లక్షలు దోపిడి చేసినట్లు చెబుతున్నారు. నానద్ద ఒక లక్షపై చిల్లర అని యిన్నశ్రేష్ఠును వుంది. కొంత మంది, వైన కీమిసలు చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఒకతని తైనన్న క్యాన్సలు చేయడం జరిగింది. మిగతా వారి మీద చర్య తీసుకుంటున్నాము. కలెక్టరుకు ప్రాయశం జరిగింది. వారు పెన్షను స్కీము గురించి చెప్పారు. 1980 నుంచి మంత్రివర్గం ఆములు

5-10 p.m.

వరచాలని అంటే వారు 1974 నుంచి అమలు పరిచారని అన్నారు. అసలు 1981 నుంచి పేసినట్లయితే బాగుంటుందని గౌరవసభ్యులు అన్నారు, అయితే అది మేము ఆలోచన చేస్తున్నాము. అది ఫేవరబుల్ గా ఆలోచిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకా నిర్ణయం తీసుకోలేదు కనుక అంశకన్నా ఎక్కువ వేను చెప్పడం బాగుండదు. మా ఏజంటుస్సు మాత్రమే వేసుకోవాలనే దృష్టితో ఈ బిల్లును తీసుకొని వచ్చామని శ్రీ జన్నానరెడ్డిగారు చెప్పారు. ఈ విషయం గురించి గౌరవసభ్యులందరికీ తెలుసు. కొంతమందిని నామినేట్ చేసి మరి కొంత మందికి ఎలక్షన్స్ పెట్టడమనేది రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14 ప్రకారం మంచిది కాదని, కోర్టులో తీసుకు ఇచ్చిన సంతతి గౌరవ సభ్యులందరికీ తెలుసు ఇదివరకు నుంచి ఎల్లక న్యుజరుగుతున్నాయి దీనిలో, ఒక్కొక్క మార్కెట్ కమిటీలో 2, 3, 4 మాత్రమే ఉండేవారు. వారికి ఎలక్షన్స్ జరిగేవి. అప్పుడు కూడా రైతులు ఉండేవారు, వారికి నామినేషన్స్ పద్ధతి ఉండేది, మనలాగే బ్రహ్మాండంగా పంటలు పండించే పంజాబులో చూస్తే అందరినీ నామినేట్ చేస్తున్నారు. అదే విధంగా ఇక్కడ కూడా నామినేట్ చేయడం జరుగుతుంది. ఏదో అన్యాయం జరిగిపోతుందో గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు, దీనిలో చాలా క్లాజులు పెట్టాము, 5 ఎకరాల లోపు మాగానీ ఉన్నవారికి, పైన ఉన్నవారికి అని పెట్టాము అదే విధంగా 10 ఎకరాల లోపు మెట్ట ఉన్నవారికి పైన ఉన్నవారికి అని పెట్టాము. అదేవిధంగా అగ్రిక్యల్చర్ మార్కెట్ ఛైర్మన్లను మునిసిపల్ ఛైర్మన్, పంచాయతీ బోర్డు ఛైర్మన్లు లో జరిపి తీసుకొనడం పెట్టాము అగ్రిక్యల్చర్ డిపార్టుమెంటునుంచి కాని యానిమల్ హబ్స్ డిపార్టుమెంటు నుంచి కాని ఒకరిని తీసుకొనడం ఈ రకంగా మేము చేస్తున్నాము. అది యాక్టులో ఉంది గౌరవసభ్యులు అది చూడడం కంటాను అందుచేత మా ఏజంటుస్సు తీసుకొనడం అనేది లేదు రైతులను కొంచెము ఎక్కువగా పెడితే బాగుంటుందని శ్రీ సుబ్బయ్యగారు అన్నారు. ఈ బిల్లును వారు చూడ లేదేమోనని అనుకుంటున్నాను, రెండు పంజాబ్ రైతులను వేసుకుంటున్నాము రెండు లక్షల లోపు ఆదాయం వస్తే 15 మందిని, రెండు లక్షలకు పైన ఆదాయం వస్తే 18 మంది మెంబర్స్సును వేసుకుంటున్నాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :- 2 వంతులు రైతులు ఉండేట్లు తీసుకొని వస్తే మేము సంతోషిస్తాము.

శ్రీ సి.పాచ్. హనుమంతయ్య :- ఈ బిల్లులో ఆ విషయం ఉంది. 15 మంది ఉండే కమిటీలలో ఇద్దరు వ్యాపారస్తులు ఉంటారు. ఇదివరకు ముగ్గురు ఉండే వారు. 18 మంది సభ్యులు ఉండే పెద్ద కమిటీలలో ముగ్గురు వ్యాపారస్తులు ఉంటారు, ఇదివరకు నలుగురు ఉండేవారు. అక్కడ 12 మంది రైతులు ఉంటారు, ఈ పరిస్థితులలో రైతు పాతినిధ్యం వగ్గిరామని గౌరవ సభ్యులు అనుకోవలసిన అవసరం లేదు. వీటిలో మా అనుయాయులను వేసుకుంటామని, మా బంధువులను వేసుకుంటామని శ్రీ వికల్ రెడ్డిగారు

చెప్పారు, రాష్ట్రమంతా మా అనుయాయులు, బంధువులు లేరని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిలో కన్వీనర్ రిప్రజెంటేషను అని కాని పాలిటర్ రిప్రజెంటేషను అని కాని కాదు. పోలం స్వచ్ఛందైతు చూరిజుడు, కాని గిరిజుడు కాని ఏ కమ్యూనిటీ నుంచి అయినా తీసుకొనడానికి అవకాశం ఉంది. ప్రత్యేకంగా ఫలానా కమ్యూనిటీ నుంచి తీసుకొనడానికి ఆస్కారం ఉందని చెప్పడానికి వీలులేదు. కాబట్టి ఉన్న పరిస్థితుల దృష్ట్యా దీనిని పాస్ చేయాలని కోరుకున్నాను.

Mr. Speaker :—The question is: that

This House disapprove the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment) Ordinance, 1980 (Andhra Pradesh Ordinance No. 11 of 1980) promulgated by the Governor on the 2nd December, 1980.

The Motion was negatived.

(Pause)

Mr. Speaker The question is:

That the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment) Bill, 1981 be taken into consideration.

The Motion was adopted.

CLAUSE-2

Shri M. Omkar:—Sir I beg to move:

For sub-clauses (i) and (ii) of clause 2 substitute the following:

“(i) not less than three fourths ($\frac{3}{4}$ ths) of the members be elected from the following categories of growers of agricultural produce and the owners of livestock and produce of livestock in the notified areas namely:

- (a) growers of agricultural produce who are small farmers.
- (b) growers of agricultural produce other than small farmers.
- (c) the owners of livestock and products Livestock.

Provided that there shall be equal representation for wet and dry cultivated areas while electing the members to the Committee under the clause. The Presidents of the Co-operative Marketing Societies having their areas of operation within the notified areas, shall be an ex-officio members’.

Add the following as proviso to sub-clause (ii) of clause 2:

Government Bill.
The A.P. (Agricultural Produce and
Livestock) Markets (Amendment)
Bill, 1981.

“Provided that less than three fourths ($\frac{3}{4}$ ths) of the members be chosen from the following categories of agricultural Produce and the owners of livestock and products of livestock in the notified area by the recognised Political parties in the State on equal representation.”

for sub-clause (iv) of clause 2 substitute the following:

“(iv) the numbers of members to be elected from the traders shall not exceed ($\frac{1}{4}$ th) one fourth of the total strength of the Committee and the representation of traders so elected shall be equal from among the traders belonging to the following categories:

(a) small traders whose annual turnover of trade in the notified area does not exceed Rs. 2 Lakhs.

(b) other traders in the notified area whose turnover exceeds Rs. 2 lakhs.

(c) The elections of the representatives of traders shall be made either by direct election of traders or their elected representatives on behalf of their associations and organisations existing and working in the notified area.

EXPLANATION 1 :

For the purpose of this sub section, the term, “Small farmers of dry lands ” shall mean a farmer holding a total extent of not more than 4, 94686 hectares (ten acres) Of dry lands and the term “small farmer of wet lands ” shall mean a farmer holding a total extent of not more than 2 2343 hectares (five acres) of wet land and the term “traders ” shall mean a person licensed under sub-section (1) of section 7 in the notified area:

EXPLANATION 2 :

In computing the extent of land held by a farmer for the purpose of this sub-section, 0.404686 hectares (one acre) of wet land shall be deemed to be equal to 0.809372 (two aeres) of dry land.”

For sub-clause (2) of clause 2 substitute the following:—“(2) Every market Committee shall have Chairman and a Vice Chairman to be elected by the members of the farmers and traders elected as specified in sub-clause (i) and (iv),”

Sri Ch. Vittal Reddy:—Sir I beg to move:—for sub-clause (1) (i) of clause 2 substitute the following:—

“(i) the following persons shall be elected from the registered farmers (from ryots) Associations.

The A.P. (Agricultural Produce and Livestock) Market (Amendment) Bill, 1981.

(a) Two from the Small Farmers i.e. those having 10 acres of dry or 5 acres of wet land

(b) Two from the Producers of fruits and vegetables, having 1 acre of wet or 2 acres of dry land.

(c) A harijan having one acre of dry land.

(d) A girijan having two acres of dry land.

(e) Local Legislator Ex-officio member.

(f) Village Sarpanch or Municipal Chairman-Ex officio member

(g) Two from business people having business not exceeding Rs. one lakh.

(h) One from cattle owners

(i) Two livestock experts Ex-officio members.

(j) Two experts from Agriculture Department Ex-officio members and;

(k) One from purchase and Sales Department Ex-officio member.

For sub-clause (2) of Clause 2 substitute the following:-

“the president shall be elected from Small Farmers and the Vice President shall be a harijan member.”

Mr. Speaker:—Amendments moved

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—క్లాజు 2 కు మేము ఇచ్చినటువంటి సవరణలో మొట్టమొదటి దానిని గురించి నేను మాట్లాడుతున్నాను. ఈ కమిటీలో 15 కు తగ్గకుండా 18కి మించకుండా సభ్యుల సంఖ్య నిర్ణయిస్తున్నారు. అందరినీ కూడా వివిధ తరగతుల నుంచి సమకు సచ్చినవారిని నామినేట్ చేసుకొన్నామనేది జరుగుతుంది. పన్నీక అనేది ఇదివరకు కొంతమంది వర్తకుల కోసం ఉన్నటువంటి సదుపాయం, అది ఈసారి లేకుండా చేశారు. ఇదివరకు కొంతమంది వర్తకులకు ఉన్న సదుపాయం మొత్తం రైతులకు పన్నీకల ద్వారా ఇవ్వాలి. పన్నీకల ద్వారానే ఈ కమిటీలను భర్తీ చేయాలి, ఇకొక రకంగా నాదని మనవి చేస్తున్నాను. మేము ఇచ్చినటువంటి సవరణ ఈ రకంగా ఉంది.

“For sub-clauses (i) and (ii) of Clause 2, substitute, the following:

(i) not less than three fourths (3/4ths) of the members be elected from the following categories of growers of agricultural produce and the owners of livestock and products of livestock in the

no.ified area namely: ఖచ్చితంగా నాలుగింట మూడు వంతులు రైతులకు ఇవ్వాలని చెబుతున్నాము. ఈ రైతులు ఎవరనేది వారు ఇచ్చిన బిల్లులో ఎ. బి. సి. డి. ఇ అని 5 తరగతులుగా నిర్దేశించారు. మేము 3 వర్గాల మైన తరగతులుగా చేసాము అందులో వెస్ట్ పరియా అని కాని ద్రయి పరియా అని కాని నిష్పత్తి ప్రకారంగా మాన ప్రాతినిధ్యం ఉండేటట్లు చూడాలని మేము కోరాము. ఈ కాబగిరిల పరియలో పెద్ద తేడా ఏమీ లేదు. మేము చెప్పిన గానిలో కూడా అదే అన్నాము.

(a) growers of agricultural produce who are small farmer;

(b) growers of agricultural produce other than small farmers.

(c) the owners of livestock and products of livestock.'

5-20 p.m.

మంత్రిగారికి ఏమీ అజ్ఞేయం ఉండకూడదు. దయచేసి దీనిని అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను. ఒకవేళ మీకు ఈ మానవ ఆమోయోగ్యం కాకపోతే దానికి ఆల్టర్నేటివ్గా క్రింద ఇంకొకటి ఏమీ చెబ్తాము. అది 2వ సవరణ, అందులో మేము ఏమీ చెబుతున్నామంటే పైన తెలిసిన 3 వర్గాలకు చెందిన రైతులకు ప్రాతినిధ్యం వహించేటట్లు టి. రిగ్యులెట్ట పోలిటికల్ వార్డ్స్ తరఫునుంచి నామినేట్ చేసే అవకాశం అయినా ఇవ్వండి. అధికారంలో ఉన్న ఒక్క పార్టీకి నామినేట్ చేసుకునే ఒకరు రిగ్యులెట్ట పార్టీలకు సమాన స్పెషియాలిటీలో ఎన్నుకునే అవకాశాన్ని, లేకపోతే వారినుంచి ఎంపిక చేసుకునే అవకాశాన్ని కల్పించాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా కాలుగింట ఒక వంతు మాత్రమే వర్తకులకు ప్రాతినిధ్యం ఉండాలని మనవిచేస్తున్నాను. అంతకన్న ఎక్కువ ఉండకూడదని మా అభిప్రాయం. అయితే ఈ వర్తక లిలో ఎవరు అని అన్నప్పుడు స్టాఫ్ క్వెస్టర్లు చెప్పి వారిలో ఏమిటంటే రెండు లక్షలకు మించకూడా ఉన్నట్లుంటే వారు ఆ తరువాత రెండు లక్షలకు పైన బిజినెసు ఉన్నట్లుంటే వారు అలాంటి వారు అంతా కూడా మేము చెప్పలేదు. అయితే అధ్యక్షా, దీనిని చూడా మేము ఒక ఆల్టర్నేటివ్ సూచించాము. అది ఏమీ అంటే కోన్ని వర్తక సంఘాలు ఉన్నాయి పరిధి రకాలుగా, సంఘాల యొక్క పరినిధులు ఏదానిలో వచ్చేట్లు ఎప్పటికైనా అవకాశం కల్పించమని కోరుతున్నాము. కని ఆ సంఘాలు అయినా ఎన్నుకుంటారు, వర్తకులు సేగా అయినా ఎన్నుకోవచ్చు. లేకపోతే వర్తక సంఘాలు అయినా ఎన్నుకోవచ్చు. మొత్తము మీద ఎన్నిక చేసే పద్ధతి ద్వారా ఉండాలని ఈ సందర్భంలో ఎమెండు మెంటు వెనుక ఉన్న ఉద్దేశములో ఎన్నిక అయిన ప్రాతినిధులు రైతాంగంనుంచి వర్తకంనుంచి రావాలని దానితో బాటు అధికారులు వారికి ఓటు హక్కు ఉండి ఇందులో నిర్ణయించే శక్తి ఉంటుంటే అధికారులకు ఉండకూడదు అనే మా అభిప్రాయం. మీరు అక్కడ సెక్రటరీగానో లేకపోతే ఎక్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగానో వారిని పెట్టండి. పని చేయనివ్వండి కాని మిగిలిన వ్యవహారాలు నిర్ణయించడానికి ఎన్నిక అయిన ఈ ప్రాతినిధులకే ఉండాలి.

The A.P. (Agricultural Produce and
Livestock) Markets (Amendment)
Bill, 1981.

అయితే అక్కడ ఏమైనా మార్కెట్ కమిటీ ఉన్నా అక్కడ ఏమైనా మున్సిపాలిటీ ఉన్నా వారికి ఎక్స్ అఫీషియో మెంబరుగా అక్కడ వారికి ఓటు హక్కు ఉంటుంది. తరువాత ఛైర్మన్ ని కూడా ఈ ఎన్నిక అయిన ప్రతినిధులు కలిసి ఎన్నుకోవలసిందే అధికారులు ఏమైనా వోల్స్ ఏ క్యులేషన్ కూర్చోవడమే తప్ప ఏ విషయములోను కూడా అధికారులకు సంబంధం ఉండకూడదు ఒక్క ఎడ్మినిస్ట్రేషనులో తప్ప. దయచేసి ఈ సవరించు మంత్రిగారు ఆమోదిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను

శ్రీ సిపాచ్. విత్ రెడ్డి :—కాబట్టి నుంచి చాలా ప్రమాద కరమైనది దానిని రిమవ్ చేయమని మేము ఎమెండుమెంటు పెట్టాము. ఇది ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో జరగాలని మా ప్రధానమైన ఉద్దేశము. అందుకే కాబట్టి లో దానికి సబ్ కాబ్ 1 కూడా ఉంది దానిని మొత్తం తీసేసి.

“(i) the following persons shall be elected from the registered farmers (from ryots) Associations:

దాని ప్రకారంగా ఎన్నికలు కావాలని నేను క్రింద ఈ విధంగా పెట్టాను.

(a) Two from the small farmers i.e. those having 10 acres of dry or 5 acres of wet land.

ఇద్దరిని రైతులను ఎన్నిక చేసుకోవాలని పెట్టాను. అట్లానే

(b) Two from the Producers of fruits and vegetables, having 1 acre of wet or 2 acres of dry land.

అని ఇద్దరిని పెట్టాము. అట్లానే హరిజనునికి ఒక ఎకరా డ్రైలాండు ఉండే హరిజనునికి కూడా ప్రొవైడు చేయాలని ఎందుకంటే హరిజనునికి, వారు చెబుతున్నార మొదలై ఈ కమ్యూనిటీ ఎందుకు తీసుకురావాలి అసలు తీసుకవచ్చే సమస్య లేదు. అని. మరి అన్ని ఏట్టలలోనూ హరిజనునికి ప్రొవైడు చేస్తున్నారు. రిజర్వు చేస్తున్నారు కాబట్టి ప్రొవైడు చేయాలని పెట్టాము. లేకపోతే వారు హరిజనులను రానిస్తారా? రానివ్వరు. కాబట్టి హరిజనులకు కూడా ఒక సీటు ఉండాలని మా ప్రధానమైన కోరిక.

“A harijan having two acres of dry land”.

గిరిజనులకు కూడా కల్పించాలని. లోకల్ శాసన సభ్యులకు కూడా అవకాశం కల్పించాలి. అక్షమందికి ప్రతినిధిగా ఉండే లోకల్ శాసనసభ్యునికి అక్కడ స్థానం లేకపోవడం అది ప్రజాస్వామ్య విరుద్ధం. అట్లానే సర్ వంచి. “Village Sarpanch or Municipal Chairman-Ex-officio member.”

మీరు రెండు అక్షలు పెట్టారు. మేము ఒక అక్ష అన్నాము. రెండు అక్షలు అంటే చాలా పెద్ద ప్రేషర్లు వస్తారు. కాబట్టి మేము ఒక అక్ష పెట్టాము. దానిని తగ్గించాము. ఎందుకంటే మధ్య తంగతి ప్రేషర్లు రావాలని మా ప్రధానమైన ఉద్దేశం. అట్లానే

‘One from purchase and sales department-Ex-officio member’.

ప్రజాస్వామ్యానికి అనుగుణమైన సవరణలు మూవి. మా సవరణలు అంగీకరించాలి అవి స్వాయమైనవి కాబట్టి వారు తప్పకుండా అంగీకరిస్తామని నాకు విశ్వాసముంది. అంగీకరించుమని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—The Question is:

For sub-clauses (i) and (ii) of clause 2 substitute the following:—

“(i) not less than three fourths ($\frac{3}{4}$ ths) of the members be elected from the following categories of growers of agricultural produce and the owners of livestock and products of livestock in the notified area namely:—

- (a) growers of agricultural produce who are small farmers.
- (b) growers of agricultural produce other than small farmers.
- (c) the owners of livestock and products of livestock.

Provided that there shall be equal representation for wet and dry cultivated areas while electing the members to the Committee under this clause. The presidents of the Co-operative Marketing Societies having their areas of operation within the notified area, shall be an ex-Office member;’

Add the following as proviso to sub-clause (ii) of clause 2:—

“Provided that not less than three fourths ($\frac{3}{4}$ ths) of the members be chosen from the following categories of agricultural produce and the owners of livestock and products of livestock in the notified area by the recognised political parties in the State on equal representations.”

for sub-clause (iv) of clause 2 substitute the following:—

“(iv) the number of members to be elected from the traders shall not exceed ($\frac{1}{4}$ th) One fourth of the total strength of the Committee and the representation of traders so elected shall be equal from among the traders belonging to the following categories :

(a) small traders whose annual turnover of trade in the notified area does not exceed Rs. 2 lakhs;

(b) other traders in the notified area whose turnover exceeds Rs. 2 lakhs.

The A.P. (Agricultural Produce and
Livestock) Markets (Amendment)
Bill, 1981.

(c) The elections of the representatives of traders shall be made either by direct election of traders or the elected representatives on behalf of their associations and organisations existing and working in the notified area.

EXPLANATION 1

For the purposes of this sub-section, the term, "Small farmers of dry lands" shall mean a farmer holding a total extent of not more than 4.04686 hectares (ten acres) of dry land and the term "small farmer of wet lands" shall mean a farmer holding a total extent of not more than 2.2343 hectares (five acres) of wet land and the term "traders" shall mean a person licensed under sub-section (1) of section 7 in the notified area:

EXPLANATION 2

In computing the extent of land held by a farmer for the purpose of this sub-section, 0.404686 hectare (one acre) of wet land shall be deemed to be equal to 0.809372 (two acres) of dry land."

For sub-clause (2) of clause 2 substitute the following:—

"(2) Every market Committee shall have a Chairman and a Vice Chairman to be elected by the members of the farmers and traders elected as specified in sub-clause (i) and (iv)."

for sub-clause (1) (i) of clause 2 substitute the following:—

"(i) the following persons shall be elected from the registered farmers (from ryots) Associations."

- (a) Two from the Small Farmers i.e; those having 10 acres of dry or 5 acres of wet land.
- (b) Two from the Producers of fruits and vegetables, having 1 acre of wet or 2 acres of dry land.
- (c) A harijan having one acre of dry land.
- (d) A girijan having two acres of dry land.
- (e) Local Legislator-Ex officio member.
- (f) Village Sarpanch or Municipal Chairman - Ex officio member.
- (g) Two from business people having business not exceeding Rs. one lakh
- (h) One from cattle owners.

- (i) Two livestock experts Ex-officio members.
- (j) Two experts from Agriculture Department-Ex officio member and ;
- (k) One from purchase and Sales Department Ex—officio member

For sub clause (2) of Clause 2 substitutes the following:—

“the president shall be elected from Small Farmers and the Vice-President shall be a harijan member.”

The Amendments were lost.

Mr. Speaker :—The question is .

“That Clause 2 do stand part of the Bill”.

The Motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill.

Mr. Speaker:—The question is :

“That Clauses 3 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill”.

The Motion was adopted and Clauses 3 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri Ch. Hanumajiah :—Sir, I beg to move :

That the Andhra Pradesh (Agricultural produce and Livestock) Markets (Amendment) Bill, 1981 be passed.

Mr. Speaker :—Motion moved.

5-30 p.m. శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:— అధ్యక్షా, మంత్రి చెప్పతూ 12 మంది రైతుల తరపునుంచి ఉంటారు అని చెప్పారు 12 మంది ఉంటే సంతోషమే. అవిధంగా వారు బిల్లులో పొందుపరిచితే సంతోషించే వారం. వారి బిల్లు లక్ష్యం చూడమనండి. సర్వేచేస్తే 12 మంది రైతుల తరపున—కూరగాయలవారు. కేటిల్ వారికి అందులో ప్రాతినిధ్యం ఉండేలా చూడాలని కోరుకున్నాను. ఆ బిల్లు అవిధంగా ఉండాలి. ఎమ్మెల్యే లకు జనాభాకు ప్రాతినిధ్యం కలిగియున్నాడు. ఈ మార్కెటింగ్ కమిటీలో అతనికి ఏమాత్రం లేకుండా పోతే చాలా అన్యాయంగా ఉంటుంది. ఎమ్మెల్యేకు దాంట్లో ఎక్స్లఫీషియోగా గానీ మరోలాగా గానీ తీసుకోవాలి. చిన్న, సన్నకారు రైతుల నుంచి తీసుకొంటాము, వారిలో గరిజనులు, హరిజనులు ఉంటారు అంటే సరిపోదు. వారు అలా రారు. వారికి, అలాగే వారున్న వెంచేవారికి కూడా ప్రాతినిధ్యం ఉండాలి. వారందరికీ ప్రాతినిధ్యం కలిగించాలి. రైతు సంఘాలవారు ఉన్నారు, వారికి కూడా ప్రాతినిధ్యం కలిగించాలి. ఇవన్నీ బాగా అలోచించి మార్కెటింగ్ కమిటీలో

వీరికి ప్రాతినిధ్యం కల్గే న్యాయం జరుగుతుంది. వారు పగడించేందుకు న్యాయమైన లేటు రాజుట్టుకొనేందుకు వీలుంటుంది. ముగిసి వాటినించి అలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— న్యాయ, ఇకసారి మేము ముందుకు బిల్లు రూపంలో వచ్చా మేము ఎవెనా సవరణలు చేస్తే, వాటిని అంగీకరిస్తే, సారవం పోతుంది అనుకుంటే ఎలా? అలాంటి మనస్థాయి గురించి ఎవరైనా సైకాలజీస్టును తీసుకువచ్చి పరీక్షించడంపై బాంబటుగడమే. అదేమి తొక్కినట్లైతే, కాలు కడగలేని? అన్నట్లుగా ఉంటుంది వాటి చేత అలోచనా విధానం. మేము అలా చేయవద్దు అనే చెపుతున్నాము కానీ అది నివాగు నియమకోవడం లేదు ఇవివరకు మునిసిపల్ బిల్లులో కూడా తప్పనిసరిగా, తరువాత సవరించుకొన్నాము. మేము కోలేదే ఎలాగో మీరు మెచూరిటీ ఉంది కనుక ఎన్నిక చేస్తే మీవ్యాపారం ఒక ప్రజాతంత్ర విధానం పెట్టినట్లు ఉంటుంది తరువాత అయినా ఒక సవరణ రూపంలో తప్పామని ఒక హామీ ఇవ్వండి. త్వరలోనే ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేక ఎన్నుకొనే ఘట్టాలు అంతా అంతరించాలి. మరొకటి విషయం చెప్పారు— సెన్సెస్ ఇస్తున్న సందర్భంలో అడిగిదారుల విషయంలో కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని గత 10 వత్సరాలలో వరంగలు జిల్లాలోని మార్కెట్టులలో రు, విరి అక్షల దాకా నష్టపరిచారు కాబట్టి అటువంటి వాటికి అవసరమైన సవరణల్లో తీసుకురావడం అత్యవసరం వారి నుంచి డబ్బు వాపసు ఇప్పించేలా ఒక సవరణ కూడా తెస్తామని హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను త్వరలోనే ఎన్నికైన ఘట్టాలలో ఈ కమిటీ ఉంటుందో చెప్పమనండి.

శ్రీ సి. హెచ్. హనుమంత్రయ్య :— పూల సుబ్బయ్యగారు మాట్లాడుతూ 12 మంది రైతులు ఉంటారని చెప్పినందుకు సంతోషమని చెప్పారు. 15 మంది ఉన్న కమిటీలో 10 మంది, 18 మంది ఉన్న కమిటీలో 12 మందిని వేస్తారు ఎనిమిత్ హ్యాండ్లర్, పంచాయతీ, కోవరేటివ్ వారు ఉంటారు. ఎమ్మెల్యేను కూడా దీంట్లో ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడుగా ఇవ్వడం మేము పెట్టలేదు కానీ వారి సలహాలు కూడా తీసుకుంటూ ఉంటాము. కాబట్టి ప్రత్యేకంగా దీంట్లో పెట్టవలసిన అవకాశం ఉండదు. పీఠల్ రెడ్డిగారు హాజరులను, గిరిజనులను పెట్టలేదు అన్నారు. హరిజనులలో గిరిజనులలో పశుగణాన్ని పెంచేవారు ఉంటారు. అందువల్ల పశుగణాన్ని పెంచేవారి క్రింది వారు దీంట్లోకి వచ్చే అవకాశం ఉంది. వారి మీద మాకు వారికిన్నా ఎక్కువ ప్రేమే ఉంది ఓంకార్ గారు ఎక్కడో డబ్బు అంగడి చెప్పారు వారికి రిఫరెన్స్ చెప్పాము ఇక్కడినుంచి బ్యాంకు గ్యారంటీ తీసుకోవడం, డిపాజిట్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది రైతు డబ్బు పోకుండా ఉండే వ్యతిరేక నిర్ణయంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అదే కాకుండా వారి ఎన్నికలు పెడితే బాగుంటుంది అన్నారు. దీనికి కూడా ఎన్నికలు పెట్టాలంటే కొన్ని కోట్ల మంది రైతులు వ్యాపారస్తులు ఉన్నారు. ఇప్పటికే పంచాయతీ ఎలక్షన్లు, సమితి ఎలక్షన్లు, యంగ్ యల్ ఏ, యంగ్

ఎలక్షన్లు కేంద్రీకృతం చేసి అవుతున్నాయి. దీనికి పెట్టాలంటే మరల కొన్ని కోట్లు కావాలి. వచ్చే ఏడాదిని పరిష్కరించాలి. నామినేట్ చేయడం జరుగుతూ ఉంది. భవిష్యత్తులో కానాగా చూడనున్నారు. భవిష్యత్తులో ఏమైనా ఆలోచించ వచ్చునేమో నిర్ణయించుకుంటున్నామని చెప్పేది ఏమీ లేదని ఈ బిల్లును పాస్ చేసే దానికి అంశం కలిగించమని కోరుతూ తెలిపు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker :—The question is "that The Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment) Bill, 1981 be passed".

The Motion was adopted and the Bill was passed.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET)

FOR 1981-82.

DEMANDS MINOR PORTS DEVELOPMENT ETC.,

(శ్రీ జి. సైరంస్థు గౌడ్) :—అధ్యక్షా. మన ట్రాన్స్‌పోర్టు మినిస్టరు గారు, ఆర్ అండ్ బి మినిస్టరు గారు తెచ్చిన పద్దులను బలపరుస్తున్నాను. మెడక్ టిల్లా గజేట్ నిర్దేశకవర్గం వాది. పోయిన సంవత్సరం మార్చి 11వ తేదీన నా స్వంత గాంధీ మెన్ కోడండ్ల దగ్గర ఆర్.టి.సి. బస్సు ఆపకపోవడం వలన నేను లారీ మీద పడి పస్తూ ఉంటే అది బోల్తా పడినా కాలు విరిగి చాక్చరయింది. నేను గాంధీ స్పిటల్‌లో 10 నెలలవరకు ఉన్నాను. అగస్టు నెలలో ఆర్ టి సి మినిస్టరు గారికి, జనరల్ మేనేజరు గారికి, కరింగర్. సిద్దిపేట ఫిరియా మేనేజర్‌కు బస్సు ఆపక పోవడం వల్ల చర్య తీసుకోవాలని వాగ్దానం. ఇంతవరకు చర్య తీసుకో లేదు. సంవత్సరం చాటి పోయింది. బస్సులు ఆపమని చెబుతుంటే నిలబెట్టే ప్రయత్నము చేస్తామని అంటున్నారు, కాని ఆపడం లేదు. జనవరి 15 న 3 గంటలకు గొడ్డు మీద నిలబడితే ఒక బస్సు కూడా ఆపలేదు. ఈ

[శ్రీ ఎ. ఈ. రెడ్డి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు.]

విషయము పేపర్‌కు పంపిస్తాను. ఈ గాడు పేపరుకు పంపాను, నేను నాలుగు టెరమ్స్ మంచి గ్రెసు (బి) యం యల్ ఏ గా ఉన్నాను. పెద్ద పదవులు కోరకపోయినా నీసం బస్సు అయినా ఆపడం లేదు. నా స్వంత గామము దగ్గరే ఆపడం లేదు. జనరల్ మేనేజరుకు, ఫిరియా మేనేజరుకు చెప్పారు, మగిస్ట్రేట్ బస్సులు అన్నీ నిలవకపోయినా సిద్దిపేట, హుస్సాబాద్ బస్సులైనా నిలబెట్టాను. బస్సులు ఆపక పోవడం వల్ల ప్రజలు లారీల మీద పోతున్నారు. లారీలకు ప్రమాదాలు జరక్కండా రోడ్డు ఇంకా కొంచెము వెడల్పు ఎక్కువ చేయాలి. లారీలకు మంచి గిరాకీ ఉంది. స్త్రీలు, పిల్లలు వందగలకు, చావులకు లారీలో పోతున్నారు లారీలకు ఉన్న గిరాకీ మన ఆర్.టి.సి. బస్సులకు లేదు లారీలను బస్సులుగా, బస్సులను లారీలుగా నడిపితే ఆర్ టి సికి ఇంకా నష్టము కాకపోదు. ఒక్కొక్క లారీలో 20, 30 మంది ఎక్కి పోతున్నారు. డిపోలో బస్సు ఎక్కాలంటే ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన పాస్

పట్టుకొని, కండక్టరును బ్రతివలాడుకొని, డ్రైవరుకు చెప్పుకొని మా గ్రామం రాగానే దబదబా దిగాలి. ఎందుకంటే ఎక్కువ నేపు ఆపడు, లేకపోతే మరల పడతానేమోనని భయం. లారీల వారు పుణ్యము చేస్తున్నారు అర్థం, ఎక్స్ప్రెస్ బస్సులు ఎలాగా ఆపరు, కనీసం మామూలు బస్సులు కూడా ఆపడం లేదు ఎక్స్ప్రెస్ ల సంగతి చెప్పక్కరలేదు.

మనము వల్లెలను పట్టడాలుగా చేస్తాము. ఒక్క రోడ్డయినా బాగుండా; ఒక్క కల్వర్ట్ అయినా చక్కగా ఉందా? అయ్యో నారాయణా వాటికి ఇచ్చే డబ్బు ఎటుపోతోందో, ఎటు తింటారో కనీసం మంచి పదవి దొరక్కున్నా ఛేర్మన్ గా తీసుకోమనయినా నేను ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరడం లేదు. నాకు పెద్ద పెదవులు ఇయ్యరు. కొంచెముసరయిన పద్ధతిలో బస్సులు నిలబడేటట్లు చూటాలి. ట్రాన్స్ పోర్టు మినిస్టరు గార్కి దయచేసి చెప్తున్నాను. ఛేర్మన్ గారికి కూడా చెప్తున్నాను. ప్రజలేమంటారు బస్సులు ఆపరు, బస్సులో లింట్లో పీనుగెళ్ల అని తిట్టుకుంటారు. మాకు ఆపకపోతే పోయే, నీవు యం యతోపవు నీకు కూడా ఆపరా అని అంటే నేను ఏమి చేయాలి. లారీలలో ఎక్కించుకుంటారు కాని వారు లాల్ బజారు దగ్గర, బొలారిం దగ్గర దింపుతారు పిల్లలు, మూటలు ఉంటాయి బస్సుల్లో అయితే రాణిగంజ్ దగ్గర దిగవచ్చు. నాంజల్లి దగ్గర దిగవచ్చు పట్టణంలో అనుకుంటారు, నేను ఏమీ సంపాదించుకోలేదు, నాకు జీవు లేదు, కనీసం నైకిలు కూడా లేదు. మనము ప్రజలకు ఎంతో సహాయం చేస్తాము అంటున్నాము. బస్సు డ్రైవర్లు స్టేజి వద్ద ఆపకుండానే పోతారు. ఎక్కువ మందిని ఎక్కించుకోరు అదే లారీల వాళ్లయితే ఎంత మందినంటే అంత మందిని ఎక్కించుకొని తీసుకు పోతారు, ఎక్కడ ఆపమంటే అక్కడ ఆపుతారు. బస్సు డ్రైవర్లు ఆపినా ఆపకపోయినా వాళ్లకు వచ్చే జీతం వస్తుంది కాబట్టి వాళ్లలా చేస్తున్నారు. అందువల్ల ఇకముందు స్టేజిలవద్ద సక్రమంగా బస్సులు ఆపడమే కాకుండా, ఇప్పుడు వల్లె వల్లెకు బస్సు వేయాలంటున్నారు కాబట్టి అన్ని చోట్ల కూడా రోడ్లు వెడల్పు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఆంధ్ర ప్రాంతమైనా సరే, తెలంగాణా ప్రాంతమైనా సరే అన్ని ప్రాంతాలలోనూ రోడ్లు వెడల్పు చేయాలి. ఎందుకంటే రోడ్లు చిన్నగా ఉంటే ఒక బస్సు కనుక పడితే ఉన్నది ఘోష. లారీల వాళ్లు కూడా రోడ్లు నుంచి కిందికి దిగరు. ఎందుకంటే పడిపోతామేమో అనే భయం. కాబట్టి అన్ని చోట్ల రోడ్లనుకూడా వెడల్పు చేసి బస్సుల సంఖ్యను కూడా ఎక్కువ చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. మా ఊల్లో బస్సును నిలబెట్టమని ఎన్నో సార్లు ఆడిగానుగాని, దానిపై ఇంతవరకు చర్య తీసుకోలేదు. నేను కింద వడ్డ విషయం గురించి కూడా వ్రాసాను. అయినా కూడా ఆ డ్రైవర్ ను విరిచి చెప్పలేదు, ఆర్. టి. సి. జనరల్ మేనేజరుగారికి, ఇదివరకు ఉండిన ఆర్. టి. సి మినిష్టరు వెంగళరెడ్డి గారికి కూడా బస్సులు నిలబెట్టేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని చెప్పాను. కాని ఏమీ చేయలేదు. బస్సుల కోసం ఎండలో నిలబడాలంటే

ఆడవాళ్లు, పిల్లలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు, కాబట్టి బస్సు షెల్టర్ కూడా కడితే బాగుంటుంది నా స్వతః ఊరిలో కూడా షెల్టర్ కట్టే విషయం గురించి బస్సు విభాగం విషయం గురించి చెప్పి వ్రాసి ఇచ్చినా కూడా ఏమన్నారు అంటే నువ్వు మీ ఊళ్లో ఎప్పుడు ఉంటావో చెప్పు అప్పుడు వస్తాము అన్నారు, అయ్యా, మీరు ఎప్పుడు వస్తారో ముందు నాకు తెలిపితే నేను ఆ రోజు మా ఊళ్లో ఉంటానని చెప్పాను. వాళ్లు వస్తారని మా ఊళ్లో ఉండి చూసి చూసి విసిగిపోయాను కాని ఎప్పుడుకూడా రాలేదు. నేను కాంగ్రెసు-ఐ ఎం ఎల్. ఏను నాకు కొంచెమైనా బలం ఉండాలి కదా, అంత అన్యాయం ఇది. ఇంకా ఎవ్వరికీ చెప్పకోవాలి; అందువల్ల అధ్యక్షుల వారికే చెబుతున్నాను.

చైర్మన్ :—మీ టి. టి. డి. బోర్డులో సభ్యులుగా ఉన్నారు కదా. కొండమీదికి బస్సులు బాగా నడుస్తున్నాయా?

(శ్రీ జి. పైదయ్య :—నన్ను బోర్డ్ మెంబరుగా వేసినాక ప్రమాణస్వీకారం చేయటానికే నవరి 1 వరదీనాడు అక్కడికి పోయాను. తరువాత పోలేదు. రెండు మూడు మీటింగులకు పోతే కదా తెలుస్తుంది. ఒక మీటింగుకు పోతే కాని అక్కడి పోజిషన్ తెలియదు. మీరు అక్కడ ఎం ఎల్ ఏ. కదా, మీ ఇంటికి కూడా వస్తుంటా, మీకు కూడా చెబుతుంటా. ఇక ప్రమాదాలు జరిగితే డ్రైవరును ఏమీ అనే పరిస్థితి లేదు, ఎంగుకంటే రోడ్డు బాగాలేవు. లారీలవాళ్లను కూడా ఏమీ అనేట్లు లేదు. కాబట్టి రోడ్లను వెడల్పు చేసి, బాగుచేయడానికి ఆర్. అండ్. బి మినిస్టరుగారు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) :— అధ్యక్షా, ఈ పద్దుల మీద కొన్ని ముఖ్యమైన సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. మన రాష్ట్రంలోనూ, దేశంలోనూ జనాభా పెరుగుతోంది. ఈ పెరుగుతున్న జనాభాతోపాటుగా ప్రజల కోరికలూ, అసలూ ఎక్కువ అవుతున్నాయి. దీనిమూలంగా ప్రజలు ఎక్కువ ప్రయాణాలు చేయాలని పూర్వంకంటే ఎక్కువ ఉత్సాహంతో ఉంటున్నారు తత్ఫలితంగా అనేక మోటార్ వెహికల్ యాక్సిడెంట్స్ జరుగుతున్నాయి ఈ యాక్సిడెంట్స్ కు ఎక్కువగా గురి అయ్యేది ఎవరంటే లేబర్ స్కూలుకు పోయే పిల్లలు. ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారు కూడా ఎక్కువగా యాక్సిడెంట్స్ కు గురిఅవుతున్నారు. ఇప్పుడన్న సెంట్రల్ యాక్ట్ క్రింద ఎవరైనా యాక్సిడెంట్స్ కు గురి అయినవారు నష్ట పరిహారం కోరాలంటే ఆ వెహికల్స్ ఇన్సూర్ అయి ఉండాలి. యాక్సిడెంటుకు గురి అయినవారు నష్ట పరిహారం క్లెయిమ్ చేయాలంటే ఆ డ్రైవరు ఎవరో, టనర్ ఎవరో. ఆ వెహికల్స్ ఇన్సూర్ చేయబడిందో లేదో మున్నగు వివరాలన్ని తెలిసివుండాలి. ఇవన్నీ తెలుసుకొని వాళ్లు లాయర్ వద్దకు వెళ్లి కేసు పెట్టుకోవాలంటే ఇదంతా వ్యవప్రయాసలతో కూడిన విషయం, కాబట్టి కొన్ని వేల యాక్సిడెంట్స్ జరిగినా ఏ 5 పర్సెంట్ లోక 10 పర్సెంట్ కేసులలో కోర్టుకు పెట్టడం జరుగుతున్నది. కాని చాలా సందర్భా

లలో వే-నై-డై సెటిల్ మెంట్ చేసుకోవడం జరుగుతున్నది. అందు వల్ల పీటని దృష్టిలో పెట్టుకొని తమిళనాడు ప్రభుత్వం 1980 వ సంవత్సరంలో ఈ రూల్స్ కు అమెండ్ మెంట్ తీసుకువచ్చింది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఈ అమెండ్ మెంట్ ను తీసుకురావలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను ముఖ్యంగా వారు 980 రూల్ కు అమెండ్ మెంట్ తీసుకువచ్చారు. దానిలో ఇలా వుంది.

Under Rule 3- It is said : "Notwithstanding anything contained in Rule 3 or Rule 20, any Police Officer not below the rank of Sub-Inspector of Police who is entrusted with the investigation of the motor vehicle accident, shall without waiting for the result of the investigation or prosecution, as expeditiously as possible, get an application in the form appended to these rules, for the part injured in the accident or any of the Legal representatives of the deceased, as the case may be, and forward the same to the Claims Tribunal, who shall treat it as an application for the purpose of section 110 A. The Party concerned shall before the Tribunal passess the award, pay the fee prescribed in Rule 20."

కాబట్టి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా సెంట్రల్ యాక్టుకు ఈ విధంగా అమెండ్ మెంట్ తీసుకువచ్చి ప్రతి పోలీసు అఫీసురును రెస్పాన్సిబుల్ చేయాలని కోరుతున్నాను. తమిళనాడు ప్రభుత్వం ఇంకోటి కూడా చేసింది. అదేమిటంటే ఏ విధంగా నై తే బోట్ -యాక్సిడెంట్స్ గాని, ఫైర్ యాక్సిడెంట్స్ గాని జరిగినప్పుడు యాక్సిడెంట్స్ కు గురైన వారికి ఏ విధంగానైతే ప్రభుత్వం కొంత ఎక్స్ గ్రేషియా ఇస్తుందో అదే విధంగా మోటారు యాక్సిడెంట్స్ లో డెబ్బలు తగిలిన వాళ్లకు, చనిపోయిన వాళ్లకు గాని ప్రభుత్వం వెయ్యి రూపాయలు ఇవ్వాలని తమిళనాడు ప్రభుత్వం 1979 లో చట్టం చేసింది. అక్కడ ఏ విధంగా ఎక్స్ గ్రేషియా ఇస్తున్నారో అదే విధంగా ఇక్కడ కూడా ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం చట్టం చేసి పోలీసు అధికార్లు కూడా బాధ్యులను చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక మరొక విషయం. అబ్జిల్వాట్ లయబిలిటీ మీద ఈ మధ్యనే సుప్రీం కోర్టు కూడా తీర్పు ఇచ్చింది. ఈ విషయమై హిందూ పత్రికకూడా 1-9-80 నాడు ఎడిటోరియల్ వ్రాసింది. ఎక్స్ ప్రాక్టి అయబిలిటీ అనేది అటుంచి అసలు చని పోయిన వెంటనే కొంత అనువుంట్ పే చేయ్యాలని సుప్రీం కోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది. అందువల్ల మన ప్రభుత్వం కూడా ఈ కేసుల గురించి దర్యాప్తు చేసి, ఆసలు మొత్తం ఎన్ని కేసులు ఫైల్ అయినాయి, ఎంత అనువుంట్ ఇవ్వడం జరిగింది మొదలైన విషయాలను పీరియూడికల్ గా డై రెక్టర్ -జనరల్ ఆఫ్ పోలీసు ద్వారా తెప్పించి ఈ నభ ముందు పెట్టడంకూడా చాలా అవసరమని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

రోడ్స్ విషయం. ప్రభుత్వం దగ్గర ప్రపోజిట్ వున్నది. తడ దగ్గర నుంచి 6-00 p.m ఇచ్చాపురం వరకు కోస్టల్ రోడ్ వేయాలని. దీనికి దాదాపు 100 కోట్ల రూపాయలు అనుకొన్నారు. ఇంకా ఎక్కువ కావచ్చు. అది ప్రారంభం చేయాలి.

మెరైన్ వెల్ట్ ఫిష్ వున్నది. ఇతరత్రా యింకావున్నాయి. పెట్రోల్ కూడ మన కోస్ట్లో ఉన్నదని సూచన కనిపిస్తున్నది. అందుచేత తడ నుంచి యిచ్చాపురం వరకు ప్రారంభం చేసి వేయడం అవసరం. బందరు ప్రాంతంలో 1977 డైక్లోన్లో చూశాము. రోడ్స్ లేక విక్టిమ్స్కు సహాయం చేయలే పోయాము. నా నియోజక వర్గం సముద్ర తీరం. బందరు నియోజకవర్గం అదే. బంటుమిల్లి -వలెపాలెం రోడ్ వున్నది. కొంతవరకు రోడ్ వేశారు. మిగిలినది ప్రైవేట్ రోడ్. దీనిని ప్లాన్లో యిన్క్లూడ్ చేశారని చెప్పారు. ఆ రోడ్ వెంటనే త్వరితంగా చేయకపోతే దిన దిన గండం సూరేళ్ళు ఆయుష్షు అన్నట్లుగా ఉన్నది. గ్రామగ్రామానికి రోడ్, బస్సు అనేది నానుడిగా వచ్చినది. గాని ప్రతి తాలూకాలో నేషనల్ ప్రైవేట్ కొన్ని, స్టేట్ ప్రైవేట్ కొన్ని ఉన్నాయి. ప్రతి తాలూకాలో కొన్ని ప్రధానమైన రోడ్స్లో ఆర్.టి.సి ప్రైవేట్ ఆపరేటర్స్ గాని నడిపితే అనుకూలంగా ఉంటుంది. ప్రతి గ్రామానికి మూడు మైళ్ళు నాలుగు మైళ్ళు లింక్ రోడ్ డెవలప్ చేస్తే అక్కడి దాకా ఐస్ మీద పోయి తరువాత వారు నడిచిపోతారు. ప్రతి గ్రామానికి బస్ అనేది మిస్ కన్సెప్షన్. చెన్నారెడ్డిగారు పెట్టారు. కేవలం అపోహ. రోడ్స్ డెవలప్ చేసి ప్రైవేట్ ఆపరేటర్స్ గాని ఆర్.టి.సి. గాని జరపడం అవసరం. మూడు నాలుగు ప్రధానమైన రోడ్స్ ఉంటాయి. మోటార్ వెహికల్ ఇన్సెక్యూర్స్ ప్రైవేటు ఆపరేటర్స్ను అనేక ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. చిన్న చిన్న రూట్స్లో ప్రైవేటు బస్సులు వేసినా ఫరవాలేదు. ప్రధానమైన రూట్స్లో ఆర్.టి.సి నడపడం వల్ల నష్టం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. రంగారావు :—అధ్యక్షా, కృష్ణా జిల్లాలో ఆర్.టి.సి. జాతీయం చేయడానికి...

శ్రీ ఎల్. అంజనేయులు :—అధ్యక్షా, వారు ఉదయం మాట్లాడారు. రెండవసారి మాట్లాడుతున్నారు. దానికి మేము ఒప్పుకోము.

శ్రీ వి. రంగారావు :—మీరు పర్మిషన్ ఇచ్చారు. ప్రొద్దున ఆర్.టి.సి. మీద మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వమంటే సరేనన్నారు. కావాలంటే రికార్డ్ చూడండి. మీరు మాట్లాడమని చెప్పినతరువాత నేను మాట్లాడుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. టంకార్ :—మీరు అవకాశం ఇచ్చారు. పెద్దాయన లేచారు, మాట్లాడనియింది.

శ్రీ సి. దాస్ :—అలా అయితే అందరు రెండవసారి మాట్లాడుతాము అంటారు. కావాలంటే చివరలో క్లారిఫికేషన్స్లో అవకాశం యివ్వండి.

చైర్మన్ :—మీరు కూర్చోండి. క్లారిఫికేషన్స్ అడుగుదురుగాని,

శ్రీ వి. రంగారావు :—మీ పర్మిషన్ తీసుకొని మాట్లాడుతున్నాను. ఆర్.టి.సి. మీద మాట్లాడడానికి 5 నిమిషాలు అవకాశం ఇవ్వమని స్పీకర్ గారికి అడిగాను. యిస్తాను అన్నారు. ఇందులో మోసం చేయలేదు. భారపాట్లు చేయలేదు.

(శ్రీ ఎల్. ఆంజనేయులు :—రూల్స్ వ్యతిరేకం మాట్లాడుడానికి వీలు లేదు.

చైర్మన్ :—సభ్యులందరు చెపుతూ ఉన్నారు. మీరు కూర్చోండి.

(శ్రీ వి. రంగారావు :—మీ మాట మీద మీకే గౌరవం లేకపోతే మాకేమి. మీరు అవకాశం ఇచ్చారు. మాట్లాడుతున్నాను. మీరు కూర్చోమని అంటే మీ మాట మీద మీకే గౌరవం లేదు. నేను వాక్ అఫ్ట్ చేస్తున్నాను

(శ్రీ వి. రంగారావుగారు సభ నుంచి వాక్ అవున్ చేశారు.)

(శ్రీ పి.పాచ్. వెంకట్రావు :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఆర్. టి.సి. ఓవర్ ఆఫ్ చేసి ఆర్. టి.సి.కి వస్తున్న కష్టాలు, పుచ్చ ప్రజోపయోగకరమైన విషయంగా చేయాలని చెప్తున్నారు. క్రొత్త చైర్మన్ వచ్చారు. క్రొత్త వైస్ చైర్మను వచ్చారు. క్రొత్త ట్రాన్సుమిటర్ కమిషన్ వచ్చారు. మంత్రిగారు కూడ క్రొత్తగా వచ్చారు. క్రొత్తవారి నలుగురికి బిడ్ల కలగాలని వారి హయాములో ఆర్. టి.సి. తెచ్చుకొన్న కష్టాన్ని పూడ్చుకొని ప్రజారంజకంగా పని చేయాలని మనవి చెప్తున్నాను. నేషనల్ కేసును లైసుగా చేయడం అనేది మంచిది కాదు. ఒక పద్ధతి పెట్టి నేషనల్ కేస్ చేయవలసి ఉంది. రోడ్ ఉన్నదా లేదా? అనేది చూడాలి, ప్రతి జిల్లాలో మొత్తం చేయాలి అనేది సమంజసం కాదు. లాంగ్ డిస్టెన్సు ఉన్నవన్నీ నేషనల్ కేస్ చేసి షార్ట్ డిస్టెన్సు ప్రైవేట్ సెక్టారులో ఉంటే బాగా పని చేస్తాయని నా అభిప్రాయం. మన రాష్ట్రంలో పబ్లిక్ సెక్టార్ లో ఆర్. టి.సి. ఫెయిల్ అయిందంటే రాష్ట్రంలో నడిచే పబ్లిక్ సెక్టార్ లోనివన్నీ ఫెయిల్ అవుతాయనే దురభిప్రాయం కలుగుతుంది. ఇప్పటికే అనేక పరిశ్రమలు పబ్లిక్ సెక్టార్ లో పాపి లా సెస్ లో—వర్కింగ్ లోపం గాని మరేదైనా గాని నడుస్తున్నవని తెలుస్తున్నది.

There is some drastic deficiency in the whole Department.

దీనిని సరిచేయాల్సిన అవసరం వున్నది. చిన్న చిన్న రూట్స్ ఉన్నాయి అంటే మంత్రిగారు చైర్మనుగారు కూర్చుని బోల్డు డెసిషను తీసుకొని వెంటనే తీసి వేసి అవసరం ఉన్నచోట్ల వేయాలని మనవి చెప్తున్నాను. లాంగ్ డిస్టెన్సు నేషనల్ కేస్ చేయాల్సిన అవసరం వున్నది. వైజాగ్, విజయవాడ తీసుకోండి. వైజాగ్ లో నీటి బస్సులు ప్రైవేట్ సెక్టార్ రన్ చేస్తున్నాయి. ప్రైవేట్ సెక్టార్ లో రన్ చేస్తున్న బస్సులు, స్టేట్ అధికారులు ఉన్నారు. నిబంధనలు పెట్టి నడిపించాల్సిన బాధ్యత వున్నది. నేషనల్ కేస్ ప్రాము అవడంలో ఆస్టార్డు ఎక్జాంప్లీ చేయడం యిదంతా జరుగుతుంది. వారు సూపర్ హ్యూమన్ కాదు. ఆర్. టి.సి. లో యాక్సిడెంట్స్ జరగకుండా ఉంటుందనుకోవడం లేదు. యాజ్ టేషన్ వల్ల ఈల్లు అవడం అనేది భావ్యం కాదేమోనని నా అభిప్రాయం.

వైజాగ్ లో వంద బస్సులు వేస్తే—రూరల్ వైడ్—ఎన్ని, అందులో తిరుగుకున్నాయి? ఎంతవరకు ఆక్కడ ఉపయోగకరంగా వుంది? అక్కడ అవి సరిపోవు. ఇంకో 50 బస్సులు అక్కడ ప్రైవేటు వారికి ఇస్తే బాగుంటుంది. విజయవాడలో కూడ పరిస్థితి అట్లాగే ఉన్నది, కొన్ని సేవనలైజ్ చేశారు, కొన్ని చేయలేదు. సేమ ఈ సందర్భంలో ఎవరికి ఏమీ ఆపాదించడం లేదు. రాజకీయ పార్టీగాని మరొకరుగాని దీని వెనక ఎవరు, ఏ కారణాలున్నాగాని, ఇది మంచి పద్ధతి కాదు, ధైర్యంగా పరిస్థితిని ఎదుర్కొనవలసి వున్నది. సీటి బస్సులు ఎక్కడ నడచినప్పటికీ లాసెస్ వస్తున్నాయిగాని లాభాలు రావు. అందువల్ల అన్నిచోట్లా యీ విధంగా చెయ్యవలసిన అవసరం లేదు, ముందు లాభాలు నిర్ణయించుకుని, పరిస్థితిని సమీక్షించుకొని, కావాలంటే అన్నిచోట్లా అప్పుడు ఎక్స్టెండ్ చేసుకోవచ్చు. అందువలన, ముందు లాభాలు రావడానికి ప్రయత్నం చెయ్యాలి. ఇప్పుడు అంతా అనుకుంటున్నారు, ఆర్. టి. సి. బస్సులు నడుస్తున్నాయి, పార్శ్వంగా కూడా వేరేవి నడుస్తున్నాయని అందులో వాస్తవం లేకపోలేదు. పరిస్థితిని ధైర్యంగా ఎదుర్కొని, వాస్తవికమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. అంతేకాదు, ఆర్. టి. సి సక్సెస్ ఫుల్ గా పనిచెయ్యాలంటే—ఆర్. అండ్ బి. ట్రాన్స్ పోర్టు కమిషనర్, వీరు ముగ్గురూ, కలసి కోఆర్డినేషన్ తో పని చేస్తేనే సాధ్యమవుతుంది. అప్పుడే ఎఫెక్టివ్ గా నడుస్తుంది. లేకపోతే, మా డిపార్టుమెంట్ మాది, మీ డిపార్టుమెంట్ మీది—అని ఎవరికి పారు అనుకుంటే ఇది సాధ్యం కాదు. ముఖ్యంగా, ట్రాన్స్ పోర్టు కమిషనర్, ఆర్. టి. సి కోఆర్డినేషన్ తో నడపాలి, అప్పుడే ఆర్. టి. సి. ఎఫెక్టివ్ గా పనిచెయ్యడానికి వీలవుతుంది.

సేమ ఇంతకుముందు చెప్పినట్లు, లాంగ్ డిస్టెన్స్ రూట్లు సేవనలైజ్ చేసి, వష్టం వచ్చేచోట, గాగ్గూని ప్రాంతాలలో, రూట్లు లేనిచోట, డిసేవలైజ్ చేసి ప్రైవేటు సెక్టర్ కు యిచ్చి నడిపిస్తే బాగుంటుంది. వీటిని పూరికే ఇవ్వవలసిన అవసరం కూడా లేదు. ఇప్పుడు ఊరికే ఇస్తున్నాము. దీనివలన ప్రయోజనం లేదు. బీదవారు దీనివలన లాభం పొందడం లేదు, ఉన్నవారు కంపిట్ చేస్తున్నారు, తీసుకుంటున్నారు, అమ్ముకుంటున్నారు. దీనిని ఎందుకు ఎంకరేజ్ చెయ్యాలి? అవసరమైన రూట్లు చేసి, యీ ప్రైవేటు రూట్లు ఆక్టన్ చెయ్యాలి, ఊరికే ఇవ్వడం న్యాయం కాదు. పారాయ అంగళ్లు ఆక్టన్ చేస్తున్నాం, కల్లు అంగళ్లు ఆక్టన్ చేస్తున్నాం, ప్రభుత్వానికి ఆరాయం వస్తున్నప్పుడు ఫీగా ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదని సేమ తమ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఆ ఆరాయాన్ని రూట్లు, మెరుగుపరచడానికి, రోడ్లు బాగు చేయడానికి వుపయోగించవచ్చు. ఈ విషయాన్ని మంత్రిగారు, ఆర్. టి. సి. చైర్మన్, చైన్ చైర్మన్ ఆలోచించి, దీనిపై ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటారని సేమ ఆశిస్తున్నాను.

అలాగే, రోడ్లు డెవలప్ అయినప్పుడే రూరల్ ఏరియా డెవలప్ అవుతుంది. అగ్రికల్చర్ గాని, ఇండస్ట్రీస్ గాని వీటి అభివృద్ధి కూడ రోడ్ల అభివృద్ధితో ముడిపడి వున్నదనే విషయం మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. దురదృష్టవశాత్తూ యీ బాడుప్లానింగ్ లో దీనికిలో యెస్ట్ ప్రయోగిటి ఇవ్వబడుతున్నది. '74-75లో'

నేను మంత్రిగా వున్నప్పుడు, దీనికి సంబంధించి కొంత ప్రయోగిటీ ఇవ్వడం జరిగింది. అప్పుడు కొంత దీనికి సంబంధించి ఎఫ్ టీ గా కొంత పని చెయ్యడం జరిగింది. తరువాత, తరువాత దీనికి ప్రయోగిటీ తగ్గిపోతూ వచ్చింది ఈ ఎనా మెంటు ఎక్కడ పుండో దయచేసి గమనించండి ఆర్థిక లోపం వల్లగాని, ఇతర డిపార్టుమెంటు యొక్క ప్రెషర్స్ వలనగాని, యీ డిపార్టుమెంటు సంబంధించిన మంత్రులు తరుచు మారడం వల్లగాని, పెద్దగా దీనిపై కాన్సెంట్రేట్ చేసి, నిధులు సంపాదించలేక పోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు పెద్దలు కొండయ్యచౌరరిగారు వున్నారు, వారు గ్రామీణ ప్రాంతం నుంచి వచ్చారు, రోడ్ల ప్రాముఖ్యత గురించిన వారు, వారు శ్రద్ధ తీసుకుని, కాపిటల్ కోల్లెక్టు నచ్చకెప్పి - వారూ తమ నియోజక వర్గంలో రోడ్లు అభివృద్ధి చెందాలని కోరుకుంటారు కాబట్టి ఎక్కువ డబ్బు దీని కొరకు కేటాయించి, రోడ్లు అభివృద్ధి చెయ్యాలని కోరు తున్నాను నేను యీ విషయం ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసి వుంది, ఎందుకంటే— నేను ఆర్. అండ్ బి. మినిష్టర్ గా వుండగా, పది వేల కి. మీ. తీసుకోవడం జరి గింది. ప్రతివారు ఇప్పుడు విమోచిస్తున్నారు నాకు చాలా బాధగా వుంది. పూర్తి చెయ్యడం అంటున్నారు. అప్పుడు ఆ విధంగా తీసుకోబట్టే యీనాడు దాని అలోకేషన్ లో మార్పు వచ్చిందనే విషయం గమనించమని కోరుతున్నాను. కొండయ్యచౌరరిగారు, రోశయ్యగారు దీని ప్రాముఖ్యత గురించి చెయ్యవల సిందిగా కోరుతున్నాను. ఒక ఫెబ్రువ్రాగ్రాంలో గమక తీసుకుని చేస్తే రోడ్లకు న్యాయం చేసినవారమవుతాము. అన్నీ పూర్తి కావడానికి అవకాశముంటుంది. నేషనల్ హైవే గురించి ఒక మాటచెప్పాలి. ఈ సందర్భంలో కేంద్రం ఇచ్చిన గ్రాంటును వారిని అభినందిస్తున్నాను. అతి త్వరలో మొదలు పెట్టి, దానిని పునయోగించుకుని పూర్తిచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఆర్. టి. సి. గరించి ఒక మాట చెప్పాలి. చాలా మంది వర్కర్లు వున్నారు. వారికి డి.ఎ పెంచడం, అవసరమైన సౌకర్యాలు కల్పించడం విషయంలో గవర్నమెంటు ఉదారంగా ప్రవర్తిస్తున్నది. అయితే, ఎక్కడయినా ఒక బస్సు గురించి గాని ఒక సంఘటన జరిగి నప్పుడు, ఒక కానిస్టేబుల్ ఒకరిని కొట్టడమో, లేక ఒక వర్కరు మరొకరిని కొట్టడమో, లేక ఇటువంటి సంఘటన ఏదయినా జరిగినప్పుడు మొత్తం వర్కర్లు అంతా స్ట్రైక్ చేసి, బస్సులన్ని ఆపివేసి పల్లికాకు చాలా ఇన్ కన్వీని యెన్స్ కలుగజేస్తున్నారు. ఇది న్యాయం కాదు. ఒక సంఘటన జరిగినప్పుడు, దానికి సంబంధించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చి, అధికారుల దృష్టికి తీసుకువచ్చి దాని గరించి న్యాయం సంపాదించడానికి ప్రయత్నించాలి గాని మొత్తం సమా జానికి స్టంకలిగేట్లు చెయ్యడం న్యాయం కాదు. ఇది ప్రైడ్ యూనియన్ యాక్టివ్ కే నష్టం. ప్రతిపక్ష నాయకులు కూడా యీ విషయం గమనించాలని కోరుతున్నాను. మంచికి దీనిని పునయోగించుకోవాలి తప్ప సమాజమంతటికీ

నష్టం కలుగజేసే విధంగా చెయ్యవద్దని నేను కోరుతున్నాను. ఈ సూచనలను దృష్టిలో వుంచుకొని, అవసరమైన మార్పులు చేస్తారని ఆశిస్తూ, మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. కెంకటాచార్య (గుల్తి):—అధ్యక్షా, ఈనాడు ప్రవేశ పెట్టిన వడ్డలను బిజెరుస్తూ రెండు మూడు సూచనలు చేస్తాను.

ఆర్. టి. సి. విషయం చెప్పాలంటే—ఇవి అన్ కేర్డ్ జేబీ లాగా వుంది. నష్టం వివరీకరణగా వస్తున్నది. ప్రజలకు ట్రాన్స్ ఫార్మింగ్ ఫెసిలిటీ సరిగా లేదు. జాతీయం చేయడంపై నాకు పూర్తి నమ్మకం వుంది. అయితే, నష్టం వస్తున్నప్పుడు, ఎంతకాలం, ఎంతవరకు మనం యీ నష్టాలను భరిస్తూ పోవాలి. జాతీయం, జాతీయం అంటూ యిట్లా ఓవర్ డ్రాప్టుపై పోవలసిందేనా? ప్రతి సంవత్సరం కోట్ల రు.లు నష్టాలను పెంచుకుంటూ పోవడమేనా? యీ విషయం అంతా సీరియస్ గా ఆలోచించాలి. నేను జాతీయం చెయ్యడానికి విరుద్ధం కాదని ముందే మనవిజేస్తున్నాను. అయితే, యీ నష్టాన్ని ఎట్లా పూడ్చాలనే విషయం కూడా ఆలోచించాలి. సభ్యులు నన్ను వేరే రకంగా అడ్డం చేసుకోవద్దు. లాంగ్ డిస్టెన్స్ రూట్సు నేషనలైజ్ చేసి తగిమ్మవాటిని ప్రైవేటు ఆపరేటర్స్ కు ఆక్షన్ చేస్తే నష్టం వుండదు. వారు సరిగా నడవకపోతే వారిపై చర్య తీసుకోవడానికి ఓటు ఉంటుంది. పూర్వం ప్రైవేట్ ఆపరేటర్స్ నడిపేటప్పుడు స్క్వాపుల్స్ గా ట్రైమింగ్స్ మెయిన్ టెయిన్ చేసే వారు, ముఖ్యంగా, రాయల సీమ ప్రాంతంలో ఎటువంటి బస్సులు వేసారో, అవి ఎట్లా నడుస్తున్నాయో ఒక సారి గమనించమని కోరుతున్నాను. తలుపులు వుంటవు, ఏదీ సరిగా వుండదు, దైవాధీనంగా వున్నాయి. నిరంతరం ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకుని అక్కడ చేస్తున్నాం మాకు మంచి బస్సులు వెయ్యాలి. లాంగ్ డిస్టెన్స్ రూట్సు నేషనలైజ్ చేసి, తక్కిన ప్రైవేటు వారికి యిస్తే మనకు లాభం వస్తుంది, నష్టంరారు, ఈ విషయం ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. రైల్వే గెట్ల సబ్బ చాలా యాక్సిడెంట్స్ జరుగుతున్నాయి. ద్రోణాచలం వద్ద బస్సు ఆగిందింటే అర్ధ గంట, 15 నిమిషాలు ఆగిపోవలసివస్తున్నది. అక్కడ నేషనల్ హైవే లో రవాణా సౌకర్యానికై ఓవర్ బ్రిడ్జి నిర్మించాలని కోరుతున్నాను. రోడ్డు-బ్రిడ్జింగ్స్ విషయంలోనా అభిప్రాయం ఏమిటంటే—మన ఎలోకేట్ చేసిన మొత్తాన్ని రాంగలసీమ, తెలంగాణా, ఆంధ్ర జిల్లాలలో, జిల్లాకు ఇంత అని కేటాయించారా లేక ఏ వద్దతిలో కేటాయించారో తెలియకుండా ఉంది. కొన్ని జిల్లాలకు కొన్ని ఫేరి రూపాయిలే కేటాయించారు. కొన్ని జిల్లాలలో ఖర్చు చేసి రోడ్లను డెవలప్ చేస్తున్నారు. రోడ్డు డెవలప్ మెంట్ అన్నది ఎక్కడైనా అవసరమే. అనంతపురం జిల్లాకు చాలా తక్కువ ఏలోకేట్ చేశారు. కనుక ఎటువంటి డిస్క్రిమినేషను లేకుండా రోడ్ల డెవలప్ మెంట్ జిల్లాల వారీగా కేటాయించులు చేయాలని కోరుతూ సేలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. రాజారాం(బుగ్గారం):— అధ్యక్షా, రవాణా, రవాణా విషయాలకు సంబంధించి రెండు మాటలు చెబుతాను. ఆర్. టి. సి. విషయంలో కొన్ని లోటుపాట్లు ఉన్నప్పటికీ సరిగానే నడుస్తున్నదని నేను భావిస్తున్నాను. గ్రామ

గ్రామానికి బిస్సులను ఆర్టిస్ నడిచే కార్యక్రమం తీసుకోవడం వల్ల ప్రజలు చాలా ఆనందంగా ఉన్నారు. రోడ్లు లేవు అన్నారు. బిస్సులు వేస్తే రోడ్లు వస్తాయి. బిస్సులు వేసే పరిస్థితి లేక పోతే రోడ్లు రావడమనేది ఉండదు. బిస్సులు వస్తున్నాయి, రోడ్లు వేస్తున్నారు. ప్రజలు సంతోషంగా ఉన్నారు. ఎక్కడైనా ప్రవేటు సర్వీసెస్ నడుస్తుంటే ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. ఇప్పుడు ప్రవేటు సర్వీసులు నడవడానికి ప్రజలు అనుకూలంగా లేకపోయినా కొంతమంది పెట్టు సహాయపడి నడిచేట్లా చేస్తున్నారు. ప్రవేటు రవాణాను పూర్తిగా తొలగించిన నాడే ఆర్టిస్ కి ప్రాధాన్యం వచ్చి బాగా పనిచేయగలుగుతుందని నాకు పూర్తిగా విశ్వాసం వుంది. ఆయకట్టు డెవ. ప్లె. మెంటు క్రింద కమాండ్ పరియాలలో కొన్ని రోడ్లు వేశారు. వాటిని పిడబ్బు డిపార్టుమెంటు వారు తీసుకున్నారు కాని వాటిపై కానీ ఖర్చు చేయడం లేదు. అవి పూర్తిగా పాడై పోయి బిస్సు కాదు సరికదా, బండ్లు కూడా నడిచే పరిస్థితి లేకుండా వుంది. వాటి మెయింటెనెన్స్ గురించి జిల్లా పరిషత్తు సమావేశాల్లో చెబుతున్నాం కాని పని జరగడం లేదు. రోజయ్య గారికి మెమెరాండం సమర్పించుకున్నాము. వారి శరువాక ఎవరు వచ్చినప్పటికీ దానిని పట్టించుకోవడం లేదు. ఆయకట్టు రోడ్లు బాగా మెయింటెన్ చేయాలి, వేముల వాడ-కోరట్ల రోడ్లు 50 మైళ్లు ఉంటుంది. సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు గారి ప్రాంతమైనప్పటికీ కూడా దానికి ప్రాముఖ్యత రావడం లేదు. గౌరవనీయులైన మంత్రి గారు శ్రద్ధ వహించి దానిని పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎం. స్వరాజ్యం (తుంగతుర్తి):— అధ్యక్షా, నాలుగు వద్దలపై ప్రభుత్వం వారు కోరిన 110 కోట్ల రూపాయిల డిమాండ్లను మనం చర్చిస్తున్నాము. ఈ వద్దలను మనం ఆమోదించేటప్పుడు ఇందులోని ప్రధానమైన లోపాలను అవినీటిని ఆక్రమాలను అసమర్థతలను కాస్త మెరుకకు తిరిగి చూసుకుని గమనించి సరిదిద్దుకోకపోతే ఈవద్దలను ప్రజలకు ఉపయోగపడేట్లు చేయలేము. మొదట ఆర్టిస్ విషయం తీసుకుందాము. ఏ రాష్ట్రంలోను లేని విధంగా మన రాష్ట్రంలో వాహనాల మీద వన్ను క్రింద 21 కోట్లు వసూలు చేస్తున్నారు. ఇండాక రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు, మనమే ప్రజల కోసం బిస్సులు నడపాలని చెప్పి మనమే ఆర్టిస్ నుంచి వన్నులు వసూలు చేయడం వల్ల ప్రభుత్వానికి టాక్సు వస్తున్నది కాని ఆర్టిస్ కి నష్టం వస్తున్నది దీనిని ప్రభుత్వమే భరించవలసి ఉంటుంది. గ్రామీణ బిస్సుల స్కీముల క్రింద బిస్సులు నడవడం, విద్యార్థులకు, ఉద్యోగులకు ఇచ్చిన బిస్సు రాయితీలు ఈ కారణాల వల్ల ఆర్టిస్ నష్టం భరిస్తున్నది. దానిని ప్రభుత్వం భర్తీ చేయడం లేదు. మరొక ప్రధానమైన లోపం—విపరీతమైన దుబారా, దుర్వినియోగం ఉద్యోగులు చేస్తున్నారు. జనరల్ మేనేజరు మొదలు కుని క్రింది వరకు, కండక్టర్లు మొదలైన వారి స్థాయి వరకు తమ తమ మోతాదులో ఇందులో భాగం వహిస్తున్నారు. బిస్సు డిపోలో వర్క్ పావులలో ఉండే సామాను మారిపోతుంటుంది. క్రొత్త ఇంజను పాత ఇంజను అవుతుంది, పాత ఇంజను క్రొత్త ఇంజను అవుతుంది. అనేక సదుకులు మాయమైపోతుంటాయి. క్రొత్త బిస్సు డిపోకు వస్తే నెల రోజులు కాకముందే నడిరోడ్డు మీద ప్రయాణి

కులతో నిలిచిపోతుంది. ప్రజలు అవస్థపడవలసి వస్తున్నది. అమ్మకాలు, కొనుగోళ్లు విషయంలో జరిగే కుంభకోణాల విషయంలో వివరాలలోనికి వెళ్లే అవకాశం లేదు. ఉద్యోగులు దుబారా చేస్తున్నారని వారే వివరితమైన ప్రచారం చేస్తున్నారు. ప్రజేటు యజమానులతో మిలాకతై ప్రధానమైన రోడ్ల మీద వారి బస్సులు విచ్చలవిడిగా తిరుగుతున్నారు. ఐ.టి.సి. బస్సులు ఖాళీగా నడుస్తున్నాయి. ప్రజేటు బస్సులు నిండుగా పోతున్నాయి. దీని ఫలితం ఆర్.టి.సి. ది నష్ట జాతకం, ప్రజేటు వారికి అదృష్టజాతకం. వీటినిన్నింటిని సరిచేసుకుంటే నేకాని నష్టాన్ని పూడ్చలేము, వీటిని కప్పిపుచ్చుకుని ఉద్యమాలు నిర్వహించిన తరువాత కూడా బస్సు ఛార్జీను పెంచి నష్టాలను పూడ్చుకోడానికి చూడడం అన్యాయమైన విషయం. పెంచము అని వాగ్దానాలు చేసి తిరిగి పెంచడానికి సాహసం చేస్తున్నారంటే మొకటి లోపాలు పర్మిట్ కోడానికి సిద్ధంగా లేరని నేను విమర్శిస్తున్నాను. అవినీతికి సంబంధించి ఒకటి రెండు ఉదాహరణలు ఇస్తాను. సదాశివరావు అనే విజిలెన్సు ఆఫీసరు గత సంవత్సరం నవంబరులో అక్రమ ఉద్యోగాల నియామకాల గురించి ఒక నివేదిక ఇచ్చారు. జగన్మోహన్, జనరల్ మేనేజరు స్వయంగా డిబ్బలు తీసుకుని అక్రమ ఉద్యోగ నియామకాలు చేసారు. విజయ నగరంలో 17, కడపలో 15, హైదరాబాదులో 22 మొత్తం జూనియర్ క్లర్కులను ఇంజనీర్ల వర్గంలో, పరీక్షలలో దొంగ మార్కులు కలిపి పాస్ చేసారు. అసైంటెడ్లకు క్వార్టర్ల పరీక్షలలో 28 మందికి మార్కులు కలిపారు ఇవి చేసినది ఛీఫ్ పర్సనల్ మేనేజరు, రిజిస్ట్రార్ మేనేజర్ నిర్వహించిన పరీక్షా ప్రక్రియ వారు మార్చుకుని మార్కులు కలిపి ఇద్దం వచ్చిన వారిని తీసుకుని అర్హులను వదిలి వేసారు. కె. నరసింహులు, కాజుపల్ కలాసి అతని మార్కుల ప్రక్రియని రక రకాల నిరాలతో దిద్ది చెడగొట్టారు. ఎస్. మాలకొండారెడ్డిని నియమించడంలో దొంగ మార్కులు కలిపి నియమించారు.

ఇంకో ఘోరమైన విషయమేమంటే పరీక్షావత్సాహంలో పీరియల్ నంబరు 1 మంచి 5కి వరకు ఫెయిల్ అయినవారు చీఫ్ పర్సనల్ మేనేజర్ ఒక్కొక్కరికి 20 మార్కులు కలిపి పాస్ చేశారు. దీని ఫలితమేమి తిరుమలేశ? తత్ఫలితంగా అర్హులైన నిరుద్యోగులు అందులై చిన్న చేత పట్టుకుని తిరుగుతున్నారు. దీని భావమేమి మంత్రివర్యా?

6 30 p. m.

(శ్రీ కె. రోశయ్య :— గౌరవ శ్రీమంత్రులు దీని భావమేమి తిరుమలేశ అంటున్నారు. అమెకు చేపునిమీద నమ్మకం కల్గడం సంతోషము.

(శ్రీమతి మల్ల స్వరాజ్యం :—ప్రజలు యిచ్చిన ఓట్లతో అధికారంలో కూర్చోని ఏమీ చేయకుండా వుంటే ప్రజలకు నమ్మకము పోతుంది. విజయనగరం ప్రాంతములో సెలక్షన్ కమిటీ ద్వారా జరిగిన సెలక్షన్స్ లో 17 మందికి ఉద్యోగాలు దొరకుండా పోయాయి ఈ కమిటీలో ఎవరు వున్నారు అంటే చీఫ్ పర్సనల్ మేనేజరు. 2. చీఫ్ అకౌంట్స్ ఆఫీసరు. చీఫ్ ట్రాన్సిక్ మేనేజరు ఈ ముగ్గురు తోడు దొంగలుగా కూర్చోన్నారు 1980 ఏప్రిల్ లో జరిగిన ఈ పరీక్షకు కూర్చోన్న వారిలో 28 మందికి చీఫ్ పర్సనల్ మేనేజరు దొంగ

మార్కులు కలిపారు. ఏ మోతాదులో? 15 శాతము మార్కులు కూడ తెచ్చుకొనలేనివారికి 25 శాతం కలిపారు. అదే సమయములో 65 శాతం మార్కులు వచ్చినవారిని రద్దు చేసి పరీక్షా వత్సరము చేతికి యిచ్చి ఫర్మముగా రోడ్ మీద పారవేశారని సదాశివరావు తన నివేదిలో బయట పెట్టారు. చెలుగు లోకి రాని విషయాలు ఎక్స్ పున్నాయి. అక్కడ జరుగుతున్న అక్రమాలను అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. సదాశివరావుగారిని ఆడిటోగము నుంచి జగన్ మోహన్ గారి ప్రభావమువల్ల పీకి అవతల పారేశారు. దుర్వినియోగం చేస్తున్న ఈ సంస్థలో ప్రజలను కాపాడే డిప్యూ ఎవరు? దీనికి అతీ గతీ లేదు దీనిపైన ఏమైనా ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నదా అనేది సమాధానం యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఈ అక్రమము మీద వారు ఎ.సి.బి.కి, డి.బి.కి చీఫ్ సెక్రటరీకి హోమ్ సెక్రటరీకి తెల్పినా ఎవ్వరూ పట్టించుకొనడం లేదు. అనేక డిపార్టు మెంట్స్ లో చూస్తున్నాము. మేము చెప్పినప్పుడు ఏదో విచారిస్తామని, ఎంతో ఫీల్ అవుతున్నట్లు చెబుతారు. కాని తరువాత ఒక్క ఫోన్ కాల్ మీద ఎక్కడి కక్కడ అవివేసే పద్ధతి జరుగుతున్నది. ఈ సంస్థలో విపరీతమైన నష్టము సంభవిస్తున్నది. దీనిని కాపాడడానికి జరుగుతున్నవి బయట పెట్టుకొనలేక ప్రజలమీద బన్ ఛార్జెస్ పెంచడం జరుగుతున్నది. ప్రోమోషన్స్ లో కూడ అన్యాయము జరుగుతున్నది. ఇప్పటికైనా పై నిర్ణయములు చేసిన అధికారులను శిక్షించడానికి పూనుకోవాలి. సదాశివరావు గారి నివేదికను బయట పెట్టండి. దాని ప్రకారం శిక్షలు వేస్తే ఇకమీదట చేసేవారు దీనిని చూసి భయపడతారు. ఆర్.టి.సి. జనరల్ మేనేజర్ గా పోలి, ఆఫీసర్లను నియమిస్తున్నారు. అట్లా నియమించవద్దు. అని మరీ మరీ కోరుతున్నాను. పోలీసు ఆఫీసర్లకు బాబునష్టాలు తెలుసుకొనే బుర్ర వుండదు ఆలోచన వుండదు. నారికి కావలసినది లంచము, లార్డ్ షిప్ కావాలి, పెత్తనము కావాలి. బస్ లు నడవకపోతే వాటిని కూడ కొట్టి నడిపిస్తారేమో తెలియదు. సివిల్ ఉద్యోగులను, వ్యాపార సరళి వున్నవారిని నియమించి లాభపాటి చేయడానికి, ప్రజలను రక్షించడానికి పూనుకోవాలి. బస్ లు చెడిపోయి వున్నప్పుడు 2, 3 రోజులైనా అట్లాగే పడి వుంటాయి. వారు ఆందోళన పడరు. కండక్టరు, డ్రైవరు వాయిగా పడుకొని వుంటారు. వైన వున్న అధికారులు అర్జంటుగా సమాచారమును తెలుసుకొని వ్యవహరించరు. చైర్ మన్ ద్వారా తెలుసుకొని వెంటనే చెడిపోయిన బస్ లను బాగు చేయడానికి ప్రయత్నము చేయాలి. కొందరు మిత్రులు చెప్పినట్లు మామూలు కార్మికులు దీనిని నష్టపరుస్తున్నారని చెప్పి ఈ ముద్ర వేసి వున్నవారిని రక్షించడానికి ప్రయత్నం చేయడం తప్ప మరేకటి కాదు మామూలు కార్మికులు ఆందోళనచేస్తే ఏదైనా కొంత నష్టము రావచ్చు. కాని దీనికి కారణము కార్మికులు అని వారి పొట్ట కొడితే వారు భరించలేరు. తిరగబడుతున్నారనేది గమనించాలి. అక్కడ నష్టపడకుండా న్యాయమైన వారి కోర్కెలను తొందరగా పరిష్కరించాలి. వారిపైన దాడి చేసే మార్గమును అనుసరించకూడదు. మీర్యాలగూడాలో బస్ డిపో కట్టాలని చెప్పినా ఇంతవరకు

కట్టలేదు. తుంగభద్ర రోడ్ పైనవున్న గంటలలో మట్టి పోస్తే కొంతకాలమైన నడుస్తున్నది. కాని దానికి కూడ డబ్బు లేదని అట్లాగే పుంచడంవల్ల చాల యిబ్బందిగా వుంటున్నది. విమానాలలో ఎగిరే బిళ్లు ఈ రోడ్ పైన పోవాలి తప్ప ఇంకొకరమైన బిళ్లు పనికిరావు ఒకసారి ప్రయాణిస్తే ఇంకొకసారి వచ్చే విషయం లేదు. మైళ్ళ కొలిది నడిచిపోవడమే తప్ప యింకొకటి లేదు. 30 మైళ్ళ కంటే ఎక్కువ దూరము లేదు. వెంటనే దాంబరు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. హుజూరునగర్ రోడ్ వుంది. దానిని బాగు చేయాలి. తుంగభద్ర కొత్తగా తాలూకా అయినది. అనేక పనులమీద ఆఫీసర్లు వస్తూ వుంటారు. తహశీల్దారు అప్పాయింట్ అయినారు. బిల్డింగ్స్ లేవు. అధికారులు ఒకపూట వుండడానికైనా ఒక రెస్టో హౌస్ కట్టాలని కోరుతున్నాను. స్టేటు హైవేస్, జిల్లా హైవేస్, తాలూకా హైవేస్ రోడ్స్ ఏమీ బాగా లేవు. కంట్రాక్టర్స్, ఇంజనీర్స్ అంతా కలిసి సిమెంటును క్రెంకర్యము చేసి మామూలు రోడ్స్ గా వేస్తూ వుంటారు. ఇది ఒక ఆచారము, సాంప్రదాయం అయినది. ఎవరు వచ్చి చూసినప్పటికీ లోటుపాట్లు చెప్పకుండా ఇవి మామూలే అని చెప్పడం అలవాటు అయిపోయింది. ఈ క్రెంకర్యం చేసే పద్ధతిని ఆపివేస్తే తప్ప మనము యిచ్చిన డబ్బు సద్వినియోగము కాదు. ఒక పంతు రోడ్ కొరకు, రెండు పంతులు కంట్రాక్టరుకు పోయే నకిలీ పద్ధతి మార్చాలి. గాంగ్ మన్ నియామకము లేదు. రాష్ట్ర హైవేస్ రోడ్ గాని ఇంకొక రోడ్ గాని గాంగ్ మన్ ని పెర్మనెంటుగా పెట్టండి. ఎన్. ఎం. ఆర్. సి. కంటింజెంట్ ప్లాఫ్ ని పెర్మనెంటు చేయాలి, సంవత్సరాలనుంచి అందోళన చేస్తున్నారు. కరవత్తము వుంది. తమద్వారా వారికి తెలియజేస్తాను చెట్ల కింద గురుగ్ పెట్టి నిద్రపోతూ వుంటారు, అందుచేత వారి కోర్కెలను వెంటనే తీర్చి పని చేసే విధంగా చూడాలని కోరుతున్నాను, ఓడరేవుల గురించి నాకు పెద్దగా తేలియక పోయినా కాకినాడ, మచిలీపట్నం, కృష్ణపట్నం ఓడ రేవులకు కేటాయించిన డబ్బును త్వరితంగా ఖర్చు చేయండి. అరవ ప్రాంతాల్లో కేటాయించిన నిధులను అయిదు సంవత్సరాలలో సరిసమానంగా ఖర్చుచేసి త్వరగా పూర్తి చేయవలసిందిగా కోరుతూ నెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య :— అధ్యక్షా, సి. హెచ్. రాజేశ్వర రావు గారితో ప్రారంభమై స్వరాజ్యం గారితో ఈ చర్చ ముగిసింది. మొత్తం 24 మంది సభ్యులు మాట్లాడటం జరిగింది. ఒకరిద్దరు మినహాయిస్తే దాదాపు అందరూ ఆర్. టి. సి. నిర్వహణపై చాలా సూచనలు చేశారు. అస్థవల్లన పరిస్థితిని చక్కదిద్దటానికి సలహాలు ఇచ్చారు. ఈ సంస్థ నిర్వహణకు కావలసిన మంచి సూచనలు చేసి వుంటే వాటిని ఆహ్వానించి వుండే వాడిని. ఏమైనా గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చిన సూచనలు దృష్టిలో పెట్టుకొని 81-82 సంవత్సరంలో మా విధానాన్ని రూపొందించుకొంటామని మనవి చేస్తున్నాను. మన ఆర్. టి. సి. భారత దేశంలోని అత్యున్నతమైన సంస్థలలో మొదటిది అన్న ప్రశక్తి గతంవుండేది. దురదృష్టవశాత్తు ఇటీవల కాలంలో రెండవ స్థానానికి వచ్చింది. తిరిగి ప్రథమ స్థానం మంపాదించ

టమే గాక, ఆరు కోట్ల జనాభాకు పర్యావరణ సౌకర్యం కలుగ చేయాలనే ధ్యేయంతో కార్యక్రమాలు రూపొందిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్.టి.సి. కి వస్తున్న నష్టాన్ని కేవలం చార్జీలు పెంచటం ద్వారా మాత్రమే భర్తీ చేసుకోనే పర్యవశ్యం కాకుండా రవాణా సంస్థలలో వున్న లోపాలను సరిదిద్దుతూ, ప్రజా నీకంపై అదనపు భారం పడకుండా వుండటానికి మేము సకల ప్రయత్నాలు చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్.టి.సి. బస్సులకు 2 ప్రైవేటు ఆదనంగా పెంచుకుంటే తప్ప లేకపోతే పర్యవహణ కష్టమని, 2 ప్రైవేటు పెంచడానికి అనుమతి ఇవ్వండి అని కోరినప్పటికీ, ఆరు ప్రైవేటును ఏడున్నర ప్రైవేటుకు అంటే ప్రైవేట్ల ర మాత్రమే పెంచటం జరిగింది. మన ప్రక్కనున్న ఆమిశనాడులో చాలా తక్కువ రేట్లు వున్నాయని కొందరు చెప్పారు. నేను విచారించాను. నాకు తెలిసిన సమాచారం బట్టి ప్రైవేట్ ఒకటవడేదనుండి కిలోమీటరుకి 8 ప్రైవేటు పెంచబోతున్నారని తెలిసింది. మన ఆర్.టి.సి.కి నూతనంగా వచ్చిన అధ్యక్షుడు నూతనంగా వచ్చిన ఆనరల్ మేనేజరు దీర్ఘమైన ఆలోచనలు చేస్తున్నారు. 81-82లో వచ్చే 22కోట్ల నష్టాన్ని ఎలా భర్తీ చేయాలని ఆలోచిస్తున్నారు. ఇతర వర్గముల ద్వారా ఎలా పొదుపు చేయాలా అని ఆలోచిస్తున్నారు. ఒక లీటర్ డీజిల్ ఆయిల్ 4.1 కిలో మీటర్లకు మాత్రమే వస్తున్నది. దానిని 4.25 కిలోమీటర్లకు పెంపుదం చేయ గలిగితే పూర్వాయత్ ఎకానమి అబ్జర్వ్ చేయటం ద్వారా ఒకటిన్నర కోట్లు పూర్వాయత్ మీద ఖర్చు తగ్గించ వచ్చునని ఆలోచిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం పత్తి వెపాకిల్ రోజుకు 285 కిలోమీటర్లు నడుస్తున్నది. 275 కిలోమీటర్లు నడిస్తే ఒకటిన్నర కోట్లు ఆదా చేయవచ్చునని ఆలోచిస్తున్నారు ఆర్.టి.సి క్రూ యూటిలైజేషన్ 8 గంటల వరకు వుండవచ్చుననే సూత్రం అంగీకరించినప్పటికీ వారు నాను మాత్రంగా 8 గంటలు పనిచేస్తున్నారు కాని సరిగా పని చేసే గంటలు తక్కువగా వున్నాయని మేనేజిమెంటు భావించి ఆరున్నర గంటలు గట్టిగా పని తీసికొంటే దాని వల్ల ఒకటిన్నర కోటి వరకు ఖర్చు తగ్గించవచ్చునని ఆలోచిస్తున్నారు. ఈ రోజు కొన్ని రూట్స్లో విపరీతమైన రద్దీ వుండటం, కొన్ని రూట్స్లో తక్కువ మంది ప్యాసెంజర్స్ తో బస్సులు నడవడం మనం చూస్తున్నాము. రద్దీలేని రూట్లును రిస్ట్రక్చర్ చేసి ఆర్.టి.సి. కి లాభం వచ్చేట్లుగా అటువంటి రూట్లను సరిచేసుకోవాలని ఆలోచిస్తున్నారు. ఈ సభలోనూ, బయట కూడా ఆర్.టి.సి.కి అవసరమైన విడి భాగాలు, టైర్లు, ట్యూబులు ఖరీదు చేయటంలో తప్పిదాలు వున్నాయని మనం వింటున్నాము. వాటికి అన్ని విధాలైన నిధులు వుంచి చెక్స్, సూపర్ చెక్స్ పెట్టి ఎటువంటి తప్పిదాలు జరగకుండా, పర్మిషన్ లో అక్రమాలు లేకుండా చేసినప్పుడు వృధావ్యయం చాలా భాగం తగ్గించటానికి అస్కారం వుంటుందని ఆర్.టి.సి. ఆలోచిస్తున్నది. అన్నింటికంటే ప్రధానమైనది ఒకరిద్దరు, మాట్లాడతారు. మన రాష్ట్రములో బస్సు స్టాప్ రేపియో చూచినప్పుడు-మిగతా రాష్ట్రాలలో 1:10.5 మించి లేదు—దురదృష్టవశాత్తు యిక్కడ 1:11.2 వుంది. దానిని తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేసినప్పుడు మనం కూడా — 1:10 అనుకుంటే

అళ పడడం అత్యాళ అవుతుందేమో గాని—ప్రాక్టికల్ గా అలోచించి 1:10.5కు స్టాఫ్ పేటర్స్ ను మార్చుకున్నట్లయితే తద్వారా గణనీయమైనటువంటి ఆదాయం చేసుకోడానికి ఆస్కారం వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. అంతేగాదు, ఆదాయములో కూడ అక్కడక్కడ జారి పోయే సందర్భాలు వున్నవి. వాటిని కట్టుదిట్టంగా చేసుకోవాలి. సూపర్వయిజింగు స్టాఫ్ చేసే కొన్ని తప్పిదాలు గురించి బయట కూడ వింటున్నాము. యక్కడ వింటున్నాము. అనేక రిపోర్టులద్వారా తెలుసుకుంటున్నాము. వాటి అన్నింటిని జాగ్రత్తగా అలోచన చేసి మెరుగు అయిన పరిస్థితులను చేసుకొని లీకేజ్ లేకుండా ప్లగ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే మరికొంత ఆదాయం పెంచుకోడానికి అవకాశం వుంటుంది. ట్రైరకు సంబంధించి చెప్పాలంటే అవి చాలా విలువైనటువంటివి. వాటి యుటిలైజేషను కూడ కొద్దిగా పెంచుకున్నట్లయితే ఆదనమైనటువంటి ఆదా వస్తుంది. బసెస్ యుటిలైజేషను సుమారు 5 లక్షల కిలో మీటర్లు వాడిన తరువాత వాటిని నిరుపయోగం చేస్తున్నారు, వాటిని రీకండిషన్ చేసే పద్ధతి యింతకు ముందు, కొంత అదనపు యుటిలైజేషను చేసుకుంటే కొంత ఆదాయం పెంచుకోడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఇలాంటి చర్యలు చాలా శ్రద్ధతో అలోచిస్తున్నాము, కేవలం కాగితాల మీద పెట్టడమే కాదు, ఆర్. టి. సి నూతన పాలకవరం యీ కార్యక్రమాలకు ఉపకృమించింది. వాటిద్వారా, మనం ఏదైతే 81-82 లో 22 కోట్ల రూపాయల నష్టం వస్తుందని అంచనా వేసుకున్నామో, ఆ నష్టాన్ని 22 కోట్ల నుండి సుమారు 12 కోట్లకు యింకా సాధ్యం అయితే 10 కోట్ల నష్టానికి తగ్గించుకోడానికి యీ చర్యలద్వారా సమకూర్చుకోవచ్చని కేవలం ఆశతో గాకుండా ప్రాక్టికల్ అవుటలుతో అలోచన చేస్తున్నాము. ఈ సందర్భములో పెర్సలను, స్నేహితులను, ప్రజానీకాన్ని యీ సభ ద్వారా కోరేది ఒకటే. రాబోయేటటువంటి కాలములో మంచి సహకారం యివ్వండి అని కోరుతున్నాను. అనేక సందర్భాలలో మనం చూస్తున్నాము. చాలా విచారకరము. ఏ వుద్యమం, ఏ పేరుతో ఎక్కడ జరిగినప్పటికీ, ఎక్కడ ఏదైనా దుస్సంఘటన జరిగితే ఆర్. టి. సి బస్సులు టాగ్గెటు అవుతున్నాయి. నిన్న మొన్న కూడ చూశారు. ఐ.టి.ఐ. విద్యార్థులు, చదువుకున్నవారు—యింకా వున్నతమైన చదువులు చదివి ఆదర్శవంతులు కావలసినవారు—దురదృష్టవశాత్తు యీ దుర్ఘటనకు పాలుపడడం చూస్తున్నాము. ఇలాంటివి అనేక సంఘటనలు చూస్తున్నాము. భార్యాభర్తలు దేనికొరకు అయినా యింట్లో కేకలు వేసుకుంటే దారిసపోయే నలుగురు గుమిగూడితే రోడ్డున పోయే బస్సు వుంటే తరువాత ఆ బస్సు ఆకారం మనకు కనబడదు. ఎవరికి ఎక్కడ ఆగ్రహం కలిగినప్పటికీ, కనుక కలిగినప్పటికీ ఆర్. టి. సి. బస్సులు టాగ్గెటు కావడం మనం వింటున్నాం. ఇది విచారకరమైనటువంటి పరిస్థితి. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆర్. టి. సి. ఆస్తులను గాని బస్సులను గాని ప్రొటెక్ట్ చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఇది జాతి ధర్మంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్. టి. సి. పాలకవర్గానికి, ట్రాన్స్ పోర్టు మంత్రికి

ముఖ్యమంత్రి అంజయ్యగారికి పరిమితంగా వుందని నేను మాట్లాడడం గాకండా ప్రతి పౌరుడి పౌర ధర్మంగా యిది చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. అలా చూచినప్పుడు మనకు తగినటువంటి ట్రాన్స్ పోర్టు ఫెసిలిటీస్ విస్తృతంగా వస్తాయి. కానప్పుడు అవసరమైతే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొంత తీవ్రమైన సదుపాయం ఆలోచన చేయవలసి వస్తుందనే యిది కూడా వుంది. అలాంటి నిర్ణయం చేయవలసి వస్తే ప్రభుత్వ నాయకులతో చర్చించి వారిని విశ్వాసముతోకీ తీసుకొని ఆర్.టి.సి. పార్టీస్ ను టార్గెట్టుగా చేయకుండా వుండేందుకు ఒక ఎనాక్ట్ మెంటును బహుశ తీసుకోరావలసి వుంటుంది—ఆలోచన మాత్రం వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఆర్.టి.సి. వుద్యోగుల సంగతి చూస్తున్నాము. వారిని సహకరించుమనే మాట వదేపదే కోరుతున్నాము. ఆర్.టి.సి. వుద్యోగులు రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకుంటే వేరమంది వున్నారు. అందులో వున్న అన్ని తరగతులవారికీ యీ పబ్లిక్ డ్యూటీస్ విషయపూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్.టి.సి. ని తీర్చిదిద్ది సమర్థవంతమైన సర్వీసుగా రూపొందించి పబ్లిక్ డ్యూటీస్ పరిమితం చేసే చేయవలసిన అవసరం కేరళ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్.టి.సి. మేనేజ్ మెంటు మీదనే వుందని అనుకోవడం లేదు. దానిలో మీరు భాగస్వాములుకండి, అని చెబుతున్నాను. వారికి సమస్యలు వుంటే వదే వదే చెబుతున్నాము, యీనాడు గుర్తు చేస్తున్నాము. వారి సమస్యలను సానుభూతితో ఆలోచన చేసి వారితో చర్చల ద్వారా పరిష్కరించడానికి మేము ఎల్లప్పుడు తయారుగా వున్నాము. డి.ఎ. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వుద్యోగులకు పెంచి తీసుకు వస్తున్నాముగదా? వారికి యివ్వడం జరిగింది. ఆర్.టి.సి. వుద్యోగుల న్యాయ మైన కోరికలు వుంటే వాటిని ఆర్.టి.సి. మేనేజ్ మెంటు పరిష్కరించే దానికి తయారుగా వుంది. అవసరం అయితే ప్రభుత్వం కూడా సలహాలు యిచ్చి ఆర్.టి.సి. వుద్యోగుల కేసును దృష్టిలో పెట్టుకొని కావలసిన చర్యలు తీసుకోవడంలో ఎంతమాత్రం వెనుకాడదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భములో మనవి చేస్తున్నాను, చాలా విచారకరమైనటువంటి పరిస్థితి—గౌరవప్రదమైనటువంటి పద్ధతి కాదు, చాలా చిన్న చిన్న సంఘటనల మీద వుద్యోగులు అనేకమైనటువంటి చర్యలకు తయారు అవుతున్నారు. డిప్యూటీ మేనేజరు ఎవరు వుంటారో అనే సందర్భములో కూడా—మనిషిని ఎన్నిక చేసే బాధ్యత ఆర్.టి.సి. జనరల్ మేనేజరు వైపు వుంటుంది, వారు—ఎక్స్ ప్లెయిన్ చేస్తే ఒక వర్గం సమ్మతి చేయడానికి తయారు అయితే వారితో తగాదాలు ఎందుకు అని సర్దుకొని కాదు అని వై.సి. వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే అది కాదనే పద్ధతిలో యింకొక కార్మికవర్గం ప్రయత్నం చేస్తే అది న్యాయం కాదని, సబబు కాదని విషయపూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఆడిటు జరుగుతూ వుంటే ఏ పద్ధతి అనుసరించాలనేది ఆర్.టి.సి. ఎంప్లాయిస్ తీసుకోవడం వుచితం కాదు. కార్మిక చట్టం ప్రకారం వారి న్యాయమైన కోరికల సాధనకు శాంతియుతంగా అడుగు వచ్చు. మేము దానికి తయారుగా వున్నాము, సానుభూతి వుంది. వుద్యోగుల గౌరవాన్ని సంరక్షించడానికి బాధ్యత తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కడో ఏ ప్రయాణికుడికో, ఏ కండక్టరుకో ఏ కాన్స్టేబులుకో, ఏ డ్రైవరుకో,

వారు తగాదా పడితే—వారిద్దరినీ చట్ట ప్రకారముగా యీ దేశంలో మామూలు పౌరులుగా మీరిద్దరే తేల్చుకోండి అని చెప్పను. కానీ—ఆర్.టి.సి. వుద్యోగులపై అక్రమాలు జరిగితే మేనేజ్ మెంటు తమపై జరిగినటువంటి అవమానంగా భావించి ఆర్.టి.సి. కార్మికులకు రక్షణ యిచ్చే విషయం శ్రద్ధతో మోస్తుందని అవసరమైతే ప్రభుత్వం అటువంటి కార్యక్రమం తీసుకుంటుందని చెప్పినప్పటికీ, వారు ఇద్దరు చేతులు పట్టుకుని కుస్తీ పడితే ఆ బియ్యం రోడ్డు పైదుకు తీసుకుని సమస్య పరిష్కారం చేసే న్యాయం కాదని చెప్పను గాని అదేదో సంఘటన పేరుతో మరికొంత దూరములో వెళ్ళే బియ్యాలను అటు బియ్యాలను ఇటు బియ్యాలను, ఏ నోటీసు లేకండా ఎవరికి తెలియకుండా ఆపివేయడంవల్ల ఏమి జరుగుతుంది? కేవలం మేనేజ్ మెంట్ కే రెండు రోజుల్లో కోటి రూపాయల నష్టం రావడమే గాకుండా ప్రయాణీకులకు ఎంత అసౌకర్యం కలుగుతుందో అలోచించండి. ఎవరెవరో ప్రయాణీకులు ఎంతో అత్యవసరమైన కార్యక్రమాలకు వెళ్ళవలసి, వుంటే వారు ఎన్ని అగచాట్లకు గురి అవుతారో ఆర్.టి.సి. ఎంప్లాయిస్ అర్థం చేసుకోవాలని హృదయపూర్వకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఆర్.టి.సి. ఎంప్లాయిస్ పట్ల ప్రజలలో ఎలాంటి చెడుభావం రాకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. అలా వారు సహకరించినప్పుడు వారి సమస్యలను పరిష్కరించడానికి తయారుగా వున్నాము. అలా కలిసికట్టుగా వెళ్ళినప్పుడు రాష్ట్ర ప్రజలకు సమర్థవంతమైన ట్రాన్స్ పోర్టును ట్రావెల్ చేయడములో విజయవంతమవుతామనే మాటను మనవి చేస్తున్నాను. అంతేగాదు, ఈ సభద్వారా ఇంకొక

7. 0 p.m. మాట చెప్పాలనుకున్నాను, చాలామంది స్నేహితులు చెప్పారు. ఆర్.టి.సి. ని బాగు చేయడం కష్టం. ఇదిసాధ్యం కాదు, ఇది చాలా దుర్గంధ పూతంగా ఉంది, దీనిని బాగుచేయండి ఇది ఛాలెంజ్ టూస్ అని అంటున్నారు. నేను ఒక మాట మనవి చేస్తున్నాను అరు మాసాలు నిండు మనసుతో ఆర్.టి.సి.ఎంప్లాయిస్ సహకరిస్తే చేయవచ్చు, అలాగే స్నేహితులందరినీ, ప్రతిపక్షంలో ఉన్న పెద్దలందరినీ అడుగుతున్నాను. మీరంతా సహకరించండి. ఎలాంటి దుర్బలనలకు దుస్సంఘటనలకు తావు లేకుండా సహకరిస్తే ఈ వాతావరణాన్ని బాగుపరచ వచ్చును. ఆర్.టి.సి. తిరిగి పరివర్తనంగా నడుస్తుంది, ప్రజలకు ప్రయోజనకరమైన సర్వీసు ట్రావెల్ చేయగలుగుతుంది. దీనిలో అక్రమాలు లేవనే మాట చెప్పలేను కాని అక్రమాలు చాలా తగ్గాయనే మాట అనిపించేదానికి కావలసిన సకల ప్రయత్నాలు చేస్తాను. ఆ విధంగా చేయలేనప్పుడు నేను ఇక్కడ ఈ ఉద్యోగంలో ఉండడం ధర్మం కాదు. నేను వైదొలగుతానని మనవిచేస్తున్నాను, మీరు కావలసినటువంటి సహకారం ఇవ్వండి. ఈ పరిస్థితిని కలిసికట్టుగా మనం మార్పు చేద్దామనే మాట మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీమతి మల్లు స్వరాజ్యంగారు ఒక విషయం చెప్పారు. ఉద్యోగాల నియామకంలో ఎన్నో అక్రమాలు జరిగాయని చెప్పారు, అవివరాలలోకి నేను ఇప్పుడే పోయి చెప్పలేను. విజయనగరంలో జరిగినవి. కాని ఇంకొక చోట జరిగినవి కాని ఆ ఇన్ఫర్మేషను అంతా తీసుకొని వాటిమీద ఏమి చేయాలో అలోచిస్తాను రాయలసీమకు ఇచ్చేటటువంటి బియ్యాల అన్నీ చెడుగా

ఉంటున్నాయనే మాట శ్రీ వెంకటరామయ్యగారు చెప్పారు. అది న్యాయమైన మాట కాదు. ఒక రీజియన్ కు చెడు బస్లు మరొక రీజియన్ కు మంచి బస్లు ఒక డిపోకు మంచి బస్లు, ఇంకొక డిపోకు వాడి వనికీ రానివి ఇచ్చే ఆచారం నాకు తెలిసినంతవరకు లేదు. ఏమైనప్పటికీ రాయల సీమలో కూడా అవి పూర్తిగా ఉండగలసిన రీతిలో లేవని నేను మనవి చేస్తున్నాను. రాయలసీమలోనే కాదు, మిగిలిన అనేక పార్లమెంటులో కూడా ఉన్నాయని నేను అంగీకరిస్తున్నాను. మనకు 5 రీజియన్లులో 5 వర్క్ షాప్స్ ఉన్నాయి. వాటిని బాగా ప్లాన్ గెట్ చేసి వాటిలో ఇంజన్ ఓవర్ హాలులింగు కాని బాడి రిబిల్డు చేయడం కాని—వీటికి కావలసిన ట్రైనింగ్ మైన చర్యలన్ని తీసుకొని బాగా మెరుగు పరిచి యెంచాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. విజయనగరంలో ఉన్న రీజిన్ లో వర్క్ షాపు నిర్మాణం ఇంకా పూర్తి కాలేదు. 1972కు పూర్తి అవుతుందని అంటున్నారు. 1981 మధ్యగాలానికీ అయినా అది పూర్తి చేయాలనే ఆలోచన చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు అక్కడ తాత్కాలికంగా ఇంజనీరింగ్ ఇన్ స్టిట్యూట్ లో చార్జ్ చేయమని కొన్ని గోడౌన్సు తీసుకొని పార్టు బాగు చేస్తున్నారు కాని అది చాలదు. అందుచేత ఆ వర్క్ షాప్స్ త్వరితగతినీ పూర్తి చేయాలని అంటున్నాము. మిగిలిన నాలుగు రీజిన్ లో వర్క్ షాపులలో కూడా అక్కడ ఉంటుంటే కార్మికుల తోడ్పాటు తీసుకొని చారికి చెప్పి ఇంకా టాగ్గెట్ పెంచి విజయనగర రిపేర్ చేయడం కాని రిపేర్స్ క్యారి అవుట్ చేయడం కాని చేయగలిగినప్పుడు సమర్థవంతమైన పరిష్కార ఇవ్వడానికి ఆస్కారం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. మాట్లాడిన అనేకమంది గౌరవనీయులు పి. ఎల్. టి. స్కీమ్ను గురించి చెప్పారు. విలేజ్ లింకు ట్రాన్స్ ఫోర్టు ఏదైతే ఉందో అది రద్దు చేస్తారా? అటువంటి ఆలోచన మంచిదని కాదని చెప్పారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించినంతవరకు అటువంటి ఆలోచన ఎంతమాత్రం లేదు. ట్రాన్స్ ఫోర్టు ప్రొవైడ్ చేయడం అనేది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ధ్యేయంగా పెట్టుకొని పడుస్తున్నప్పుడు ఈ వేళ ఉన్న ట్రాన్స్ ఫోర్టు కన్నా బెటర్ ట్రాన్స్ ఫోర్టు ప్రొవైడ్ చేయవలసిందే నవ్వు ఉన్నటువంటి ట్రాన్స్ ఫోర్టు సిస్టంను రద్దుచేసే ఆలోచన ఏ మాత్రం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. నష్టాలు వస్తూ ఉంటే సిస్టాలతో పోవడమనేది కాదు. ఏటి సర్వీస్ లో ప్రతిసంవత్సరం కొన్ని కోట్లు నష్టం వస్తూ ఉన్నా వీటిని నిర్వహిస్తున్నాము. అలాగే వేజ్ లింకు ట్రాన్స్ ఫోర్టు సిస్టంలో నష్టాలు వస్తూ ఉంటే నష్టాలు రాకుండా ఎలాగ నడిపించాలని ఆలోచించి చేయడం తప్ప మరొక మార్గం లేదు. అవసరమైతే టూల్స్ రీప్లీక్స్ చేసుకొనడం ద్వారా, ఎకనమిక్ లో టూల్స్ గా కన్ వర్టు చేసుకొనడం ద్వారా ప్రయోజనకరంగా ప్రజలకు సౌకర్యం కలుగజేస్తూ మరొక వైపున లాభదాయకంగా ఉండేట్లు తీర్చిదిద్దుకొనడానికి ఆలోచనచేస్తున్నాము కాని ఇంకొక మాట లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ట్రాన్స్ ఫోర్టు డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి రెండు, మూడు మాటలు చెబుతాను. విశాఖ పట్టణంలో ఇంకా ఎక్కువ ఆర్.టి.సి. బస్లు నడిపాలని శ్రీ ఎన్.ఎస్.ఎస్.

రెడిగారు చెప్పారు. ఇదివరకు అక్కడ 110 ఎంపీలు ఉన్నారు. ఆర్.టి.సి. తిసుకోగానే 140 బస్ లో పారంగా చాచు. అప్పుడు బస్ లో తిరుగుతున్న బస్ ల సంఖ్య 165, 1981-82 లో సుమారు 20 లు కంటే 185 ఈ బస్ ల సంఖ్యను తిసుకొని వెళ్ళాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. విజయవాడలో గాడు తిరుగుతున్న వయస్సు బస్ లకు అదంగా ఆర్.టి.సి వారు 40 బస్ లు స్వయం పున్నారు. వీటికి తోడుగా మరికొన్ని బస్ లును గవర్నమెంట్ కు కాస్త మెరుగుపరచుకొని కలుపుటకు ప్రయత్నం చేసాలని గవర్నమెంట్ చేస్తున్నాను. ట్రాన్స్ పోర్టుకు సంబంధించి 1991-92 లో వెంటిలెన్స్ ట్యాక్సును క్రింద పట్టికలో వస్తుందని అంచనా చేస్తున్నాము. ఆయాన్ని వజ్రాగ్ర బెస్ట్ మెన్ ట్రాన్స్ పోర్టును డిపార్టుమెంటులో కాని ఎక్కువ జాబ్ పార్టు మెంటులో కాని పోల్సి చూపిస్తున్నాము. దీనిమీద గునిం ఖర్చు చేస్తున్న మొత్తం రూ. 207 కట్టు. అంటే చాలా తక్కువ శాతం ఖర్చు అవుతున్నది. కాబట్టి ఇది సంకల్పపీఠికరంగా లేని కాదు మరికొన్ని ఖర్చు కూడా సరిచి డిపార్టుమెంటుకు అదనంగా స్ట్రెండర్స్ చేయాలి. ట్రాన్స్ పోర్టులలో ఎక్స్ ట్రాగా చెక్ చేయడం లేదని అంకనుగి స్నేహితులు చెబుతున్నారు దానికి కావలసిన బలాన్ని సుతరించుకొనడం ద్వారా దీనిని మెరుగు పున్నాని మనవిచేస్తున్నాను.

యాక్సిడెంట్స్ అనేది చాలా గరచుగా జరుగుతున్నది. ఆర్.టి.సి. బస్ ల ద్వారా కాని లారీల ద్వారా కాని ఇంకా అనేక రకాల వాహనాల ద్వారా కాని యాక్సిడెంట్స్ జరగడం మనం చూస్తున్నాము. యాక్సిడెంట్స్ యొక్క ఫీల్డు నేను చెప్పడం ద్వారా తృప్తిపడడం వ్యాయం కాని అంకెల పోలిక వెళ్ళడం లేదు. గత సంవత్సరం కంటే నాలుగు తక్కువ అన్నప్పటికీ అది తృప్తి కలిగిస్తుందని నేను పొరపాటున కూడా అంటున్నాను లేదు. ఈ సంఖ్యల ఇంకా తగ్గించడానికి ఆలోచన చేస్తున్నాము అనేక మన ఆలోచనలు పెద్దలు చెబుతున్నారు కొంతమంది స్నేహితులు నిన్ను వెళ్ళు చెప్పారు. రాత్రిళ్ళు లారీలు పిరితమైన స్పేడుగా తిరుగుతున్నాయి. రాత్రింబవళ్ళు ఒకే ద్రయవర ఉండి చాలా చేయడంవల్ల నిద్ర కానుకొనడం సాధ్యం కాదు కనుక యాక్సిడెంట్స్ జరుగుతున్నాయని చెబుతున్నారు. లారీ ట్రాన్స్ పోర్టు అవరేట్ రుతో మాట్లాడాలనే ఆలోచన కూడా చేస్తున్నాము. ఇది వాణి గాత్రమైనని మనవిచేస్తున్నాము దీనికి స్థూలమైన రూపు ఉవ్వలేదు దుర ప్రాంతాలకు పోయే లారీలమీద ఇద్దరు ద్రయవర్సును ఇన్స్ పెక్టు చేయడం ముందేమో దారి ద్వారా కొంతమంది అయినా ప్రమాదాలు నివారించవచ్చునేమోనని కొంతమంది సూచన చేస్తున్నారు. రాత్రి 1 1/2 గంటల సుంచి 4 గంటలవరకు ప్రమాదాలు జరిగే సమయం కనుక ఆ సమయంలో లారీల ప్లయింగును కాంట్ రోగూలనే సూచన కొంతమంది చేస్తున్నారు. మీరు జాన్ చేస్తే ఆ వయస్సు టిగ్గి ఎక్కడ అపాళి, వారికి సౌకర్యాలు ఏమిటి అనే ఆలోచన గుడం యివ్వాలి. అవసరం ఉంది ప్రధానమైన పట్టణాలలో మరం పగలు సమయంలో లారీలు తిరగడాన్ని అనుమతించలేకండా ఉన్నాము రద్దీ కారణంగా అదవల్ల కాని ఆ పట్టణ ప్రాంతాలకు తెల్లవారు జామునే చేరవలసిన అవకాశం ఉంది. ఎక్స్

for 1981-82

Demands for Grants.

కాం పి కేటెజ్ గా ఉన్నాయి. అనేకమైన సలహాలు వస్తున్నాయి విన్నవించి రించి ప్రతిపక్ష నాయకులను మార్చేటట్టి చర్చించి నిర్ణయించేయవలసిందిగా. మాటికి మారుమందికి కాకపోయినా హాచురుకుకి ఆమోదకరమైన సలహాల ద్వారా పెట్టికలను మెరుగు చేయాలని ఆ చన చేస్తున్నాము. అధ్యక్షా, అంతకు డాలారి డైవెన్సు ఉదయం ఎవరో మాటాడుతూ చెప్పారు కెన్ వర్గకు లై సెన్సులు ఇచ్చే సందర్భంలో విచక్షణ అనేది లేకుండా దళాల్లు పెట్టినవారందరికీ కూడా లై సెన్సులు దొరుకుతన్నాయి. వారు ఏ ఎహికీలు వడితే ఆ వెహికీల టిమికోని వెడితే ప్రమాదాలు జరుగుతూ ఉన్నాయి. అధ్యక్షా ఆస్తులకే కాకుండా పార్టీదాలకు కూడా ఇష్టము కలుగుతూ ఉంది. ఎన్నో మాట కూడా వచ్చే సరికి వింటూ ఉన్నాము అందువల్లనే ఇప్పుడు ఆర్.టి.సి.లో ఉన్న డ్రైవర్లకు త్రైని గు ఇచ్చే ఇన్ స్ట్రక్షన్లు ఉన్నాయి. అది మాత్రమే కాకుండా ట్యాక్సుపోర్టు, బ్యాంకుమెంటు రిపోర్ట్, మొన్నం మీద పని జిలాకి ఒక త్రైనిగు ఇన్ స్ట్రక్షన్లు పెట్టాలి అంటే సాధ్యం కాదు, కనీసం కొన్ని ప్రధానమైనటువంటి రిజియన్లు లో అయినా టు స్టాపు విత్ త్రైనిగు ఏదైనా వ్యవధం. అవసరమా, ఒక టెక్నాలజీలో చన చేస్తే మేము నిర్ణయం చేయాలి. అది తిరిగి కలయక్ మోటార్ వెహికల్స్ యొక్క కోరికలను ఏదైనా ఇబ్బంది అవుతుందా, ఈ సన్నెక్టు అన్ని కూడా అలోచన చేస్తూ ఉన్నాము. దీనివల్ల ఇంకా ఫరదర్ గా ఎగామిన్ చేసిన తరువాత మాన్సిమే సేను స్పష్టంగా ఒక విధానాన్ని ఇదిగో ఈ రకమైనటువంటి వృత్తి పెట్టాలి అని అలోచిస్తున్నాము అనే మాట చెప్పలేకపోతా ఉన్నాను మాటల వల్ల వందల పెద్దలు అందరూ కూడా ఎన్నెన్నో చెప్పారు. సైరదర్లు చెప్పారు మా ఊరిలో బస్సు ఆగడంలేదని పాపము వారు చెప్పినప్పుడు మరి ఒకటి అలాగే నాకు చాలా బాధ కలిగింది వారు నాలుగు సార్లుగా శాసనసభలు కాబట్టి వారి ఊరు మీదుగా బస్సు వెడుతూ ఉండి ఆగకుండా వెడుతూ ఉన్నది అంటే న్యాయం కాదు. చెబుతాను. మరి ఏదైనా ఎక్స్ ప్రెస్ బస్సు సాధ్యం అవుతుందో కాదోగాని మరి కొన్ని బసెస్ అయినా ఆ మాటలో రన్ చేయించి స్టాప్ ఇప్పించేదానికి అవకాశం ఉంటుందేమో చూడమని అనేటటువంటి సలహా సేను చెబుతాను. అంతే కాకుండా లారీలలో వివరీతంగా పరియాజీకులు తిరగడం చూస్తూ ఉన్నాము అంతే కాకుండా కొంత మంది సేవనల్ పర్మిట్ హోల్డర్లు దూర పరియాజాలు చేస్తూ ఉన్నారు. వీటి అన్నిటివల్ల ఆర్.టి.సి.కి నష్టము వస్తూ ఉంది అనే మాట కూడా వింటూ ఉన్నాము. ఏమైనా వీటిని చెక్ చేసేదానికి కొంత ఎఫెక్టివ్ గా చర్యలు తీసుకోవాలని అలోచన చేస్తున్నాము. లారీలలో మనుషులు పరియాజం చేస్తూ ఉన్న సందర్భాలలో మేము తీవ్రముగా చర్య తీసుకొని కాస్త డిటరెంటుగా వెడితే పోలీస్ ఒక మాట రావచ్చు. బస్సులు లేకేపు లారీలు దొరుకుతూ ఉన్నాయి అంతకంటే మార్గం లేదు అని. అలాంటి మాటే మరి కొన్ని పార్టీలలో కూడా విన్నదానికి కొంత బాధగా ఉంటుంది. అందువల్లనే అలోచిస్తున్నాము. మరి పెరఫెక్టు మోడల్ ట్యాక్సుపోర్టును

ప్రొవైడు చేసి తరువాత ఈ లారీల ద్వారా తిరుగుతూ ఉన్నటువంటి ప్రయాణీకులను నిరుత్సాహ పరిచాలి లారీ యజమానులను అలాగే డ్రైవర్లను కూడా చట్ట రీత్యా తీవ్రముగా పనిష్ చేసి దానిని అరికట్టాలే తప్ప, మేము కావలసినటువంటి ఆగ మెంటేషన్ ఆఫ్ ఎడిషనల్ సర్వీస్ అవి లేకుండా మరొక ట్రాన్స్ పోర్టు ప్రొవైడు చేయలేకుండా విటిమీడ తీవ్రంగా వెడితే అది అంత ఎటు కాదేమో అనేటటువంటి భావనకూడా ఉంది. ఏమైనప్పటికీ ఇవి అన్ని జాగ్రత్తగా ఆలోచించి చర్యలు తీసుకోవడం ద్వారా మెరుగు పరచేదానికి ప్రయత్నం చేస్తామనేమాటకూడా మనవి చేస్తూ నేను శలవు తీసు కుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఓంకార్ — ఇప్పటికైనా ఆర్ టీ.సి. రేట్లను ఇదివరకు పెంచి నటువంటి ఒకటిన్నర పైసా నిసయమై పునరాలోచన చేయడానికి అఖిలపక్ష కమిటీ ఏర్పాటు చేశారు. కాని ఆ కమిటీని మంత్రిగారు కాస్త త్వరగా సమావేశపరచి ఇప్పుడు మీరు ఏదైతే అభివృద్ధి కోసమని తీసుకుంటున్నారో ఆ చర్యలు అన్నీ కూడా తీసుకొని మీరు పెంచినటువంటి ఒకటిన్నర పైసలు తగ్గించడానికి కనీసం పునరాలోచన చేస్తామని హామీ ఇవ్వమని కోరుతున్నాను. ఈ రోడ్డు ట్రాన్స్ పోర్టు అథారిటీస్ ఉన్నారే. ఉరుము ఉరుమి మంగలము మీద పడింది అన్నట్టుగా ఆర్ టీ.సి. బస్సులో ఓవర్ లోడు ఉందని వాటిని మాత్రం పోలీసుకూర్టు చేస్తూన్నారు. కాస్త అవి చేయకుండా చూడండి.

శ్రీ కె.రోశయ్య:— ఈ వివరాలు అన్నీ చెప్పే సమయము లేక ఇండాక నేను చెప్పలేదు. ఓంకారు, మిగిలిన స్నేహితులు ఇండాక చెప్పింది ఏమిటంటే గవర్నమెంటుకి, ట్రాన్స్ పోర్టు ఏదైతే పెడుతున్నారో, అది మీరు వసూలు చేస్తున్నారు అన్నారు. అధ్యక్షా, మీకు కూడా తెలుసు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆదాయం అక్కడ ఉంటేనే మనం అనేక మైనటువంటి ప్రజా సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపట్టగలుగుతూ ఉన్నాము. అక్కడ డబ్బు లేకుండా కార్యక్రమాలు సాగడం అనేది సాధ్యం కాదు. వీటిని రెంటినీ సమర్థవంతం చేసి ఆలోచించవలసిన అవసరం ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. అలాగే, వారు కూడా బహుశ: ఇక్కడ కూర్చుంటే తప్పకుండా ఆ మాటే చెప్పి ఉండేవారు కాని...

శ్రీ ఎం.ఓంకార్:— ఒక ఐదేళ్లపాటు కూర్చోపెట్టి చూడండి.

శ్రీ కె.రోశయ్య:— అధ్యక్షా, కూర్చున్నారు. ఒక మాట ఓంకారుగారు ఏమీ అనుకోకుండా ఉంటే చెబుతాను. వారు బెంగాలులో కూర్చుని ఉన్నారు. వారిని రమ్మనమనండి నేను తీసుకు వెళ్లి చూపిస్తాను. మన రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి ఆర్.టి.సి. బస్సులకంటే, బెంగాలు రాష్ట్రములో, బెంగాలు రాష్ట్రము అక్కర లేదు కలకత్తాలో తిరుగుతున్నటువంటి బస్సు సర్వీసు మెరుగుగా ఉన్నాయని వారు అనగలిగితే నేను వారు ఏ శిక్ష చేస్తే ఆ శిక్షకు తయారుగా ఉన్నాను.

నేను వారికి ఇది చాలెంతి చేసి బెంగాలులో సర్వీసెస్ బాగాలేవు కాబట్టి మేము ఎట్లా ఉన్నా ఎరవాలేదు అనే మాట కాదు. ఊరికి చెబుతున్నాను. వారు ఉన్నటువంటి రాష్ట్రములో ఎలాగ ఉన్నాయో కూడా వారికి కూడా బహుళ తెలుసు. లేకపోతే చూడమని చెబుతున్నాను.

చైర్మన్:—లేకపోతే వారు ఇఫ్ ఐ వర్ టుటే ఏ ట్రాన్సుపోస్టు మినిష్టర్ అని ఒక వ్యాసము వ్రాస్తే సరిపోదు?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—నేను భౌతిక వాదిరండి. ఎదర్స్ వాదిని కాదు.

శ్రీ శ్రీనివాసరావు:—తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్సు జిల్లా పాడ్ క్వార్టర్సు లో టెంపోలు అవి, అన్నీ కూడా వాళ్లు పర్మిట్స్ తీసుకోకుండా. టెంపరరీ పర్మిట్స్ తీసుకోకుండా టూరిస్ట్స్ అనే పేరుతో ఉండి విపరీతంగా ఆర్.టి.సి రూటు మీద నడిపిస్తున్నారు. అందుకొరకు వాటిని రెగ్యులేటు చేసి వాటికి వేరే ఇంటిరియర్ రూట్లు అయినా ఇప్పించి వారి పర్మిషన్స్ తీసుకొని అయినా వారు నడిపేటట్లుగా చూడాలి లేదా, వీటికి సెవరేట్ రూట్లు ఇచ్చి అయినా బస్సు పర్మిట్స్ అన్ని ప్రావైటు చేసేటట్లుగా గాని అసలు వారు పర్మిషన్ తీసుకోకుండా పర్మిషన్ లేకుండా ఇల్లిగల్ గా ప్రతి పాడ్ క్వార్టర్సులో ఈ వెన్ ప్రైదరా బారు సిటీనుంచి పోతున్నాయి, ప్రతిచోటనుంచి పోతున్నాయి. దీనిని ఎట్లా ఆపాలి?

శ్రీ డి. రామారావు (జగ్గయ్య పేట):—అధ్యక్షా, మంత్రి గారు చెబుతూ ముఖ్యంగా దీనికి టైరు ప్రధానం అని చెప్పాగ. అసలు కొత్త టైరు అనేటటు వంటిది ఎన్ని వేల కిలోమీటర్లు తిరుగుతూంది, ఎన్ని వేల కిలోమీటర్లు తిరిగిన తరువాత దీనిని రీట్రేడింగుకి ఇస్తున్నారు? ఆ రీట్రేడింగుకి ఇచ్చిన తరువాత ఎన్ని కిలోమీటర్లు తిరుగుతూ ఉంది? విజయవాడలో బస్సు స్టేషన్ నుంచి పానెంజర్ను తీసుకు వెళ్ళిపోతున్నారని ప్రయివేటు ఆపరేటర్స్ దానిని అరికట్ట దానికి తమరు ఏమైనా ఆలోచన చేస్తారా? లోకలుగా ఉండే ఇండస్ట్రీమని ఎన్కరేజీ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? ట్రాన్సుపోర్టులో ఎక్కువగా టెంపరరీ పర్మిట్సు కట్టి తిరిగే పర్మిట్ వారికి ప్రాముఖ్యత ఇచ్చి వారికి ఇంటర్ స్టేటు పర్మిట్స్ ఇచ్చేందుకు మీరు పూనుకుంటారా?

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. వద్దనాభరాజు (ఉత్తర వల్లి):—అధ్యక్షా, మంత్రి పర్యులు చాల విశదముగా విషయాలు అన్ని చెప్పారు కాని వారు మంత్రి అయిన తరువాత విజయనగరం వచ్చారు. ఆవేళే నేను వారితో చెప్పాను. వారు ఆ రోజే ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. రిజనల్ మేనేజరుని పిలిచి ఎందుకు ఆగిపోయాయి అని అడిగారు కూడా. పోనీ రూట్లు బాగున్నాయి అని చెప్పాను. అందులో కల్లేవల్లి ఒకటి. ఇంకొకటి విశాఖ పట్నం టు కల్లేవల్లి విలేజి. పక్క జిల్లా పరిషత్తు రోడ్డు. నేపనల్ ప్లావే టచ్ చేస్తుంది. మళ్ళీ విలేజికి వస్తుంది. ఆ విలేజి కూడా జిల్లా పరిషత్తు విలేజి. ఈ వేళ కూడా, వారు ఇన్ స్పెక్షన్ ఇచ్చినా

కూడా ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి బస్సు గురించి ఆ డెసిషన్ తీసుకోలేదు. ఏదైనప్పటికీ అది ఒక పాలసీ డెసిషనుగా విలేజి రూట్స్ అక్కటటువంటిది అది కామన్ మాన్ కి విలేజికి పంపించాలి అనుకున్నాను. కాబట్టి అక్కడ ఒక మెయిన్ పాలసీ డెసిషన్ తీసుకునేదాకా అటువంటి బస్సులు ఏమీ అపహరణం కేసుగారికల్ గా చెప్పక పోతే నిన్న మొన్న కూడా అన్ని విలేజి లింకు రూట్స్ బస్సులు ఆపారు కాబట్టి దానివీడ కేసుగారికల్ గా ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు.— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా బస్సు స్టేషనులుగాని బస్సు కంప్లెక్సులుగాని కట్టడం చాలా అవసరం. ఎందుకంటే బస్సు ఒక గంట లేటు వచ్చినా లేకపోతే అసలు రాకపోయినా కనీసం ఎండలో వానలో వారికి ఇ బ్లాదిలేకుండా కనీస సౌకర్యం చేయటం అవసరం కాబట్టి కనీసం ఐదు కోట్ల రూపాయలు సవరేటు బడ్జెట్ ఇప్పించి అది అవసరం అయితే ప్రభుత్వం ద్వారానే ఇప్పించి, వారికిగర్ ఎలాగూ డబ్బు లేదు అని తెలిసింది కాబట్టి ఎడిమిషన్ బడ్జెట్ ఐదు కోట్లు ఇప్పించి దానికి ప్రయారిటీ ఇవ్వమని నేను కోరుకున్నాను.

శ్రీ ఎల్. ఆంజనేయులు.— మంత్రిగారు చెబుతూ డ్రయివర్స్ కి ట్రయినింగు ఇన్ స్టిట్యూట్స్ కెడతాము అని చెప్పారు. అటువంటి ట్రయినింగు ఇన్ స్టిట్యూట్స్ ఏయే జిల్లాలలో పెడుతున్నారు. అటువంటి జిల్లాలలో మహబూబ్ నగర్ చేరిఉందా?

శ్రీ బి. మల్లయ్య.— ఎ.ఎల్.టి.సి.కి మున్న క్రింద ప్రవేశ పెట్టిన ఆర్.టి.సి. బస్సులు ఏమైతే ఉన్నాయో అంతకుముందు ప్రయివేటు బస్సులు ఆ రూట్స్ లో ఉండ అని ఉండగానే వీటిని కూడా ప్రవేశ పెట్టారు. అక్కడ ఏమీ జరుగుతుంది అంటే ఈ ఆర్.టి.సి. బస్సు పోవడానికి ముందు ఐదు బయలుదేరుతున్నాడు. దానివలన ఈ ఆర్.టి.సి. బస్సులకు పానెంజర్స్ లేకుండా పోతున్నారు. మరి దాని వల్ల కూడా కొంత నష్టము వచ్చే అవకాశము ఉంది కనుక మరి ట్రాన్సుపోర్టు మినిష్టరుగారు ఇటు ట్రాన్సుపోర్టు అటు ఆర్.టి.సి. కి రెండూ వారి చేతిలోనే ఉన్నాయి కనుక అలాంటి ప్రయివేటు బస్సులు ఎక్కడైతే ఉన్నాయో, ఆర్.టి.సి. బస్సు ప్రయివేటు బస్సు వాటి మీద కట్టి కంట్రోలుగా చెక్ చేయించి చర్య తీసుకుంటే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. చిన్న మల్లయ్య.— అధ్యక్షా, ఈ సూతన తాలూకా సెంట్రల్ కు చుట్టూ 10, 20 కిలోమీటర్ల దూరము నుండి ఒక బస్సు ఉంచి మనుషులను చేర వేసే కార్యక్రమం ఒకటి బస్సు కండిషన్ను ఇంప్రూవ్ కావడం, టైము పంచు వాటిటి అన్ని అయ్యేటట్లు చూస్తారా?

శ్రీమతి జి. ధనమాల్యదేవి.— బస్సు లోడుగా పోతున్న టైములో స్త్రీలు నిలబడి ప్రేలాడుతున్నారు. వెగ్నెంటు స్త్రీలు వసి పిల్లలతో ప్రేలాడు తున్నారు. వారికి కేటాయించిన మూడు సీట్లు సరిపోవటం లేదు. ఇంకా అదనంగా సీట్లు కేటాయించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—నగను మీరే కేటాయింపబడుతారా ?

శ్రీమతి జి. గంగారెడ్డి : జనాభాలో నూడుల వలననే నేను చేసి ఉన్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య :—వారికి నూడు సీట్లే కాదు. మిగిలిన 40 సీట్లు లోనూ కూడా వారు కొనిపోయారు.

శ్రీమతి జి. గంగారెడ్డి :—ప్రీతి, నిలబడినా గాని ఎవరూ సీటు ఇవ్వరు. తరువాత బస్సు స్టేషన్ లో ముగ్గురుదొడ్డు కు :ముగా వుండవు. ఉన్న చోట శుభ్రముగా ఉండేట్లు, లేనిచోట ముగ్గురుదొడ్డు :ర్నాటు చేసేట్లు చూడమనిమనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జి. గంగారెడ్డి (హిమాయత్ నగర్) :—అధ్యక్షా, స్త్రీలు పిల్లల్ని చంకలో పెట్టుకొని బస్సులో నిలబడి ప్రయాణం చేస్తూ, బస్సు కుదుపులలో పడిపోతూ ప్రమాదాలకు లోబడుతున్నారు. స్త్రీలకు ఇప్పుడు ఇచ్చిన రెండు సీటు చాక వారు నానా బాధలు పడుతున్నారు. వారికి నాలుగు సీట్లు ఉన్నా ఇవ్వండి లేకపోతే వారు నిలబడి ప్రయాణం చేస్తు పిల్లలతో సహా బస్సు కుదుపులకు :డి పోయే క్రూరమైన పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి స్త్రీలకు సీట్లు పెంచే ఏర్పాటు చేస్తారా. ఢిల్లీలో ఉన్నట్లు పీక్ అవర్సులోపటిలో స్త్రీలకొరకు స్పెషల్ బస్సులు నడిపే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. నరసయ్య :—అధ్యక్షా, బస్సులు మైముకు బయలుదేరడంలో డ్రైవర్ అవుతున్నాయి. దానివల్ల ప్రయాణికులకు చాలా నష్టం జరుగుతున్నది. తెలిఫోన్ సౌకర్యం లేనందువల్ల జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్సులో వైజాగ్ శ్రీకాకం లలో బస్సు బయలుదేరింది లేనిది తెలుసుకొడానికి వీలు లేకుండా ఉన్నది. ఆక్కడ తెలిఫోను పెట్టే అవకాశం కలిగిస్తారా? ఒకే రోడ్డు అవడంవల్ల ఏక్సిడెంట్స్ ఎవ్వు మన్నాయి అంటున్నారు. ఆర్ అండ్ బి. వారు, ట్రాన్సుపోర్టు వారు కలిసి It is most essential. There are so many accidents due to that పేరలట్ గా రెండు రోడ్లు పేసే అవకాశం కలిగిస్తారా?

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి (నిర్మల్) :—రోశయ్యగారు మధురమైన భావంతో మంచిగా చెప్పారు. సైదయ్యగారు అడిగిన వాటికి జవాబుంటారా?

శ్రీ బి. వెంకటరెడ్డి :—ప్రజల నుంచి వస్తున్న ఆరోపాలు ఎంత దారుణంగా ఉంది మంత్రిగారికి తెలుసు. ఆ ఆరోపాలు చూసి పరిష్కరిస్తే బాగుంటుంది. కాడిపత్తిలో ఇలాగే ఆరోపాలు వస్తే, మేనేజర్ తో చెప్పితే, బస్సులు లే :పోతే ఏమి చేయాలి, మంత్రిగారికి చెప్పి బస్సులు వేయించండి అన్నారు. కను : మంత్రి గారు కొన్ని బస్సులు ఎక్కువ పేసే, రోడ్డు పరిగ్గా ఉండేట్లు చూసి, బస్సులు

సక్రమంగా నడిచేట్లు ఏర్పాటు చేస్తారా? బస్సులు టైమింగ్స్ పాటించడం లేదు. అందువల్ల ప్రజలు నానా అవస్థలకు గురౌతున్నారు. కనుక వాటికి ప్రకృతంగా శ్రమకు నడిపించేందుకు ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:—అధ్యక్షా, మాట్లాడిన పెద్దలు అందరికీ సమాధానం చెప్పాల్సివున్నా సమయం తగినంత లేకపోవడంవల్ల అందరికీ చెప్పలేకపోతున్నాను. శ్రీనివాసరావుగారు మిసీ బస్సులు పర్మిట్ లేకుండా తిరుగుతున్నాయి అన్నారు. 7 సీట్ కు పర్మిట్ తీసుకొని నడుపుతుంటారు. అధికారులు వాటిని చెక్ చేస్తూ పర్మిట్స్ లేకపోతే కేసులు పెడుతూ ఉంటారు. వారికి కూడా ప్రొటెక్టర్ మైనరూట్ ఇచ్చి ఆ రోడ్లలో వారు నడిపించుకోవానికి వీలుంటుందా అని పరిశీలించినప్పుడు కాంట్రాక్టు క్వారంటైన్ అని ఇచ్చినప్పుడు అది సాధ్యపడడంలేదు నేను ఈ విషయం కూడా ఈనెల 9న ప్రతిపక్షాలవారిని కలిసినప్పుడు వర్ణించడం జరిగింది. అక్కడ వేరు వేరు అభిప్రాయాలు చెప్పారు. కొందరు మిసీ బస్సులు రద్దు చేయాలి అన్నారు. కొందరు ఆర్టీసి నష్టం కలుగకుండా ప్రభుత్వ ఆదాయం పెరిగేవిధంగా ఆలోచన చేస్తున్నాము. ధృవాభరాజుగారు చెప్పిన మాట నిజం కతర ప్రాంతాలకు వెళ్లినప్పుడు వి. ఎల్. టి. స్కీము గురించి బస్సులు వేశారు, విత్ డ్రా అయ్యాయి అని అంటారు అని చెప్పారు. అది పరిశీలించవలసిన విషయం. విత్ డ్రా చేసినచోట మళ్ళీ వేయడానికి చాలా బస్సులు ఆఫ్ దిరోడ్ ఉన్నాయి. కొత్త ఛాసిస్ ల కొరకు, కొత్త రోడ్లు వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. సాధ్యం అయినంత త్వరలో వి. ఎల్. టి. బస్సులు విత్ డ్రా చేసినవి రెజ్యూమ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మహిళలకు రిజర్వ్డ్ సీట్లు పెంచే విషయంలో మంచి సూచన చేశారు. అవి తప్పకుండా పెంచమని యాజమాన్యానికి చెప్పి పరిశీలించమంటాను. ట్రైనింగ్ ఇనిస్ట్రూక్షన్సు గురించి ఇంకా ఆలోచిస్తున్నాము. జావీరాజుగారు ప్రస్తావించిన విషయం చాలా ప్రధానమైనది ప్రయాణికుల సౌకర్యాలకొరకు రు. 5 కోట్లు కేటాయించడం అనేది ఎంతవరకు సాధ్యమౌతుందో తెలియదు. ప్రయాణికుల సౌకర్యాల మీద అంత ఎక్కువ పెట్టలేమేమోనని భయం నాకు ఉంది. 1981-82లో (నల్లకుట్టు కరక్షన్) రు. 2 కోట్లు అయినా పెట్టాలని ఉంది ఇంకా పెంచగలిగితే జాగుంటుంది. రామారావుగారు టైరుల యుటిలైజేషన్ పెంచాలి అన్నారు. ఇప్పుడు ఏవరేజీన 80,000 కిలోమీటర్ల వరకు చేస్తున్నారు. ఆర్టీసి ఆలోచన చేస్తున్నది-దానిని 70,000 కిలోమీటర్ల వరకు పెంచగలిగినప్పుడు ప్రయోజనమే కాకుండా లాభం ఉంటుంది అంటున్నారు. రిట్రోడింగ్ గురించి స్పష్టంగా చెప్పలేను.

శ్రీ డి. కొండయ్య చౌదరి:— అధ్యక్షా, చాలామంది మిథునిలు-దాదాపు 24 మంది ఈ రెండు పద్ధతి మీద కలిపి మాట్లాడారు. అందరు కూడా చక్కని విమర్శ చేశారు. కొన్ని మంచి సూచనలు కూడా చేశారు. వారందరికీ నా ధన్యవాదాలు వారు చెప్పిన విషయాలన్ని తీవ్రంగా పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉందనీ మనవిచేస్తున్నాను. కానీ నారందరూ ఒక విషయంలో చాలా వెనకపడి

ఉన్నారని చెప్పడానికి బాధగా ఉంది. ఎంతసేపు చెప్పినప్పటికీ మా - రోడ్డు బాగుండ లేదు, బిల్డింగ్సు బాగుండ లేదు, అని చెప్పకున్నారేగానీ ఇక్కడ ఉన్న ఆర్థిక వనరుల గురించి వారు చెప్పలేదు. అన్ని విషయాలలో కూడా డుబ్బంగా పరిశీలించి మాట్లాడే ఓకార్ గారు కూడా ఈ ఆర్థిక వనరులు పెంచుకోవడానికి ఒక్క సూచనన్నా చేస్తారేమోనని అనుకుంటే వారు చెప్పినదాంట్లో అది మృగంగా ఉంది పోనీ ఈ వైపు నుంచి ఎవరైనా సలహాను ఇస్తారనుకుంటే వీరూ ఏమీ చేయలేదు. ఇక నేనే ఆలోచించి కోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఏమైనప్పటికీ ఒక విషయం చాలా మనవి చేస్తున్నాను. సభ్యులంతా నా మీద తక్కువదాడి చేశారని అనుకుంటున్నాను. నా మిత్రుడు రోశయ్యగారి మీద బ్రెంట్ ఆఫ్ ది ఆటాక్ పడింది. ఏదైనా నిర్బాణాత్మకంగా మాట్లాడుకోవాలి. మనమందరము స్నేహితులమే. దేశం యొక్క అభివృద్ధి కోసం మనమందరం కృతనిశ్చయములమై ఇక్కడికి వచ్చాము. ఏదో అపమాపిగా మాట్లాడుకొని ఒక పాయింట్ స్కోర్ చేసి పోదామనే ఉద్దేశముతో కాదని నా భావం. అట్లాంటవ్వడు తీవ్రంగా ఆలోచించవలసిన విషయం. నేను మీకు స్టాటస్టిక్సు చెప్పి మిమ్మలను విసిగించదలచుకోలేదు. మనకు దాదాపు 28,000 కిలోమీటర్లు ఆర్ అండ్ బి క్రింద ఉంది. 2,700 కిలోమీటర్లు సేవనల్ హైవేస్ లో ఉంది. వీటిని అభివృద్ధిపరచుకోవడానికి ఎంత మొత్తం కేటాయిస్తున్నాము. కొత్త వసూలు చేయడానికి ఎంత తీసుకుంటున్నాము అని మనము ఆలోచించుకుంటే చాలా వెనుకబడిపోయి ఉన్నామని మనవి చేస్తున్నాను. నిజముగా ఈరోజు మనము మెయిన్ టీసెన్సు గ్రాంటును చూసుకుంటే రు. 28 కోట్లు ఇచ్చారు. ఇది నిరుడుకన్నా రు. 5 లేక 6 కోట్లు హెచ్చు. సభ్యులందరూ ప్రశాంతముగా ఆలోచిస్తే, మా వారు తృప్తి పడుతున్నారేమో 28 కోట్లు ఇచ్చినారని, కానీ వస్తువుల యొక్క ధరల పెరుగుదల దృష్ట్యా, అందులో ముఖ్యముగా రోడ్లకు కావలసిన ఇనుము కానీ, సిమెంటు కానీ, టిటుమిస్ కానీ ఇవన్నీ విచారితంగా పెరిగిపోయాయి. టన్నుకు రు.800 టిటుమిస్ టన్నుకు 700 స్టీలు, దాదాపు రు. 100, రు. 150 సిమెంటు పెరిగింది. అది కూడా దొరకడం కష్టముగా ఉంది. ఈ పరిస్థితులలో నిరుడు రు. 28 కోట్లు ఇచ్చినా, ఈ సంవత్సరం రు. 28 కోట్లు ఇచ్చినా, వాస్తవంగా రియల్ మనీ రు. 2 కోట్లు కన్నా తగ్గి పోతుండేమోనన్న ఉద్దేశం నాకు ఉంది. ఇంకా కొంత దూరం పోయామంటే అక్కడ ఉండే కూలీల జీతాలు, ఇంకా క్షతర వాటి ధరలు పెరిగిపోతాయి. తీసుకోవలసిన రోడ్లు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. తీసుకోమని రోజురోజుకు డిమాండ్సు ఎక్కువ అయిపోతున్నాయి. నిష్కారపడుతున్నారు. ఏమయ్యా, నా నియోజక వర్గములో ఒక రోడ్డు తీసుకోకూడదా అనే మాట అన్నప్పుడు నాకు నిజముగా బాధ కలుగుతోంది, మిత్రులకు మనము ఈ మాత్రం చేయలేమా, ఒఖయిజ్ చేయలేకపోతున్నామే అని. తీసుకున్న రోడ్ల పరిస్థితి ఇలా ఉంటే, తీసుకుంటే మన విద్యుత్తర్యాని సక్రమంగా నిర్వర్తించ గలమా అని మరల ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవలసిన పరిస్థితి కూడా వస్తున్నది.

7-30 p.m.

ఈ మధ్యలో ఊగిసలాడుతున్న నేను నిజముగా కానలసిన విషయములు ఆలోచించుకుంటే డబ్బు ఉంటే చెంట్లుకలు ఉన్న అమ్మ ఏ కొప్పు అయినా పెట్టుకోవచ్చని డబ్బు ఉంటే ఎన్ని రోడ్లయినా వేసుకోవచ్చు. ఎన్ని గెస్టు హౌసులయినా కట్టుకోవచ్చు. ప్రప్రథమంగా అనేకరకమైన వనరులు సంపాదించాలనేటటువంటి సూచనలు నేను కూడా చేస్తూ ఉన్నాను. అవి కూడా తాజ్ థింకింగ్ కి కాని పెద్దగా ఆలోచించడం కాదు. ఒక సూచన సిపాచ్. వెంకటాద్రిపుగారు చేశారు. ఆయన చాలా అనుభవపరుడు. ఈ శాఖను నిర్వహించిన వారు. ఈ కొత్తగా రూట్లు వృధాగా మనము ఇచ్చాల్సి. దాని మీద వారు మరల ట్రాన్స్ఫర్ చేసుకోవడం, ఒక రూట్ ఇస్తే రూ. 30, 40 వేలకు అమ్ముకొంటున్నారు. అటువంటప్పుడు ఈ రోడ్ల మీద నడిచే బస్సులు వల్ల సేకరా రోడ్లు పాడయి పోవడం, వాటిని కూడా వేలం వేసి ఆ వచ్చే డబ్బు రోడ్ల అభివృద్ధికి ఖర్చు చేయడానికి ఎందుకు ఆలోచించకూడదు అనే చక్కని సలహా ఇచ్చారు. అట్లాగే నేను ఇంకోటి చెప్పాను అసలు నిజంగా మన రోడ్ల మీద హెవీ లాడీస్ పోవడం వల్ల రోడ్లు పాడయిపోతున్నాయి. ముఖ్యంగా గిటన్నల లారీలు, రిటన్నల లారీలు, 10 టన్నుల లారీలు పోత న్నాయి. వర్టిక్యులర్ గా ఈ వరీనియా ట్రావాక్ పరియాలో గాని, మిర్చి పరియాలో గాని, కాటన్ పరియాలో గాని, టర్కరీక్ పరియాలో గాని - ఈ ప్రాంతములలో ఉండే రోడ్లు అభివృద్ధి పరచు కోవడానికి ఇప్పుడు ఎట్లాగయితే చెరకు మీద సెస్ వేస్తున్నామో అలాగే రైతుల మీద కాకుండా వ్యాపారస్తుల మీద, కమీషన్ వ్యాపారము చేసే టప్పుడు వారి మీద ఇంత సెస్ అని వేసుకుంటే అది బాగుంటుందనే ఒక ఆలోచన కూడా జరుగుతూ ఉంది. ఆ రకంగా వచ్చిన డబ్బును ఆ ప్రాంతానికి కేటాయించి ఆ రకంగా అక్కడ ఉండే రోడ్లను అభివృద్ధి పరచుకుంటే అది ఒక రకమైన వనరుగా ఉంటుందనే ఆలోచన జరుగుతూ ఉంది నేను ఇంకోటి కూడా చెప్పాను. ఇదే కాకుండా టోల్ గేట్స్ ఉన్నాయి. ఈ మధ్యనే టోల్ గేట్స్ వసూలు చేస్తున్నాము. దాదాపు 18 బ్రిడ్జిలకు 10 పూర్తయ్యాయి, 4 పూర్తి దశలో ఉన్నాయి, 4 ప్రోగ్రెస్ లో ఉన్నాయి. నిజముగా చూస్తే ఆశ్చర్యకరమైన విషయం. మంగళగిరి బ్రిడ్జి మీద దాదాపు రూ. 78 లక్షలకు సంవత్సరానికి పాట పెట్టారు. దాని మీద అయిన ఖర్చు రూ. 80 లక్షలు. ఒక సంవత్సరంలో దాని మీద పెట్టిన ఖర్చు వచ్చే వర్గితి ఉంది. ఈ సంవత్సరం ఒక కోటి రూపాయలు వస్తుందని అనుకుంటున్నాము. కోటి రూపాయలు అంటే కొత్తగా మనము వేసుకొన్న ప్లాన్ ప్రకారంగా మనకు ఇచ్చిన వనరులు రూ. 9 కోట్లు అయితే ఒక కోటి రూపాయలు సులభముగా సంపాదించుకోగలిగామని మనవి చేస్తున్నాను.

ఫెరీస్ ఉన్నాయి. ఇంతవరకు ఒక దుష్ట సాంప్రదాయము పెట్టుకున్నారు ఏమిటంటే ఈ సంవత్సరం ఇచ్చిన పాట ఆయనకు 10 శాతం ఇస్తే రెండు మూడు ఏళ్ళు ఇచ్చేటటువంటి సాంప్రదాయం. ఇది మంచి ఆచారము కాదని వారికి చెప్పాను.

ఏ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరం మనము ఫెర్రీస్, వేలం వేస్తూ ఉండే బాగుంటుంది ఫిషర్ మెన్ సొసైటీలు అని చెబుతున్నారు. ఫిషర్ మెన్ కి ఫెర్రీస్ కి ఏమిటి సంబంధము. వెనుక అదృశ్య హస్తాలు ఉండి ఈ సొసైటీలు వారి పేరు పెట్టుకొని అక్కడ ఉండే డబ్బు అంతా తినేస్తున్నారు, ఇటు ప్రభుత్వానికి గాని, అటువాటిని అభివృద్ధి పరుచుకోవడానికి గాని సాధ్యం కావడం లేదు. అందువల్ల నేను ఏమి చేశాను అంటే ఇటువంటి వాటికి ఏ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరం వేలం వేస్తే కావలసిన వనరులు వస్తాయని దానివల్ల ఒక్క ఫెర్రీస్ లోనే దాదాపు లక్ష రూపాయలు ఎక్కువ వచ్చింది ఈ సంవత్సరం. నిరుదురు, 85 వేలకు పాడితే ఈ రోజు ఓపెన్ గా ఆక్షను పెడితే రు. 1.90 లక్షలు వచ్చింది. ఏదో సొసైటీకి వచ్చేది కదా అంటారు. సొసైటీకి రాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. దీనిలో డబ్బు అదృశ్య హస్తాలు వెనుక ఉండి తినేస్తున్నాయి. ప్రజలకు ఉపయోగం లేదు, ప్రభుత్వానికి ఆదాయంలేదు. డబ్బుమూత్రము దళారీలు తింటున్నారు. ఈ సంవత్సరం ఒక్క ఫెర్రీస్ లోనే లక్ష రూపాయలు ఎక్కువ వచ్చింది. దాదాపు 10 లక్షలు, రు. 15 లక్షలు ఎక్కువ కావడానికి అవకాశం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇవి ఒక రకమైన వనరులు, మనము బిడ్డీలు కట్టుకుంటూ వాటి మీద టోల్ గేట్స్ వసూలు చేస్తూ ఆ డబ్బును పెట్టి వేరే బిడ్డీలు కట్టుకుంటూ పోతూ ఉంటే ఒక రకంగా ఉంటుంది. ఇంతే కాకుండా ఇంకో విధంగా కూడా ఆలోచిస్తున్నాము. ఒక రోడ్డు డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ పెడదామని చూస్తున్నాము. ఎక్స్ ప్లెక్ట్ డ్యూటీలో టాబాకో దగ్గర రు. 800, రు. 700 మీకు వస్తోంది కదా మీరు ఎందుకు మాకు కొంత డబ్బు ఇవ్వకూడదని, ఆటాబాకో ట్రాన్స్ పోర్ట్ వల్లే రోడ్డు ఎక్కువగా చెడిపోతున్నాయని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అడిగాము. చార్జ్ కోల్డ్, కలవ రవాణా వల్ల కూడా రోడ్డు చెడిపోతున్నాయి మీకు రు. 700 ఆదాయం వచ్చేటప్పుడు ఆ రోడ్లను అభివృద్ధి పరచుకోవడానికి కొంత డబ్బు ఇవ్వకూడదా అంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం నిరాకరించింది. మన ప్రభుత్వం చేయలేనప్పుడు, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఆదాయం సంపాదించలేని పరిస్థితులలో కనీసం రోడ్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ ఒకటి పెట్టి ఖాని ద్వారా ఏమైనా లోన్స్, పబ్లిక్ లోన్స్ తీసుకొని గాని, ఇంటర్ నేషనల్ మానిటరీ ఫండ్స్ గాని లేకపోతే ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి అప్పు తీసుకొని, తక్కువ వడ్డీకి తీసుకొని మన రోడ్లు అభివృద్ధి పర్చుకుంటే 20, 30, సంవత్సరాలలో అప్పు తీర్చుకోడానికి అవకాశం ఉంటుందనేటటువంటి అలోచన కూడా ఉంది. కెనాల్ లో ఏ విధంగా రోడ్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ పెట్టి రోడ్డు డెవలప్ చేస్తున్నారో అదే విధంగా ఇక్కడ కూడా రోడ్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ పెట్టినప్పుడు అధిక మొత్తం కోసం కేంద్రంపై వత్తడి తేవడానికి కూడా అవకాశంవుంటుంది. ఇప్పుడు ఎక్సెక్ డ్యూటీ జనరల్ ఫూల్ లోకి పోతుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం ఇచ్చేది మాత్రమే కొంత డబ్బు మనకు వస్తుంది. కాని ప్రత్యేకంగా కార్పొరేషన్ పెట్టినట్లయితే పూర్తిగా ఎక్సెక్ డ్యూటీ అంటే రోడ్లపై వచ్చేది కాని లేక

పొగాకు మీద వచ్చేది. కాని ఏక్స్‌క్లూజివ్ గా కార్పొరేషన్ కే కేటాయించడం జరుగుతుంది కాబట్టి ఆ రూపకంగా కూడా రోడ్లను మనం అభివృద్ధి చేసుకోవచ్చు. ఈ విధంగా పనరులు అభివృద్ధి చేసుకున్నట్లయితే సభ్యులు కోరినట్లుగా రోడ్లుగాని, గేట్స్ హాజ్ లుగాని, అండర్ బ్రిడ్జిలుగాని లేక ఓవర్ బ్రిడ్జిలుగాని మొదలైనవి కట్టుకొనడానికి అవకాశం వుంటుంది. కాని ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఇచ్చే డబ్బుతో అవన్నీ కట్టుకోవడం సాధ్యంకాదేమో అని మనవి చేస్తున్నాను. కొత్తగా మనం డెవలప్ చేసుకొనడానికి సంవత్సరానికి 9 కోట్లు మాత్రం కేటాయిస్తే అన్నీ సాధ్యంకాదని మనవి చేస్తున్నాను. అనేక చోట్ల రోడ్లను తీసుకున్నారు కాని మా ప్రాంతంలో కనీసం మట్టి రోడ్లయినా వేయలేదని అనేక మంది గ్రామ సభ్యులు చెప్పారు. మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలనాడు వాటిని తీసుకున్నా ఇంకా ఏమీ చేయలేదని అన్నారు. పంచాయతీల క్రింద లేక జిల్లా పరిషత్తుల క్రింద వుండడంవల్ల రోడ్లు బాగాలేవు, వాటిని ఆర్. అండ్ బి. డిపార్టుమెంటు గనుక తీసుకున్నట్లయితే అవి త్వరగా బాగుపడతాయని సభ్యులు ఆశపడడం సహజమే. కాని అప్పుడు ఎట్లా తీసుకున్నారోగాని ఒక పీసీసీపుల్ లేకుండా తీసుకోవడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను, పంచాయతీ సమితులనుండిగాని, జిల్లా పరిషత్తులనుండిగాని ఆర్ అండ్ బి వారు రోడ్లు తీసుకునేటప్పుడు ఒక నిర్దిష్టమైన పద్ధతి ప్రకారం తీసుకొంటే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక తాలూకా కేంద్రంనుంచి మరొక తాలూకా కేంద్రాన్ని కలిపే రోడ్లనుగానీ, లేక ఒక జిల్లా కేంద్రం నుంచి మరొక జిల్లా కేంద్రాన్ని కలిపే రోడ్లనుగానీ, లేక ఎకనమిక్ ఇంపాల్స్ షన్ ఉన్న రోడ్లనుగానీ లేక బెక్ వర్డ్ ఫరియాన్ లో ఉండే రోడ్లనుగానీ తీసుకొని ఉంటే బాగుండేది. లేక 10, 12 గ్రామాలను కలిపే రోడ్ల నయినా తీసుకొని ఉంటే బాగుంటుంది. కాని అలాకాకుండా స్లిప్-పాట్ గా 8 కిలోమీటర్లు, 9 కిలోమీటర్లు, 30 కిలోమీటర్లు తీసుకొన్నారు. మొత్తం 9,300 కిలోమీటర్ల రోడ్లు తీసుకోవడం జరిగింది. 9,300 కిలోమీటర్ల రోడ్లకు ఆర్ అండ్ బి స్టాండర్డ్స్ తీసుకొని రావాలంటే రూ.199 కోట్లు కావాలి.

Sri Ch. Venkata Rao:—I am responsible for it because I was the Minister then. చెద్దలు చెప్పేటప్పుడు స్లిప్ పాట్ గాను, వార్డ్స్ లేకుండాను తీసుకున్నారు అంటే వారికి సగౌరవంగా ఒక విషయం మనవి చేయదలచుకున్నాను. కానన సభ్యులు చెప్పిన వాటిని అక్కడి ఇంపార్టెన్సును బట్టి తీసుకోవడం జరిగింది. Basing on the recommendation of the MLA and local representation they have been taken. అప్పుడు కూడా ప్రపోజలు ఏమీ ఉంటే. to that extent there is a proposal that Z.P. should take over and reduce the burden on the Samithis. Government had the good intention of giving more grants from year to year but that was not done. Basing on the recommendation only they have taken.

శ్రీ దివి కొండయ్య చౌదరి :— వారున్న అపార్థం దీనిని
భావిస్తున్నాను. శాసన సభ్యులు ఇప్పుడు కూడా పాడుతున్నారు. శాసన
సభ్యుల కోరిక మేరకు తీసుకున్నారు, వేరే దురుద్దేశముతో తీసుకుని చెప్పడం
లేదు. అప్పుడు ఉండే పరిస్థితులలో ఇంకా ఎక్కువ పనులు ఎన్నాయనే
ఉద్దేశంతో తీసుకొని ఉండవచ్చు. కాదనీ ఒక సోటర్ని కిలోలైట్ రోడ్డు
తీసుకుని 14 లక్షలు ఖర్చు పెట్టారని ప్రవచించువారు ఇంకా వారు. నాకు
ఆశ్చర్యం కలిగింది. 2½ కిలోమీటర్ల రోడ్డు ఏమిట, 14 లక్షలు ఖర్చు
పెట్టడం ఏమిటని చీఫ్ ఇంజనీరుగారిని అడిగితే వాస్తవమే అన్నాడు. ఇలాంటివి
జరిగాయని మనవి చేస్తున్నాను. నన్ను అపార్థం చేసే వద్దు. ఇప్పుడు 2000
కిలోమీటర్ల రోడ్లను బాగు చేసి వాటికి ఆర్. అండ్ బి. ప్లాండ్స్ తీసుకొంటే
దాదాపు 200 కోట్లు అవుతుంది. కాని మన కేసు కోట్ల రూపాయలే ఇస్తు
న్నారని కొత్త వాటిని అభివృద్ధి పరచడానికి, ఇంకా 10 సంవత్సరాలలో 20 సం
వత్సరాలలో అయితేగాని ఇప్పుడు తీసుకున్న రోడ్లను బాగుచేసే పనికి లేదు. పతి
మిత్రుడు వచ్చి మారోడ్డు తీసుకోవడం అడుగుతున్నారు. వారికి ఏమి సమాధానం
చెప్పాలో తోచక నేను నిరుత్తరుణ్ణి అయిపోయే పరిస్థితి ఉంది. తీసుకోవాలే
వారికి బాధ కలుగుతుంది. మేము ఎం.ఎల్.ఎలుగా ఉన్నప్పటికీ మేము చెప్పిన
ఒక్క రోడ్డు కూడా తీసుకోకుండా ఆర్. అండ్ బి. మ. త్రిగారు చాలా దీని మన
స్సుతో ఉంటున్నారు అనుకుంటున్నారు. వారి ప్రభుత్వానికి నేను కృతజ్ఞుడని అవు
తున్నాను. ఏమైనా సరే ఇదివరకు తీసుకున్న రోడ్ల విషయంలో ఖనీకీపోవ
డానికి వీలు లేదు. ఆర్. అండ్ బి. వారు ఏమి చేయాలి, తిరిగి వాటిని జిల్లా
పరివత్తులకే అప్పగించండి, వాళ్లే బాగుచేస్తారు అని కోరుకుంటుంది కనినంగా
మాట్లాడిన సంఘటనలు కూడా ఉన్నాయి. అండ్ ఫిల్ల నేను ఇంజనీర్లతో
మాట్లాడాను. ఇప్పుడు తీసుకున్న వాటికి రోడ్డు ఏయలేకపోయినా కనీసం
మెటలింగ్ అయినా చేసి ఆర్. అండ్ బి. ప్లాండ్స్ తీసుకురావడానికి
ఒక ఫేజెడ్ పోగ్రిగాం ప్రకారం కృషి చేయాలనే ఆలోచన కూడా
ఉంది. ఒక జిల్లాలో చేస్తున్నారు మరో జిల్లాలో చేయడం లేదనే
విమర్శ రాకుండా పనికి జిల్లాకు చెందిన శాసన సభ్యులను పిలిచి ఇదిగో
మీ జిల్లాలో ఫలానా ఫలానా రోడ్లను తీసుకొన్నాం వీటిలో, మొదటి,
సంవత్సరం మూడవ భాగం పని చేస్తాం, రెండవ సంవత్సరం మూడవ భాగం
మూడవ సంవత్సరం మిగతా మూడవ భాగం ఈ విధంగా ఒక ఫేజెడ్ పరిస్థితిలో
పూర్తి చేస్తామనే విధంగా చెప్పడం అవుతున్నాను. అందువల్ల నాచైవత్తిడి తీసుకు
రాకండని మిత్రులకు మనవిచేస్తున్నాను. భగవంతుడి దయవల్ల వనరులు బాగు
పడితే మిగతా రోడ్లను కూడా తీసుకొని అభివృద్ధి పరచడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని
మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకో విషయం నేను మనవిచేయదలుచుకొన్నాను. పంచాయితీ
లకు మనం ఎక్కువ ధనం కేటాయిస్తున్నాం. అటువంటిప్పుడు పంచాయితీలనుండి
తీసుకున్న రోడ్లను అభివృద్ధి చేయడానికి ఆ ప్రపోజ్ నేట్ గా అయినా కొంత డబ్బు
పంచాయితీరాజ్ సంస్థలనుండి తీసుకొంటే బాగుంటుందని ముఖ్యమంత్రిగారితో

కూడా మాట్లాడితే వారు అందుకు అంగీకరించారు. ఇది చాలా సంతోషం. ఆ రూపంగా అయినా కొంత డబ్బు రావడానికి అవకాశం వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా రోడ్డు విషయంలో ఓంకార్ గారు నాకు మొన్న పెద్దఉత్తరం వ్రాసారు. రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ చెప్పారు రోడ్డు అండ్ పి. డబ్ల్యు. డి. డిపార్టుమెంటు ఈజ్ ఫెల్లిక్ ఎనిమీ నెం. 1 అని రాజాజీగారు అన్నారని చెప్పారు. మేము ఆ రకంగా పెద్దవారితో అనిపించుకోవడం మంచిదికాదు. దానిలో నుండివిముక్తి పొంది వల్లికు ఫెర్లిండు నెం. 1 అని అనిపించుకొనే పరిస్థితి రావాలని మేము ప్రయత్నిస్తున్నాం. దీనికి మిత్రులు ఓంకారుగారిలాంటివారు గావి మిగతా సభ్యులుగాని మాకు చేయూతనివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇక ముఖ్యంగా కరెప్షన్ గురించి చెబుతుంటారు. నిజమే నేను కూడా ఒప్పుకొంటాను. కాని రోమ్ వజ్ నాట్ బిల్ట్ ఇన్ ఎ డే. పేరుకుపోయిన ఈ కరెప్షన్ ను అరికట్టడానికి మనం ప్రయత్నం చేయాలి. కరెప్షన్ ను తగ్గించడానికి నేను కంకణం కట్టుకుంటాను అనేమాట ముఖ్యమంత్రిగారు అధికారంలోకి రాగానే చెప్పారు దానిని అరికట్టడానికి మనం ప్రయత్నంచేయాలి అనేకరకాలుగా డబ్బు పోతున్న సంగతిని నేను కాదనను. ఉదాహరణకు ఒక విషయం చెబుతాను. ఒక కాంట్రాక్టుకు సంబంధించిన ఫైలు నా దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. ఆ కాంట్రాక్టు 55 లక్షల రూపాయల కాంట్రాక్టు తీసుకొని 2 లక్షలు ప్రభుత్వం దగ్గర తీసుకొని ఒక లక్ష రూపాయల విలువైన పని మాత్రమే చేసిన తరువాత ఆయన కాంట్రాక్టు టర్మినేట్ చేయబడితే అతను 55 లక్షలకోసం కై యిమ్ పెట్టాడు. 55 లక్షల కై యిముకు పెడితే దానిని అర్బి లేవీషన్ కు పంపిస్తే 15 లక్షలు గ్రాంటుచేసారు. నా దగ్గరకు ఆ ఫైలు వస్తే నేను ఇంజనీరుగారిని అడిగాను 'ఒక రూపాయలు పనిచేయడమేమిటి, 15 లక్షలు ఎలా ఇచ్చారు అని. నాన్-స్పీకింగు అవార్డుగా 15 లక్షల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. దానికి కారణాలు చెప్పవలసిన పని లేదని అతను చెప్పాడు. దీనిని బట్టి మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు ఏ విధమైన కుంభకోణాలు జరిగాయో. నాపై వత్తిడి కూడా తేవడం జరిగింది కాని ఏ పరిస్థితులలోనూ ఇటువంటివి జరగడానికి పీలు లేదని నేను చెప్పాను. ఎవార్డు ఇచ్చినప్పుడు నేను చెప్పాను ఇటువంటివి జరగడానికి పీలు లేదు, ఏ పరిస్థితులలోనూ కోర్టుకు వెళ్ళి అవసరమైతే సుప్రీంకోర్టువరకు కూడా పోయి ఇటువంటి అక్రమాలు జరగకుండా చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలనేమాట కూడా నేను అన్నాను. అందువల్ల ఇటువంటివి అనేకమైన ఎవార్డుల వస్తున్నాయి అందుకని నేను సజెషన్ చేసినాను లా డిపార్టుమెంట్ కి. ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంట్ కు ఎవార్డు అనేది మన తప్పించుకొనేది ఎట్లా? కంట్రాక్టుకు పోయేముందే మేము ఎవార్డుకు పోము అనే కండిషన్ మొదలనే పెట్టుకుంటే బాగా ఉంటుందేమో? కొంతమంది కాంట్రాక్టర్స్ పనిచేయడానికి కాదు. ఈ ఎవార్డు కోసమే కై యిమ్ కోసమే వస్తున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిని ప్లక్ చేసుకోవాలి. ఓంకార్ గారు నాకు లిట్టు పంపించారు. నేను వెంటనే విచారణకు పంపినాను. ఇంజనీర్ గారికి పంపించినాను. వారు సమగ్రమైన రిపోర్టు పంపించారు. దానిలో కొన్ని ఉన్నాయి. వారు పూర్తిగా లేదని

చెపుతున్నారు. నాకు కూడ కొంత అనుమానం వచ్చి యింకా దానిని ట్రాన్ చేయాలనే మాట అంటున్నాను. ఏ యాలిగేషన్ వచ్చినా నేను స్పేర్ చేయడం లేదు వెంటనే విచారణకు పంపుతున్నాను. మన శక్తి కొలది, భగవంతుడు మనకు యిచ్చిన బుద్ధి కొలది, విజ్ఞానం కొలది దేశ సౌభాగ్యం దృష్ట్యా, చేశం యొక్క అభివృద్ధి దృష్ట్యా పాతుకొని పోయినటువంటి యిటువంటి దుష్ట శక్తులను చెక్ చేసుకుంటూ, కరప్షన్ ను ఎరెస్టు చేసుకుంటూ క్రమక్రమే పోలీస్ సిందేగాని ఒక రోజు ఎగిరినంత మాత్రాన బురదకడుక్కోవాలని అనుకుంటే ఇంకా ఒడలంతా, గుడ్డలంతా పాడై పోయే పరిస్థితి వస్తుంది. నన్ను కొంతమంది వారన్ చేసినారు. ఈ కాంట్రాక్టర్స్ తో పెట్టుకుంటున్నావు, ఇది మంచి పద్ధతి కాదు, ఏమి ప్రమాదం వస్తుందోనని. ఏమి ప్రమాదం లేదు. 37 సంవత్సరాలు రాజకీయ జీవితంలో ఉన్నాను. ఒకవేళ యింటికి పోవాలన్నా నాకేమి బాధ లేదు అని చెప్పినాను. ఈ పరిస్థితులలో కరప్షన్ నుకూడ తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని చెపుతున్నాను. రాజాజీ చెప్పిన డిక్టేమను వమ్ము చేయాలి. పిడబ్ల్యు.డి. ఎనిమిది నెంబర్ 1 కాదు. ఫ్రెండ్ నెంబర్ 1 అనే పరిస్థితికి తీసుకు రావాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దానిలో సభ్యులు అందరి సహకారం కావాలని కోరుతున్నాను. ఇండివిడ్యుయల్ గా కొన్ని అడిగారు. కొన్ని తెలిసి అడిగారు, కొన్ని తెలియక అడిగారు. వెంకటరామయ్యగారు గుంతకల్లులో రోడ్ ఓవర్ బ్రిడ్జు లేదు అన్నారు. వారికి తెలియదేమో? లాండ్ ఎక్విజిషన్ జరిగిపోయింది. వెంకటరామయ్యగారు లాయర్ కొన్ని విషయాలు ఆలోచించాలి. మనది కొరియా గవర్నమెంట్ కాదు. రోడ్డు వేధాము అంటే బుట్ డోజర్స్ పెట్టి అడ్డం వచ్చిన వాటిని నెట్టి వేయ దానికి. అనేక ప్రతిబంధకాలు, డిలేయింగ్ ఫాక్టర్స్ వస్తూ ఉంటాయి. లాండ్ ఎక్విజిషన్ అడ్డం వస్తుంది. ఈ రకమైన పనుల వల్ల ఆలస్యం అవుతున్నది. గాని మా యింజనీర్స్ యొక్క చిత్త శుద్ధి వల్ల, యితర కారణాల వల్ల కాదు. డబ్బు కేటాయించి వప్పటికి కూడా లాండ్ ఎక్విజిషన్ ప్రపోజల్స్ కావాలి. కాంట్రాక్ట్ స్థిర పడాలి. ఇట్లా అనేకమైన కారణాల వల్ల జాప్యం జరుగుతుంది. పని జరుగుతుందా లేదా అనే మాట ఆలోచించాలి. ఓంకార్ గారు ఒక చిన్న సూత్రం పెట్టినారు. కరప్షన్ ఉడినా త్వరత్వరగా పనులు ఆయితే బాగా ఉంటుంది అని వర్క్స్ జాప్యం అయ్యే దాకంతు కరప్షన్ లేకుండానే.

శ్రీ ఎస్. ఓంకార్ :- అది పొరపాటు వ్రాసినది ఒకటి అయితే ఆ పదం ఎగిరిపోయింది.

శ్రీ డి.కొండయ్య చౌదరి :- కరప్షన్ లేకుండా వర్క్స్ చిన్నగా జరగడం మంచిది గాని కరప్షన్ అంటే వెరి యింటెలిజెంట్ గా ఉంటాడు. వెరి యాక్టివ్ గా ఉంటాడు కరప్టెడ్ మాన్. తొందరగా చెప్తున్నాడని కరప్షన్ అలవాటు చేస్తే డిపార్ట్ మెంట్ నాశనమై పోయే పరిస్థితి వస్తుంది. మార్షల్ జుంకోని కమాండర్ యిన్ చీఫ్ గా పెట్టినప్పుడు స్టాలిన్ తో అన్నారట ఆలస్యంగా ఆలోచినారు, పని జరగనియ్యదు అని. At least he will not allow you to

think twice. ఈ ప్లాన్ గారు జవాబు చెప్పారట. స్లోగా పోయినా రెండవ సారి అతడిని చంపడానికి చివరికి గట్టిగా చేస్తాడు అని. ఒక బ్రిడ్జి తొందర తొందరగా కట్టేయాలి, తెల్లకాల్ గారు మన మీదనే మోషన్ తీసుకువస్తారు. స్లోగాపోయినా బ్రిడ్జి కట్టేటటువంటి పనిపటి వర్షపునీరు చుకోవాలి. కొంచెం అలస్యం అయినా భరణాలను bureau of bridges will last for 50 to 60 years. అంటే అల్పమోషన్ పని చాలేనని మనం చేస్తున్నాము. లాండ్ ఎక్విజిషన్ ప్రోజెక్టు ఎల్లె అన్నమా ఉంటాయి. మనం కాదు లేము. Ours is a democratic system and the rule of law prevails here. Therefore we cannot bulldoze upon the people's procedure and get things done. ఇది యిప్పుడు ఉండేటటువంటి స్థానం. ద్రోణం రాజు శత్రునారాయణగారు చెప్పారు, రోడ్ ప్రక్కన ఉండే ఎన్కోర్స్ మెంట్స్ ఎన్నో వాదలు వేలు ఉన్నాయి. దాని వల్ల చాలా ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయని. రోడ్స్ ప్రక్కన ఉండే ఎన్కోర్స్ మెంట్స్ ను మేము రెవెన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ కు రిపోర్ట్ చేసుకోగలము కాని వాటిని రిమూవ్ చేసే శక్తి గాని అధికారంగాని లేదు. ఒక సామేత చెప్పతారు. సాయిబాగ్ గు పోయి దేవత నెత్తి మీద కాలాచెడితే దేవత పోయి ముసనబును తీసివేయమని అడిగింది. మా లాండ్ లో ఎన్కోర్స్ చేస్తే రిమూవ్ చేయమని రెవెన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ కు పంపాలి రెవెన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ మహాసముద్రం. ఆ మహాసముద్రంలో పడితే ఎప్పుడు బైటకు వస్తుందో దేవుడికి తెలుక; సర్వాధికారాలు ఈ డిపార్ట్ మెంట్ కు యిచ్చి ఎన్కోర్స్ మెంట్స్ తీసివేసి, తీసివేసి నప్పుడు వారు కోర్టుకు పోతే ఉండేటటువంటి చట్టాన్ని ప్రతిపాదించి ఉన్నాము. త్వరలో ఆ శాసనం జరిగితే వెంటనే ఈ ఎన్కోర్స్ మెంట్స్ రిమూవ్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉంటాము. మా రోడ్ ప్రక్కన యిబ్బందులుగా ఉండే పరిస్థితులలో అందరిహీనంగా ఉండే పరిస్థితులలో తీయకుండా ఉండాలనే సంకల్పం లేదుగాని అధికారం లేక మేము యిదివరకు దాకా ఊరుకున్నామని మనవి చేస్తున్నాము. సభ్యులు చెప్పిన సలహాలిన్ని విన్నాము. వ్యక్తిగతంగా ఉండే టటువంటి వాటికి యింటికి వెళ్ళి చూచుకొని వారందరికీ ఉత్తరాలు వ్రాస్తామని చెబుతున్నాము. వారు చెప్పిన కోరికలలో సాధ్యమైనవి నెరవేరుస్తాము. ఎటువంటి పరిస్థితులలో నాథంకాలేదో, దరిమిలా కాగుచేస్తామనే మాట కూడ ఉత్తరాలు వ్రాస్తానని మనవిచేస్తున్నాము. అందరు వాకు నొప్పికలగకుండా ఉండే విమర్శ చేశారు. సంతోషం. వారందరికీ నాధన్యవాదాలు. ఈ డిపార్ట్ మెంట్ లో కళ్ళులేకుండా, మనకు కావలసిన సౌకర్యాలు రోడ్స్ కుగాని, సురమ్మ తులుగాని చేపడానికి వారందరు నాతో సహకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాము. వాల్టే విట్ మన్ అన్నట్లుగా ఒక్క అడుగు ముందుకుపోయినా చాలా గొప్ప సంగతిగా భావిస్తానని మనవిచేస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ సిపాచ్. శ్యామలరావు (చివురుపల్లి):—9 వేల కిలోమీటర్లు జిల్లా పరిషత్ నుంచి హిందోవర్ చేసుకొన్నదానికి యింపుమించుగా మూడు ఫేజ్ లో పోగ్రామ్ తీసుకొని పూర్తి చేస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఆ ఫేజ్

పోగ్రామ్ వివరాలు చెప్పలేదు. ఇప్పుడు కొత్తగా ఎమ్.ఎల్.ఎస్. రోడ్స్ తీసుకోమంటున్నారు. సాధ్యంకాదని చెప్పారు. వారు ఆశక్తమను వ్యక్తం చేయడం మాకు కొంచెం శాధగా వున్నది. చనుమోలు వెంటకరావుగారు ధైర్యం చేసి 9 వేల కోట్ల మీటర్స్ తీసుకోవడం వల్ల యివ్వాలని 10 కోట్లు లాభం వచ్చినది కనుక ఫోన్స్ ఫేజ్ పోగ్రామ్ క్రిందనైనా తీసుకోవడంలో తప్పు లేదు. అది తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జి.ధనసూర్యవతి:— సముద్ర తీరపాళికంలో తుఫాను వచ్చిన సంగర్భంగా వరదంతా గ్రామాలలోకి వచ్చివస్తుంది కరకట్ట వేయబడింది. ఆ కరకట్టకు మట్టి మాత్రమే వేశారు. వర్షాకాలం అదంతా కరగిపోయి వంట కాలువలో పడిపోతున్నది. రైతులకు యిబ్బంది అవుతున్నది. దానికి రివెల్ మెంట్ కట్టి రోడ్డు వేసే దానికి ఆవకాశం వున్నదా అని మంత్రిగారిని అడుగు తున్నాను.

శ్రీ డి.చిన్న మల్లయ్య:—కరీంనగర్ సెంటర్ చాలా పెద్ద హెవీ సెంటర్. జాతీయ రోడ్డు. లోయర్ మానేరుపైన చిన్న వంతెన వున్నది. గంటల తర బడి బస్సులు లారీలు నిలిచిపోవడం వస్తోంది వస్తున్నది. దాని ప్రక్కనే యింకో బ్రిడ్జి వేయడం గాని, లేక దానినే వెడల్పు చేయడం గాని జరుగుతుందా?

శ్రీ బి.రామారావు:— వంపియతీ రాజ్ నుంచి ఆర్ అండ్ బి టేకప్ చేసిన రోడ్స్కు మాచింగ్ గ్రాంట్ యిచ్చినారు. ఎంత త్వరలో ఆ గ్రాంట్ పూర్తి చేస్తారు? రెండున్నర కిలోమీటర్లకు 14 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టిన మాట వాస్తవం అని అప్పుకున్నారు. దాని మీద ఎంక్వయిరీ చేసి చర్య తీసుకోవానికి ప్రవేశం చేస్తారా?

శ్రీ జయరాములు (వనపర్తి):—ఆధ్యక్షా, ప్రొడరాబాద్ నుంచి 3-00 p.m. కర్నూలుకు వెళ్ళే దారిలో తుంగభద్రపై బ్రిడ్జి వున్నది. కృష్ణపై బ్రిడ్జి వున్నది. ఈ రెండు బ్రిడ్జిస్పై టోల్ టాక్సు వేస్తారా?

శ్రీ ఎల్. అంజనేయులు:—ఆధ్యక్షా, కరప్షన్ తగ్గించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నామన్నారు మంత్రిగారు, చాలా సంతోషం, కనీసం, ఈ ఇ. ఇ. లు. ఎ. ఇ. లు యీ మొదలయిన వారు తీసుకునే పర్సెంటేజ్ నయినా తగ్గిస్తారా?

శ్రీ కె. వెంకట్రామయ్య:—ద్రోణాచలం వద్ద ఇబ్బంది గురించి తెలియ జేయడం జరిగింది. అక్కడ బై పాస్ రోడు వేస్తారా?

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య (పుత్తూరు):—చిత్తూరు, తిరుపతి మధ్య కొత్తవల్లి మెట్టు నుంచి తిరుపతి వరకు రోడ్డు తీసుకోవాలని ప్రవోజిట్ పంపించారు. ఆ ప్రవోజిట్ పంపించేటప్పుడు కొత్తవల్లి నుంచి తిరుపతికి వయా ఎచ్చికవల్లి-5 కి.మీ. తీసుకుని, 40 కి. మీ వదిలేశారు. దీనిని పునరాలోచించి మొత్తం రోడ్డు తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. బాపిరాజు :—బడ్జెట్ తక్కువగా వుందని మంత్రిగారు బాధ పడుతున్నారు. పీపుల్స్ కంట్రీబ్యూషన్ 25 పర్సెంట్ వుంటే-మా ప్రాంతంలో మేము కట్టేస్తాము-అటువంటి చోట ప్రయారిటీ యిచ్చి తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. కొండయ్య (కరీంనగర్) :—మైదరాబాదు-కరీంనగర్ రోడ్డు 24 గంటలలో పది నిమిషాలు కూడా వ్యవధి లేకుండా ట్రాఫిక్ విపరీతంగా వుంటున్నది. వేలకొద్ది లారీలు వస్తూవుంటాయి. వందలకొద్ది సర్వీసులు, వేల కొద్ది బస్సులు పోతుంటాయి. రోడ్డు పరిస్థితి చాలా అభ్యాస్నంగా వుంది. ఈ రోడ్డు మధ్యప్రదేశ్ వరకూ పోతుంది. కనీసం దీనిని మరో మూడడుగులు వైడ్ గ్ చేసి, బాగుచేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. శ్రీవతిరావు (చొప్పదండి) :—జగిత్యాల నుంచి పెద్దపల్లి పోయే రోడ్డుకు సంబంధించి అంచనాలు తయారై నవి. దానిని యీ సంవత్సరం చేపడతారా?

శ్రీ కె. నరసయ్య :—తుఫాను వచ్చినప్పటి నుంచి కోస్తా ప్రాంతంలో ప్రయాణం చాలా ఇబ్బందులతో కూడుకున్నదిగా తయారై నది. ఇంచుమించు 300 మైళ్ళు కోస్తా రూటు—శ్రీకాకుళం జిల్లా నుంచి-కోటిపల్లి నుంచి ఇచ్చా పురం వరకు కమ్యూనికేషన్ వూది? అందులో కనీసం 50 మైళ్ళు అయినా తీసు కుని యీ కార్యక్రమం ప్రారంభిస్తారా?

శ్రీ డి కొండయ్య చౌదరి :—అధ్యక్షా, 1976 వ సంవత్సరం ముందు కట్టిన బ్రిడ్జిన్ పై టోల్ టాక్సు తీసుకునే అధికారం లేదు. '76 తరువాత కట్టిన 25 లక్షలు ఖరీదయ్యే బ్రిడ్జిన్ పై టోల్ తీసుకునే అధికారం ఉన్నది.

తరువాత, కృష్ణ బ్రిడ్జికి సంబంధించి-అప్రోచ్ స్కీము, మూడున్నర కోట్లతో రోడ్ కం బ్రిడ్జికి సంబంధించి ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ అయింది. తెండిర్సు పిలిచారు, తరువాత, రామారావుగారు చెప్పిన-14 లక్షల సంగతి నేను జాగ్రత్తగా చెప్పాను. అది శాంక్షన్ చేశారు, కాని, మట్టి పోశారు, అందుచేత దానిని ఆపెయ్యమని ఇంజినీరుగారికి చెప్పాను. తరువాత, దాని విషయం తమకు చెబుతాను, చీఫ్ ఇంజినీరు గారు కూడ ఒప్పుకున్నారు. క్యామల రావుగారు తీర్చిదిద్దా అన్నారు. నేను మంచి పద్ధతి చెబుతున్నాను. ఒక్కొక్క జిల్లాలో వుండే శాసన సభ్యులను పిలిచి, ఆయా జిల్లాలో తీసుకునే రోడ్ వివరాలు వారి ముందుపెట్టి ఏ రోడ్డు ముందు తీసుకుంటారో, ప్రయారిటీస్ ఫిక్స్ చేయించి, ఆ ప్రకారం ఆ జిల్లాకు పోయి అక్కడ కూర్చుని మాట్లాడి చేస్తే బాగుంటుందని అనుకుంటున్నాం. బాపిరాజు గారు చెప్పిన కంట్రీబ్యూషన్ విషయం అలోచించవలసినదే. లోకల్ కంట్రీబ్యూషన్ వచ్చినప్పుడు ప్రయారిటీ ఇవ్వవలసి వుంది. ఆ విధంగా కంట్రీబ్యూషన్ యిప్పిస్తే వాటి త్వరగా ఇప్పించడానికి కృషి చేసామని చెబుతున్నాను. అయితే, ఇది ఇదివరకే వున్నది. లోకల్ డెవలప్ మెంట్ పర్సెంట్-50 పర్సెంట్ వారు కడితే, 50 పర్సెంట్ గవర్నమెంటు ఇచ్చి చేయించుమని ఉన్నది.

మిగతా విషయాలకు సంబంధించి ఆ యా సభ్యులకు ఆ విషయాలగురించి నేను వ్రాసి పంపిస్తానని మనవి జేస్తున్నాను. కట్ మోషన్స్ విత్ డ్రా చేసుకుని, యీ డిమాండుకు ఏకగ్రీవంగా ఆ మోడించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఎం. హాషిం :— అగ్రజా, రామారావుగారు, స్వరాజ్యం గారు మొదలయిన సభ్యులు మాట్లాడారు. కాకినాడ పోర్టువద్ద పని చాలా మంచిగా జరుగుతున్నది, గట్టిగా పనిచేస్తాము, మంచి రిజల్టు తెస్తామని చెబుతూ, యిప్పుడు కట్ మోషన్స్ విత్ డ్రా చేసుకుని, మా వద్ద పాస్ చెయ్యమని కోరుతున్నాను.

Chairman:— Now the Question is that :

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for transport
by Rs. 100.

ప్రకాశం జిల్లా యెర్రగోండ పాకంలో యంత వరకు బస్సు డిపో నిర్మాణము జరగనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for transport
by Rs. 100.

ప్రకాశం జిల్లా మార్కాపురం టవున్ లో బస్ కాంప్లెక్స్ కు, డిపోకు అప్పుడు రవాణా మంత్రి శంకు స్థాపన చేసి పని ఇంత వరకు ప్రారంభించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for transport
by Rs. 100.

అనవసరంగా కరీంనగర్ జిల్లా, హజూరాబాద్ లో బస్సు డిపోను మాత్రం స్థాపించి నిర్మాణంచేయలేదు కావున అనవసరమని భావించినపుడు దానిని వేంటునే బడలాయించమని కోరినాము. ప్రజలు కోరినప్పటికి మార్చనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100.

పర్కాలనుండి వరంగల్ రైల్వే స్టేషనుకు బస్సును నడుపు మని ఎన్నో సార్లు నిజేదించినా నడవకపోవడానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100

వరంగల్ జిల్లా పర్కాల తాలుకాలో 1930లో ఖామితీసుకొని 1981 బస్సు డిపో నిర్మాణంచేయుటకు వ్యతిరేకపూర్వకమైన హామీ ఇంగారెడ్డి ఎం.ఎల్.ఏ. గారికి ఇచ్చి ఇంతవరకు ప్రాథమిక చర్యలు కూడా తీసుకోనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
Rs. 100.

గార్మీణ లింక్ సర్వీసులను, సమయానికి నడుపక గార్మీణ ప్రజలపట్ల అశోద్ధచూపుతున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100.

వరంగల్ (హన్మకొండ) మొగుల్ల పల్లి, పర్కాలలో రామెర బస్సు ప్రారంభోత్సవంచేయించి బస్సులను నడుపకుండా ఉండుటకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 11, 63, 95, 000 for Transport
by Rs. 100.

పర్కాలతాబూకాలో (వరంగల్ జిల్లా) పర్కాల బస్సు టైప్స్ నిర్మాణమునకు మార్కెట్ శివారులో రెండు ఎకరముల భూమి తీసుకొని నాలుగు సంవత్సరాల నుండి నిర్మాణం చెల్లించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,63.95,000 for Transport
by Rs. 100.

హన్మకొండ పబ్లికా రూటర్ మధ్యకల ఎలకమర్తిలో కొన్ని లక్షలు ఖర్చు చెట్టిన బస్ టైప్స్ ప్రజలకు ఉపయోగపడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport
by Rs. 100.

R.T.C. Bus fares have been enhanced abnormally, private buses on many important routes have not been nationalised; all staff worked in the private routes was not absorbed in the R.T.C. after, their nationalisation. R.T.C. has become a symbol of bankruptcy, inefficiency, irregularity and corruption. Long standing problems of the employees have not been solved.

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000/ for Transport by
Rs. 100.

For failing to enforce proper maintenance of buses plying on long distance routes by the A.P. State Road Transport Corporation.

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport by
Rs. 100.

For failing in the provision of a clean and efficient administration in A.P. State Road Transport Corporation.

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000/ for Transport by
Rs. 100.

ఆర్. టి. సి. బస్సుల కన్నా ప్రయివేటు బస్సుల పై తక్కువ పన్ను విధిస్తూ ఆర్. టి. సి. నష్టానికి కారకు లగుచున్న ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport by
Rs. 100

మెదకు ఆర్. టి. సి. డిపో నుండి నర్సాపూరు నుండి జెలాని పేజ్ వయా
చిటుకులా మొదలగు గ్రామాదులకు బస్సు సర్వీసులు అవటం ఒకరినెది. దీని వల్ల వేల
ప్రయాణికులకు తీవ్రమైన ఇబ్బంది కలుచున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport by
Rs. 100.

మెదకు ఆర్. టి. సి. బస్సు డిపో నుండి నర్సాపూరులో బస్సు సర్వీసుల
చింతల చెర్వు, రత్నాపూరు చండి నుండి ఎల్వారి, కాను కుండి రహదారుల
పైన సక్రమంగా సమయంలో పడుపించటం లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 11,63,95,000 for Transport by
Rs. 100.

మెదకు డిపో ఆర్. టి. సి. కు సరిపడు బస్సు సర్వీసులు విడుదల చెయ్య
నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Transport by
Rs. 100.

For the delay in taking up the construction of the bridge across
Sarada River for laying the bye-pass road at Anakapalli, Visakhapa
tnam District.

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000/ for Transport
by Rs. 100.

Corruption is rampant. Standards in executing the work of
roads and buildings have steeply fallen down. Maintenance of the roads
and buildings is not even upto the minimum standards.

To reduce the allotment of Rs. 17,28, 0,000 for Public
Works by Rs. 100.

మెదకు జిల్లా నర్సాపూరు తాలూక గాంధీ కౌన్సిల్ కోడిపల్లిలో వున్న డాక్
బంగ్లాను రిపేరుచేసి ఇంతవరకు పైట్ వాషు చెయ్యనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000/ for Public
Works by Rs. 100/-

మెదకు జిల్లా నర్సాపూరు తాలూక సివిల్ డిప్యూటీ వోవర్ హెడ్ టౌనుకు
నిర్మాణము మరియు ఇతర మైనరు వర్కుకు కేటాయించిన డబ్బులు ఖర్చు
పెట్టినందుకు, పూనుకున్నందుకు, నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public
works by Rs. 100.

మెదకు జిల్లా నర్సాపురం తాలూక పాతినూర డిస్పెన్సరీ భవనం రిపేరింగు కొరకు వైద్యశాల డైరెక్టరు కేటాయించిన డబ్బులు సకాలములో వ్యయము చేయవలసిందిగా నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works by Rs. 100.

మెదకు జిల్లా నర్సాపురం తాలూక కాడిపల్లి పాఠశాల ఆరోగ్య కేంద్రము అసంపూర్ణంగా ఉన్న బావి పూర్తి చేయుటకు మరియు వాటరు పంప్ టాంకు నిర్మించటానికి వైద్యశాల డైరెక్టరు కేటాయించిన డబ్బులు సకాలములో ఖర్చు చేయవలసిందిగా నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works by Rs. 100

వరంగల్ జిల్లా పక్కల పట్టణం దినదినాభివృద్ధి చెందుచున్న దానికి ఒక మాస్టరు ప్లాను నేటివరకు రూపమొందించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 7,28,40,000 for Public Works by Rs. 100.

వరంగల్ జిల్లా పక్కల తాలూక నర్సాపురం వద్ద వాగుపై వంతెన నిర్మాణము చేయవలసిందిగా నిరసనగా మరియు పెద్దాపురం వద్ద వరంగల్ తాలూక కనీస అవసరాల కార్యక్రమం క్రింద వంతెన నిర్మాణం చేయవలసిందిగా నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public works by Rs. 100.

వరంగల్ జిల్లా పక్కల తాలూకా పి.డబ్ల్యు.డి. రోడ్ నలుగువాగు నుండి చలివాగు ప్రాంతానికి వరకు వయా నావండ్లకుంట ద్వారా రోడ్డు నిర్మాణము చేయవలసిందిగా నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public works by Rs. 100.

వరంగల్ జిల్లా లోని ఆశ్రం వహడ్ సమ్మక్క జాతరకు పి.డబ్ల్యు.డి. రోడ్ ఊరుగొండ నుండి రోడ్డు నిర్మాణము చేయవలసిందిగా నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000/- for Public Works by Rs. 100.

వరంగల్ జిల్లా వరంగల్ పట్టణంలో స్టేడియం నిర్మాణం కొరకు సమూహ చేసిన తక్కువ క్రితం సంవత్సరం నుండి ఇంతవరకు చూపనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works by Rs. 100

వరంగల్ జిల్లాలో పక్కల అసుపత్రి నీరు కారు చున్నా గత 4 సం. విన్నవించినా రిపేరు చేయవలసిందిగా నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 17,28,40,000 for Public Works by Rs. 100.

వరంగల్లు జిల్లా పక్కాలో రోడ్లను ఆక్రమించుకొన్న వారిని మరియు పోలీసు డిపార్ట్మెంటువారు రోడ్లు పొద్దులో కంచె కామ్ పొందుచెట్లు వేయుట వలన రోడ్లు యిరుక్కు అయినది. అయినా తొలగించలేదు.

To reduce the allotment of Rs. 1,78,00,000 for Minor Port Development by Rs. 100.

No effective steps are taken to improve the Kakinada port and others in the State.

To reduce the allotment of Rs. 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

The Government have failed to develop and maintain State High ways and also failed to undertake the responsibility of development and maintenance of Z.P. roads handed over to them.

To reduce the allotment of Rs. 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

For failure of taking over important Z.P. Roads inspite of the request from the Public and Zilla Parishad by the Roads and Buildings.

To reduce the allotment of Rs. 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

For failing in the construction of bridges across the railway lines in the State.

To reduce the allotment of Rs. 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

For failure by Government in not providing roads to atleast important villages.

To reduce the allotment of Rs. 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

For failure of the Government for not providing an outer ring road to the Vijayanagaram town.

To reduce the allotment of Rs. 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

For failing to provide dust proof (Black top) roads connecting all taluk headquarters in the State.

To reduce the allotment of Rs. 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

హుజూరాబాద్ తాలూకా (కరింనగల్ జిల్లా) లో హుజూరాబాదునుండి వావిలాల గ్రామానికి గల 3 సంవత్సరాలనుండి బస్సులు, బండురోడ్డుపై నడుపలేని దుస్థితిలో కూడా రోడ్డు రిపేరు చేయనందున

To reduce the allotment of Rs. 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

నల్లగొండ జిల్లాలో గత రెండు సంవత్సరాల క్రితం పంచాయితీరాజ్ నుండి స్వాగీతం చేసుకొన్న రోడ్డు బస్సులు తిరగకుండా చెడిపోయినా రిపేరు చేయకుండా కనీసం గార్డ్ పొన్నపై నా నియమించి తాత్కాలిక రిపేరు చేయని దానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

ముల్లూరు నుండి హుస్సేనాబాద్ తాలూకా ననటర్ గ్రామంకు తారురోడ్ చేయలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 78,05,23,000 for Road Development by Rs. 100.

ఇందు 8 నియోజకవర్గములోని వాగులు బర్రెలు రాక పోకలసౌకర్యముకు లభింపజేస్తున్నవి (1) జనగామవాగుపై (2) పండిల్ల బర్రెపై (3) నదికొమ్ముల వాగుపై (4) కొయ్యడ తంగల పల్లి మధ్యవాగుపై (5) వరుకొలువాగుపై (6) రామచంద్రాపురంవాగుపై (7) పారుకెల్ల వాగుపై (8) నవాబుపేట వాగుపై (9) దేవకపల్లి వాగుపై (10) కాచోపురం వాగుపై వంతెనల నిర్మాణంలు చేపట్టనందుకు వేసిన రోడ్లకు కల్పర్బల నిర్మాణము చేపట్ట నందుకు నిరసనగా

The Cut Motions were lost.

Chairman :—Now the question is :

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,78,00,000 under Demand No. XLVII – Minor Port Development.

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 17,28,40,000 under Demand No. XVI—Public Works.

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 78,05,23,000 under Demand No. XLVII—Road Development.

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 11,63,95,000 under Demand No. XI—Transport Department.

The motions were adopted and the Demands were granted.

ANNOUNCEMENT

re : Election of the Deputy Speaker.

Chairman :—I am to announce to the House that under Rule 8 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Andhra Pradesh Legislative Assembly, the election of the Deputy Speaker will be held at 12.30 p. m. on Friday, the 27th March, 1981. The nomination papers for the election of Deputy Speaker shall be delivered to the Secretary at any time between 10.30 a.m. and 5.00 p. m. on Thursday, the 26th March, 1981 either by the proposer or the candidate nominated.

The House now stands adjourned to meet again at 9.00 a.m., 8-10 p.m. on 20th March, 1981.

(The House then adjourned to meet again at 9.00 a.m. on Friday, the 20th March, 1981.)
